Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

Praedicationes

(vol. 8)

Teologie pentru azi
București
2014

Predică la praznicul Nașterii Domnului [2013]

Iubiții mei[1],

numai oamenii care caută noul, *noutatea ontologică* se bucură de...*nașteri*!

Plictisiții de viață, de propria lor viață și a altora, nu se mai bucură de nimic.

Pentru *naștere*...trebuie să crezi în viață, să te bucuri de bucuriile altora, să știi să fii aproape de alții, să îți faci timp pentru alții...

Pentru naștere...trebuie să crezi *în om*, în potențele sale, în îndumnezeirea lui.

---

[1] Scrisă în ziua de 24 decembrie 2013. Zi de marți cu soare.

Altfel de ce am mai naște copii și i-am mai crește și am mai avea relații cu oamenii, dacă, în mod fundamental, noi nu considerăm pe fiecare nou-născut și pe fiecare om *un Sfânt în devenire*?

De aceea, când *te bucuri de oameni* e semn că *te bucuri de Dumnezeu*, pentru că numai viața *cu Dumnezeu* dă sens vieții dimpreună cu oamenii.

Astăzi suntem *în Biserică*...sau *ne comportăm eclesial* acolo unde suntem, pentru că trăim bucuria înspăimântată...bucuria cutremurătoare...bucuria recunoscătoare pentru faptul că Fiul lui Dumnezeu *S-a făcut*...Fiul Fecioarei.

Ce semn mai mare *de prețuire* și de *încredere în om* din partea lui Dumnezeu decât acesta: faptul întrupării Lui?

Ce dovadă mai mare de *frumusețe dumnezeiască* decât aceasta, în care Dumnezeu *Se face om*...pentru *a ne învăța să ne îndumnezeim*?

Pentru că, privind istoria lumii...și păcatele ei...doar puțini așteptau *Mântuirea* lui Dumnezeu cu adevărat, adică pe *Mașiah* [מָשִׁיחַ]...Însă *nu se aștepta nimeni* ca El, Hristos, Dumnezeul nostru, să facă toate cele pe care *le-a făcut* pentru noi...

Pentru că iubirea lui Dumnezeu niciodată nu poate fi...*aproximată* în dorul ei continuu după mântuirea oamenilor.

Ea întrece *toate așteptările* noastre...

Însă întruparea Lui a fost și este *o cutremurare* nu numai pentru oameni…ci a fost și este *o bulversare* și pentru Puterile cele cerești. Pentru că, „cu cutremur, Oștile îngerești *s-au spăimântat*, căci ca un Prunc mic ai binevoit a fi, Cel ce *ai împodobit* cerul cu stele. Și în ieslea vitelor ai fost culcat, Cel ce ții *toate marginile* pământului cu mâna”[2].

Pentru că cerul și pământul sunt *înspăimântate*, în iubirea lor pentru Dumnezeu, de „rânduiala”/ iconomia/ lucrarea Lui mântuitoare, prin care am cunoscut cu toții „milostivirea” lui Dumnezeu[3].

În ce constă *înspăimântarea iubitoare* a Îngerilor și a oamenilor? În *iubirea copleșitoare* a lui Dumnezeu pentru om, Care a mers *până la capăt* pentru mântuirea oamenilor, adică până la moartea pe Cruce și pogorârea Lui în Iad.

Tocmai de aceea, când *ne plac* iubirile care se jertfesc…care suferă toate pentru persoana iubită…trebuie să știm că toate își găsesc *rădăcina* în iubirea lui Dumnezeu pentru oameni. Pentru că, numai dacă Dumnezeu *Se uită pe Sine pentru oameni*, oamenii *se pot uita pe ei înșiși* pentru cei pe care îi iubesc.

---

[2] *Mineiul pe decembrie*, tipărit în zilele păstoriei Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, ed. a 6-a, Ed. IBMBOR, București, 1991, p. 363.

[3] Ibidem.

Și când vedem iubirea *martirică* a Sfinților Lui, câte *au suportat* ei pentru Dumnezeu, *din iubire* pentru Dumnezeu...trebuie să înțelegem că iubirea lor *își trage seva* din iubirea Lui pentru oameni.

Pentru că El ne-a învățat să iubim *fără sfârșit*...

Căci cel care ne iubește doar până la *un punct* din viața noastră...sau numai când *ne e bine*...și când și lui *îi e bine* lângă noi...*nu iubește total*. Nu iubește *fără sfârșit*...

Dumnezeu...și nici oamenii...nu suportă *sfârșitul*!

Pentru că nu există *sfârșit* al vieții, al iubirii, al dăruirii.

Și de aceea, cei care respectă *nașterea* omului și *puterea lui de a crea*...respectă iubirea lui Dumnezeu, încrederea lui Dumnezeu, bucuria lui Dumnezeu *pentru fiecare om*...pe care îl face ca pe *un unic* și *îl tratează ca atare*.

Din acest motiv profund, al relației *ontologice* cu Dumnezeul nostru, a nu ne bucura de ceea ce *ne-a făcut* Dumnezeu, a nu lucra *la măsura* puterii noastre, a nu pune *în valoare* darurile lui Dumnezeu, înseamnă a nu ne bucura de *unicitatea noastră* dorită de Dumnezeu și de *iubirea Lui personală față de noi*.

Și dacă *nu ne respectăm* unicitatea și potențele sau modul personal în care ne putem pune în valoare potențele, nu ne bucurăm de *unicitatea* întrupării

Sale, prin care El *S-a dăruit* cu totul nouă.

Însă, pentru că Fiul lui Dumnezeu Se naște astăzi într-un spațiu umil, sărăcăcios, în frig, alături de animale, e lecția Lui profundă pentru noi, că trebuie *să cuprindem* în persoana noastră pe toți oamenii și întreaga creație, pentru că nimic nu e *de nevăzut*...și *de neiubit* pentru noi.

Dacă *ne interesează orice om* și dacă *ne interesează orice creație* a Lui, dacă suntem *deschiși* spre toată știința și cunoașterea Lui înseamnă că nu ne e „rușine" să ne recunoaștem *neștiutori*, învățăcei ai lui Dumnezeu, pe care El îi duce spre cunoașterea voii Lui.

A coborî în smerenie alături de Domnul înseamnă *a ne mărturisi* păcatele, a ne mărturisi patimile, a ne mărturisi *puțina...capacitate* de a dialoga și de a înțelege și de a iubi oamenii.

Pentru că smerenia și candoarea se regăsesc în persoana Lui. Sfințenia și curăția, măreția dumnezeiască și fragilitatea constituției umane sunt în Pruncul Iisus, Care e veșnic după dumnezeirea Lui și deoființă cu Tatăl și cu Duhul Sfânt.

Dar peștera se face „ca un palat frumos"[4] pentru Maică și pentru Fiul ei...dar și pentru noi, cei care vedem *icoana nașterii Lui* în toată perspectiva ei cosmică.

---

[4] Idem, p. 370.

Cum din peștera Vitleemului începe *recrearea* omului, a întregii creații, care e o recreare *dinăuntru* și nu *dinafara* ei.

Pentru că Dumnezeu *coboară* până la noi...pentru ca noi *să ne umplem* de slava Lui și *să ne ridicăm* până la El.

De aceea, praznicul de azi, numit: *Nașterea Domnului*, e văzut *în relație* cu *Arătarea Domnului* la Botez[5], adică cu revelarea/ descoperirea faptului că Fiul este Unul din Treime.

Iar când *ne raportăm* la praznicul Nașterii Lui și îl vedem ca pe un praznic *al cadourilor*, al bucuriei față de toți...dar, mai ales, față de cei săraci și uitați...atunci scoatem în evidență *latura smerită* a nașterii Lui din Fecioară.

Însă la Botezul Său, când El ne spune *explicit* că *Dumnezeul nostru e treimic*, atunci înțelegem că revelarea Lui e *sensul* întrupării Sale.

Adică El pentru asta S-a născut ca om și a venit în mod umil printre oameni, pentru ca să ne învețe pe toți, în smerenie, cum *să ne umplem* de viața Sa cea veșnică.

Nașterea Lui a fost *tainică*[6] dar „steaua Te-a arătat încăput în peșteră [după umanitatea Ta], pe Tine, cel neîncăput" [după dumnezeirea Ta][7]. Căci El este *„Așteptarea neamurilor,*

---

[5] Idem, p. 371.
[6] Idem, p. 378.
[7] Idem, p. 380.

[Care] a venit și ne-a mântuit pe noi din robia vrăjmașului”[8], a Satanei.

Magii I-au adus daruri și I s-au închinat cu adevărat, „luminați fiind prin credință”. „Păstorii au văzut minunea, iar Îngerii cântau și ziceau: slavă întru cei de sus lui Dumnezeu!”[9].

Și după cum există *un singur Domn* și *o singură peșteră*, tot la fel există *o singură Biserică* a Lui, neîntreruptă, care conține toate cele ale Tradiției Vechiului și Noului Testament și întru care noi *ne bucurăm* astăzi.

Pentru că ne bucurăm cu tot trecutul și cu tot prezentul de iubirea lui Dumnezeu cu oamenii.

Îngerii și oamenii lui Dumnezeu sunt *la unison* în fața Lui și prăznuiesc dumnezeiește.

Însă praznicul Bisericii e praznicul lui Dumnezeu și El, întru umilința Lui plină de dumnezeire, Se află pe Sfânta Masă și ni Se dă nouă, tuturor, spre mâncare și spre băutură sfântă, îndumnezeitoare.

Pentru că praznicul nu e *praznic* fără *prezența Lui îndumnezeitoare* alături de noi și în noi...ci numai El, Cel care Se află *în mijlocul nostru*, și Care *ne îmbie* prin toate ale Lui spre *sfințenia comuniunii* prezente și veșnice cu El, e Cel care *face praznicul*, Care ne umple de bucurie dumnezeiască, Care ne

---

[8] Idem, p. 383.

[9] Idem, p. 384.

cutremură cu cutremurare dumnezeiască.

Pentru că în fiecare Dumnezeiască Liturghie noi *retrăim* toată iconomia mântuirii noastre și...retrăirea începe la Proscomidiar[10], cu nașterea Lui din Fecioară, atunci când scoatem Agnețul din prescură...prescură ce *o închipuie* pe Maica Domnului, iar *tăierea* Agnețului pătrat înseamnă...*nașterea* Lui, prin care Și-a asumat întreaga umanitate în persoana Sa. Apoi punem Steaua peste Trupul Lui, *Îl învelim* pe Pruncul Iisus în veșminte, adică acoperim și Discul și Potirul...pentru că Proscomidiarul, locul unde pregătim Cinstitele Daruri...e atunci peștera Vitleemului, e peștera Nativității[11].

---

[10] Imaginea supra e preluată de aici: http://cristinadavidniculiu.files.wordpress.com/2012/12/proscomidiarul-cu-cinstitele-daruri.jpg?w=1182.

[11] A se vedea:

Iar fiecare dintre noi suntem *pomeniți* acolo, la Proscomidiar, la picioarele Domnului, ale Pruncului Iisus...fiecare dintre noi fiind *daruri* ale bunătății Sale.

Iar toate darurile pe care noi *le aducem* în Biserica Sa sau *le facem* oamenilor sunt *daruri din darurile Sale* față de noi, adică sunt *iubire din iubirea Lui* de oameni.

Ce ne-a mai *învățat* Domnul prin nașterea Lui? Că „prin naștere[a Lui] *a pecetluit fecioria*, prin scutece legăturile păcatelor *a dezlegat* și cu pruncia *a vindecat* durerile Evei, cele cu întristare”[12].

Adică *nașterea* nu exclude *asceza fecioriei*, dezlegarea de păcate înseamnă *și suferință*, asumarea lor dureroasă, nu numai *iertare sacramentală* iar întruparea Lui a însemnat transformarea nașterii oamenilor din *naștere spre moarte*...în *naștere spre viață* și *spre bucuria veșnică*.

Troparul praznicului subliniază faptul că nașterea Lui ne-a adus nouă „lumina cunoștinței”[13]. Pentru că *numai harul Lui* ne aduce *adevărata înțelegere*, adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu și a oamenilor. Însă *harul Său*, în Biserica Sa, stă alături de *cunoașterea Lui*.

---

http://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_the_Nativity.

[12] *Mineiul pe decembrie*, ed. BOR 1991, cit. ant., p. 384.

[13] Idem, p. 385.

Harul dumnezeiesc necreat *nu exclude* cunoașterea teologică ci el ne dăruie *însăși înțelegerea* a ceea ce cunoaștem. Pentru că, pe măsură ce cunoaștem, ajutați fiind de harul lui Dumnezeu, pe cât ne deschidem lui Dumnezeu prin ceea ce cunoaștem, pe atât ne și umplem de *înțelegerea* Lui.

Acesta e motivul pentru care *erudiția teologică* nu presupune, în mod neapărat, și *o viață sfântă*: pentru că putem *cunoaște* anumite lucruri ale Tradiției și teologiei Bisericii și fără *o înțelegere duhovnicească* a lor.

Însă o viață sfântă presupune întotdeauna *cunoașterea teologică*, adică citirea și făptuirea a ceea ce citim, însă *luminarea* lui Dumnezeu, adică *ultimul cuvânt* asupra a ceea ce cunoaștem, e *așteptat* de la Dumnezeu, e darul Lui.

De aceea…se vorbește aici de *lumina cunoștinței*. Adică de prezența slavei lui Dumnezeu în noi, care ne lămurește, ne aprofundează lucrurile știute.

Și când auzim că, în mod sinodal, *s-a scris* un anumit text…dimpreună cu Dumnezeu, trebuie să înțelegem tocmai prezența lui Dumnezeu în mod direct, simțit, copleșitor…prin care sinodalii *au înțeles* voia lui Dumnezeu.

Însă *luminarea* lui Dumnezeu ne face *să aprofundăm* datele teologice ale Tradiției Bisericii. Ea e *prezența* Lui în

modul nostru de-a fi și de-a scrie teologie.

Fără această *pecete* a voii lui Dumnezeu cu noi, fără această *încredințare* a noastră de către Dumnezeu, nu există *teologie ortodoxă autentică*.

Pentru că teologia ortodoxă este *îndreptarul* pentru o autentică viață ortodoxă, pentru o viață eclesială, pentru că viața eclesială are *ritmul ei* plin de har și de adevăr, care devine *ritmul* vieții noastre.

Într-o sedelnă a Utreniei, Pruncul Iisus e numit deja „Mielul lui Dumnezeu”[14]. Pentru că Nașterea Lui e un drum spre Cruce și spre Înviere.

Fiul Se întrupează pentru a fi „Lumină strălucită”[15] pentru lume. Dar El este „Prunc tânăr, Dumnezeu Cel mai înainte de veci”[16]. Pentru că este, în același timp, *Cel vechi de zile* și *Cel abia născut*.

Din *Sinaxarul* zilei aflăm că steaua a mers „de la miazănoapte la miazăzi”[17], adică de la nord la sud. Cutremurarea sfântă a păstorilor la vederea Sfinților Îngeri[18]. Pe când magii I se închinau, Irod „s-a tulburat, semețindu-se luptătorul împotriva lui Dumnezeu, a omorî pe Hristos”[19].

---

[14] Idem, p. 388.
[15] Idem, p. 389.
[16] Idem, p. 390.
[17] Idem, p. 391.
[18] Ibidem.
[19] Idem, p. 393.

În fața Maicii lui Dumnezeu...cea mai bună atitudine este aceea „să iubim tăcerea”[20]. Pentru că *nu suntem în stare* să îi compunem cântări *pe măsura* curăției sale. Însă, pentru că păcătoșenia noastră e multă și avem nevoie de ajutorul ei, cântările noastre trebuie să fie pline de evlavie și de bucurie dumnezeiască.

Hristos este „Răsăritul răsăriturilor”[21], adică *Începutul* oricărui *început bun*.

Dacă nu începem *cu Dumnezeu* lucrurile...nu le vom începe *bine*. Pentru că *a începe cu Dumnezeu* înseamnă *a începe lucruri personalizatoare*, care ne schimbă în bine.

Păstorii Îl slăvesc, Magii Îi aduc daruri, Îngerii cântă în fața Lui și a oamenilor aflați în praznic...

Nimeni nu stă *degeaba*!

Pentru că nimeni *nu e scos* din ecuația praznicului dumnezeiesc... pentru că praznicele lui Dumnezeu sunt *pentru toată lumea*, sunt atotcuprinzătoare. Cerul și pământul participă la ele.

Numai că noi trebuie *să fremătăm de bucurie*, să fim în mișcare, în praznic, în dăruire, în dialog, în comuniune, în deschidere continuă...

Praznicul e o *deschidere ce tot se deschide*!

---

[20] Ibidem.

[21] Idem, p. 394.

E deschiderea lui Dumnezeu spre noi, pentru ca să ne facă *tot mai cuprinzători* în viața și acțiunile noastre.

De aceea, Dumnezeul nostru treimic, iubiți frați și surori, să ne facă pe noi praznice ale Sale, praznice vii, preafrumoase, în care să cânte împreună cu noi, acum și veșnic!

La mulți ani, multă bucurie și împlinire dumnezeiască tuturor cititorilor, colaboratorilor și prietenilor noștri!

Dumnezeu să ne binecuvinteze pe toți acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica după Nașterea Domnului [2013]

Iubiții mei[22],

ultima duminică a lui 2013, care face parte din *praznicul* Nașterii Domnului, ne vorbește despre *fugă*...despre *călătoria într-o țară străină*...și despre *întoarcerea acasă*.

A cui? A Domnului, a Maicii Domnului și a Sfântului Iosif, logodnicul Maicii Domnului.

Pentru că *Evanghelia zilei* este Mt. 2, 13-23.

Au plecat în Egipt *noaptea*, după revelația Îngerului (v. 13-14). Adică *pe furiș*, pentru ca să nu fie *omorât* și...Domnul...

Și au stat acolo până la moartea lui Irod (v. 15), a celui care a ucis, prin porunca lui, 14.000 de Prunci, care și ei sunt *pomeniți* azi, ca *Sfinți ai lui Dumnezeu*.

---

[22] Predică scrisă în ziua de 27 decembrie 2013.

De unde înțelegem, că cel care *inițiază* un genocid, un omor *sistematic* al unui popor, e *vinovatul prim* al omorurilor, deși toți subalternii lui participă la masacru. Dar, în același timp, că *a muri pentru Hristos* înseamnă *a fi viu* și *împreună cu El* în ceruri.

Însă din *Viețile Sfinților*[23] aflăm că nu numai cei 14.000 de Prunci au fost martirizați de Irod, pentru că *nu L-a prins* și *omorât* pe Domnul, ci și alții.

Datorită Domnului...pentru că nu L-a omorât pe El...Irod îl omoară pe Sfântul Simeon Purtătorul de Dumnezeu și pe Sfântul Arhiereu Zaharia, pentru că nu l-a predat pe Sfântul Ioan Botezătorul. Omoară toți membrii Sinedriului, în afară de unul, pe care îl orbește. Arde de vii 4 oameni iar pe alții i-a omorât în alt fel...

Pentru că invidia lui la adresa Domnului era mare...

Și invidia, ura, prostia, necredința, extremismul nasc tot felul de calamități sociale. Tocmai de aceea *nu trebuie să încurajăm niciodată* disprețul la adresa altora și violența împotriva lor.

Pentru că vedem, din viața Domnului, că nu duce *la nimic bun* lupta împotriva vieții oamenilor.

Fuga în Egipt (v. 15) cât și uciderea Pruncilor (v. 18) fuseseră profețite.

---

[23] A se vedea: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsdec/12-29-sf_14000_prunci_din_betleem.html.

Și *i-a strălucit din nou* în vis Îngerul Domnului...și l-a învățat pe Sfântul Iosif că trebuie să se întoarcă acasă (19-20)...iar el s-a arătat credincios și ascultător vedeniilor primite de la Dumnezeu.

S-a întors în Galilea...și a locuit în Nazaret, tot după povățuirea extatică a Domnului, pentru ca să se împlinească profeția, cum că El *Se va numi Nazoreos* (v. 23).

De unde înțelegem că trebuie *să plecăm* undeva, *să călătorim* și *să ne întoarcem* așa după cum *dorește* Dumnezeu. Pentru că viața noastră trebuie să fie *după voia* Lui...pentru ca să fie o viață *bună*, binecuvântată de El.

Și, o, Dumnezeule, cât de bine *se potrivește* această Evanghelie cu starea *actuală* a națiunii române!...

Nu suntem noi poporul, care trebuie să meargă *la muncă* în altă parte, pentru că *murim de foame* în țara noastră?

Nu suntem noi *goniții* din țara noastră din cauza...incompetenței, a furturilor și a destructurării anti-naționale a propriilor noastre industrii?

Nu suntem noi *ai nimănui*...atunci când nu sunt *locuri de muncă*?

Și *minimalizarea* din propria noastră țară...se extinde și în țările unde mergem, chiar dacă, *în aparență*, câștigăm mai mult...și mai repede...

Cu ce costuri *interioare* însă?

Cine devenim după ce facem munci care *nu ne onorează*?...

Dar aceasta fiind ultima duminică din anul civil...azi e și un moment de *bilanț*.

Pentru că *întoarcerea acasă* e când *vrea* Dumnezeu...

Însă noi, cei care suntem *în țară*...sau *departe* de ea...trebuie să știm faptul, că oriunde am fi și oricine am fi...dacă suntem creștin-ortodocși, atunci trebuie să trăim *după voia* lui Dumnezeu și *în respect* și *iubire* față de oameni.

Ce am făcut? Ce trebuie să facem? Spre ce mergem?

Sfârșitul de an...ne pune să ne întrebăm.

Orice zi este un timp *al analizei*...

Însă, la sfârșit de an, autoanaliza, verdictul asupra propriei tale vieți, e și mai acut.

Numai că nu trebuie să ne cerem lucruri *exterioare*...ci, în primul rând, schimbările propriei noastre ființe. Schimbările *de adâncime*.

Cine suntem noi cu Dumnezeu? Asta e *problema de fond* pe care trebuie să o analizăm!

Sau ce am făcut, împreună cu Dumnezeu, în acest an?

Pentru că de întrebarea asta ține și modul cum *am fugit* de păcate...dar și cum *ne-am refugiat* în virtute.

Pentru că virtutea, binele, este un refugiu, o scăpare, o alinare, o vindecare,

o întraripare duhovnicească, numai atunci când e *viață cu Dumnezeu*.

Dacă am făcut toate *dimpreună* cu Dumnezeu, pentru că suntem *în intimitate* cu El, atunci *am făcut bine*!

Și *binele acesta* nu înseamnă *contorizare de fapte*…ci înseamnă *starea noastră interioară*.

Cum suntem, ce emană din noi, cât de *văzători* ai oamenilor suntem, cât de mult preț dăm pe ce e *bun*…înseamnă *binele nostru*.

De aceea, trebuie să experimentăm și *fuga dimpreună cu Dumnezeu* și *călătoria cu Dumnezeu* dar și *stabilitatea dimpreună cu El*.

Putem să fugim de rău…dimpreună cu El…

Putem să călătorim spre inima oamenilor și spre cunoașterea lui Dumnezeu…dimpreună cu El…

Și ne putem întoarce acasă, de fiecare dată, pentru tăcerea cu El, pentru bucuria dimpreună cu El, pentru munca dimpreună cu El.

Așadar, dacă ne simțim *împliniți*, e *darul* lui Dumnezeu.

Iar dacă nu ne simțim *împliniți* e *iarăși* darul Lui.

Pentru că Dumnezeul nostru treimic ne cheamă pe toți la *o continuă depășire de sine*, chiar dacă stabilitatea și bucuria noastră în Dumnezeu ne împlinesc.

Vă doresc tuturor sănătate multă, înțelepciune străvăzătoare și bucurie dumnezeiască!

Vă suntem alături, pe drumul dumneavoastră și vă rugăm să ne fiți alături.

Să avem parte de un 2014 *mai lin* și *încurajator* pentru toți! Amin.

Predică la praznicul *tăierii împrejur* a Domnului [1 ianuarie 2014]

Iubiții mei[24],

în prima zi a lui 2014, când prăznuim *tăierea împrejur cea după trup a Domnului*, prăznuim de fapt două lucruri capitale: *tăierea împrejur* a Domnului, adică *circumcizia*[25] Sa și *punerea numelui Său*.

---

[24] Scrisă în ziua de 31 decembrie 2013, zi de marți. Ultima predică pe 2013...

[25] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Circumcizie.

Pentru că și noi, creștinii, primim *nume* la 8 zile, din punct de vedere eclesial...după care ne botezăm în numele Prea Sfintei Treimi în scurt timp de la nașterea noastră.

Pentru că trebuie să avem cu toții *un nume*...binecuvântat și dorit de Dumnezeu...dar, mai întâi de toate, trebuie *să trecem* prin apa Botezului, pentru ca să avem *o viață împreună cu Dumnezeu*...

Și când sărbătorim *tăierea Sa împrejur*, sărbătorim *Botezul* Bisericii, pentru că *tăierea împrejur* a Vechiului Legământ *preînchipuia* Dumnezeiescul Botez dar sărbătorim și ziua când Domnul a primit numele de *Iisus*, după cum a fost revelat acest lucru Prea Curatei Fecioare Maria de către Sfântul Arhanghel Gavriil.

Însă odată cu tăierea Sa împrejur începe *vărsarea* sângelui Său pentru noi...

Începe *drumul Crucii*...pentru mântuirea noastră, a tuturor...

Căci Cel fără de păcat *pătimește* pentru păcatele noastre.

El, Făcătorul Legii, împlinește Legea și profețiile[26].

De aceea *Se taie împrejur* și primește *un nume* în a 8-a zi de la nașterea Lui: pentru a ne arăta că Botezul Bisericii e viață dumnezeiască,

---

[26] *Mineiul pe ianuarie*, ed. BOR 1873, p. 12.

care se împlinește în ziua a 8-a a Împărăției Sale.

Iar cântările zilei subliniază faptul că Domnul, Cel ce *S-a întrupat* pentru noi...și *S-a născut* în peștera Vitleemului și *S-a înfășat cu scutece,* „nu S-a scârbit de trupeasca tăiere împrejur[27].

Pentru că tăierea Sa împrejur nu e văzută doar ca *o suferință a trupului* Său fraged ci ca *o curățire profundă*, lăuntrică, a sufletului și a trupului Său, a întregii Sale umanități, de care *ne împărtășim* fiecare în viața noastră eclesială.

Căci *tăierea împrejur a Legii,* fiind o *preînchipuire* a Botezului Bisericii, ne arată *ce imens har* ne aduce Dumnezeiescul Botez, dacă sădește în noi *puterea de viață dumnezeiască a Treimii*, prin care putem *să luptăm* cu tot păcatul și cu toată patima în ființa noastră, să le biruim prin har și să ne umplem de slava lui Dumnezeu.

De aceea, când *ești* cu Dumnezeu, ai *viață dumnezeiască* în tine. Dar și *nume cucernic,* plin de tărie dumnezeiască, pentru că e nume pus *cu binecuvântarea* Sa.

Iisus[28] înseamnă *Mântuitor*. Și acesta e numele Domnului, alături de *Hristos,* care înseamnă *Uns*. *Iisus Hristos:* adică Mântuitorul Cel uns cu

[27] Idem, p. 13.
[28] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Isus_din_Nazaret.

putere de sus. Cel plin de slava lui Dumnezeu. Pentru că Mașiah/ Hristos se referă la faptul că umanitatea Lui e plină de slava dumnezeirii Sale.

Iar dacă avem o *viață* pe măsura *numelui* binecuvântat de Dumnezeu, atunci avem o viață sfântă, bine-plăcută lui Dumnezeu.

La Botez primim *un nume creștin*...care, atunci când devenim *monahi*, ni se schimbă în altul, pe care *îl alege* starețul sau episcopul în locul nostru. Și asta pentru a arăta că numele e *primit* prin luminare dumnezeiască și nu e o simplă *numire* a cuiva.

Iar numele nostru, dacă *se leagă* de numele vreunui Sfânt sau *e numele* unui Sfânt, ni-l face pe acela *apropiat* de noi...și *călăuzitor* al nostru.

Însă azi, la început de an calendaristic, sărbătorim și un fiu...și o mamă...pentru că fiul acesta e *mai cunoscut* în Biserică decât mama lui.

E vorba de Sfântul Vasile cel Mare[29], a cărui Dumnezeiască Liturghie am slujit-o azi...și de mama lui, de Sfânta Emilia[30]. Iar aproape 600.000 de români[31] poartă numele Sfântului Vasile...însă există și români care poartă numele mamei sale, al Sfintei Emilia.

---

[29] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Vasile_cel_Mare.

[30] Idem: http://orthodoxwiki.org/Emily.

[31] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2013/12/31/urari-pentru-2014/.

De aceea, dacă ai *nume*...dacă *îți respecți* numele...adică, dacă *ai cuvânt* în viața ta...ești *credibil* la modul profund.

Dar ca să ai *un nume*...trebuie să ai *o operă* în spate, o viață dedicată unui crez, unei împliniri...o muncă asiduă, pe brânci...

Pentru că *numele* nu se face ușor...

Trebuie *să demonstrezi* că *poți să faci* ceva anume...și pentru acest lucru să fii cinstit, să fii apreciat, să fii elogiat...

A trecut revelionul...au trecut colindele...au trecut artificiile...și am intrat în primul praznic al lui 2014 cu multă responsabilitate.

Pentru că acest praznic *ne duce* spre Botezul Lui...

Căci Cel ce Se taie astăzi împrejur pentru noi...tot El Se va boteza pentru noi, transformând astfel *profeția despre Botez*...într-o *Sfântă Taină* a Bisericii Sale.

Iar Dumnezeiescul Botez, ca orice Taină a Bisericii, deși *ne dăruie* harul dumnezeiesc *într-un mod foarte repede*...totuși el, harul dumnezeiesc, are nevoie de *o continuă experiere*, aprofundare a lui, simțire a lui...intrare a lui, conștientizată, în întreaga noastră ființă.

Adică Tainele Bisericii sunt lucrări îndumnezeitoare cu consecințe veșnice, în care aprofundăm, la nesfârșit, urmările lor sfinte.

Dar și numele nostru are valențe *mereu conștientizabile* în relație cu

Dumnezeu, pentru că înțelegem că el vorbește *în mod profund* despre noi.

Așadar, iubiții mei, începem *un nou an civil*, anul 2014 de la Hristos și suntem în anul bisericesc 2013-2014.

Suntem *pe drum*, călătorim spre Împărăția lui Dumnezeu, dimpreună cu El și *ne asumăm* întreaga lume, după pilda Domnului, pentru *a o purta* în rugăciunile și în străduințele noastre ascetice.

Cădem adesea...ne e greu...avem nevoie de ajutor *în mod continuu*...Dumnezeu ne umple de mult har tot timpul...și suntem *pe cale*!

Iar *a fi pe cale*, dimpreună cu Dumnezeu, înseamnă *a trăi* mereu *din mila* Lui. Pentru că mila lui Dumnezeu e cea care *ne vindecă continuu* și ne ridică continuu din neputințele noastre și ne facem *să lucrăm* cele ale Lui.

De aceea, să începem 2014 cu *nespusă încredere* în Dumnezeu, în Cel ce le face pe toate *foarte bune*!

Să fim cu El în toate zilele noastre!

Să Îi spunem Lui lucrurile de care avem nevoie...chiar dacă El le știe pe toate...

Pentru că Domnul vrea să învățăm *să formulăm cereri*...să formulăm *strigări iubitoare* către Sine...dar și dumnezeiești cântări de laudă.

Astfel, I-am mulțumit și Îi mulțumim Domnului pentru toate. Îi mulțumim pentru toate cele *din*

urmă...dar și pentru cele *de dinaintea noastră*.

Toate sunt *ale Sale* și avem nevoie mereu de *prezența Lui* în viața noastră.

La mulți ani, multă pace și bucurie și împlinire duhovnicească în tot ceea ce faceți!

Vă sunt *aproape* cu prezența, cu sfatul și cu rugăciunea...și vă cer *să îmi fiți aproape* prin cele pe care Dumnezeu vă luminează. Amin!

Predică la Duminica dinaintea Botezului Domnului [2014]

© Iuliana Negru [32]

Iubiții mei[33],

în prima duminică a lui 2014 începem *Evanghelia după Marcu*, pentru că avem azi Mc. 1, 1-8. Care e o discuție despre Sfântul Ioan Botezătorul, ce se

[32] Preluată de aici: http://icons-paintings.blogspot.ro/2013/02/botezul-domnului.html.

[33] Scrisă în ziua de 4 ianuarie 2014, zi de sâmbătă.

continuă mâine, în ziua praznicului, dar și marți, când avem *soborul* său.

Pentru că Domnul vine „să se boteze de la Ioan, *ca să sfărâme* cu dumnezeirea [Sa] capetele cele nevăzute ale balaurilor "[34] în apele Iordanului.

Și *balaurii* amintiți aici sunt *demonii*...

Iar Ioannis Botezătorul, care propovăduia și zicea că „vine după mine *Cel ce este mai tare decât mine*, Căruia nu sunt vrednic, aplecându-mă, a dezlega cureaua sandalelor Lui" [Mc. 1, 7, GNT], „cuprins a fost de frică, dar nu s-a oprit Dumnezeiescul Botezător. Că măcar că s-a sfiit a se apropia iarba de foc, dar auzind: *Lasă acum*, a alergat, plinind porunca [Lui] ca o slugă. Și dumnezeiescul glas [al Tatălui] a auzit de sus, mărturisind pe Fiul Cel mai 'nainte de veci"[35].

Pentru că duminica de azi *ne pregătește* pentru praznicul de mâine. Ne *introduce* în atmosfera lui...

Pentru că Ioan Botezătorul a slujit Domnului, L-a botezat pe El cu apă, în fața mulțimii, pentru ca să-L indice lor pe *Hristos*. Însă când Domnul *a ieșit* din apă...atunci a urmat Botezul Treimii, pentru că Duhul a coborât *întru* Fiul [Mc. 1, 10, GNT] iar Tatăl a confirmat că Iisus Hristos este *Fiul Său Cel veșnic* [Mc. 1, 11].

---

[34] *Mineiul pe ianuarie*, ed. BOR 1873, p. 91.

[35] Idem, p. 93.

Iar Ioan a văzut, în mod extatic, coborârea Duhului și glasul Tatălui! Și de aceea mărturia lui este *mărturia* Bisericii lui Hristos.

Pentru că acesta e motivul pentru care Botezul Domnului este numit *dumnezeiasca arătare*/ revelare/ descoperire/ vedere extatică a Prea Sfintei Treimi: căci acum, la Botezul Lui, Dumnezeu S-a revelat pe Sine ca Treime de persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh.

De unde trebuie să înțelegem că Dumnezeu a fost *dintotdeauna Treime*, dar că noi am aflat acest prea-dumnezeiesc lucru, dogma de căpătâi a Bisericii, numai în clipa Botezului Domnului.

Și acesta e *lucrul principal* pe care îl învățăm din acest praznic: că *Dumnezeul mântuirii noastre* e *Dumnezeul treimic*.

Al doilea lucru pe care îl aflăm e că Botezul Lui a fost *pentru noi*, pentru *a ne înnoi* pe noi cei învechiți în păcate[36]. *Înnoire* pe care toți o primim la Botezul nostru și care este *împărtășire de nestricăciune*[37]. Adică de *har*.

Mai pe scurt, că Dumnezeul nostru treimic, prin Dumnezeiescul Botez, datorită iconomiei mântuirii lui Hristos, *ne curățește ontologic* pe fiecare în parte prin aceea că *ne umple* de slava Sa. De aceea, *sfințirea apei celei mari* de mâine

---

[36] Idem, p. 199.
[37] Idem, p. 95.

e o *coborâre reală de har* în apă...și în noi înșine. Același lucru petrecându-se și la Botezul nostru.

Pentru că Biserica *ne dăruie har* prin Tainele și Ierurgiile sale.

Și acesta e *lucrul fundamental* pe care *ni-l dăruie* Dumnezeu prin Biserica Sa: harul Său, slava Sa, cea care *ne îndumnezeiește* pe noi.

Așadar, numai în Biserica Sa El *coboară* harul mântuirii și sfințirii noastre și harul Său e real și necreat, și pătrunde și transfigurează întreaga noastră fire omenească.

De aceea, dacă de la El *coboară har*, în mod real, în Biserica Sa, atunci asta e dovada concretă că El e *viu* și *ne comunică* și nouă din sfințenia Lui.

Dar apa sfințită este apă care *sfințește toate* cele ale noastre. Casele, lucrurile, animalele, păsările, pământul, copacii, florile...sunt sfințite de către noi cu apă de la Dumnezeu, cu apă plină de har, apă care nu se strică, dar care curățește și sfințește toate, pentru că e plină de slava lui Dumnezeu.

Iar dacă, în ciuda păcatelor noastre celor multe, Dumnezeu *coboară* slava Sa în apa noastră...atunci trebuie să trăim *cu mare cutremurare* această *milă* a lui Dumnezeu față de noi.

Apa *va fi destulă* pentru toți, pentru că Dumnezeu *ne umple din destul* de bunătatea Lui!

Trebuie *să o așteptăm* fiind plini de rugăciune și de iertare. Trebuie să o așteptăm cu delicatețe duhovnicească.

Pentru că Domnul „a binecuvântat firea apelor”[38] prin Botezul Său și „le-a sfințit”[39]. Iar El cere de la noi *să ne golim* de patimi, pentru ca *să ne umplem* de apa slavei Sale.

Pentru că, în orice clipă a vieții noastre eclesiale, noi trăim *din* și *prin har* împreună cu Dumnezeu, de aceea nu ne putem *vedea* și *înțelege* fără El.

Apostolul zilei [Evr. 11, 9-10; 32-40] ne vorbește despre credința Sfântului Avraam, care aștepta „cetatea...cu temelii” (v. 10, GNT), adică Biserica Lui.

Pentru că toți Sfinții Vechiului Legământ au suferit toate *din iubire* de Dumnezeu...fără însă a vedea *făgăduința* [τὴν ἐπαγγελίαν] (v. 39) și fără *a trăi desăvârșirea* (v. 40) adusă de Hristos în Biserica Sa.

Căci *desăvârșirea* lui Hristos o primim *începând de la Botez*, în viața Bisericii Sale, împreună cu El, într-o *împreună-lucrare continuă* și *îndumnezeitoare* pentru noi.

Așadar, Biserica vorbește despre *mântuire* nu ca despre *un ideal nerealizabil* sau care *se petrece în veșnicie*...ci ca despre *o realitate ontologică* în care creștem continuu începând de la Botezul nostru.

---

[38] Ibidem.

[39] Idem, p. 123.

Acum e *timpul mântuirii* și *al sfințeniei*! Acum e timpul *sinergiei/ al conlucrării* dintre Dumnezeu și om în folosul omului! Pentru că toate în Biserica Lui sunt *trăire* a vieții Lui și nu *simbolism gol*, fără relevanță ontologică.

De fapt, asta e *diferența* dintre *viața teologico-harismatică* a Bisericii și orice alt fel de viață, care are în prim-plan o filosofie sau o ideologie anume: că Biserica *ne umple* de viața lui Dumnezeu, pe când viața departe de El e o *neîmplinire continuă*.

Astfel, dacă Evanghelia zilei vorbește despre Sfântul Ioan Botezătorul, Apostolul zilei vorbește despre toți Sfinții Vechiului Testament, care au așteptat același lucru: venirea lui Hristos.

Iar când Ioan L-a văzut pe Hristos, „când a văzut Mergătorul-înainte pe *Domnul slavei* venind către sine, a strigat: Iată, Cel ce izbăvește lumea din stricăciune, a venit! Iată, Cel ce ne mântuiește pe noi din necaz! Iată, Cel ce dăruiește iertare păcatelor, pe pământ, din Fecioară curată a venit pentru mila [Sa față de noi]! Și în loc de robi *fiii lui Dumnezeu* ne face. Și în locul întunericului *luminează* omenirea, prin apa Dumnezeiescului Său Botez.

Deci veniți cu un glas să-L slăvim pe Dânsul, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt”[40].

---

[40] Idem, p.124.

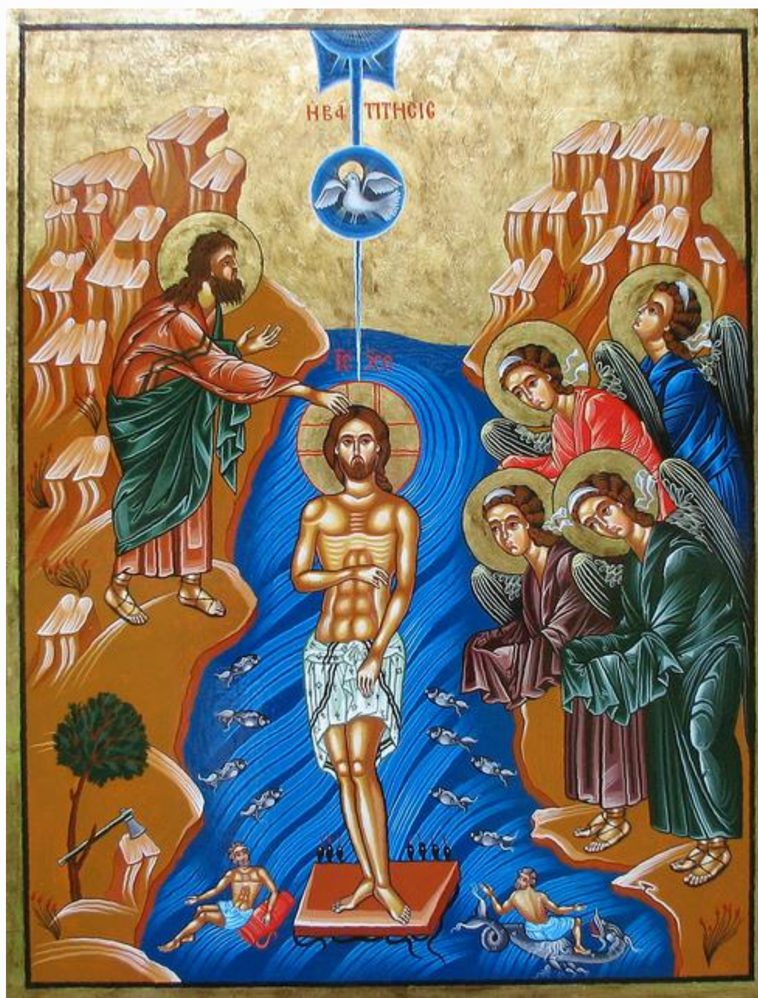
De aceea, iubiții mei, și noi suntem chemați la înnoire duhovnicească continuă, la bucurie sfântă, la viață curată și fără prihană!

Suntem chemați să ne bucurăm *dimpreună* cu Dumnezeu și să Îl mărturisim pe El prin tot ceea ce facem și spunem.

Numai așa arătăm că *prețuim* timpul, timpul *dăruit* nouă de Dumnezeu, dat nouă pentru a ne îmbogăți în toată virtutea și sfințenia.

La mulți ani, multă putere de muncă și multă luminare în tot ceea ce faceți! Dumnezeu să fie cu noi toți și să ne întărească spre tot lucrul bun. Amin!

Predică la Botezul Domnului [2014]

© Silvia Dimitrova-Potter[41]

Iubiții mei[42],

în Sfânta Icoană de față a praznicului, Domnul, Cel ce S-a botezat

[41] Preluată de aici: http://christhum.wordpress.com/2013/02/20/recording-of-rachmaninoff-vespers-by-the-hertford-college-chapel-choir/.

[42] Scrisă în ziua de 5 ianuarie 2014, zi de duminică.

în repejunile Iordanului, în apa sa curgătoare...e *în centrul* Icoanei, al râului și al privirii noastre.

Pentru că El este *persoana centrală* a praznicului: Cel ce S-a botezat pentru noi, pentru mântuirea noastră, El neavând păcat.

La dreapta Sa este Sfântul Ioan Botezătorul, cel ce *atinge* creștetul Stăpânului cu cutremurare sfântă...iar la stânga Sa sunt Sfinții Îngeri, nevăzuți pentru oamenii de atunci...dar *prezenți continuu* lângă Domnul. Și sunt prezentați...într-o continuă slujire și închinare în fața Stăpânului.

Închinarea lor, pe de o parte a râului iar, pe de altă parte a râului, închinarea Sfântului Ioan, care știe *pe cine* botează.

Iar dacă, de partea Sfântului Ioan, securea stă la rădăcina copacului...și e o *atenționare* pentru noi, cei care suntem indiferenți la curgerea timpului...și la nepocăința noastră...în râu vedem pești, pești privitori spre Domnul...dar și doi oameni, cărora Domnul le arată *inconsistența* existenței lor.

De aceea, ei stau în fund...în apa istoriei...pierzând timpul...pe când peștii sunt activi: *privesc* spre Domnul. Pentru că peștii suntem *noi*, cei care ne-am lăsat prinși și renăscuți de El prin Botez.

Însă apa cât și harul sunt de un albastru ultra-marin...albastrul care mie

îmi place foarte mult, pentru că e un albastru *al abisalității*, al profunzimii.

Iar autoarea Icoanei de față *a albăstrit* apa cât și harul în mod voit, pentru ca să arate că apa e *sfințită* de către pogorârea harului dumnezeiesc în apă.

Pe *verticala harului* Îl avem pe Tatăl, în partea de sus a Icoanei, într-o reprezentare solară, Sfântul Duh, Care de la Tatăl purcede, este iconizat sub chipul porumbiței albe iar Fiul e Cel ce Se botează în Iordan. Pentru că această Dumnezeiască Icoană e prima în care ni se vorbește despre *Dumnezeul nostru treimic*.

De aceea, Hristos, Fiul Tatălui, Cel ce S-a întrupat pentru noi, a venit și S-a botezat în Iordan ca „să zdrobească capetele balaurilor în apă”[43]. Însă balaurii sunt atât de *minimalizați* la nivel iconic...încât sunt prezentați aici ca niște *mici șerpișori negri*, care sunt cu toții sub platforma pe care stă Domnul, pentru că El i-a biruit în mod desăvârșit pe demoni.

Sunt 7 șerpișori în Icoană...nu pentru că ar fi *doar 7 demoni*...ci pentru ca să ne arate că demonii luptă *împotriva* darurilor Sfântului Duh. Ei luptă împotriva întregii sfințenii...

De aceea, noi afundăm pruncul sau adultul care se botează *cu totul în apă*, de trei ori, în numele Prea Sfintei

---

[43] *Mineiul pe ianuarie*, ed. BOR 1873, p. 142.

Treimi, pentru ca omul *să moară* în Botez pentru păcate și *să învieze* la o viață nouă, întru slava Treimii.

Și din acest motiv viața eclesială e plină de dinamism, de bucurie sfântă, de acțiuni ascetice, pentru că e viață nouă, e viață sfântă, e viață trăită cu Dumnezeu.

Iar cine nu trăiește așa, atunci și-a *astupat* viața cea nouă…prin mulțime de păcate…Și nu e nimic *mai dureros*…decât *să ucizi* viața duhovnicească din tine însuți…printr-o existență trăită la întâmplare.

Căci păcatele noastre sunt *stâncile goale* din jur…iar *iarba puțină* e lipsa faptei bune la aceia…care nu trăiesc dimpreună cu El.

Însă Biserica este *râul care coboară din cer* și care *ne spală* pe toți de păcate și ne dă apa vieții în noi înșiși. Pentru că Biserica își are fundamentul *în cer* și fundamentul Bisericii e *viața* Dumnezeului treimic și El, Dumnezeul nostru, *ne leagă* pe fiecare dintre noi cu Sine și între noi prin harul Său, care e viața și bucuria noastră.

Dar numai cei botezați, în care *gâlgâie* viața veșnică…și care trăiesc în sfințenie…știu *cum este* harul lui Dumnezeu. Ei știu ce ne aduce el, cum ne curățește el, cum ne înviază din morți, cum ne umple de strălucire dumnezeiască…

Pentru că numai cei care sunt plini de *viața* lui Dumnezeu, adică de *harul* Său necreat, de slava Lui veșnică, știu *cum se sfințește* apa, cum se sfințește omul, cum se sfințesc toate prin lucrarea dumnezeiască a Treimii.

Însă, dacă harul *coboară* la noi...atunci harul sfințește toate! Pentru că Dumnezeu dorește ca întreaga Lui creație să fie plină de binecuvântare și de sfințenie.

Iar când noi, astăzi, *stropim toate* cu apa cea sfântă...facem asta pentru că Dumnezeu dorește ca *toate ale Sale*, toate făcute de El, să fie *pline de curăție* și *de sfințenie*.

De aceea, astăzi, „făptura *se luminează*”[44] prin curăția pe care o aduce harul dumnezeiesc în creația Sa.

„Astăzi toate se veselesc, cele cerești împreună cu cele pământești”[45], adică Îngerii împreună cu oamenii, pentru că astăzi ni s-a arătat harul lui Dumnezeu[46], cel care ne împacă pe toți cu Dumnezeu.

Așa stând lucrurile, iubiții mei, să bem *apa sfințeniei* și să trăim viață sfântă!

Adică pe fiecare zi să ne depărtăm de rău și să lucrăm binele, găsindu-ne mereu împlinirea în poruncile Domnului.

---

[44] Idem, p. 143.

[45] Ibidem.

[46] Ibidem.

Luați apa lui Dumnezeu și păstrați-o în casele dumneavoastră, pentru că e *semnul sfințeniei* Lui, al faptului că El e *viu* și *lucrează minuni* în mijlocul nostru!

Iar celor care nu cred că Biserica Ortodoxă e *Biserica lui Dumnezeu*, dați-le să vadă apa aceasta...care nu se strică...dar înviază și bucură sufletele celor care beau din ea cu credință și cu pocăință.

Căci a Lui e slava, cinstea și închinăciunea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, a Dumnezeului nostru treimic, Care S-a revelat astăzi la Botezul Domnului. Amin!

Predică la soborul Sfântului Ioan Botezătorul [7 ianuarie 2014]

Iubiții mei[47],

ca la fiecare mare praznic al Bisericii, a doua zi avem *soborul*...Sfântului sau al Sfinților care *au contribuit* la praznic.

De aceea îl avem astăzi *în prim-plan* pe Sfântul Ioan: pentru că el a contribuit în mod fundamental la praznicul Botezului Domnului. Și când spunem *sobor,* spunem *adunarea* Bisericii pentru *a-l cinsti* pe Sfântul Ioan, pe Înaintemergătorul Domnului.

Însă *cine este* Botezătorul Domnului? Este „tăinuitorul Treimii”[48]. Adică cel ce *a văzut* în mod mistic revelarea

---

[47] Predică scrisă în ziua de 6 ianuarie 2014, zi de luni.

[48] *Mineiul pe ianuarie,* ed. BOR 1873, p. 158.

Treimii la Botezul Domnului și a păstrat-o în inima sa, vederea lui extatică devenind parte a Tradiției Bisericii, pentru că ea *a fost inserată* apoi în Sfintele Evanghelii.

El *ne-a indicat* persoana Domnului, a Mielului lui Dumnezeu, Care ridică păcatul lumii[49]. De aceea e Profetul care și-a văzut *împlinirea* profeției[50].

Însă, totodată, Sfântul Ioan este *un reper* de sfințenie și de viață ascetică[51] dar și un *mijlocitor neîncetat* pentru noi.

Tocmai de aceea el e iubit în poporul nostru și mulți îi poartă numele, pentru că este *o bucurie* a celor credincioși.

Și cum *să nu bucure* inima un om, care nu se uita la plăcerile trupului ci prefera viața ascetică a pustiei?

Cum să nu bucure curăția și sfințenia?

Iar cel care a suferit toate pentru Domnul, până la moarte martirică, este sprijinul vieții noastre, pentru că ne face să fim *responsabili* față de viața noastră. Și ce înseamnă *a fi responsabil*, decât *a dori* viața de sfințenie? Pentru că apa pe care am sfințit-o ieri este apa în care *s-a coborât* harul Treimii. Dar nu putem *să simțim* harul Treimii în această apă, până nu o luăm *cu pocăință* și cu dorința de *a ne îndrepta viața*.

---

[49] Ibidem.

[50] Idem, p. 163.

[51] Idem, p. 167.

Adică, pe măsura noastră, Dumnezeu cere de la noi toți să fim *ascetici*, după pilda Sfântului Ioan, pentru ca prin toate ale noastre să simțim *prezența* și *lucrarea* lui Dumnezeu în viața noastră.

Când eram mic, bunica mea, Floarea, mă trezea de dimineață în această zi...cu un scop *bine determinat*.

Pentru că pe 6 ianuarie luam Sfânta Agheasmă Mare de la Biserică și o aveam acasă...pe 7 mă trezea dis-de-dimineață, înainte să dea de mâncare la păsări, pentru ca *să botez* păsările...

Nu știam eu să spun troparul...ca preotul...dar spuneam ceva adaptat...și le stropeam pe fiecare în parte, magaziile, fântâna, copacii de pe lângă casă... simțind că fac un lucru *important*: le pun pe toate *în paza* lui Dumnezeu.

Acum, privind lucrurile retrospectiv, îmi dau seama că această

raportare la animale, păsări, copaci și flori, case și oleaburi a creștinilor ortodocși e una *profund bisericeas-că*...pentru că misiunea Bisericii e *să sfințească* toate.

Și cu apa sfântă pe care o luăm de la Biserică asta trebuie să facem: *să stropim spre sfințire* toate cele ale noastre.

La fel, tămâierea mormintelor...dis-de-dimineață...e iarăși o tradiție popu-lară cu un profund simț eclesial, pentru că vede în cimitir nu un loc *de uitare*...ci *de dragoste*, de rugăciune, de recule-gere...pentru că aici vin *să își spună iubirea*, focul, oful, dorul...față de cei plecați...la Domnul.

Căci natura înconjurătoare este *acasa noastră,* care se va transfigura dimpreună cu noi la a doua Sa venire întru slavă...și nu un loc *al uitării*!

Din Biserică se extinde în toată creația slava lui Dumnezeu, pentru că toată lumea e chemată la sfințenie, la împlinirea întru slava Lui.

De aceea, prin apă și prin poame și prin lucruri binecuvântate și sfințite la Biserică, prin toată înduhovnicirea noastră, noi sporim sfințenia și frumusețea duhovnicească în această lume sau noi iradiem în jurul nostru sfințenia primită de la Dumnezeul nostru treimic.

Căci dacă nu răspândim *mireasmă duhovnicească* în jur, atunci răspândim

îndoială, urât, necredință, răutate, invidie, intoleranță, răceală...multă răceală și indiferență...

Iar Sfântul Ioan Botezătorul e pus în prim-plan astăzi, tocmai pentru ca să vedem *cum arată* omul nevoințelor: e plin de *dorirea lui Dumnezeu* și de *uitare de sine*.

Dar cum *Ioannis*, din greacă, înseamnă, în ebraică, *Iohanan*[52], adică: *Domnul este milostiv*, înțelegem că în viața Sfântului Ioan s-a întâlnit *așteptarea* lui Dumnezeu cu *miluirea* lui de către El. Pentru că viața ascetică este semnul că noi *Îl iubim* pe Dumnezeu atât de mult, încât, pe fiecare zi, viața noastră este *un efort continuu* pentru a fi cu El.

Așadar, iubiții mei, să fim *serioși*, adică *responsabili,* în fiecare clipă a vieții noastre! Să arătăm tuturor cine este Dumnezeul nostru.

Și putem arăta, prin tot ceea ce facem, *cine e viu* în noi și *cine ne stăpânește* întreaga ființă.

Dumnezeu să ne întărească în toate zilele vieții noastre! Amin.

---

[52] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Yohanan.

Predică la Duminica după Botezul Domnului [2014]

Iubiții mei[53],

fiind încă în praznicul Botezului Domnului, Evanghelia de azi [Mt. 4, 12-17] ne invită la *pocăință* și, în mod implicit, la *o aprofundare continuă* a dreptei credințe.

Pentru că atunci când ne simțim din în ce în ce *mai păcătoși*, adică pe măsură ce ne vedem și mai scrupulos păcatele și patimile noastre, e semn că *am crescut* în cunoașterea teologică și în simțirea prezenței lui Dumnezeu în viața noastră.

---

[53] Predică scrisă în ziua de 11 ianuarie 2014, zi de sâmbătă însorită.

Căci numai când stai *în relație* cu Dumnezeu și *aprofundezi* dogmele credinței înțelegi că păcatul, adică orice *ieșire* din relația cu Dumnezeu, e *un atentat* la teologie dar și la sănătatea ta interioară.

Și de aceea, în mod continuu, e nevoie de *pocăință*! Adică de recunoaștere *corectă*, brutală, profundă, a realității noastre interioare...în fața lui Dumnezeu și de dorința de a ne umple de slava Lui.

Pentru că atunci când cerem *mila* lui Dumnezeu nu cerem altceva decât *slava* Lui. Decât *harul Său*. Decât *relația iubitoare* a lui Dumnezeu cu noi.

Iar astăzi când ni se vorbește despre *apropierea* Împărăției (v. 17), ni se vorbește, de fapt, despre *posibilitatea reală* de a ne afla *în relație* cu Dumnezeu, prin harul Său.

Relație cu El care *începe* de la *recunoașterea dureroasă* a stării noastre interioare...în fața Lui.

Și când începe *drumul personal* în relația cu Dumnezeu...începe cu durerea, cu rușinea față de păcatele noastre, cu *profunda nemulțumire* față de cine suntem și ce am făcut...împreunate însă cu nădejdea că El e *săturarea* ființei noastre.

Că El, Dumnezeu, ne poate *ridica* din starea noastră urâtă.

De aceea, pocăința nu e o *continuă alergare exterioară* după Dumnezeu ca

El *să ne ierte* ci *o recunoaștere interioară* a păcătoșeniei noastre, în mod continuu, în fața Lui, în care simțim tot mai mult *iertarea Lui* în viața noastră.

Fapt pentru care, trăind mila Lui, bunătatea Lui în noi, datorită strigării continue către El...putem să venim și să ne mărturisim păcatele în mod sacramental și să ne unim cu Sine euharistic, pentru că venim cu dorul iubirii către El, cunoscând mila Lui față de noi.

Dar dacă pocăința nu e *apropierea* noastră de fiecare zi de Dumnezeu...cum să venim *să Îi slujim Lui*, Celui mai Sfânt decât întreaga făptură?

Pocăința e *curățire continuă*: acesta e adevărul *abisal* al vieții sfinte, al vieții ortodoxe!

Căci recunoaștem, de fiecare dată, când *greșim*...și Dumnezeu înțelege neputința noastră. Și când îți recunoști *imediat* greșeala...e semn *de delicatețe*. Adică e semn că nu ai nevoie *să ți se bată clopotul* la urechi...ca să te pocăiești.

Tocmai de aceea, El ne curățește și ne umilește mereu inima, ne face gândul ascultător, ne domolește interior simțurile...pentru că ne face să înțelegem viața numai în coordonatele poruncilor Sale.

Pe măsură ce ne recunoaștem neputința și greșelile, pe atât simțim bunătatea Lui cu noi și cu întreaga făptură.

Pentru că numai cel care *s-a bucurat* de mila Lui înțelege *să ierte* aproapelui său. Înțelege de ce atâtea căderi, orori, de ce atâta decadență...

De aceea, pocăința ne face *să simțim* harul Împărăției, ne facem să ne simțim *aproape* de viața ortodoxă, tocmai pentru că *ne împacă* cu noi, cu El și cu toți în inima noastră.

Pocăința ne face să ne rugăm.

Ea ne face să cerem sfat.

Ea ne face să cerem ajutor.

Ea ne face să fim *simpli*...și să precumpănească în noi dorința de a ajuta, de a fi de folos confraților noștri...

Bem pe fiecare zi din Agheasma Botezului...și simțim *viața* lui Dumnezeu curățindu-ne.

Dacă ne-am pocăi cu adevărat...am simți izvorul harului *țâșnind* în noi...așa cum cade apa sfântă în...pahar...

Pentru că de aceea bem *apa cu har*: pentru ca să vedem că harul din apă e *același* cu harul din noi...căci el țâșnește în noi ca un izvor, atunci când suntem plini de frumusețe dumnezeiască.

Iar dacă acum, datorită neputinței noastre, harul ni se dă *amestecat* cu apă sau cu mâncare, înduhovnicindu-ne tot mai mult, harul, care e acum *izvor*, devine *dulceață dumnezeiască* în noi, *bucurie sfântă*, *vedere dumnezeiască*...

Și toate aceste *experiențe dumnezeiești* pornesc de la *frica de Dumnezeu* și de la *pocăința atotcuprinzătoare*,

adică de la pocăința pentru fiecare păcat. De la părerea de rău profundă pentru tot ceea ce am făcut și facem rău...

Însă *pocăința reală* nu e *incompatibilă* cu bucuria, cu dialogul, cu frumusețea! Pentru că pocăința e cea care *ne liniștește*, care ne simplifică, care ne umple de zâmbet bun, calm, duios, care *ne încântă* sufletul cu adevărul și cu sfințenia cuvintelor dumnezeiești.

Pentru că numai atunci când *admiți* cine ești...începi *să vezi bine* lumea.

Când presupui că ești „curat”, că ești „sfânt”, că „nu ai nevoie” de o cunoaștere și mai înaltă...sau când crezi că „nu ai nevoie” de Dumnezeu ca *să te înțelegi*...nu cauți *Împărăția*, adică *relația* cu Dumnezeu, pentru că presupui că „deja le ai”.

Dar pocăința te face să te simți *aproape*...tot mai aproape...și mai aproape pe fiecare zi...de Dumnezeu, fără să trăiești starea orgolioasă, cum că cunoașterea Lui „îți este de ajuns”.

Niciodată *cunoașterea iubitoare* a lui Dumnezeu sau a unui om *nu ne este de ajuns*!

Pentru că iubirea *cunoaște*...și *tot vrea să cunoască*...și *nu se mai satură* de cunoașterea Celui iubit, pentru că în cunoașterea Lui, El este întotdeauna altul și mai profund, și mai curat și mai vrednic de iubit.

Pentru că iubirea e mereu *o împlinire*, care *nu se mai satură* de cunoașterea celuilalt, pentru că și cunoașterea e mereu *o dorire vie* a celuilalt.

Și de aceea, Domnul vorbește despre *pocăință*, adică despre *schimbarea interioară continuă*, în sensul de *apropiere* de Dumnezeu sau de Împărăția Lui sau de *apropierea* lui Dumnezeu de omul care *se schimbă*, pentru că iubirea nu e niciodată *statică* ci e mereu *o purtare interioară*, plină de recunoștință și de încântare, *a celui iubit*.

Da, din experiența mea eclesială știu faptul, că Dumnezeu e *mereu aproape* de cel care *se încrede* în El mai presus de toate!

El e *atât de aproape* de noi…și *de căutările* noastre…încât nu mai știe *ce să ne facă* pentru ca…să ne simțim *împliniți*. Dorința lui Dumnezeu e *atât de mare* pentru *împlinirea noastră interioară*…încât *ne-a dăruit* întreaga sfințenie și cunoaștere a Bisericii Sale pentru ca să ne potolească iubirea, căutarea, dorul de sfințenie. Ni le-a pus *pe toate* la îndemână…pentru că dorește *să ne sfințească* prin toate ale Lui.

De aceea, nimic din Biserica Lui nu e *de prisos*…ci totul e *spre binele* nostru…numai că avem nevoie de *ochii pocăinței*…pentru ca să înțelegem *ce rost*

au dogmele, slujbele, Tainele, regulile vieții cuvioase, ale sfințeniei ortodoxe.

Și pentru că păcatul *se ține scai* de noi...nu putem trăi fără spovedanie și fără pocăință continuă.

Iar când în anul acesta omagial euharistic, Spovedania e pusă î*n relație directă* și *interioară* cu Euharistia, avem, de fapt, în fața noastră, imaginea nevoilor noastre curente: *iertarea* și *umplerea noastră de sfințenie*.

Pentru că Spovedania înseamnă *să dai afară din tine* tot ceea ce e *impropriu* sălășluirii lui Dumnezeu în tine...iar Euharistia înseamnă *să Îl primești* pe Cel pentru Care ți-ai curățit casa ființei tale.

Te lași *curățit* de El adică, și apoi Îl primești, pe Cel ce este adevărata curățire, bucurie și sfințenie.

Pentru că El *Își pregătește* în noi venirea, când *ne curățește* de păcate...și tot El vine în noi, în mod ființial, prin Dumnezeiasca Euharistie, pentru ca să facă în noi *praznic*, praznic fără sfârșit...

Și mă gândesc adesea, cu durere, la „poporul care stă *în întuneric*”...

Pentru că lumina Treimii *nu a pătruns*...în tot omul...care vine în lume...

Cât să vorbim...cum să vorbim...pentru ca să-i convingem pe oameni, că au nevoie de Dumnezeu *mai mult* decât de ei înșiși?!

Cum să îi convingem că *lumina cea mare* a lui Dumnezeu, poate pătrunde în

fiecare dintre ei, pentru a-i învia din păcatele lor la *o nouă viață*?!!

Însă, așa cum *plagiatul* înseamnă *repetare* fără implicare reală...tot la fel, apelând la cuvintele Bisericii, diverse organizații religioase...îi atrag pe oameni spre...promisiuni deșarte.

Le promit...ce nu le pot da...pentru că *îi rup* de viața sacramentală a Bisericii, adică de harul dumnezeiesc al Sfintelor Taine.

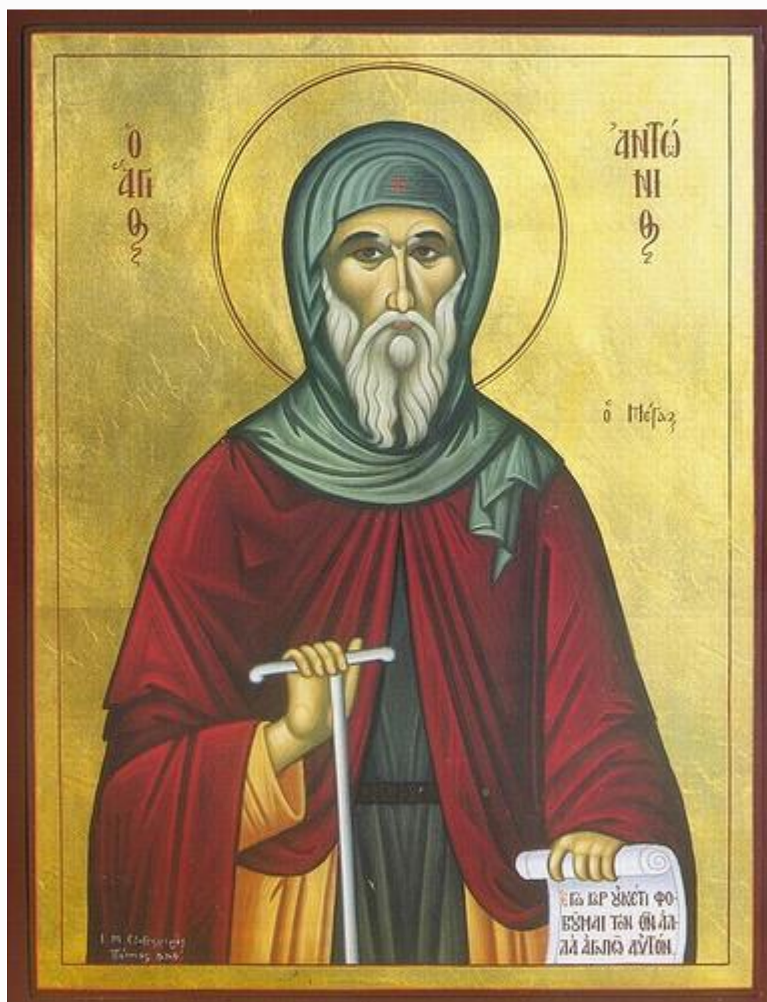
Însă doar Biserica lui Hristos, Biserica Ortodoxa, *poate da* ceea ce *promite* Dumnezeu omului: *apropiere reală* de Dumnezeu.

Ideologiile, ereziile, minciunile colosale *nu te unesc* cu Dumnezeu...dar *iertarea* Lui și *împărtășirea cu Sine* e *dăruire de viață veșnică* pentru toți cei care cred în El și intră, prin Botez, în Biserica Lui.

De aceea, *să-I mulțumim* Domnului pentru toate imensele binefaceri ale vieții noastre și să ne rugăm Lui, ca El, în marea Sa iubire de oameni, să îi facă *părtași* pe toți la aceste mari binefaceri ale Sale!

Pentru că toți avem nevoie de *marea Sa descoperire* în viața noastră, prin care ieșim din *întunericul neînțelegerii* la *lumina vieții veșnice*. Amin!

Predică la pomenirea Sfântului Antonie cel Mare [17 ianuarie 2014]

Iubiții mei[54],

în PSB 16[55] (editat în 1988), între p. 191-245, Părintele Dumitru Stăniloae a

---

[54] Scrisă în seara zilei de 16 ianuarie 2014. Zi de joi.

[55] A se vedea: https://archive.org/stream/Psb-ColectiaParintiSiScriitoriBisericesti/16SfAtanasieCelMare-ScrieriI.i#page/n1/mode/2up.

tradus și editat *Viața* Sfântului Antonie cel Mare[56], astăzi pomenit, scrisă de către Sfântul Atanasie cel Mare[57].

Și astfel, într-un mod fericit, avem o mărturie *de primă mână*, adică o mărturie *duhovnicească*, trecută prin sufletul unui alt Sfânt. Care l-a privit pe Sfântul Antonie în adâncul său...și l-a înțeles la cote mari.

Tocmai de aceea, în loc de Vieți de Sfinți istoricizate, cu multe detalii contextuale...avem nevoie de Vieți de Sfinți, care să fie *înțelegeri duhovnicești* în primul rând, *pline de echilibru* și *de trezvie dumnezeiască*.

Pentru că ele trebuie să ne transmită *chipul duhovnicesc profund* al Sfinților, care să stârnească în noi râvna dumnezeiască pentru o viață curată, sfântă.

Și astfel, din sursa citată, aflăm că Sfântul Antonie era egiptean, a crescut creștinește, a rămas orfan de ambii părinți în adolescență, astfel încât, pe la 18-20 de ani, ajunge să îngrijească de sora lui mai mică[58].

Auzind la Biserică Mt. 19, 21, adică porunca Domnului de a ne vinde avuțiile

---

[56] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Antonie_cel_Mare.

[57] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Atanasie_al_Alexandriei

[58] Sfântul Atanasie cel Mare, *Scrieri. Partea a II-a. Epistole. Viața Cuviosului Părintelui nostru Antonie*, trad. din gr., introd. și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1988, p. 192.

și de a-I urma Lui, Sfântul Antonie și-a vândut pământul și lucrurile și a mai păstrat puțini bani pentru sine și sora lui[59]. Dar auzind și cuvântul de la Mt. 6, 34: „Nu vă îngrijiți de ziua de mâine", el a vândut tot ce avea, a lăsat-o pe sora lui unor fecioare credincioase și a început să trăiască anahoretic[60].

În p. 194 se vorbește despre primele lui ispite. Pentru că demonii „aruncau în el gânduri spurcate"[61]. I se arată Satana *sub forma* unei femei...pentru ca „să apară iarăși în el *dulceața plăcerii*"[62] desfrânate. După ce l-a ispitit în multe feluri cu desfrânarea, Satana i-a vorbit cu glas lui Antonie, ca să îl facă să se mândrească[63]. Însă Sfântul nostru nu s-a lăsat amăgit de demoni, pentru că a înțeles că „demonul e mult iubitor de păcat"[64] și că va încerca să îl facă să păcătuiască în diverse feluri.

Sfântul Antonie și-a sporit asceza, pentru ca să prevină mișcările tactice ale demonilor.

De aceea, el a început să privegheze toată noaptea, să mănânce doar la apusul soarelui, apoi odată la două sau la 4 zile[65]. Mânca doar pâine și sare, bea doar apă și dormea pe o rogojină[66].

---

[59] Idem, p. 192-193.
[60] Idem, p. 193.
[61] Idem, p. 194.
[62] Ibidem.
[63] Idem, p. 195.
[64] Idem, p. 196.
[65] Idem, p. 197.
[66] Ibidem.

La un moment dat s-a închis într-un mormânt…și era hrănit cu pâine, de către cineva, din când în când[67]. Însă demonii vin într-o noapte și îl bat, umplându-l de răni. Motivul? Demonii se temeau „ca nu cumva Antonie să ia pe încetul *în stăpânire* pustiul cu nevoința lui”[68]. Adică să nu mai vină și alți nevoitori alături de el…

Numai că, de ce s-au *temut* demonii…nu au scăpat. Chiar așa *s-au petrecut* lucrurile: Sfântul Antonie a fost cel care *a adus* mulți oameni în pustie, pentru ca să se nevoiască dumnezeiește!

După bătăi…când îl lăsaseră aproape mort…demonii vin și fac gălăgie: „făcură în acea noapte prin lovituri un astfel de zgomot, încât părea că *tot locul se cutremură*”. Iar demonii erau *văzuți* de Antonie ca *intrând prin pereți*…„prefăcuți în năluci de fiare și șerpi”[69].

Nu, nu avea *năluciri*…ci demonii luau tot felul de *forme* pentru a-l înfricoșa! Astfel că el îi vede pe demoni sub formă de „lei, de urși, de leoparzi, de tauri, de șerpi, de aspide, de scorpioni și lupi”[70]. Ispitiri pe care Dali le-a picturalizat în tabloul de aici[71].

---

[67] Idem, p. 198.
[68] Ibidem.
[69] Ibidem.
[70] Ibidem.
[71] A se vedea: http://mediavisuallit.wikispaces.com/Salvador+Dali%27s+The+Temptation+of+Saint+Anthony.

În p. 199 ni se descrie *o vedere extatică* a Sfântului Antonie, în care Domnul i S-a arătat în lumina Sa dumnezeiască. Și El îi confirmă faptul că *a fost* și *va fi mereu cu el* în luptele sale și că *îl va face cunoscut*[72].

Vederea extatică a avut-o la 35 de ani neîmpliniți[73].

Demonul nălucește apariția unui disc de argint în calea lui, în pustie. Apoi demonii l-au făcut să vadă aur adevărat aruncat în drum[74]. Locuiește în casa, care, până să vină el, era plină de jivine[75]. Încep să-l viziteze oamenii, demonii îi înspăimântă...și el le spune că „dracii *pricinuiesc năluciri* mai ales *celor ce se tem*"[76].

Tot din p. 200 aflăm că creștinii își făceau semnul Sfintei Cruci împotriva demonilor. E vorba de secolul al III-lea d. Hr. Pentru că ei considerau Sfânta Cruce drept *împrejmuirea/ întrarmarea* lor împotriva demonilor[77]. Lucru pe care îl facem și noi, cei de azi, pentru că lupta noastră e *tot cu demonii*, cu aceiași demoni, și mai experți în rele...și ei resimt *foarte dureros* semnul mântuirii noastre, adică *însemnarea noastră* cu semnul Sfintei Cruci.

---

[72] Sfântul Atanasie cel Mare, *Scrieri. Partea a II-a. Epistole. Viața Cuviosului Părintelui nostru Antonie*, ed. cit., p. 198.

[73] Ibidem.

[74] Idem, p. 199-200.

[75] Idem, p. 200.

[76] Ibidem.

[77] Ibidem.

Sfântul Antonie cel Mare *a trăit 20 de ani ca zăvorât*. Adică ca monah singur/ anahoret, care nu iese din casă și nu e văzut de oameni[78].

Însă, pentru că oamenii au dorit *să trăiască* alături de el, au forțat ușa locuinței lui și...au rămas uimiți de faptul, că după 20 de ani...„el avea aceeași înfățișare, [nefiind] nici umflat prin nemișcare, nici subțiat de posturi și de lupta cu demonii”[79]. Iar cu sufletul era *curat*, fiind „întreg egal cu sine, ca unul ce era *călăuzit de dreapta judecată* și *statornicit* în ceea ce e *propriu* firii”[80], adică *în virtuți*. Și când a ieșit din recluziune/ din zăvorârea lui, i-a vindecat pe oameni de boli și a alungat demonii din oameni[81].

Începe să vorbească oamenilor. Să îi sfătuiască duhovnicește. Mulți vin și se nevoiesc dimpreună cu el. Trece nevătămat peste un râu plin de crocodili. Și îndemna la *multă nevoință*, pentru că viața e *scurtă*[82]. Și viața, adevărat, e foarte scurtă...iar patimile de care suferim sunt profunde și greu de vindecat total.

În p. 205, el vorbește despre frica de chinurile Iadului care „*topește* dulceața plăcerii și *ridică* sufletul [care a fost] *aplecat* [de desfrânare] spre cele de

---

[78] Idem, p. 201.

[79] Ibidem.

[80] Ibidem.

[81] Ibidem.

[82] Idem, p. 201-202.

jos”. Iar virtutea se lucrează în lăuntrul nostru, pentru că avem suflet rațional[83].

Demonii sunt Îngerii care au căzut „de la cugetarea cerească”...și ei *îi pizmuiesc* pe creștini pentru că vor *să se suie* la cer. De aceea, noi trebuie să dobândim, „prin Duhul, darul deosebirii duhurilor”, ca să putem cunoaște *pe cele care vin* de la demoni[84].

Tot în p. 207, Sfântul Antonie ne spune că demonii *iau diverse înfățișări* pentru ca să ne înfricoșeze și să ne tulbure...și sunt *foarte insistenți* în răutatea lor pentru că „sunt plini de îndrăzneală [păcătoasă] și de nerușinare”[85]. Iar când „sunt biruiți [de către noi, demonii] ne atacă, iarăși, în alt chip. Se prefac că ghicesc și că ne spun de mai înainte ceea ce va veni după multe zile, se arată înalți ajungând până la acoperiș și groși, ca pe cei ce nu i-au putut amăgi prin gânduri să-i răpească prin astfel de năluciri”[86].

Însă, când demonii nu biruiesc, cheamă *în ajutor* pe căpetenia lor[87]. Așa că există și „ajutor” demonic...adică acela în care demonii...sau oamenii „se înfrățesc” ca să facă rele. Dar Sfântul Antonie ne povățuiește că *nu trebuie să îi luăm în seamă* pe demoni, că nu trebuie *să ne înfricoșăm* de nălucirile lor

---

[83] Idem, p. 205.
[84] Idem, p. 207.
[85] Ibidem.
[86] Ibidem.
[87] Ibidem.

și să nu îi credem, pentru că ei *mint* tot timpul[88].

Tot în p. 208, Părintele nostru ne spune că demonii, „adeseori, *se prefac* chiar a cânta psalmi”. Sau rostesc, ca „un ecou”, cele citite de noi[89]. Sau, când dormim, demonii „ne scoală la rugăciuni”[90], nelăsându-ne să ne odihnim. Demonii se prefac că sunt „monahi”, care par să vorbească „evlavios”[91]. Iar atacurile lor continue au rolul de *a ne arunca în deznădejde* și nu de *a ne umple de râvna pentru virtute*[92].

Și, în mod extins, Sfântul Antonie ne explică faptul că demonii de aceea apelează la înfricoșări și năluciri: pentru că nu pot nimic. Și ei nu mai pot să ne facă rău, pentru că Domnul, prin întruparea Sa, a slăbit puterile demonilor[93].

În p. 214, Dumnezeiescul Antonie ne spune că demonii sunt „lași și se tem foarte mult de semnul Crucii Domnului, fiindcă prin ea *i-a dezbrăcat* Mântuitorul, dându-i pe față. Iar dacă, totuși, stăruiesc cu și mai multă obrăznicie, jucând teatru și schimbând nălucirile, nu vă înfricoșați, nici nu vă lăsați uimiți, nici nu le dați atenție ca unora ce-ar fi *buni*”[94].

---

[88] Idem, p. 208.
[89] Idem, p. 208-209.
[90] Idem, p. 209.
[91] Ibidem.
[92] Ibidem.
[93] Idem, p. 210-211.
[94] Idem, p. 214.

Însă greșeala multor confrați e tocmai asta: că *se tem* mai mult de demoni decât de Dumnezeu și consideră că ispitele demonilor sunt „mai puternice” decât purtarea Sa de grijă față de fiecare în parte și de întreaga lume.

În p. 216, Sfântul Antonie vorbește despre demonul care i s-a arătat și i-a spus că este „puterea lui Dumnezeu”. Pentru că l-a biruit...demonul „a ieșit prin ușă ca un fum”. Iar în p. 217, el mărturisește cum a venit însuși Satana la ușa lui...și a vorbit cu el. Și Satana i-a mărturisit Sfântului Antonie că el *a ajuns slab*...iar creștinii *se tulbură între ei*.

Sfântul Antonie *s-a întristat* pentru că nu a avut parte de *moarte muceni-cească* pe timpul împăratului Maximin[95]. Se mută în alt loc de nevoință[96], împletea coșuri[97], iar din p. 225 autorul a început să nareze unele minuni ale Sfântului Antonie.

În p. 230 este descrisă o vedenie a Sfântului, în care acesta l-a văzut pe Satana ca pe un uriaș, care sta împotriva sufletelor celor care mergeau la ceruri.

Sfântul Antonie cinstea ierarhia bisericească și învăța și el de la alții[98]. Însă nu îi plăceau ereticii și schismaticii[99].

---

[95] Idem, p. 219.
[96] Idem, p. 221.
[97] Idem, p. 222.
[98] Idem, p. 231.
[99] Ibidem.

Și ne spune autorul nostru, că Sfântul Antonie a adormit la vârsta de 105 ani[100], cunoscându-și sfârșitul de mai înainte. Și a adormit…„stând întins [iar] fața îi era plină de bucurie”[101].

Iar dacă vrem să dovedim că *mergem* pe urmele sale…și ale tuturor Sfinților…trebuie să arătăm și noi *nevoință multă* dar și *experiență duhovnicească profundă*. Pentru că nevoința aduce *cunoaștere sfântă*, atunci când nevoința ne curățește și ne umple de smerenie și de cuviință dumnezeiască.

Capul său și un os mare al piciorului, după mărturia de aici[102], se

[100] Idem, p. 242.
[101] Idem, p. 244.
[102] A se vedea:

află în Biserica romano-catolică *Sfântul Trofim din Arles*[103], Franța.

Însă prezența lui duhovnicească în viața noastră și sfaturile și luminările sale sunt hrana și întărirea vieții noastre.

De aceea, să ne rugăm Sfântului Antonie, Părintelui monahilor și sfătuitorului tuturor, ca să ne înțelepțească în toate ale noastre, pentru ca să facem voia lui Dumnezeu cu mărime de inimă.

Sfinte Antonie, Părintele nostru, fii cu noi în toate zilele vieții noastre și ne miluiește cu rugăciunile tale bineplăcute către Prea Curata și Prea Sfânta Treime, ca să ne mântuim și noi, păcătoșii! Amin.

---

http://www.johnsanidopoulos.com/2013/01/the-relics-of-saint-anthony-great.html.

De unde am preluat imaginea supra.

[103] Idem:

http://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_St._Trophime,_Arles.

Predică la Duminica a 29-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[104],

Evanghelia de azi [Lc. 17, 12-19] este despre *mântuirea celor excluși*!

Iar dacă aici e vorba despre oameni bolnavi de lepră, pe care Lev. 13, 46 îi considera *necurați* și îi punea să trăiască *în afara* comunității...noi trebuie să îi înțelegem pe toți cei excluși de noi din diferite motive: boală, sărăcie, etnie, credință...

Pentru că Dumnezeu a venit după toți...pentru toți...pentru mântuirea tuturor...adică a venit să caute, să vindece și să mântuiască pe tot omul...indiferent dacă noi îl catalogăm

[104] Scrisă în ziua de 18 ianuarie 2014, seara, zi de sâmbătă.

într-un fel sau altul…potrivit „standardelor” noastre.

Domnul ne vorbește despre 10 bărbați leproși, care au cerut *mila* Domnului [v. 12-13]…și pe care Domnul i-a trimis la preoții templului…

Pentru că preoții trebuiau să constate vindecarea lor, potrivit Lev. 14, 2.

Dar Domnul i-a trimis…și ne trimite și pe noi la preoții Săi pentru ca să învățăm poruncile Lui și să ne vindecăm prin ele…pentru că și noi suntem bolnavi ca leproșii Evangheliei.

Pentru că boala *stă înăuntru*, boala e *cuprinsă* în patimile din noi, în călcările noastre de poruncă, în certurile noastre *interioare* cu Dumnezeu și cu oamenii…și de bolile sufletești trebuie să ne învățăm *să ne vindecăm* mai înainte de a ne vindeca de cele trupești.

Pentru că bolile trupului *se nasc* din bolile sufletului. Sunt *o consecință* a lor…

De aceea, Dătătorul de poruncă, Domnul…i-a trimis la preoți, i-a trimis la cei care trebuiau să le constate *vindecarea*…deși ei erau *bolnavi*…

Însă leproșii *L-au crezut* pe Acela…pe Care *Îl strigaseră* pe nume, zicându-I *Iisuse* dar și *Stăpâne* [v. 13]. L-au crezut…și au mers *spre* templu…ca și când ar fi fost *vindecați*…dar ei erau *bolnavi*…

Pentru că v. 14 spune: „și a fost în mergerea lor [că] s-au vindecat”, *cf.* GNT.

S-au vindecat…în timp ce *mergeau* spre templu…ca niște *leproși*…dar împlinind *porunca* Celui care le-a spus *să se arate* preoților.

Numai că nouă dintre ei *s-au mulțumit* cu vindecarea trupului.

Cu o vindecare parțială…

Pentru că cine nu caută *relația veșnică* cu Dumnezeu și *mântuirea* Lui…și vine la Biserică doar pentru o boală, o nevoie, o calamitate…vine pentru puțin…

Însă Dumnezeu îi dă acel puțin omului…și omul pleacă la casa lui bucuros.

Numai că Domnul îi iubește pe cei care înțeleg prin vindecarea trupului că au nevoie de lucrul cel mai esențial: de *vindecarea* sufletului.

Dumnezeu îl iubește mult pe cel care *crește* în luciditate teologică, în vedere de sine…adică în conștientizarea profundă și brutală a faptului…că are nevoie de Dumnezeu *mai mult* decât de sine.

Ce să faci cu mâini bune, cu ochi buni, cu picioare sănătoase, dacă sufletul e *un iad ambulant*? Ce să faci cu o memorie bună…dacă nu îți plângi niciodată păcatele? Ce să faci cu o bunăstare materială excedentară, când

conștiința ta e roasă de nemulțumire și de frică?

Cine să te scape de frică, de dezgust, de sila de tine...în afară de Cel care *vindecă* toată boala și neputința de pe fața pământului?

Zece leproși la un loc...neprimiți, excluși...văzuți bine *doar* de Dumnezeul întrupat...care *se încred* în Dumnezeu...care se duc acolo unde le-a indicat Dumnezeu...dar numai unul...și acela *samaritean* [v. 16] s-a întors la Domnul...ca să Îi mulțumească [v. 18].

Și Domnul a subliniat *etnia* lui...pentru că evreii *nu îi suportau* pe samariteni. Îi considerau necredincioși...impuri...

După cum nici noi, românii, nu îi vedem *cu ochi buni* pe țigani.

Dar Domnul vine și ne spune azi...că nu etnia, nu neamul, nu familia, nu limba pe care o vorbim *ne mântuiește* de la sine...ci *relația vie* și *plină de iubire* cu Dumnezeu...în care noi *Îl recunoaștem* pe El ca *Stăpânul* și *Domnul nostru*, Cel căruia Îi aducem slavă continuu.

Așa că oricine...de oriunde...poate deveni ortodox și poate aduce slavă lui Dumnezeu...chiar dacă noi îl considerăm „un rebut”, „un ratat”, cineva care „nu ne place”.

Dar *nu ne place*...tocmai pentru că nu vedem *cât de ratați* suntem noi...în noi înșine...în fața Lui...atunci când ne

considerăm „drepți” și îi vedem „ratați” pe ceilalți.

Căci Cel care ne vindecă de boli și de neputințe de tot felul...cu atât mai mult vrea *să ne vindece* de patimile sufletești...Pentru că Dumnezeu *iubește* sănătatea omului, frumusețea lui duhovnicească, curăția lui...

Și dacă nouă *ne place* curățenia, frumosul, lucrurile cu bun gust...atunci, la modul absolut, Dumnezeu, Cel care ne dă *să ne placă* lucrul bun...*iubește* binele din oameni.

Așa că vindecatul care Îl laudă pe Dumnezeu...care își găsește în El bucuria...primește de la El mântuirea Lui. Pentru că mântuirea e *de la Dumnezeu*...dar *conlucrarea* cu El e cea care *ne mătură* casa sufletului de patimi.

Iar că mântuirea e *sinergie*, e *împreună-lucrare* cu Dumnezeu...vedem din aceea că Domnul *nu îi vindecă sufletește* pe cei nouă...care *nu mulțumesc*. Nu îi mântuiește pe cei care consideră că *au totul* dacă *au sănătate*. Care nu văd *în El*...sănătatea...ci se bucură doar de sănătatea trupului.

Doar unul din 10...doar *puțini* vor mântuirea...și doar aceia *aleargă zilnic* după Domnul, chiar dacă au și ei căderile lor în păcat...pentru că doar ei vor sinergia mântuirii.

Iar mântuirea e *libertate de alegere*, e libertate *iubitoare*, e fugă *iubitoare* după Dumnezeu...și nu *strângere cu ușa*!

Și tocmai de aceea mântuirea e o *frumusețe colosală*: pentru că omul *aleargă* după Dumnezeu după *mărimea* inimii lui, a iubirii lui...și face, împreună cu El, tot lucrul bun pe care îl dorește.

Pentru că mântuirea e *iubire veșnică* pentru Dumnezeu...e starea de *a nu putea sta* fără El...e mergere *dimpreună* cu El în tot locul și în tot ceasul...

Da, în versetul al 19-lea, în versetul ultim al Evangheliei de azi, mântuirea e pusă *în relație* cu credința. Dar și ceilalți nouă s-au mântuit...prin credință!

Credința însă *nu e de ajuns* pentru mântuire. Credința, ca încredere în El, care *nu rodește* fapte, care *nu are râvnă* pentru bine tot timpul...care *nu cutremură* prin frumusețea deciziilor pentru Dumnezeu...e o credință care *nu suscită* deloc interesul...

Însă credința care *cutremură*...care *bulversează*...care *îi inspiră* și pe alți oameni ca să Îi slujească lui Dumnezeu...e credința care *nu are odihnă*, care e mereu *în mișcare*...care *rodește continuu* fapte exemplare.

Pentru că numai *cu El*, numai în rugăciune și în mulțumire continuă în fața lui Dumnezeu, numai fiind plin de slava lui Dumnezeu...poți să înțelegi credința și roadele ei.

Pentru că adevărata credință *crește în noi mereu* prin faptele bune. Faptele bune sunt *apa* care udă credința, pentru

că credința e plină de roadele faptelor bune.

Și *fapta bună* a Evangheliei de azi e *recunoștința* față de Dumnezeu.

Recunoștință care *costă mai mult* decât o vindecare, decât o minune...pentru că recunoștința *ne ține în viață* sufletul. Ne înviază din moartea sufletească.

Faptă bună e *credința*. Dar și *încrederea* în El. E *nădejdea* în El. E *iubirea* Lui. Și cine Îl iubește pe Dumnezeu, Îl iubește evlavios, cu frică sfântă de El, cu recunoștință.

Tocmai de aceea *ne reîntoarcem* pe fiecare zi spre El...și spre Biserica Lui...pentru că de acolo e viața, e bucuria, e mântuirea, e fericirea noastră veșnică. În El ne bucurăm și suntem...pentru că El ne poartă pe noi, prin harul Său, în orice clipă a vieții noastre.

De aceea, dacă am fost *iertați* de El, să nu considerăm pe nimeni *nevrednic* de mila Lui! Să nu stăm *în fața* fericirii veșnice a oamenilor...adică *să nu îi excludem* pe niciunul de la relația lui cu Dumnezeu și cu comunitatea Bisericii.

Pentru că Dumnezeu *îl vrea* pe fiecare dintre noi...*îl dorește* pentru Sine...pentru că El *ne-a făcut* pe fiecare în parte...și pe fiecare în parte *ne ocrotește*.

Așadar, iubiții mei, în a treia duminică din 2014, Dumnezeu ne

atenționează că exclusivismul nu e de la Dumnezeu!

Că Dumnezeu *ne dorește* pe toți pentru El...pentru că ne dorește *binele veșnic* fiecăruia dintre noi.

Iar dacă El ne dorește *pe toți*...cine suntem noi...ca să spunem *altceva*?

Toată binecuvântarea și pacea de la Dumnezeul nostru treimic! Amin.

Predică la Duminica a 32-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[105],

Evanghelia de azi [Lc. 19, 1-10] ne vorbește despre o altfel de *excludere* a oamenilor.

Despre excluderea făcută…*în mijlocul* societății.

Despre cum poți fi *marginalizat* și *minimalizat* chiar și atunci când ești *în prim-planul* societății.

Și astfel, dacă cei 10 leproși de duminică era exclușii *de la marginea cetății*, pe motiv de boală, după cum era prescripția Legii…Zacheos este exclusul *din mijlocul* societății, pentru că era *întâiul între vameși* [ἀρχιτελώνης] și *bogat* [πλούσιος] [v. 2].

Și când ai o funcție și o poziție socială pe care toți o *detestă*, pentru care ești blestemat de toți…pentru că le ai *în mod nedrept*…te simți *singur* în mijlocul tuturor.

Pentru că nu numai săracii sunt *singuri* ci și bogații și infractorii și neiubiții de tot felul sunt *singuri*.

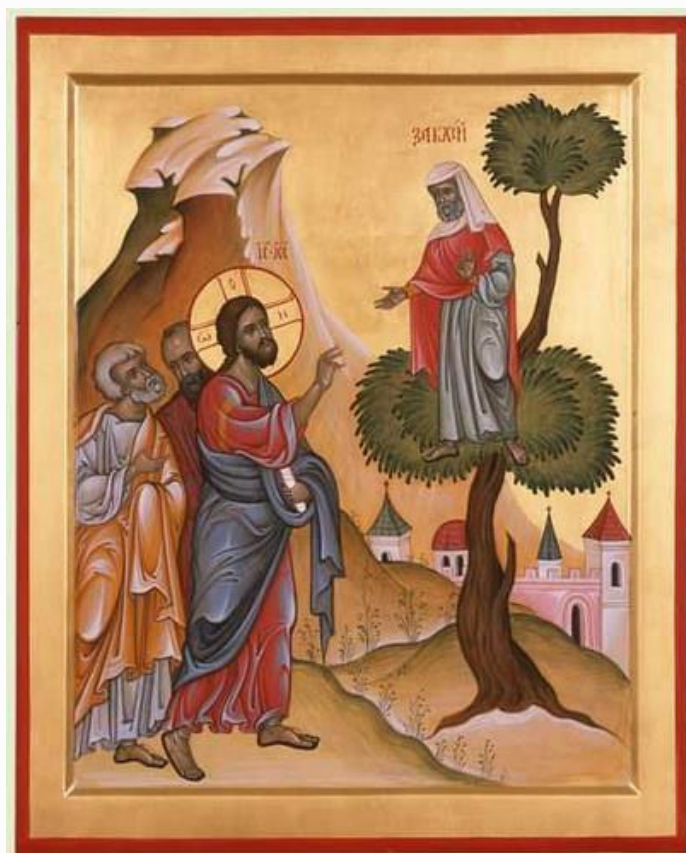
Singurătatea *fără ochi*…sau cea *cu ochi mulți împrejur*…e la fel de dureroasă. E depersonalizantă…dacă nu ai o mare experiență duhovnicească.

---

[105] Predică scrisă în ziua de 25 ianuarie 2014, zi de sâmbătă, cu zăpadă spulberată de un vânt puternic.

Ba chiar e *mai dureroasă* cea din urmă, singurătatea *în mijlocul* oamenilor...când vezi *oameni* în jurul tău, când vezi tot felul de oameni...și tu nu ai *niciun prieten*! Adică niciun om care *să te înțeleagă*, și să te *iubească* tocmai pentru că *te înțelege,* și să îți fie *aproape* tocmai pentru că *dialogul* prieteniei înseamnă *vindecarea* de necomuniune.

Și pentru că detestatul șef al vameșilor era *singur*...și „mic de statură" [v. 3], mic de înălțime...a vrut *să Îl vadă* pe Domnul...fapt pentru care *s-a urcat* într-un sicomorea [συκομορέαν][106] [v. 4, GNT] ca să Îl vadă.

[106] A se vedea: http://ro.wiktionary.org/wiki/sicomor.

Așa cum îl vedem în această Sfântă Icoană...din care s-a scos *mulțimea* de oameni [v. 3], realitatea brută...și s-a lăsat doar *dialogul convertitor* între Domnul și Zacheos.

Și e foarte important *sensul* acestei *surprinderi iconice* a realității convertirii lui Zacheos!

Pentru că iconarul nu ne duce *în casa* lui Zacheos, acolo unde el *promite* să dea milostenie și să repare prejudiciile făcute...ci ni-l prezintă pe Zacheos din momentul când *a început* convertirea lui...

Pentru că convertirea lui a început *în copac*...atunci când *L-a văzut* pe Domnul, când *a dat* cu ochii de El și a înțeles că *trebuie să Îi urmeze*...

Când a înțeles că El are *răspunsurile* vieții sale.

Căci convertirea începe când *crezi* în Cel ce te cheamă, când *te predai* Lui, când înțelegi că *adevăratul tău drum* e cu Dumnezeu.

Tocmai de aceea, el *a răspuns imediat* chemării Lui [v. 5]...și Domnul, cu adevărat, *a rămas* în casa Lui, în casa sufletului său.

Pentru că a te converti...a te lăsa *schimbat* de Dumnezeu spre ceea ce El dorește să faci...înseamnă *a rămâne* cu Dumnezeu tot timpul. A fi cu El, în tine însuți, oriunde mergi și orice faci.

Pentru că de aici încolo, raportarea lui Zacheos și a noastră, a celor ce am

crezut în Dumnezeu, ca și Sfântul Apostol Zacheos[107], e *din interiorul* nostru...e pentru că asta *ne dorim* cu tot sufletul...și nu pentru că cineva ne poruncește „să fim credincioși” și „să facem lucruri bune” în viața noastră.

Tocmai de aceea e *o mare diferență*, în Biserică, între cei care vin la Biserică pentru că *s-au convertit*, au fost schimbați de Dumnezeu, L-au cunoscut în mod profund și vor să fie toată viața și veșnicia cu Dumnezeu și...cei care vin pentru că *așa au moștenit* de la părinți...sau vin ca să vadă cum e...sau vin pentru anumite necazuri sau pentru anumite nelămuriri.

Convertiții însă sunt cei pe care *Și-i dorește* Dumnezeu!

Pentru că ei fac *de plăcere*, cu bucurie, voia lui Dumnezeu...nu așteaptă ca să fie *dădăciți* prea mult...nu așteaptă *să li se spună* că trebuie să facă binele...ci ei fac binele *după măsura inimii* lor.

Însă Sfântul Zacheos *L-a crezut* pe Domnul...pentru că s-a văzut *gol* în fața Lui. S-a văzut singur, neîmplinit, un avar nesimțit...un indiferent la durerile altora...

Averile și le-a considerat o mare pagubă, o mare golătate și singurătate interioară...atunci când a simțit că *milostenia* e *adevărata avere* a omului iar

---

[107] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Apostolul_Zaheu.

adevărata bunătate și *împlinire interioară* e *ascultarea* de voia lui Dumnezeu.

Și-a venit *în fire*!

A recunoscut că milostenia e *bună*, că dialogul e *bun*, că ospitalitatea e *bună*, că dreptatea e *binele* omului...și că tot binele pe care îl facem e *mântuire* a noastră.

De aceea, *începutul* convertirii, al schimbării *interioare* e considerat de Domnul un *astăzi al mântuirii*...pentru că „astăzi [σήμερον] s-a făcut *mântuire* [σωτηρία] casei acesteia!” [v. 9, GNT].

Pentru că Domnul știa că odată ce se convertește un om *cu adevărat*...se va converti și casa lui...și mulți alții...pentru că exemplul său *aprinde credința* și în alții.

Și așa ajunge *exclusul* și *blamatul* Zacheos *Apostol* al Domnului[108]. Pentru că El caută *în adâncul* omului...îl vede *abisal* pe om...și îl cheamă să facă lucrurile de care *era în stare*...dar de care *nu se credea în stare*.

Iar toate aceste exemple, care premerg Triodului, sunt pentru ca să ne arate că Dumnezeu *găsește* Sfinți...acolo unde noi vedem doar *ratați*. Că, în definitiv, nimeni nu e *ratat*, nimeni nu e *exclus*, nimeni nu e *impropriu* pentru Împărăția lui Dumnezeu, dacă se întoarce la El și face voia Lui.

---

[108] Idem: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsian/01-04-sf_70_apostoli.html.

Iar această *predică* a Domnului față de noi e *cu totul încurajatoare*.

Pentru că una e să știi că Dumnezeu *nu procedează* ca oamenii, *nu îți închide* poarta pocăinței...*nu te exclude* dacă vrei să te curățești de patimi...și alta e să ai o perspectivă *torționară* a lui Dumnezeu, exclusivistă, unde El taie și spânzură...fără *să țină cont*...de ce vrea și omul...

Dumnezeul Bisericii, Dumnezeul care ni S-a revelat nouă, e Dumnezeul bunătății și al milostivirii, Care e drept în bunătatea Sa și preamilostiv în iubirea Sa față de oameni.

Dar Care nu îl mântuiește pe om *cu forța*...ci îl umple de har și de toată bunătatea pe măsura dorinței lui, a încordării lui, a ascezei lui.

Tocmai de aceea, mântuirea e *sinergică* în Ortodoxie, e *conlucrare* între Dumnezeu și om tot timpul...e pe cât dorește omul.

Așa se explică diferențele *mari* între Sfinți: pentru că fiecare *L-a iubit* pe Dumnezeu și *a împlinit* voia Lui pe măsura la cât *a înțeles* și la cât *a dorit* să fie cu El.

Mântuirea e *drum continuu* cu Dumnezeu, e *curățire continuă* de patimi, e *umplere* de sfințenia Lui. De aceea, nicio greutate, nicio piedică, niciun potrivnic nu ne poate *smulge* din relația noastră cu Dumnezeu, pentru că ea este *rămânere* cu Dumnezeu și *în*

slava lui Dumnezeu, în adâncul ființei noastre.

Da, „Fiul omului a venit *să caute* [ζητῆσαι] și *să mântuiască* [σῶσαι] *pe cel pierdut/ distrus/ pierit* [τὸ ἀπολωλός]" [v. 10, GNT]!

A venit să-l mântuiască pe cel care crede că nu mai are nicio...alternativă, nicio scăpare...

A venit să-l mântuiască pe cel disprețuit.

A venit să-l mântuiască pe cel singur, pe cel bolnav, pe cel încurcat în minciună și eroare, în fraudă și incompetență, în nesiguranță și în superbie.

A venit să îl mântuiască pe cel care se consideră „elitist", „iluminat", „prosper"...și să îl facă să înțeleagă că e *păcătos*, *mic* și *meschin*.

Pentru că mântuirea, la Dumnezeu, nu înseamnă *să îți laude* impostura și nesimțirea...ci să ți le facă într-atât de mult *dezgustătoare*...încât să vrei *să scapi* de ele ca de *o stare de greață*.

Fiul omului a venit ca *să caute* omul în noroi, în cârciumă, în bordel, în minciuna de sine, în ratare...

El *ne caută mereu* pentru ca să ne arate cât *de simplă* și *de duioasă* e mântuirea: ca recunoașterea de sine, ca lacrimile, ca întoarcerea din iad, ca simplitatea, ca bunătatea.

Însă pe cei pierduți/ pe cei distruși/ pe cei ruinați interior, Dumnezeu...*îi*

caută, pentru ca să îi facă *uimire* pentru oameni.

Să le arate oamenilor *pe cine desconsiderau* ei, pe cine nu dădeau doi bani...și din care Dumnezeu iată ce face, iată *ce minuni* face cu ei!

Sfântul Zacheos a devenit *Apostol* al Lui și e pomenit pe 20 aprilie.

El a fost *primul episcop* al Cezareei Palestinei[109], *cf. Constitutiones Apostolicae* 7, 46[110]. Iar sicomorul în care Sfântul Zacheos s-a urcat[111], ca să Îl vadă pe Domnul...e până azi *un loc de închinare sfântă* pentru ortodocși.

---

109 Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Cezareea.

110 *Constitutiones Apostolicae: textum graecum recognovit, praefatus est, annotationes criticas et indices subiecit,* ed. Guil Ültzen, Ed. Suerini et Rostochii: Sumtibus Stillerianis, 1853, p. 186. Preluată de pe:

http://babel.hathitrust.org/cgi/pt?id=hvd.hnp4en;view=1up;seq=220.

111 A se vedea:

http://www.sfaturiortodoxe.ro/tara-sfanta/mari/img_1385.jpg.

Și e încă *în picioare*...pentru ca să ne amintească de *verticalitatea vieții* care se cere de la noi.

Așadar, iubiții mei, după ce am văzut și zăpada și viscolul venite pe pământ românesc, să-I mulțumim Domnului pentru *grija* ce ne-o poartă!

Pentru că El trimite ploaie și ninsoare, ne dă vânt bun și soare prielnic, pentru ca în toate să simțim *prezența* și *bunătatea* Lui.

Iar dacă Sfântul Zacheos *L-a simțit* pe Dumnezeu și, dimpreună cu el, milioane de oameni, care de 2.000 de ani au slujit și Îi slujesc Domnului, pentru toate acestea trebuie să fim *recunoscători*, pentru că Biserica Sa merge peste veacuri plină de biruință.

Iar noi, ca ortodocși, *nu avem dubii* în ceea ce privește Biserica lui Dumnezeu, pentru că suntem în Biserica ce vine de la Domnul și de la Apostolii Lui...dar avem întotdeauna nevoie de *a împlini* voia lui Dumnezeu și de *a vesti* mila Lui cu oamenii.

Dumnezeu să ne întărească pe toți pentru a duce *vestirea Lui* peste tot, ca prin tot ceea ce facem și spunem să se vadă *luminarea* și *mila Lui* cu noi. Amin!

Predică la Sfinții Trei Ierarhi [30 ianuarie 2014]

Iubiții mei[112],

Sfinții Păzitori ai teologilor, Sfinții Ierarhi Vasile cel Mare, Grigorie de Dumnezeu Cuvântătorul și Ioan Gură de Aur, sunt sărbătoriți astăzi ca *o unime*, datorită unei vedenii pe care a văzut-o Sfântul Ierarh Ioan al Evhaitelor[113].

O vedenie trăită în secolul al 11-lea d. Hr., ca un răspuns la o problemă a zilei.

Pentru că oamenii credincioși ai Bisericii, își puneau problema care este „cel mai mare" dintre cei 3 teologi ai Bisericii.

Iar Sfântul Mitropolit Ioan al Evhaitelor i-a văzut, în vedenie, pe cei 3 Sfinți Ierarhi astăzi pomeniți, care i-au spus:

> „Noi, precum vezi, *una suntem* la Dumnezeu și nu este între noi nicio sfadă sau împotrivire, ci fiecare în vremea sa pornindu-se de Dumnezeiescul Duh, am scris învățăturile spre

[112] Scrisă în ziua de 29 ianuarie 2014, zi de miercuri, cu ninsoare și vânt.

[113] A se vedea: http://sfantulnicolaevelimirovici.wordpress.com/2012/06/14/14-iunie-sf-proroc-elisei-sf-metodie-patriarhul-constantinopolului-sf-ioan-mitropolitul-evhaitelor-sf-cuv-nifon-proloagele-de-la-ohrida/.

mântuirea cea de obște și folosul oamenilor; și acelea pe care le-am învățat noi înșine, le-am dat și altora spre înmulțirea talantului nostru și nu este între noi vreunul *întâi* sau *al doilea*, ci dacă veți vorbi de unul, cei doi urmează.

Deci, sculându-te, poruncește acelora care se separă, sfădindu-se, să nu se despartă, luptându-se pentru noi, căci pentru aceasta și noi ne-am sârguit cât am fost vii, și după mutarea noastră, ca *să împăcăm lumea* și să o aducem *într-o unire*.

Deci, împreunându-ne într-o zi, când ți se va părea ție că este

> *de cuviință*, fă nouă *praznic cuviincios*.
>
> Apoi, spune şi celorlalţi care vor fi mai pe urmă, cum că noi suntem *una* la Dumnezeu și noi negreșit *vom mijloci* înaintea lui Dumnezeu cele pentru mântuire, pentru cei ce ne vor săvârşi praznicul pomenirii noastre”[114].

După cum se observă, Sfinții sunt *una* la Dumnezeu și vor *unitate* în Biserică iar *rolul teologiei* este tocmai acela de *a aprofunda* credința și viața ortodoxă, care ne unesc, care ne leagă pe unii de alții.

Iar *zilele de prăznuire*, ca și cea de acum, sunt *dorite* de Dumnezeu și de Sfinții Lui, pentru că ele sunt de mare folos duhovnicesc pentru viața noastră.

Noi avem nevoie de Sfinți, de prezența lor în viața noastră, pentru ca să ne învețe, în mod punctual, *ce să facem* în toate zilele vieții noastre.

De aceea, superbia, aroganța față de Sfinți, lipsa de rugăciune față de ei, nedorința noastră de *a le cere sfatul* și *ajutorul*, arată că nu dorim să fim prietenii Stăpânului și comoștenitori cu ei ai Împărăției Sale. Din aceeași pagină citată anterior, aflăm însă și *înfățișarea* celor 3 Sfinți Ierarhi astăzi pomeniți.

---

[114] Ibidem: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsian/01-30-sfintii_trei_ierarhi.html.

Iar dacă știm înfățișarea lor fizică, din care deducem asceza lor și trăirea lor mistică, duhovnicească...putem să facem *comparație* cu înfățișarea noastră.

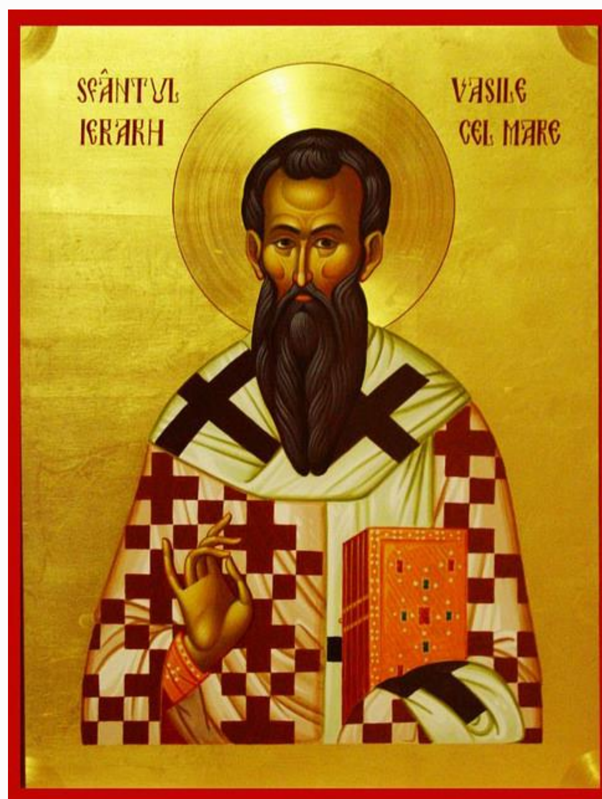
Sfântul Patriarh Ioan Gură de Aur „era scund de statură, cu capul mare, cu trupul drept şi subţire, cu nasul plecat, alb la faţă şi cam palid, având pleoapele ochilor adâncite şi luminile lor mari. Apoi, i se arăta *multă veselie* în faţă, cu fruntea lată şi mare, cu urechile cam plecate, cu barba mică şi rară, cu părul galben, amestecat cu cărunt, iar fălcile lui erau adâncite înăuntru, de multă postire şi nevoinţă".

Și fața îi era *plină* de bucurie duhovnicească, fiind plin de postire și de nevoință...

Pentru că teologia și nevoința duhovnicească sunt cele care *îl luminează* pe om, îl umplu de slava lui Dumnezeu.

Sfântul Arhiepiscop Vasile cel Mare era „la statura corpului foarte înalt, uscăţiv şi slăbănog la faţă, negricios şi palid, cu sprâncenele lungi, încovoiate şi ridicate în sus, asemănându-se omului îngrijit, având nasul plecat, cu faţa cam zbârcită, adâncit la pleoapele ochilor, păros la trup, barba căruntă pe jumătate și destul de lungă".

Iar trupul suplu, uscat de post, e o *urmare* a cercetărilor teologice și a ascezei duhovnicești profunde.

Sfântul Patriarh Grigorie Teologul era „potrivit la statura corpului său, puţin cam palid, nasul lătăreţ, sprâncenele potrivite, căutătura *veselă* și *blândă*, la ochiul cel drept avea un semn de la o lovitură, barba nu-i era lungă, dar deasă și potrivită și pe margini se arăta cam afumată. Pleşuv de ajuns, cu părul alb".

Iar cine are ochi *veseli* și *blânzi* e semn că are *o profundă cunoaștere* a lui Dumnezeu, de sine și a oamenilor.

Pentru că numai Dumnezeu ne învață blândețea duhovnicească, profundă și ne umple de veselie dumnezeiască.

Sfântul Vasile cel Mare[115] adoarme la vârsta de 49 de ani. Fiind născut în 330 și adormit în 379.

---

[115] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vasile_cel_Mare.

Sfântul Ioan Gură de Aur[116] se naște în 347 și adoarme în anul 407. Adică 60 de ani de viață.

Sfântul Grigorie Teologul[117] se naște în c. 329 și adoarme pe 25 ianuarie 389 sau 390. Adică 60/ 61 de ani de viață. Deși de aici[118] aflăm că a trăit 80 de ani.

[116] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Gur%C4%83_de_Aur.

[117] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Gregory_of_Nazianzus.

[118] Idem: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsian/01-30-sfintii_trei_ierarhi.html.

Însă *puținii* lor ani de viață, în comparație cu *imensitatea* operei lor, au îmbogățit Biserica cu opere teologice *unice*.

Pentru că nimeni nu poate fi *înlocuit*...și nimeni nu te mai poate *continua*, dacă tu nu *îți termini* operele începute...

Sfântul Grigorie a fost al 35-lea Patriarh al Constantinopolului[119], între 379-381 (adică 2 ani), pe când Sfântul Ioan al 37-lea, între 398-404 (adică 6 ani). Sfântul Vasile a fost ales Arhi-episcop al Cezareei Capadociei pe 14 iunie 370 (pentru 9 ani de zile).

Și cu toate că anii lor de episcopat, însumați, sunt 17 (2 + 6 + 9), episcopatul lor reprezintă *un etalon* pentru toți episcopii Bisericii, pentru că sunt *o expresie vie* a ceea ce înseamnă *episcopul* Bisericii.

Mai concret, dacă episcopul *se îngrijește*, deopotrivă, de scris, de slujit și de chivernisirea Bisericii, fiind omul ascezei și al vieții mistice, atunci e *înrudit duhovnicește* cu acești trei mari ierarhi ai Bisericii.

Dar și fiecare dintre noi trebuie *să ne înrudim* duhovnicește cu cei 3 mari Sfinți Părinți ai Bisericii, prin dorința noastră continuă de a citi, de a ne ruga, de a lucra în Biserică și societate cu

---

[119] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Ecumenical_Patriarchs_of_Constantinople.

multă bucurie și împlinire duhovnicească.

În *Patrologiae Graeca*, tomurile dedicate Sfântului Vasile cel Mare sunt: 29[120] (omiliile la Hexaemeron, la Psalmi și cele 5 cărți împotriva ereticului Eunomiu), 30[121] (predici la Psalmi, comentariul la Sfântul Isaia, cartea despre feciorie, scrieri împotriva lui Arie și Eunomiu), 31[122] (două cărți despre Botez, Dumnezeiasca sa Liturghie, Rugăciunile de exorcizare și alte scrieri) și 32[123] (tratatul despre Sfântul Duh și epistolele sale).

În aceeași colecție patristică, volumele dedicate operelor Sfântului Grigorie Teologul sunt volumele 35[124] (predici 1-26), 36[125] (predici 27-45, Dumnezeiasca sa Liturghie, pentru ca din col. 733-734 să aflăm că s-au mai păstrat *doar 3 fragmente* din *Rugăciunile sale de*

---

[120] Idem: http://books.google.com/books?id=OQ8RAAAAYAAJ.

[121] Idem: https://archive.org/details/patrologicursus45migngoog.

[122] Idem: http://books.google.com/books?id=ZhfZAAAAMAAJ.

[123] Idem: http://books.google.com/books?id=phQRAAAAYAAJ.

[124] Idem: http://books.google.com/books?id=ZhURAAAAYAAJ.

[125] Idem: http://books.google.com/books?id=7BURAAAAYAAJ.

exorcizare), 37[126] (scrisorile și poemele sale) și 38[127] (poeme, epitafuri și epigrame...volumul nefiind dedicat exclusiv lui, ci și Sfântului Cezar, fratele său).

Opera Sfântului Patriarh Ioan Gură de Aur o găsim în PG 48[128] (unde a scris despre feciorie, despre Preoție, contra iudeilor și neamurilor, plus alte predici), 49[129] (cele 21 omilii la statui, cele două cateheze pentru cei iluminați prin Botez, cele 3 omilii despre imbecilitatea demonilor, 9 despre pocăință, predicile sale panegirice), 50[130] (continuarea la predici panegirice), 51[131] (25 omilii la Noul Testament), 52[132] (epistolele sale), 53[133] (omiliile la *Facerea*), 54[134] (conti-

---

[126] Idem: http://books.google.com/books?id=s30J5wrIBuoC.

[127] Idem: http://books.google.com/books?id=C8UwLaIruMEC.

[128] Idem: http://books.google.com/books?id=Iy7pSZ3hIMIC.

[129] Idem: http://books.google.com/books?id=ZohFFexOpmYC.

[130] Idem: http://books.google.com/books?id=vrLhjddZrioC.

[131] Idem: http://books.google.com/books?id=anRvF4pKajIC.

[132] Idem: http://books.google.com/books?id=zoJ8av157XoC.

[133] Idem: http://books.google.com/books?id=rE6s64QHWcgC.

[134] Idem:

nuarea omiliilor la *Facerea*, alte 9 predici la *Facerea*, cele 5 predici despre Sfânta Anna, mama Sfântului Profet Samuil, 3 omilii la Sfântul David și Saul), 55[135] (comentariile la Psalmi), 56[136] (comentariile la Sfântul Isaia, cele 6 omilii despre Serafimi, comentariul la Sfântul Profet Daniil și la alte locuri VT), 57[137] (comentariul la Evanghelia Sfântului Matei), 58[138] (continuarea comentariului la Matei), 59[139] (comentariul la Evanghelia Sfântului Ioan), 60[140] (comentariul la *Faptele Apostolilor* și la *Romani*), 61[141] (comentariile la *I* și *II Corinteni* și *Galateni*), 62[142] (comentariile

---

http://books.google.com/books?id=fWfTbyBHD6sC.

135 Idem: http://books.google.com/books?id=gWmJGoqgoh4C.

136 Idem: http://books.google.com/books?id=DG5FdYQEI20C.

137 Idem: http://books.google.com/books?id=vFTgA6jiBpIC.

138 Idem: http://books.google.com/books?id=uPYP9iue3ucC.

139 Idem: http://books.google.com/books?id=z09JD5utn_4C.

140 Idem: http://books.google.com/books?id=lHsQYhPAYZgC.

141 Idem: http://books.google.com/books?id=3dhsDrbZqk8C.

142 Idem: http://books.google.com/books?id=E_gbZgKru-QC.

la *Efeseni*, *Filipeni*, *Coloseni*, *I* și *II Tesaloniceni*, *I* și *II Timotei*, *Tit* și *Filimon*), 63[143] (comentariul la Evrei, alte omilii și predici, Dumnezeiasca sa Liturghie) și 64[144] (alte omilii ale sale și fragmente).

Așa că *multul* scrisului lor ne îndeamnă și pe noi la multul citit, scris și tradus și *nu* la lene, la letargie!

Căci Sfinții astăzi pomeniți ne îndeamnă să fim activi în viața Bisericii și a lumii, să iubim pe Dumnezeu și prietenia între noi, să iubim studiul și nevoința duhovnicească.

De aceea, să îi rugăm pe Sfinții noștri Părinți, să ne facă și pe noi *să ardem* de dragostea lui Dumnezeu. Din care vine toată evlavia și toată cuviința în relațiile dintre noi.

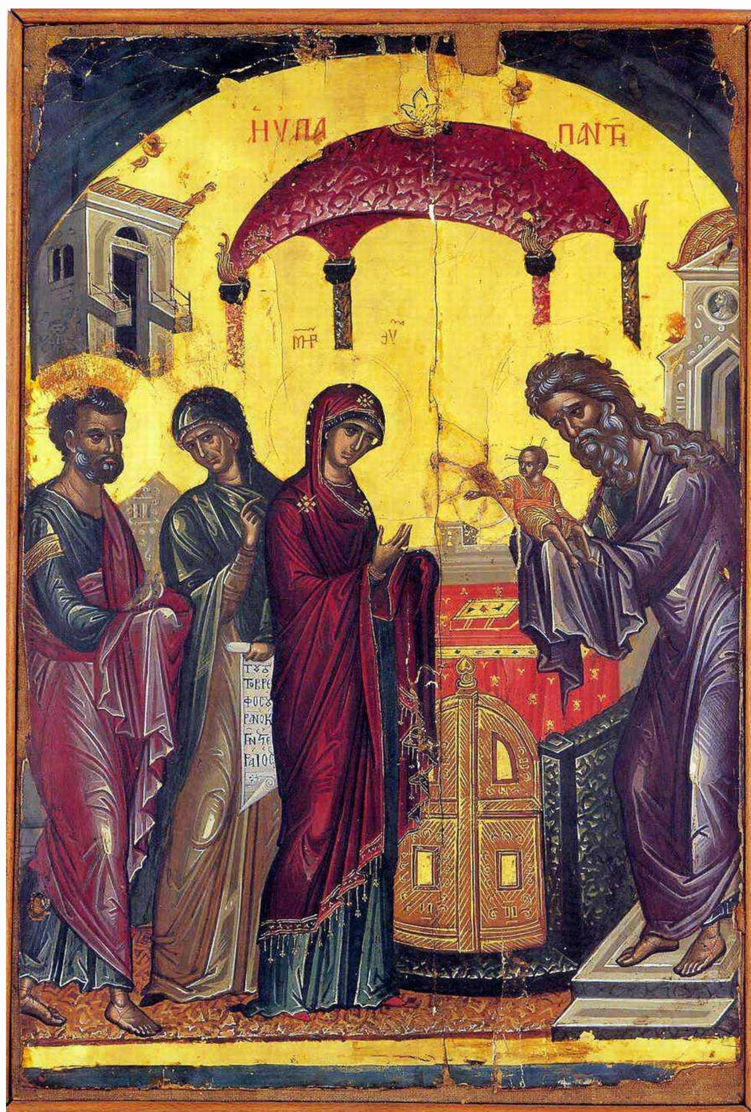
Pentru ca Dumnezeul nostru treimic să fie slăvit întru noi, prin pogorârea slavei Sale în ființa noastră, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

---

[143] Idem: http://books.google.com/books?id=Zga4BQtGhXkC.

[144] Idem: http://books.google.com/books?id=ooI7wPOurn4C.

Predică la *Întâmpinarea Domnului* [2014]

Iubiții mei[145],

din modul cum știm *să îi întâmpinăm* pe oameni, arătăm cum *Îl întâmpinăm* pe Dumnezeu în fiecare zi a vieții noastre!

[145] Predică scrisă în ziua de 1 februarie 2014, zi de sâmbătă friguroasă.

Din modul cum știm *să vedem*, să înțelegem, să-i observăm în profunzime...pe oameni.

Pentru că raportarea noastră intimă la Dumnezeu *transpare* în raportarea noastră față de oameni.

Dumnezeu trebuie *înțeles* și *iubit*, față de El trebuie să ne manifestăm *plini de evlavie* și de atenție...Iar această stare pe care *o avem* în fața lui Dumnezeu, o avem și în relațiile cu oamenii și cu tot ceea ce ne înconjoară.

Căci noi, oamenii, ne manifestăm *holistic*, ca *un întreg*...și dacă suntem *una* în fața lui Dumnezeu, trup și suflet, tot la fel suntem și în fața oamenilor.

Acesta e motivul pentru care *iubirea de Dumnezeu* e *legată* de *iubirea față de oameni*...și iubirea față de oameni, cea autentică, cea reală, profundă, duhovnicească, *se naște* din iubirea față de Dumnezeu.

Așa că, dacă Îl întâmpinăm pe Dumnezeu *cu sinceritate* și *cu multă sfială*, dacă *Îl credem* pe El în toate cele ale Sale și potrivit Tradiției Bisericii Sale...și pe oameni îi vom *primi* în inima noastră cu atenție și cu conștiință. Păsându-ne de ei, ca de noi...pentru că, împreună cu toți, suntem chemați la a fi *moștenitori* ai Împărăției Sale.

În Evanghelia praznicului de azi [Lc. 2, 22-40], *primirea în brațe* a Domnului (v. 28), de către Sfântul Simeon, este *întâmpinarea* Lui.

Iar când „L-a primit pe El întru brațe”, Simeon „a binecuvântat pe Dumnezeu [εὐλόγησεν τὸν Θεὸν]” [Lc. 2, 28, GNT]...

Pentru că *întâmpinarea* cuiva ține de *înțelegerea* lui, înțelegere care naște evlavie, respect, admirație față de cineva.

Și e normal ca atunci când *nu înțelegi*...când nu sesizezi cine este cel din fața ta...sau când nu înțelegi *omul* din opera lui...să nu te ridici plin de respect, de evlavie, de admirație, de iubire față de el.

Dar Simeon, despre care Lc. 2, 25 spune că „Duhul Sfânt era peste el”, cât și Profetesa Anna, care era plină de „postiri și rugăciuni [νηστείαις καὶ δεήσεσιν]” [Lc. 2, 37, GNT], *Îl înțeleg* pe Pruncul adus la Templu, de Prea Curata Sa Maică și de Sfântul Iosif, și Îl mărturisesc tuturor ca *Stăpân* [Δεσπότης] [v. 29] și ca *Răscumpărător* al oamenilor [v. 38].

Pentru că Sfânta Anna „vorbea despre El tuturor celor care așteptau *răscumpărarea* [λύτρωσιν] Ierusalimului” [Lc. 2, 38, GNT].

Însă numai *Stăpânul* întregii creații poate fi și *Răscumpărătorul* oamenilor din robia demonilor, a păcatelor și a morții. Din această întreită și groaznică robie.

O simplă *revoluție*, o simplă *schimbare de conducere*, prin eliminarea

romanilor din Ierusalim, nu însemna *răscumpărarea reală* a lui Israil...ci răscumpărarea *reală* a oamenilor este *duhovnicească* și *ontologică*, profund umană, și, prin aceasta, *universală*.

Pentru că răscumpărarea făcută de Hristos în umanitatea Sa, prin aceea că *a vindecat* umanitatea noastră de păcat și de moarte și *a îndumnezeit-o*, devine *o împărtășire* a întregii umanități de răscumpărarea Lui, în măsura în care crede în El și trăiește întru El.

Căci Hristos Dumnezeu dorește *să ne umple* pe toți de slava Lui, pentru ca să ne umplem de *puterea* de *a birui* în noi păcatul, moartea și pe demoni.

De aceea, Biserica Ortodoxă vorbește despre *bucurie* și *împlinire* în mod ascetic, pentru că reala bucurie și împlinire a omului vin prin credința în Hristos și prin învingerea, prin puterea Lui, a tot păcatul în noi înșine. Bucuria vine *din lăuntrul* nostru, pentru că acolo se petrec *biruințele* împotriva păcatului.

Și vine din lăuntrul nostru, pentru că acolo, de la Botezul nostru, avem *harul* Prea Sfintei Treimi, care ne ajută să facem *tot lucrul bun* și ne luminează mintea spre toată *înțelegerea dumnezeiască*.

De ce doar ei doi *L-au întâmpinat* pe Domnul? Pentru că doar ei doi, Simeon și Anna, *L-au înțeles*. Pentru că ei *se pregăteau* pentru...vederea Lui. Pentru înțelegerea Lui.

De aceea nu trebuie *să ne mire* că sunt *atât de puțini* oamenii duhovnicești, oamenii care se umplu pe fiecare zi de slava lui Dumnezeu, de teologie și de înțelegerea profundă a oamenilor.

Pentru că *atâția vor*, de fapt...*să fie* cu Dumnezeu.

Atâția trăiesc *realmente* cu Dumnezeu în fiecare clipă a vieții lor.

Iar cum Dumnezeu *iubește* libertatea oamenilor, ca ei să vină *în mod liber* și *cu toată iubirea* spre El, pentru că *L-au înțeles* pe El din revelările Lui, tocmai de aceea El *Se află* în Sfinții Lui, prin slava Sa și *Se bucură întru* ei, pentru că și Sfinții Lui *Își găsesc* iubirea, împlinirea și odihna *numai în slava Sa*.

Troparul zilei vorbește despre *veselia* lui Simeon, „a Bătrânului Drept”[146], atunci când *L-a primit în brațe* pe Mântuitorul sufletelor noastre[147].

Căci El este Cel pe care Moisis L-a văzut „sub întuneric [ὑπὸ τὸν γνόφον[148]]” în muntele Sina și despre care *au vorbit* Profeții[149].

De aceea, în mod liturgic, noi trebuie să Îl întâmpinăm „cu cântări dumnezeiești”[150] pe Hristos iar pe

---

[146] *Mineiul lunei lui fevruarie*, ed. BOR 1893, p. 18.

[147] Ibidem.

[148] A se vedea: http://analogion.gr/glt/texts/Feb/02.uni.htm.

[149] *Mineiul lunei lui fevruarie*, ed. cit., p. 19/ Ed. grecească a Mineiului: http://analogion.gr/glt/texts/Feb/02.uni.htm.

[150] *Mineiul lunei lui fevruarie*, ed. cit., p. 19.

oameni *să-i întâmpinăm* cu *toată deschiderea* și *atenția noastră*.

Pentru că trebuie *să căutăm* în oameni binele pe care l-au făcut și îl fac...dar, mai ales, *să sesizăm binele* de care *sunt în stare* și la care trebuie *să îi îndemnăm*.

Din acest motiv, un real Părinte duhovnicesc *nu poate încuraja* păcatul, extremismul, indolența, delăsarea în oameni ci, dimpotrivă, *toată înclinarea* omului *spre bine*, spre virtute, spre atenție, spre evlavie, spre o viață echilibrată.

Trebuie să îi facem pe oameni *să își conștientizeze* starea de păcătoșenie dar și *rădăcinile de bine* din ei, care trebuie să înmugurească și să dea roade. Pentru că omul are *multe păcate*...dar și *multe posibilități* ca să facă binele.

Pentru că el poate *să muncească* pentru alții, în mod fizic, intelectual sau duhovnicește dar și *să dăruiască* din cele ale sale.

Și atunci când *muncești pentru* oameni, în favoarea lor...îi faci și pe ei *să se trezească* din letargie, din somnolența păcatului și să facă lucruri frumoase, coerente, valorice.

Pentru că Domnul *S-a smerit pe Sine* întru toate...spre folosul nostru...și El este *exemplul prim de întrajutorare* a semenilor noștri.

De la El învățăm continuu *să căutăm binele* și *folosul duhovnicesc* al

celorlalți, deopotrivă și al nostru, pentru că împlinirea noastră nu e în *rău* ci în *facerea de bine*.

Maica lui Dumnezeu, născând *mai presus de fire* pe Domnul și *fără lehuzie*, nu avea nevoie de *perioada de curățire* impusă de Lege. Dar ea *s-a smerit pe sine* și *a ascultat* Legea.

Pentru că și Dătătorul Legii *S-a întrupat* și *a împlinit* Legea, desăvârșind-o în umanitatea Sa, pentru ca să ne învețe *să trecem întotdeauna* de la *literă* la *duhul* și *înțelegerea* textului...după cum trebuie să trecem de la *înfățișarea* omului...la *adâncul* vieții și al experienței sale.

Adică nu trebuie să ne uităm *la aparențe*...și *să ne încurcăm* în ele...ci să mergem *spre adâncul* omului cu înțelegerea lui...pentru că, pe acest *drum al înțelegerii*, ne binecuvintează Dumnezeu cu *adevărata raportare* la oameni.

Sfântul Simeon *profețește* despre Domnul și spune că El „stă întru *căderea* [πτῶσιν] și *învierea* [ἀνάστασιν] multora" [v. 34, GNT], pentru că va fi „întru semn *al împotrivirii* [εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον] [Ibidem].

Pentru că mulți *I se împotrivesc*...în cuvânt și în faptă, pentru că *faptele lor sunt rele* [In. 3, 19].

Și în aceasta constă „judecata [ἡ κρίσις]" lumii: în faptul că lumea iubește mai mult *întunericul* decât *Lumina*

[Ibidem], decât pe Hristos, Lumina lumii.

Și de aceea, El este *un semn al multor împotriviri*, al multor contestări, pentru că El e *Adevărul* și nu *minciuna sfruntată*. Iar cei care vor *minciuna* sau vor *adevărul diluat*, amestecat cu minciună...nu vor *adevărul întreg*.

Dar Biserica *păstrează* și *mărturisește* despre Hristos întregul adevăr al persoanei și al operei Sale.

De aceea, cei care *I se împotrivesc* lui Hristos, se împotrivesc și Bisericii Sale și caută „biserici" și „spiritualități" paralele cu Hristos și cu Biserica Lui.

Căci Sfântul Simeon, Purtătorul de Dumnezeu, vorbește *despre noi* și despre *lumea noastră*. Pentru că profeția lui e *în lucru*, e în acțiune...se petrece acum!

Pentru că Cel care *ne desparte* pe unii de alții e Hristos, adevărata raportare la Hristos.

Și dacă vrem *să trăim* în Biserica Lui, în Biserica Ortodoxă, atunci El este *întru învierea noastră din morți*, pentru că *ne scoate* din moartea păcatului și ne face *vii* întru El, prin harul Său.

Dar dacă nu trăim *după exigențele* Lui, atunci cădem *în moarte*, pentru că nu vrem să trăim *din* și *prin* viața veșnică, care izvorăște din persoana Sa divino-umană.

Iar când Simeon s-a referit la Maica Domnului și la *sabia* care va trece prin sufletul ei [Lc. 2, 35]...s-a referit și la

suferința prin care vom trece fiecare dintre noi în drumul mântuirii noastre.

Pentru că sabia *a străpuns* sufletul ei când Domnul era maltratat cu ură demonică și apoi a fost răstignit pe Cruce...dar și pe noi *ne străpunge* sabia durerii de fiecare dată când *păcătuim*...când suntem *trădați*...când ne simțim *părăsiți*...

Dar *sabia* este întotdeauna pentru ca „să se descopere/ reveleze *gândurile/ judecățile* [διαλογισμοί] din multe inimi" [Lc. 2, 35, GNT].

Ispitele, durerile, suferințele noastre sunt pentru ca să vedem *ce*...*idei* avem...și ce idei au și alții despre noi. Ce *crezuri* avem, ce *înrădăcinare în adevăr* avem...și dacă, după toate greutățile...noi rămânem tot cu El...și nu cu *mințirea de sine*.

Dar pentru ca *să fim* cu El trebuie *să creștem mereu* întru înțelegerea Lui. Să ne *întărim* duhovnicește și să ne umplem de toată înțelepciunea lui Dumnezeu, de toată teologia Sa experimentală [Lc. 2, 40].

Pentru că numai când ne umplem *de tot adevărul* Lui, ne umplem *și de slava* Lui. Pentru că slava Lui *se pogoară* acolo, în omul unde este *întreaga teologie* a Bisericii, crezută și trăită în mod intim, în fiecare clipă a vieții sale.

Așadar, iubiții mei, nu-L putem *întâmpina* pe El, dacă *nu Îl cunoaștem*,

dacă nu Îl știm, dacă nu Îl vedem, dacă nu Îl simțim cu noi tot timpul!

De aceea, mulți dintre noi, nemergând cu El tot timpul...Îl confundă cu altcineva.

Însă El nu este *un triumfalist*, nu este *un meschin*, nu este *un lăudăros*, nu este *un insensibil* la durerile și nedreptățile altora, *nu iubește* slava trecătoare și *nu Se conformează* cutumelor noastre rigoriste și inumane.

Dumnezeul nostru e Dumnezeul delicateții și al bunei-voiri, al simplității și al bucuriei, al entuziasmului pentru bine și al sfințeniei.

Dumnezeu ne vrea liberi cu adevărat, liberi în lăuntrul nostru, neînfricoșați de demoni și de oameni, dar plini de evlavie și de sfințenie în toate zilele noastre.

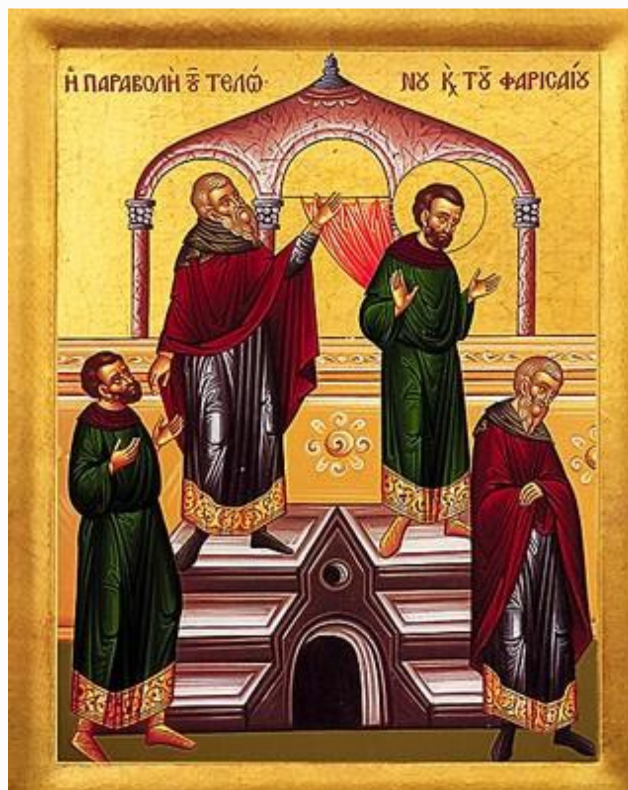
El ne vrea *un praznic continuu*, o bucurie plină *de lucru*, de lucrare sfântă, în care să ne găsim împlinirea *împlinind* pe alții, iubind pe alții, îmbrățișând pe alții.

Acesta e motivul pentru care, în viața de zi cu zi și la nivel online, *vă îmbrățișez* prin tot ceea ce fac și doresc binele vostru real, pentru că binele făcut *cu* Dumnezeu, binele *plin de slava* lui Dumnezeu, e binele care rămâne veșnic.

De aceea, să ne dorim cu toții *binele care nu trece* și *bucuria care nu trece*, adică adevărata relație cu Dumnezeu și cu oamenii.

Și bucurându-ne de zăpada aceasta, primită *în dar* de la Dumnezeu, să vrem să fim și noi *albi la suflet*, prin Spovedanie și prin împărtășirea cu Domnul, pentru ca El să fie în noi Bucuria noastră cea veșnică. Amin!

Predică la Duminica a 33-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[151],

Evanghelia zilei [Lc. 18, 10-14], care ne vorbește, la începutul *Triodului*, despre *închipuirea de sine* a fariseului și *recunoașterea de sine* a vameșului, este o imagine *familiară* interiorității noastre.

O știm prea bine. Ne caracterizează!...

Ea ne vorbește despre...multe, prea multe clipe din viața noastră. Căci fiecare dintre noi suntem când *unul*, când

[151] Predică scrisă în seara zilei de 8 februarie 2014. Zi de sâmbătă.

altul, în diverse momente ale zilei și ale nopții...și ale vieții noastre.

Tocmai de aceea *înălțarea de sine*, ce trăim noi, în noi, vizavi de ceea ce credem că *suntem* în fața altora...e o stare *zdrobită în smerenie* de Dumnezeu, în *vedere de sine*...și smerenia, care e o *continuă coborâre în durere* și *în conștientizarea de sine*...nu își dorește slava deșartă, goală, fără consistență personală.

Smerenia nu își dorește *să parvină*...ci *să se golească* de rău.

Însă când *nu vrem* smerenia... pendulăm continuu între *exagerarea de sine*...și constatarea stării personale *lamentabile*.

Pentru că într-o clipă...ni se pare că suntem *importanți*, *frumoși*, *impunători* prin ceea ce știm și facem...*netrecători*...după cum tot *o clipă* ne trebuie ca să ne simțim goi, neîmpliniți, fricoși, lași, fără apărare, fără putere, fără... bucurie...

Vrem să părem *alții*...în fața oamenilor. Ne *închipuim* alții. De obicei „mai buni”, mult „mai capabili”...

Iar *închipuirea de sine* nu ne lasă să ne spovedim *curat* lui Dumnezeu. Pentru că închipuirea de sine deformează realitatea noastră interioară. O *coafează*...

Însă când vrei să mergi *în fața* lui Dumnezeu nu trebuie să mergi cu adevăruri *coafate*, cu cuvinte și cu o

atitudine țanțoșă, prin care cauți să „îți scuzi" păcatele...ci trebuie să fii *un judecător nemilos* cu tine, drept, care *îți spui* toată viața lui Dumnezeu...așa cum este...

Vederea de sine...e o mărturisire cu lacrimi și cu durere în fața lui Dumnezeu a adevărului nostru interior.

De aceea, pregătirea pentru *Paști*, pentru *trecerea* spre comuniunea veșnică cu Dumnezeul treimic, începe de la *vederea de sine* a vameșului...care e *îndreptare,* prin har, înaintea lui Dumnezeu [Lc. 18, 14].

Pentru că e *un mare har* de la Dumnezeu *să vrei să te vezi* așa cum ești...să îți vezi *atent* păcatele...și, în urma constatării profunde a stării tale, pe fiecare zi, să vrei să te schimbi de la *rău* spre *bine*.

De aceea: *îndreptare*. Îndreptare a vieții. Schimbare continuu de macaz...de la rău...spre *alipirea* de Dumnezeu.

Pentru că îndreptarea vieții e activă, e prin tot ceea ce crezi și faci și dorești pe care zi.

Îndreptarea ortodoxă e *ascetică* și are *relevanță ontologică*.

Ea are loc *în noi* și *ne umple de har*.

Ea reprezintă o continuă schimbare, *săpare* în noi, prin har și prin fapte bune, prin pocăință și prin înțelegeri teologice, a ființei noastre.

Pentru ca harul lui Dumnezeu *să țâșnească* în noi...în mod *simțit* și

îndumnezeitor...aidoma unei fântâni arteziene într-un parc plin de verdeață.

Căci după cum a învăța o limbă străină înseamnă a învăța grafie, cuvinte, legături între cuvinte, semnificații, modul de *a fi* al limbii, tot la fel *a-ți îndrepta viața*, în Ortodoxie, înseamnă *a păși* pe drumul curățirii de patimi, al luminării dumnezeiești, al simțirii harului și al înduhovnicirii continue.

Pentru că *drumul* vameșului de la templu spre casă...a fost *o pogorâre* a harului lui Dumnezeu în el, prin pocăința și schimbarea continuă a vieții lui.

Dumnezeu ne-a dat *o imagine simplă* despre *cât de ușor* se petrec și păcatele...dar și îndreptările/ ridicările noastre din păcate.

Ne-a atenționat să ne privim *serios*, în adâncul nostru, și pe drum și la Biserică și acasă...și oriunde...pentru că *oriunde putem păcătui*...dar, tot la fel, peste tot, oriunde ne putem și *pocăi*.

Iar când am făcut păcatul, când am căzut în ceva anume...tot atunci trebuie să cădem în fața lui Dumnezeu, a slavei Sale, recunoscând faptul că păcatul *ne aparține în întregime* și *să ne pocăim* pentru păcatul nostru.

Adică *să ne pară rău*, cu adevărat și din toată ființa noastră, pentru ce am făcut. Să nu ne găsim nicio „plăcere” în păcatul nostru și nicio „îndreptățire” pentru faptul de *a păcătui*.

Și astfel să scriem păcat cu păcat pe *foaia noastră de spovedanie*...că altfel le uităm...să ne pocăim pentru ele...și apoi să venim la preotul duhovnic și să le mărturisim de la cap la coadă...pentru ca să primim *iertarea desăvârșită*, de la Hristos Dumnezeu, prin preot, pentru ele.

O imagine despre *interiorul* nostru, iubiții mei, despre sufletul nostru pe care *îl vede* Dumnezeu clipă de clipă!

Atotvederea Lui *nu ne scapă* din atenție...

Tocmai de aceea, *a ne judeca pe noi înșine* înseamnă *a ne găsi păcătoși* de relele pe care le-am făcut dar, în același timp, să vedem că toată *îndreptarea/ schimbarea/ înfrumusețarea* noastră am făcut-o cu Dumnezeu, prin harul Său și prin toată fapta cea bună.

Ceea ce *a uitat* fariseul din parabolă a fost aceea că *îndreptățirea de sine*, care merge mână în mână cu *minimalizarea celorlalți*, nu ne face *mai buni* decât suntem...ci *vanitoși*.

Ne face *să ne îngâmfăm* pentru câteva lucruri bune pe care le-am făcut...pe care le-am făcut nu *singuri* ci *cu ajutorul* lui Dumnezeu...dar să trecem cu vederea toate păcatele pe care le-am făcut...cât și lucrurile bune pe care nu le-am început deloc.

Îngâmfarea e o perspectivă *falsificatoare de sine*, pentru că unilateralizează doar binele pe care l-am făcut.

Însă *pogorârea în pocăință* și recunoașterea faptului că avem *continuu nevoie* de mila și de ajutorul lui Dumnezeu, ne fac să fim *realiști* cu noi înșine și cu ceea ce putem să facem.

Pentru că Cel care *ne întărește* să facem lucruri bune, adică să ne pocăim, să Îi slujim Lui, să scriem, să predicăm, să muncim...e Dumnezeu...și nu are rost *să ne arătăm* CVul lui Dumnezeu, pentru că El *ni-l știe* mai înainte...ca să ne naștem.

De aceea, starea de om *simțit*, de om smerit, de om care își vede și bunele și relele...e *plăcută* de oricine, pentru că te arată *om sociabil* și *cu vedere profundă* a lucrurilor.

Pentru că omul *pocăit*, îndreptat, schimbat, înduhovnicit e *o mare binecuvântare* pentru viața socială, atâta timp cât el este *un factor de echilibru*, *de unitate* și *de înțelepțire continuă*.

„Să nu ne rugăm ca fariseul, fraților”, ne învață *Triodul*, astăzi început, „că cel ce *se înalță pe sine*, se va *smeri*. Să ne smerim *înaintea* lui Dumnezeu ca vameșul, prin postire, strigând: Dumnezeule, milostivește-Te spre noi, păcătoșii!”[152].

Pentru că postirea și pocăința și toată fapta noastră bună sunt *în fața* lui Dumnezeu, a Celui care ne cercetează inimile și conștiința, și Care ne ridică/

---

[152] *Triodul,* Ed. IBMBOR, București, 2000, p. 14.

ne îndreaptă din căderile noastre, spre simțirea slavei Sale.

Pe scurt: nicio clipă a vieții noastre nu e *străină* de ochii lui Dumnezeu și în fiecare clipă putem *să cădem* din mântuirea lui Dumnezeu.

De aceea, *ridicându-ne* din fiecare păcat al nostru, să Îl vedem pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul Sfânt, pe Dumnezeul nostru treimic, ca început și cuprins și împlinire a vieții noastre, pentru că El este bucuria noastră cea veșnică. Amin!

Predică despre *problemele vieții* [12 februarie 2014]

Iubiții mei[153],

dacă oamenii, din ce în ce mai mult (observ asta cu durere, cu adâncă durere...), nu mai știu să vorbească direct și cu sens sau să se exprime în scris cu eleganță, dacă li s-a destructurat interior puterea de *a urmări* șirul expunerii, e semn că sunt *agitați*.

Că sunt profund agitați...neliniștiți în ființa lor.

Că sunt mereu *fugăriți* de frica reală că *nu se ridică* la nivelul...așteptărilor...

Societatea în ansamblu...dar și lumea lor mică (familie, rude, serviciu, prieteni, cunoscuți) le cer lucruri *peste puterile lor*.

Nu vor sau, mai ales, *nu pot* să se ridice la înălțimea așteptărilor pe care alții le au de la ei.

Dar frica de acum...când sunt mai mari...sau maturi...e rodul *indolenței de-o viață*, a indolenței *nerealiste*, aceea din cauza căreia *nu și-au făcut temele* la timpul lor.

La grădiniță, la cea mai mică durere, au fugit la părinți...

---

[153] Predică scrisă în seara zilei de 11 februarie 2014.

La școală au dat fuga la părinți ca să ducă daruri la profesori...și să îi treacă clasa.

Au așteptat ca părinții să îi însoare, să le dea casă, să le facă menajul...deși acum sunt *căsătoriți*...

Dar când sunt puși în fața timpului *limită*, când sunt *somați* să fie maturi, când sunt tratați cu indiferență și nimeni nu îi poate *scăpa* de durere...atunci *a dori* e, în ființa lor, mai puternic decât *a putea*.

Își doresc *să aibă* bani...dar nu știu *cum se fac*.

Își doresc să fie *respectabili*...dar *fără școală*.

Nu vor să se spetească muncind, să înnebunească de durere, de stres, de emoție...dar vor totul pe tavă.

De aceea frica, care îi face *afazici* la gândire, e mai puternică în ei decât grija față de cuvinte, de gesturi, de privirile celorlalți.

Nu se mai pot stăpâni pentru că sunt robii multor patimi.

Iar *grijile* sau *problemele* sunt *continue amânări* niciodată soluționate.

Da, știu, cineva care îți spune *verde în față* adevărul e un om „rău”, „insensibil”!

Însă tu când ești *sensibil* cu alții? Când *îi vezi* pe cei *pe lângă care* treci, pe cei *lângă care* trăiești? Ce vei face mâine, dacă acum, la 25, la 35, la 45 de ani nu poți *comunica*...din cauza patimilor care

te sleiesc, din cauza vieții extreme, fără odihnă, fără calm?...

Înțeleg foarte bine de ce astfel de oameni *își doresc* foarte mult divertismentul: pentru că râsul pare *că nu le face* reproșuri.

Numai că *râsul* e primul nostru *reproș*...reproș mocnit...pentru că ne arată *fără valoare*.

Îi înțeleg, de asemenea, și pe cei care cred că *își pot arunca* amarul într-o sticlă de vin. Pentru că dezamăgirea crede că poate scăpa printr-un *alt exces*.

Însă excesele scad *prin abstinență* și nu prin *mărirea cangrenei*.

Un om care a curvit scapă de plăcere prin *înduhovnicirea* ei, prin căutarea curăției lui Dumnezeu.

Un om care a băut mult scapă de beție prin *setea continuă după adevărul* lui Dumnezeu.

Și oricât vi s-ar părea de „ciudat”, de plăcere și de durere se scapă prin mult citit teologic și duhovnicesc, printr-o pocăință plină de atenție, prin post, printr-o curăție continuă și printr-o dorință continuă după sfințenia lui Dumnezeu trăită la Sfintele slujbe ale Bisericii.

Pentru că păcatul, fiind o realitate ontologică nefastă, fiind proprietatea noastră și boala noastră, se vindecă prin virtuțile dumnezeiești, prin împlinirea voii lui Dumnezeu cu noi.

Și dacă avem *probleme reale*, atunci ele au un singur nume: *patimile noastre*.

De care ne vindecăm prin *continuul bine* al rugăciunii, al postului, al curăției, al facerii de bine, al evlaviei, după cum prin *continua indiferență* și *lipsă de atenție*...am lăsat ca patimile noastre să fie *mai puternice* decât noi.

Însă pe acest păcat, care *ne poleiește continuu* cu urât, nu-l putem dezrădăcina de unii singuri...chiar dacă l-am făcut de unii singuri.

Avem nevoie de harul lui Dumnezeu, de energia Sa necreată și dumnezeiască, care e curățirea noastră de orice păcat. Har pe care îl primim prin Sfintele Taine și Sfintele Slujbe ale Bisericii și, mai ales, spovedindu-ne și împărtășindu-ne mereu cu Domnul.

Căci curăția bisericească a omului, adevărata lui frumusețe ontologică, se trăiește prin harul Său. Se trăiește când harul lui Dumnezeu ne ajută să împlinim poruncile Lui și să facem fapte bune în mod continuu.

Iar gândurile bune, sentimentele bune, rugăciunea pentru altul, grija pentru el, bucuria de a-i face daruri și surprize frumoase, de a-l ajuta constant, sunt faptele bune izvorâte din dragoste de Dumnezeu și de oameni.

Insist pe faptul că *adevăratele probleme* ale omului sunt *patimile sale*.

Răutatea e o patimă. Delăsarea e o patimă. Nesimțirea e o patimă.

Nemunca e o patimă. Negrija de aproapele și de binele tuturor e o patimă. Indiferența e o patimă. Necomunicarea e o patimă.

Cum *să afli* durerea altuia, dacă *nu vorbești* cu el? Și cum *să vorbești* cu cineva, dacă omul nu te simte *sincer* ci *duplicitar*? Pentru ce *să mai răspunzi* răului cu rău, când vezi că omul e plin de răutate și de prostie?

Atenționarea, mustrarea prind la omul *cu bun simț*...și nu la cel care merge ca tractorul pe trotuar.

Unii, e drept, au nevoie *de multe palme* de la Dumnezeu ca să înțeleagă ce să facă. Și cu mulți dintre noi așa s-au petrecut lucrurile...

Dar toate sunt *spre folosul nostru*, tot greul, toată umilința, toată durerea, dacă ne liniștim, dacă ne punem nădejdea numai în Dumnezeu și dacă încercăm să facem lucrurile cu bine-cuvântarea lui Dumnezeu.

Cu oamenii cu care vorbesc...îi întreb adesea *cum simt criza* începută în 2009. Și dacă simt că *vom ieși* din ea...în curând...Și cei mai mulți dintre ei sunt *sceptici*. Îmi spun că va fi *și mai rău*...și se uită la 2014...ca la un început care *nu știu unde duce*...

Însă eu văd în *teama* aceasta de ziua de mâine *un semn bun*, de îndreptare, a oamenilor.

Dacă *te gândești* la ziua de mâine... înseamnă că ai învățat din plin *lecția*

austerității, lecția lui Dumnezeu, Care a vrut să-ți spună prin intermediul ei că trebuie să fii *ponderat*, că trebuie să te limitezi *la cât poți* și *la cât ai*, la posibilitățile pe care le ai.

Așa că oamenii bulversați, contorsionați în ei înșiși, neliniștiți, frivolizați de dorințe dar și de frică, vor înțelege *lecția neorânduielii*, atunci când își vor da seama că nu pot mai mult...decât pot. Că a cere lucruri *mari* de la ei înșiși...înseamnă *a muri* înainte de vreme.

Și *a-ți recunoaște* limitele...e *o mare liniștire*!

Cum e *o mare sporire duhovnicească* faptul de *a te împărtăși*, cu bucurie și smerenie, de roadele darurilor duhovnicești ale altora.

Dacă altul traduce și tu nu poți, dacă altul cunoaște și tu nu știi, dacă alții pot să facă lucruri pe care tu nu poți să le faci, atunci *învață* de la ei cu bucurie și cu recunoștință. Mulțumindu-le și lor, ca unora care se ostenesc la educarea, la cizelarea ta...dar, în primul rând, lui Dumnezeu, Celui care ne dă daruri tuturor pe măsura noastră.

Ieșirea din probleme se face, așadar, prin *recunoașterea* lor.

Prin recunoașterea lor...și prin rugăciune multă către Dumnezeu, pentru ca El să ne dea puterea să le purtăm sau să le rezolvăm.

Dacă *fugi* de probleme, atunci ele *se înmulțesc*.

Și dacă se înmulțesc...atunci crește neorânduiala, frica, oboseala extremă, descurajarea în noi.

De la un timp, când am înțeles că fiecare durere, nedreptate care mi se face sau bucurie pe care o trăiesc sunt *daruri* de la Dumnezeu care mă zidesc, am început să Îi mulțumesc Lui pentru tot binele și pentru toată durerea pe care o trăiesc.

Am devenit din ce în ce mai mulțumitor...și pe fiecare zi simt să mă rog pentru oameni, să îi înțeleg, să nu le fiu nicidecum *o povară*...

Iar dacă nu vrei să fii *o povară*...atunci încerci, pe fiecare zi, *să te curățești de patimi*...pentru că lucrurile pentru care nu ești plăcut...sunt cele care te fac dizgrațios.

Iar păcatul e *singurul lucru dizgrațios* la noi, pentru că celelalte sunt *firești*.

De aceea, iubiții mei, acum, când ne pregătim pentru Postul Mare, vă rog să ne vedem *problemele personale* ca pe niște *probleme ale mântuirii*. Care țin de relația noastră cu Dumnezeu și cu oamenii și cu întreaga existență.

Pentru că păcatele noastre sunt cele care stau *împotriva* mântuirii noastre, a fericirii noastre veșnice.

Și Îl rog pe Dumnezeul nostru treimic să ne întărească pe fiecare în

parte, pe fiecare zi, pentru ca să ne înțelegem bolile noastre sufletești și să le vindecăm prin harul Său.

Pentru că fără El nu putem face nimic, dar stând în Biserica slavei Sale, cu ajutorul confraților noștri, putem să venim către El cu pocăință și cu schimbare continuă a vieții noastre. Amin!

Predică despre pragmatism [13 februarie 2014]

Iubiții mei[154],

Sfântul Profet Isaias vorbea la un moment dat despre *Hristos* în acești termeni: „Ca Păstor [Ποιμὴν] *va paște* turma Lui și brațul Lui *va aduna* mieii și *va mângâia* pe cele care au în pântec" [Is. 40, 11, LXX].

Adică vorbea despre El în termeni *pragmatici*...în termeni *direcți*, așa cum ne cere nouă capitalismul să fim: să fim „mobili", mereu „disponibili", să scoatem bani din piatră seacă, să vedem „oportunitățile" la orizont, să ne împlinim „planul" de afaceri.

Însă, pentru ca *să lucrezi* ca Hristos în Biserică și în societate...trebuie *să mergi pe teren*.

Trebuie *să îți lași confortul* acasă, trebuie *să îți lași grijile* față de sănătate și față de imaginea personală acasă...și să pleci...după *turmă*.

Oriunde ar fi membrii...viitoarei turme.

Noi, ortodocșii, care ne-am pomenit *mulți* la Biserică...nu cam știm în România ce înseamnă „să convingi" oameni *să vină* la Biserică.

---

[154] Predică scrisă în noaptea zilei de 12 februarie 2014.

Și nici ce înseamnă să fii *teolog* și *preot* pentru secolul 21...

La noi pare totul „de-a gata”, ușor, plauzibil...

Dar Hristos, mai întâi, *fuge* după turmă, *Își câștigă* turma, pentru că *îi adună* pe miei, pe cei foarte mici, dar și pe mamele mieilor, implicit și pe tații mieilor.

El Se adresează tuturor.

Însă ca *să îi convingi* pe cei mici...trebuie *să le vorbești* pe limba lor.

Și copiii își dau seama și cine *îi minte*...dar și cine *a venit* nepregătit la ei. Cât și pe cei care *nu au nervi* pentru copii.

Propovăduirea ortodoxă, cartea ortodoxă, Bisericile, Mănăstirile ortodoxe însă se fac *cu bani*...pentru că totul se face *cu bani*.

Însă, mai întâi de toate, se fac *cu har*. Harul, dăruirea și banii necesari *construiesc* lucrurile rotunde, frumoase...și numai dacă ești *pragmatic* reușești.

Însă *reușești* doar când pragmatismul e *al unei persoane duhovnicești*, plină de teologie...și nu când ești *un șmecher* care profiți de oameni.

Pentru că pragmatismul real e *pe termen lung*...și nu *pe termen scurt*.

Dacă crezi că doar *ridicarea* Bisericii sau a capelei sau a cabinetului medical înseamnă *pragmatism*, atunci te

înșeli. Pragmatismul real trebuie *să se arate* tocmai după ce *ai făcut* clădirile...și asta *din discuțiile* cu oamenii. Din ceea ce faci *în interiorul* oamenilor...și nu *în fața* lor.

Dar, adesea, preoții noștri ridică doar *clădiri*...însă nu nasc și *ortodocși autentici* prin slujirea și propovăduirea lor. Sunt concentrați la *clădiri*...pe când oamenii *pleacă*...din parohia lor.

Și că lucrurile *nu merg bine* la noi, se vede din nivelul *scăzut* de muncă teologică, de amabilitate teologică, de discuție teologică, de frumusețe teologică care există în România.

Indiferența, intoleranța și aroganța în materie de *relație* arată carențele noastre.

Cei care s-au crezut *pragmatici* în căsătorie...au ajuns să vadă că pragmatismul financiar sau organizatoric nu creează *iubire*.

Cei care au afaceri doar pe bază de *profit*...dar *umilesc* oamenii...își dau seama în cele din urmă că vor fi *lăsați de izbeliște* de angajați, tocmai atunci când se așteaptă mai puțin.

Pentru că *pragmatismul real* se bazează pe credința sănătoasă în Dumnezeu, pe iubirea de oameni și pe specializări reale.

Ca să faci lucruri *pentru* oameni... trebuie să le faci *dimpreună* cu ei.

Ai nevoie de *asentimentul lor real* și nu *mimat*, de *entuziasmul lor* și nu de *grimasele lor*.

Pentru că Păstorul nostru, al tuturor, are relații reale cu noi, frumoase, sfinte, pline de adevăr și așa vrea să avem relații și între noi.

Ce înseamnă însă, să ai *un Dumnezeu real*?

Înseamnă să ai o Biserică reală. Și Taine reale. Și har. Și mântuire reală. Înseamnă ca Ortodoxia să ne arate că ne putem *mântui*, că ne putem *sfinți*, că are *relevanță ontologică*.

Căci dacă nu ne *sfințim* în mod real....atunci nu trăim în Biserica una, sfântă, catolică și apostolică.

Dacă Biserica Ortodoxă nu ar fi Biserica *reală*...dacă nu ar veni *de la Hristos*, dacă nu ar fi cea care a luat ființă la Cincizecime, de ce ne-am fi *mințit* cu existența ei, dacă ea nu ar fi fost *Biserica lui Hristos*?

Cum *să schimbi* Biserica pe *un surogat* de biserică, dacă Biserica e *una*?

De aceea, gândind *pragmatic* în materie de eclesialitate, nu poți fi decât *ortodox*, pentru că ortodocșii sunt în Biserica lui Hristos de la Cincizecime.

Orice altă credință, care nu e *a Sfinților Părinți* ai Bisericii, e o *impostură*.

Pentru că credința, ca și limba, ca și obiceiurile bune se transmit din genera-

ție în generație...și toți *se împărtășesc* de ele.

Nu sunt *un moft* ci *o avere fundamentală* a unei națiuni.

Ce înseamnă a avea *un învățământ bun*? Înseamnă a avea un învățământ cu materii de studiu, care să cuprindă *toată istoria* unei științe sau a unei tehnologii.

Ca să înveți matematică trebuie să o iei cu începutul. Să parcurgi lucrurile din secol în secol...pentru ca să ajungi la înțelegerea ultimelor discuții în domeniu.

Ca să cunoști literatura și cultura română nu poți începe cu Eminescu, ci trebuie să o iei cu secolul I creștin și cu primele scrieri în latină...și cu primele în română dar cu grafie slavonă...și apoi ajungi la cele apropiate de limba noastră curentă.

Istoria, dacă e ascultată cu atenție, te învață adevărul.

Istoria Bisericii e plină de adevăruri mântuitoare.

Pentru fiecare secol al Bisericii ai *biblioteci întregi* de citit.

Trebuie să o iei cu începutul, să nu bagatelizezi lucrurile, să studiezi cu evlavie...și vei vedea câtă ordine, câtă frumusețe, câtă împlinire există în teologia Bisericii...fie că vorbim despre ce a scris Sfântul Apostol Pavel sau Sfântul Maxim Mărturisitorul sau Părintele Dumitru Stăniloae.

Însă toate ale Bisericii, cu mare acuratețe, au trecut de la secol la secol, pentru că Biserica pășește, prin fiecare secol, ca *o fecioară* plină de slavă dumnezeiască, pentru că e *mireasa* lui Hristos.

În viața cu Dumnezeu trebuie să fii *pragmatic*...pentru că mântuirea e *pragmatică*. Se face prin credință, prin rugăciune, prin post, prin teologie.

A teoretiza și *teorie* vin din greacă la bază, nu din franceză și germană după cum spune DEX-ul nostru...pentru că ele înseamnă *a vedea pe Dumnezeu*.

Teoria e *vedere a lui Dumnezeu*, adică experiență.

Pentru ca *să scrii teorie* trebuie *să ai practică*.

Cartea se naște *din viață* și nu *din fantezie*.

De aceea, greul e *practica*...greul e *greul*...pentru că *a ști* înseamnă *a fi*.

Iar despre acest *a fi care cunoaște*, ne vorbește Domnul în In. 17, 3, când spune: „aceasta este *viața veșnică*: ca să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis" [GNT].

Însă cunoașterea este *teorie*, adică *experiență reală* a lui Dumnezeu.

E vedere a slavei Lui, e simțire a Lui, e înțelegere luminată a voii Lui.

Căci cine înțelege că Tatăl e *singurul Dumnezeu adevărat*, înțelege, la fel, că și Fiul și Duhul sunt *tot singurul*

Dumnezeu adevărat, pentru că Dumnezeul nostru e *tripersonal* și nu *monopersonal*.

Iar credința în El nu înseamnă *să aștepți* de la Dumnezeu totul, ca „un leneș teologic”...ci *să conlucrezi* cu El pas cu pas la curățirea ta de patimi și la umplerea ta de cele bune.

De unde și românul vorbește despre „para mălăiață”...și „gura lui nătăfleață”...ca despre *o anti-muncă*, pentru că munca e *conlucrare* cu Dumnezeu și nu presupune *pasivitate* din partea omului.

De aceea, eu cred că *ortodoxul conștient de ceea ce este el*, adică fiul Bisericii lui Hristos, e adevăratul om *pragmatic*. Are pragmatism soteriologic, pragmatismul mântuirii. Tot ce face, face cu sens comunional, pentru ca și el și cei dimpreună cu el să se bucure.

Pentru că *bucuria* este esența pragmatismului ortodox, *bucuria harică*, bucuria de la Dumnezeu și nu *dezolarea*.

De aceea, pe fiecare zi mă rog pentru *luminarea* oamenilor. Pentru că oamenii au nevoie de Dumnezeu, să se lase învățați de Dumnezeu despre cele pe care trebuie să le facă.

Mă rog pentru *luminarea* oamenilor...pentru că fiecare slujbă ortodoxă este pentru *luminarea* noastră.

Așa că, dimpreună cu toți, trebuie să ne dorim luminarea de la Dumnezeu...pentru ca să fim cu adevărat

lucrători, pragmatici, coerenți în tot ceea ce facem. Amin!

Predică „despre una, despre alta” [14 februarie 2014]

Iubiții mei[155],

în cântecul de aici[156], „despre una, despre alta”...e o discuție despre *muzică*! Căci muzica e „ca un zbor cu parapanta”: *împlinitoare*. În cântec...la un moment dat...e desemnată drept *vindecare* a omului.

Dar „despre una, despre alta”, e și discuția despre viață...despre teologie...despre om, despre fiecare dintre noi.

La Spovedanie vorbim despre diverse lucruri. La predică vorbim despre diverse lucruri. Viața e cuprinsă din lucruri *amestecate*: și vesele și triste. Când vin unele le pierdem pe altele. Iar când discutăm...discutăm „despre multe și de toate”.

Unii își doresc „multe”, adică *diverse lucruri*...alții își doresc „mai mult”, *într-un singur sens*...pe când alții vor „să rămâi mai mult timp” cu ei. Și fiecare dintre ei...cred că vor lucrurile *care trebuie*...de care *au nevoie*. Însă *diversitatea* din viața noastră vorbește

---

[155] Scrisă în noaptea zilei de 13 februarie 2014.

[156] A se vedea: http://www.youtube.com/watch?v=3tWhSMkNf24.

despre *complexitatea* lucrurilor pe care ni le dorim, de care avem nevoie.

Avem nevoie de *cărți* dar și de *mâncare*, de *aer liber* dar și de *nou*, de *discuții* dar și de *tăcere*, de *iubire* dar și de *libertate*, de *confort* dar și de *asprime*, de *afundare în trecut* dar și de *evaluare de sine*, de *întâlnire cu tine*...dar și de *uitare*.

Domnul Însuși a predicat despre *pocăință* dar și despre *iertare*.

Despre *fecioare* dar și despre *desfrânate*.

A mâncat cu *vameșii* și cu *păcătoșii* dar și cu *Sfinții*.

S-a făcut tuturor *toate*, pentru ca *să trezească* în oameni conștiința, întrebarea...iubirea...admirația...credința...

Într-o predică a sa, pastorul adventist Cornel Dărvășan povestește, cu mare tandrețe, cum a vrut să își facă pisoii, pe când era mic...*adventiști*[157]. Adică să-i facă *să nu mănânce* carne de porc...

Dar când, într-o zi, pisoii săi au mâncat *untură pe pâine*, de la un vecin...atunci cerul *a căzut* peste el...pentru că pisoii, „păcătuind" atât de grav...nu mai puteau „să intre în cer", în „cerul adventist"...Și el a povestit acest lucru, pentru ca *să le picteze* coreligionarilor săi ce înseamnă *să fii fanatic*. Și

---

[157] Idem: http://www.youtube.com/watch?v=9Mnv1WGmnT4&feature=youtu.be.

că fanatismul nu privește niciodată *profund* lucrurile...ci *parțial*, dintr-o singură latură/ perspectivă a realității. Pentru că fanatismul e *ce vreau eu*, care gândesc *simplist* lucrurile...și care cred că „ce gândesc” eu...e „tot ce trebuie” gândit.

În locul *fanatismului exclusivist*...trebuie să fim *încăpători!*

Atât de încăpători încât să știm *să armonizăm*, în noi, contrariile.

Adică Domnul a stat de vorbă cu oamenii păcătoși, cu decăzuții lui Israil, cu cei excluși, iar noi ne credem „Sfinți”, doar pentru că vrem să stăm de vorbă „cu oameni duhovnicești”?

De ce vrem noi să avem de-a face *doar*...cu oameni *duhovnicești*, dacă noi nu suntem *duhovnicești*?

Nu e o mândrie *ascunsă* aici, foarte parșivă...care ne face să ne credem „la fel de sfinți” ca Sfinții? Ba da!

Pentru că noi *presupunem* că „îi înțelegem” pe Sfinți...chiar și dacă „nu suntem” Sfinți. Dacă nu suntem *ca ei*.

Mulți nu gândesc nici măcar...*inteligent*...

Grosierul primează. Gândirea trupească. Și dacă nu i-ai primit *așa cum vor*...nu mai vor veni *a doua oară* pe la tine. Pentru că ei se uită doar *la exteriorul* lucrurilor, la ceea ce *pare* să spui...căci nu văd ce ai tu, în tine, de spus pentru ei.

Ca să fii *inteligent* trebuie să știi *când ești penibil*. Sau *să recunoști* când experiențele altora *te depășesc*. Când nu mai ai *acces* la ele.

De aceea, omul *sufletesc*, intelectualul, cel care poate *să înțeleagă* ce e o *idee* și cum se formează ea...e *un incult*, atunci când vine vorba despre experiențele duhovnicești, mistice, care sunt numai *luminare* și *vedere dumnezeiască*.

Așa că nu e *de mirare* că oamenii trupești, plini de patimi, cât și cei *mai mintoși*...nu îl înțeleg decât *vag*, exteriorist...pe omul duhovnicesc, pe cel care face *pași mari* în sfințenie, care este *o realitate ontologică*...și nu *o poezie* învățată din cărți.

Vorbim „despre una, despre alta”...despre ceea ce „ne vine” în minte și în inimă.

Pentru că *rădăcina* minții noastre e *în inimă* și noi *simțim cu mintea* și *acționăm din străfundul inimii*.

Fapt pentru care, tot ceea ce facem, facem *cu întreaga* noastră ființă...și nu *parțial*, nu doar cu o...*parte* din noi.

Căci Domnul *nu a greșit deloc* [El nu greșește niciodată!], atunci când ne-a spus că „cele [care] ies din gură, ies din inimă [ἐκ τῆς καρδίας]” și „acelea îl spurcă pe om” [Mt. 15, 18, GNT].

Gândim cu inima și *acționăm din inimă*, pentru că nu putem *separa*

mintea de inimă și de voință, de acțiune, adică nu putem *separa* sufletul de trup.

Moartea e *separare* a sufletului de trup!

Până atunci însă...tot ceea ce facem, facem *holistic*, facem *ca un întreg*...tocmai de aceea și pocăința e un plâns, o durere, o dezamăgire, o tristețe, un dor al omului *întreg*...și nu doar *a câteva organe* din noi.

Ceea ce *iese* din noi...aceea *a și intrat* în noi...cu acordul nostru!

Pentru că mulți cred că *absolut tot* ceea ce vedem, auzim, mirosim...aceea și *devenim* în mod automat.

Însă noi suntem *selectivi*...pe măsura la *ceea ce vrem* să fim.

Facem binele pe care *îl dorim*...și păcatul pe care *îl dorim*, tocmai de aceea și binele și răul *ne aparțin*, chiar dacă binele îl facem dimpreună cu Dumnezeu și răul dimpreună cu demonii.

Și demonii nu sunt deloc... *vetuști*...ci au *o originalitate* a răutății continuă, în ciuda *prostiei* pe care o aduce păcătuirea continuă...tocmai de aceea stau pe buzele tuturor...alături de Dumnezeu.

De ce oamenii *drăcuie*? Pentru că *simt* prezența demonilor...

Nu vorbesc despre ființe imaginare, când *dau dracului* pe unul sau altul...ci despre ființe pe care *îți place* să le pomenești...tocmai când *îți place* să nu faci binele.

Când îți place să fii *pervers*...îți place să și *vorbești* pervers.

Când știi că *nu vrei* să te ții de promisiune...îți place *să minți*...pentru că minciuna îți pare „fără urmări” catastrofale în tine. Minciuna pare doar...*vorbe*...

Când ești înconjurat de *bandiți*, de „șmecherii vieții”...e „în aer” șmecheria...și tinzi să fii și tu „ca ei”...pentru ca nu cumva „să pari mai prost”, „mai slab”, „mai fără școala vieții”...

Pentru că predica e „despre una...despre alta”...Maximilian, cel cu cântecul...având în gând și *alt sens* al cuvintelor...*una* și *alta* fiind „Maria, Ioana...tu ești campioana”[158]. Campioana la desfrâu.

Sau „târfele face ce vrea.../ Să-mi scuzați gramatica”: alte versuri *memorabile* din același cântec citat supra...care fac din dezacordul gramatical *o aluzie* la păcatul curviei.

Argoul e *vorba de năduf* a omului necizelat, dintr-o bucată, pe când jargonul e *infatuarea* intelectualului *pirpiriu*, care crede că *știința* înseamnă *doar câteva zeci* de cunoștințe înmagazinate.

Însă *cunoașterea reală* e *oboseala reală*.

E măcinarea, jdrelirea (formă regională a lui *zdrelire*) profundă a

---

[158] Idem: http://www.versuri.ro/versuri/eedfhf_grasu+xxl+maria+ioana.html.

ființei noastre, în căutare de *experiența adevărului*.

Ce este *adevărul*? Este *conlocuire* cu Adevărul!

Conlocuire cu Dumnezeu, intimitate cu El…prin harul Căruia *ne nevoim* să înțelegem tainele creației, ale Scripturii, ale Părinților, ale oamenilor, ale vieții.

De aceea, cunoașterea e *asceză* și nu *relaxare*!

Protestantismul vorbește despre *mântuire*…ca despre *o lene teologică*.

Pentru Luther[159] sau Calvin[160]… mântuirea e ce a făcut Hristos pentru noi, ce a făcut în persoana Sa…dar *nu vine nimic haric* în om. În omul de acum, în cel de azi. „Glorificarea" e rezervată *doar veșniciei* în perspectiva lor…pe când acum e *șomaj teologic*, pentru că „El a făcut totul în locul nostru".

Reduc iconomia lui Hristos la Cruce, la moartea Lui pe Cruce. Fac din Cruce *o necesitate* care *elimină* păcatul, dar nu vorbesc deloc despre *transfigurarea umanității* lui Hristos, adică despre *latura ontologică* a mântuirii noastre. Pentru că mântuirea este „o eliminare juridică" a păcatului pentru ei și nu *o îndumnezeire a umanității*.

Însă Biserica lui Hristos, Biserica Ortodoxă, vorbește despre *mântuire*

---

[159] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Martin_Luther.
[160] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Jean_Calvin.

ascetică, despre *mântuire transfigura-toare* a umanității noastre. Pentru că Hristos Dumnezeu *a făcut toate* pentru noi...dar mai trebuie ca și noi *să ne facem proprii* primirii sfințeniei Lui.

Noi nu suntem niște *pietre*!

Nu suntem *bucăți de șină de tren*!

Ci noi, oamenii, creați după chipul lui Dumnezeu de Însuși Dumnezeu, suntem chemați la *o transfigurare dinamică*, adică la *o continuă umplere* de slava Lui.

Oamenii au nevoie de *cuvinte*...dar și de *fapte*! De faptele noastre *pentru* ei.

Pentru că vorbirea devine *fariseism* fără fapte. Concrete fapte...

Vorbirea multă se transformă în *festivism*, în *aroganță jalnică*, în *dictatorialism*.

Și de aceea e bine...ca pe fiecare zi să vorbim „despre una, despre alta"...unii cu alții. Să ne împărtășim idei, crezuri, frici, griji, bucurii, speranțe, idealuri, prostii, aiureli...pentru că din toate „iese ceva" până la urmă.

Nu trebuie să ne fie frică *să vorbim*...să fim noi înșine!

Viața trece ca un intercity pe lângă noi...și ne lasă *goi*...

Trebuie să avem *la ce* să ne gândim. Trebuie să avem *memorie*. Trebuie să avem *amintiri frumoase*.

Faceți-vă *amintiri frumoase*, iubiții mei, pentru ca să aveți *mângâiere* a duhului vostru!

Faptele bune sunt *mângâierea*, îndrăzneala noastră la Dumnezeu...deși „nimic nu împlinim *cum se cuvine*” iar „dreptatea noastră este *ca o cârpă lepădată*” înaintea Lui.

Dumnezeu să ne dea *cuvinte* prin care *să ne iubim* unii pe alții!

Dumnezeu să ne dea *îmbrățișări*, postiri, rugăciuni, cadouri pentru alții!

Dumnezeu să ne dea *zâmbet*...și *inimă bună*, pentru ca să îi înțelegem și pe Sfinți și pe păcătoși, și pe Drepți și pe nedrepți!

Dumnezeu să ne dea...lucrurile de care *avem nevoie* fiecare! Amin.

Predică despre *conștiința de sine* [15 februarie 2014]

Iubiții mei[161],

un scriitor român contemporan consideră că „literatura română e o literatură europeană *normală,* cu autori hiperconştienţi de arta lor, foarte tehnici, complecşi şi totuşi uşor de înţeles şi iubit”[162]. Și îi dau dreptate!

Pentru că nu poți să scrii literatură de calitate fără să știi *cine ești*. Fără să ai puterea de *a descrie* lucrurile, de a le descrie într-un mod *personal*, de *a le intui* esența lor, de a le dezvălui *universalitatea* în experiența umană.

Iar dacă, pentru literatură, e nevoie *să te cunoști* pe tine însuți...cu atât mai mult e important să știi *cine ești* ca *om al credinței*.

Pentru că literatura poate fi și un efort autonomist, ghetoizant, disprețuitor la adresa semenilor...pe când statutul nostru *eclesial* este *incompatibil* cu... *lipsa de relație* cu Dumnezeu și cu oamenii.

Intrarea noastră în Biserică, prin Botez, este intrarea în *relație harică* cu

---

[161] Scrisă în noaptea zilei de 14 februarie 2014.

[162] Mircea Cărtărescu, *Pururi tînăr, înfășurat în pixeli (din periodice)*, Ed. Humanitas, București, 2003, p. 200.

Dumnezeu și un început *al comuniunii* de viață și de iubire în trupul mistic/ tainic al Bisericii.

Dumnezeiescul Botez ne face *locașuri* ale slavei Dumnezeului treimic dar și *mădulare* ale Bisericii. Organe *vii* ale Bisericii, fiecare având *rostul nostru personal* și *daruri personale* de la Dumnezeu.

De aceea, Biserica, atât ca *spațiu eclesial* dar și ca *mod de a fi*, e locul unde noi ne dăm seama *cine* suntem, *ce* vrem, *ce trebuie* să facem.

Biserica e locul unde noi simțim *prezența* lui Dumnezeu și unde aflăm că suntem *oameni creați* de Dumnezeu și nu *animale instinctuale*.

Iar *prezența Lui* și *conștientizarea* faptului că suntem *lucrul mâinilor Sale* dă multă lumină vieții noastre, mult sens, multă liniște, pentru că știm spre Cine să ne îndreptăm întrebările, dorințele, așteptările.

Am privit atent, adesea, *cum se închină* copiii la Sfintele Icoane...

Ei nu văd *pictură*...ci o *persoană*!

Ei pupă Icoana...dar văd *mai departe* de ea...după cum noi, privind o fotografie a unei ființe iubite...o vedem *de departe*...dar o vedem *și în noi*.

Adică copiii intuiesc într-un mod curat *sensul* teologiei icoanei: acela de *a vedea* prin materie...*persoana vie* din Împărăția lui Dumnezeu.

Pentru că Icoana e *deschidere* spre Dumnezeu și spre Sfinții Lui și nu *închidere* în lume, în spațiu, în artă...

Icoana *ne pune în relație de iubire*...cu Dumnezeu, pe când primirea lui Hristos euharistic, ne aduce în noi *simțirea* persoanei Lui, care e curăție, delicatețe, gingășie, bucurie, entuziasm, iertare, avânt spre bine, sfințenie.

Noi avem nevoie să Îl mâncăm și să Îl bem pe Dumnezeu, avem nevoie să ascultăm cuvintele Lui, să înțelegem dogmele Sale revelate, avem nevoie de continua Sa iertare sacramentală pentru că păcătuim și iar păcătuim...și avem nevoie de curăția Lui.

Pentru că atunci când *am înțeles* că Biserica Lui e Biserica curăției și a sfințeniei...păcatele nu ne mai *satisfac*, chiar dacă sunt *plăceri scurte*, rapide, dezolante...

Conștientizarea de sine *adevărată* este *eclesială*.

Doar ca om al Bisericii înțelegi ce înseamnă *nevoia de mântuire*. Care e o nevoie dogoritoare, copleșitoare...care e totuna cu dorul nostru cel mai profund după curăție, după sfințenie, după înțelegere experimentală, practică.

De aceea, Tudor Arghezi dorea o vedere mistică a lui Dumnezeu, conform versului său: „Vreau să Te pipăi și să urlu: *Este!*”[163]. Mulți doresc asta...Însă

[163] A se vedea:

vederea dumnezeiască este *o urmare* a curățirii de patimi și nu *a orgoliului*!

Experiența mistică o trăiești pentru că *ai nevoie* de ea...și nu pentru ca *să faci paradă* de ea!

...Pentru ca *să ne cunoaștem* pe noi înșine...trebuie să ne vedem *în oglinda* poruncilor lui Dumnezeu. Trebuie să învățăm poruncile lui Dumnezeu pe măsură ce le punem în practică.

Și copiii, prima oară, învață să se roage, să postească, să stea în genunchi, să fie cuminți, să fie atenți, să fie respectuoși, să fie ascultători, să caute frumusețea interioară.

Trebuie să învățăm *să iertăm*. Trebuie să învățăm *să ascultăm* oamenii. Trebuie să învățăm *să nu mințim*...și *să nu ne mințim*.

Păcatul atrage rușinea. Când rușinea *se înstăpânește* în noi...e semn că am devenit oamenii pe care *nu ni-i dorim*.

A *fura*...înseamnă și *a risipi* timpul, energia pe lucruri care nu duc nicăieri.

A desfrâna înseamnă...și *a ne moleși* interior.

A nu cinsti pe cineva pentru ceea ce este...înseamnă *a-l invidia*. Cunoașterea teologiei dumnezeiești și a faptelor dumnezeiești ale evlaviei înseamnă *a ucenici* la școala revelației lui Dumnezeu.

---

http://www.romanianvoice.com/poezii/poezii/psalm6.php.

Pe măsură ce cântăm, ce citim, ce slujim în Biserică, fiecare din postura noastră...ne înțelegem *rolul* și *locul* în lume.

Tocmai de aceea optăm pentru *a trăi* în societate, pentru a avea o familie...sau pentru *a intra* într-o Mănăstire.

Opțiunea noastră *o verificăm* în Biserică.

Dacă *ne tragem* puterea duhovnicească din comuniunea cu Dumnezeu și cu oamenii, atunci oriunde am fi...găsim o împlinire pe fiecare zi prin ceea ce facem.

De aceea, *conștientizarea de sine* este *un continuu* și nu doar *o clipă*.

Pe fiecare zi avem nevoie *să rămânem*...în ceea ce *știm* că suntem.

Motiv pentru care, ca ortodocși, nu putem *să facem*...unele lucruri...pe care alții le fac cu larghețe...

Doamna Lidia Stăniloae spunea despre tatăl ei, în acest sens: „L-am auzit de nenumărate ori pe tata spunând: „Eu sunt preot, *nu pot face* asta!”. Sau: „Noi suntem o familie de preot și trebuie *să ne purtăm* ca o familie de preot”[164].

Tot la fel, noi, cu toții, ca ortodocși, dacă suntem conștienți de *rolul nostru* în Biserică și în lume, de faptul că nu trebuie *să smintim* prin comportamentul

---

[164] Lidia Stăniloae, *Tatăl meu, Dumitru Stăniloae*, în *Părintele Dumitru Stăniloae – mărturii și evocări*, Ed. *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2013, p. 18.

nostru sau să invităm *la lene* și la *relaxare păcătoasă*, trebuie să știm că *unele lucruri* nu sunt…pentru noi.

Lenea, fariseismul, plagiatul, parvenitismul, mimarea durerii și a bucuriei *nu sunt pentru noi*!

Nu sunt *pentru noi* stridențele, luxul, indiferența, bădărănia, aroganța!

Chiar dacă avem *de suferit* din cauza evlaviei sau a bunului nostru simț…trebuie să arătăm că suntem *ucenicii* lui Dumnezeu și nu *ahtiați* după notorietate și *trai bun* cu orice preț.

Conștiința de sine începe cândva… când Dumnezeu dorește acest lucru.

Pentru mine a început când încă nu învățasem *să merg* în picioare…și am găsit *o nucă*. O nucă pe jos…căzută din ciocul ciorilor, care ne furau nucile din pom…

Și nu mă interesa *să o sparg* (nu știam că nucile *se sparg*…sau *ce e* o nucă)…ci doar *să văd* ce e în ea…

Și faptul de-a dori *să văd* ce e în ea…a devenit *fundamental* pentru mine… pentru că atunci, ca și azi, mă interesează *să pătrund* în lucruri cu mintea mea…pentru ca *să contemplu* ce sunt…

Nu *să posed* ce sunt lucrurile…ci *să le contemplu*!

Mai târziu, când mi-am dat seama că *aceasta* a fost *prima conștientizare de sine* a mea…și că mi-am pus problema *cunoașterii practice* în termenii contem-

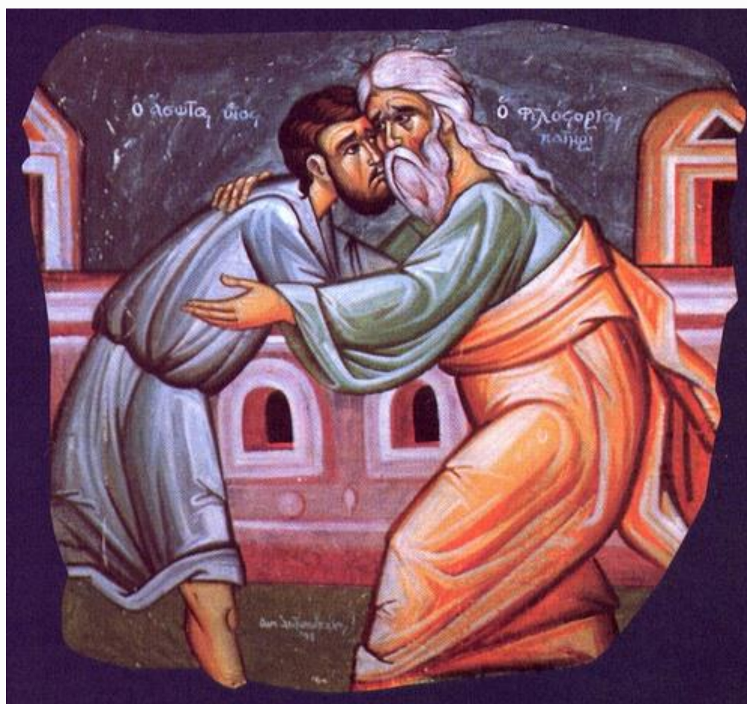
plării...am înțeles că *sensul meu*, al vieții mele, a început de atunci să îmi fie *luminat* de Dumnezeu.

Dacă *coborâm* în noi...dacă *ne rejudecăm continuu* viața și experiențele, este *imposibil* să nu ajungem, cu harul lui Dumnezeu, la *rolul nostru* în viață. La lucrurile de care suntem în stare...și care ne împlinesc.

De aceea, când văd oameni care *se întreabă* ce să facă, chiar și la vârste de 30, 50, 70 de ani...e semn că *le e lene* să se muncească cu cunoașterea de sine.

Dumnezeule Cel veșnic, dă-ne tuturor *să ne cunoaștem* pe noi înșine...și să ne facem proprii chemării pe care Tu ne-ai dat-o! Dă-ne, Doamne, să ne uimim de rațiunile Tale din lucruri și din noi, de sensul vieții noastre, providențiat de milostivirea Ta! Prea Curata mea Treime, dă-ne ochi să ne vedem, ochi duhovnicești, blânzi, ca de porumbiță, pentru ca, prin toate ale noastre, să Te slăvim pe Tine în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 34-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[165],

la Evanghelia de azi [Lc. 15, 11-32] se predică adesea despre o întoarcere...*o singură întoarcere* a fiului risipitor. Pentru că despre *una singură* vorbește și Evanghelia.

Numai că parabola este *o lecție de viață* dar nu *un program existențial*.

Prin ea, Domnul ne spune *ce trebuie să facem* când ne dăm seama că *am greșit*...și *cum trebuie primiți* cei care au greșit...dar nu ne spune, pas cu pas,

[165] Scrisă în ziua de 15 februarie 2014, spre *Vecernie*. O zi de sâmbătă cu soare.

ce se întâmplă în viața lui Valentin sau a Mariei.

Pentru că viața celor doi...și a fiecăruia dintre noi este *un unicat*.

La fiecare se petrec *altfel* lucrurile... dar lecția de viață a Evangheliei, în generalitatea ei, *se pliază* pe viața fiecăruia dintre noi.

Din ea noi învățăm *esența* convertirii și a iertării...dar fiecare trăim, în mod personal, și *convertirea* și *iertarea*.

Pentru că, în existența noastră, câteva lucruri sunt sigure: *toți* avem nevoie de iertare și de înțelegere, pentru că toți păcătuim, dar, fiecare dintre noi, trebuie *să învățăm să-i iertăm* pe alții așa după cum *ne iartă* Dumnezeu.

Adică să învățăm *de la* Dumnezeu *cum iartă* El pe oameni...

Și pentru ca să învățăm *cum iartă* Dumnezeu...trebuie *să învățăm* din propria noastră experiență.

Dacă am avut parte de *o convertire*, de una *reală*, atunci am fost *despărțiți* de El de un mod de a fi indiferent și impropriu Bisericii și am fost *uniți*, prin luminarea lui Dumnezeu, de Dumnezeu și de Biserica Lui.

A fi scos de Dumnezeu din gândurile tale egoiste, din dezordonarea vieții tale, din viciile tale, pentru o viață curată și lipsită de extreme înseamnă a trăi o convertire, *o întoarcere reală* la

Dumnezeu și *la normalitatea* vieții umane.

Convertirea e *începutul* vieții reale și conștiente cu Dumnezeu. Esența ei e *întoarcerea* la Dumnezeu.

De aceea, Biserica, prin oamenii ei, trebuie *să învețe mereu* de la Dumnezeu, cum să-i primească pe cei...întorși.

La noi, în România, lucrurile sunt ușoare...pentru că cei care *se convertesc* la credință, deși sunt botezați ortodox de mici, în marea lor majoritate, sunt vorbitori de limbă română.

Dar într-o lume plurală, cu mai multe nații, Biserica trebuie *să își creeze* oameni specializați, pentru a vorbi cu vorbitorii de altă limbă decât cea majoritară.

Și la noi, în România, cred că e nevoie să avem *oameni specializați*, teologi *specializați*, care să vorbească cu romii, cu maghiarii, cu germanii, cu turcii, cu arabii, cu chinezii (veniți masiv la București)...

Pentru că trebuie să vorbești și să îl spovedești pe om în limba lui...dacă devine *ortodox*.

Dar Biserica, ne spune Domnul în parabola de azi, trebuie *să învețe să-i întâmpine* pe oameni.

În Lc. 15, 20, participiul aorist activ δραμὼν, de la verbul τρέχω (a alerga) [GNT], reprezintă *dinamismul* Bisericii.

Pentru că Tatălui, adică lui Dumnezeu, *I s-a făcut milă* de fiul

întors, pocăit și „a alegat [δραμὼν] [și] a căzut pe grumazul lui [ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ]" [Lc. 15, 20, GNT].

De aici, fiecare dintre noi, ierarhie, monahi și credincioși, trebuie să învățăm *cum se face*...când oamenii *vor să Îl cunoască* pe Dumnezeu: să ne fie *milă* de ei și să *îi călăuzim* spre Dumnezeu.

Dar *mila* față de altul nu înseamnă *să îl privim de sus*...ci *să conștientizăm* nevoia lui reală de mila și ajutorul lui Dumnezeu, de îndreptarea lui în bine.

Când vedem că un copil e *avid* de studiu...atunci suntem bucuroși *să îl ajutăm*. Ne e milă de el și nu vrem să rămână la lucruri facile, pentru că nu vrem *să se piardă*...darurile date lui de Dumnezeu.

Pentru că Dumnezeu e *avid* de fiecare dintre noi și dorește *vindecarea* tuturor de boala păcatului, a neștiinței, a trăirii în rele.

De aceea, El *aleargă* spre noi...dacă vede că noi *alergăm* spre El.

Și *întoarcerea noastră spre El*...nu se face numai *odată în viață*...ci *de fiecare dată* când am căzut într-un păcat, când ne e greu, când vrem să ne bucurăm de Dumnezeu, când vrem să fim cu El.

De aceea am spus că în parabolă e vorba doar despre *o întoarcere*...la Dumnezeu. Însă viața omului e plină de

astfel de...*întoarceri* smerite și pline de dor către Dumnezeu.

La un moment dat, doamna preoteasă[166] îmi spunea că *greul* vieții ortodoxe constă nu *în prima smerire*...ci *în repetarea continuă* a primei smeririri...ca și când ar fi prima. Iar dacă oamenii s-ar întoarce mereu, *ca prima dată*, la Dumnezeu...în urma fiecărui păcat...asta *s-ar observa* din delicatețea și bunătatea și milostivirea cu care tratează pe fiecare om în parte.

Pentru că suntem *delicați* pe cât am înțeles delicatețea și așteptarea și mila și bucuria lui Dumnezeu cu noi.

Dacă „dumnezeul nostru" este însă legalismul, exclusivismul, căutarea nodului în papură, grobianismul, ușurătatea...e semn că *nu am ucenicit* la Dumnezeul revelației, la Dumnezeul Ortodoxiei.

De aceea, din cauza noastră, *a impostorilor evlavioși* care suntem, mulți nu-L mai vor pe Dumnezeu! Nu mai vor *viața* cu Dumnezeu, pentru că *nu-i mai vor* pe oamenii Bisericii.

Noi, noi și nu alții, suntem cei care *punem ziduri* în fața celor care *vin* la Biserică și în fața celor care *încă nu au înțeles* ce înseamnă *să intri* pe ușile Bisericii. Și când mă gândesc la asta...mă înfior...pentru că mă înfioară faptul să

---

[166] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/cv-dr-gianina-maria-cristina-piciorus/.

fiu *potrivnicul* lui Dumnezeu, a acestui singur Dumnezeu, Care *aleargă* după oameni, după *a le face bine*. După a-i vindeca, după a-i însănătoși abisal.

Dacă vă întrebați de ce *fiul convertit* după *vameșul îndreptat*, răspunsul e acesta: pentru că El dorește *să-i convingă* pe toți de imensa Lui bunătate și înțelegere.

Dumnezeu *nu taie* capul cu securea celui care se pocăiește ci *îl ia în brațe*!

El *nu ne scoate ochii* cu reproșuri ci *ne vindecă abisal* și *ne odihnește* întru pacea Sa!

Iar dacă ai *pace*...știi *să întâmpini* cu pace...

La *Institutul Penticostal din București*, unde am fost în ultimul timp să studiez în bibliotecă, tinerii studenți, cât și profesorii, se salută, în mod invariabil, cu: „Pace!”. După cum ortodocșii din *Oastea Domnului* te salută cu: *Slăvit să fie Domnul!*

Invariabilitatea e *stresantă*...

Însă *dacă ai* pacea lui Dumnezeu în tine...nu o transmiți altora doar printr-un cuvânt sau printr-o sintagmă, ci *în multe feluri*...numai să vrei...și să știi să vorbești oamenilor *în multe feluri*.

De aceea, Dumnezeu cheamă *în multe feluri* la pocăință pe oameni... oamenii sunt *diverși*...cei care se pocăiesc și se întorc la Biserică...iar noi trebuie să vorbim divers cu oameni atât

de diverși și profunzi în căutările și în nevoile lor.

Diversitatea trebuie să se vadă în predică, în mâncare, în modul de a te îmbrăca, de a sluji, de a vorbi, de a gândi relațiile cu oamenii.

Pentru că, dacă nu știi să spui *în multe feluri*...același lucru...ești anchilozat, ești vetust, nu te poți *adapta*, nu știi *să comunici*...și *să-i întâmpini* pe oameni.

Dar a spune în multe feluri, pe înțelesul tuturor, dogmele credinței, nu trebuie să fie o pedanterie, ci o nevoie reală.

Oamenii *au nevoie* să afle despre Dumnezeu...și dacă au nevoie...trebuie să le vorbești *pe înțelesul lor* și *la nivelul lor*...despre *același* Dumnezeu tripersonal.

De aceea nu trebuie *să ne mire* faptul că unii vor *mai mult* decât alții să se roage sau să citească sau să slujească, pentru că *nu suntem la fel* în adâncul nostru.

Trebuie să înțelegem *particularitățile* altora și *să nu îi stânjenim* în viața lor de rugăciune și de cunoaștere teologică.

Iar pe cât dovedim echilibru, bun gust, delicatețe, perspectivă în relațiile cu oamenii, pe atât dovedim că relația noastră cu Dumnezeu e o *continuă învățare* și *schimbare dumnezeiască*.

Dumnezeu *să ne caute* pe toți și *să ne unească* cu Sine!

Dumnezeu *să ne unească* cu Sine și între noi, pentru ca să trăim din plin bucuria comuniunii Sale.

Căci a Lui e slava, cinstea și închinăciunea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică despre *căutarea adevărului* [17 februarie 2014]

Iubiții mei[167],

un teolog calvin, Cornelius Plantinga jr.[168], spunea într-un interviu[169] din toamna lui 2013, că „predicatorul nu trebuie să se rușineze *să caute adevărul* oriunde Duhul Sfânt l-a semănat”. Înaintea lui însă, cu 19 secole, altcineva a spus acest lucru *cu multă tărie* și *în mod providențial:* Sfântul Iustin Martirul și Filosoful[170].

Pentru că astfel Biserica a fost *selectivă* cu cultura și știința păgână și *a asimilat* adevărul de pretutindeni.

În *Apologia a doua în favoarea creștinilor*, adresată *Senatului Roman*[171], Sfântul Iustin afirmă: „toate acelea care *se spun corect* de către toți, sunt *cele ale noastre*, ale creștinilor”[172].

---

[167] Predică scrisă în zilele de 14-15 februarie 2014.

[168] A se vedea: http://worship.calvin.edu/about/staff-directory/cornelius-plantinga-jr.

[169] Idem: http://www.youtube.com/watch?v=6SW8KvmT7MM.

[170] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Iustin_Martirul.

[171] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Senatul_roman.

[172] Sfântul Iustin Martirul și Filosoful, *Apologia a doua în favoarea creștinilor*, trad. și note de Pr. Prof.

Și el se referea atunci la cele care *se spun corect/ adevărat* în filosofie.

Însă noi, cei de azi, putem spune acest lucru despre *tot adevărul* din știință, din filosofie, din cultură, din artă, din viața oamenilor: că el *aparține* Bisericii Ortodoxe, Bisericii lui Hristos, pentru că e *luminarea* lui Hristos Dumnezeu.

Olimp N. Căciulă, în *Apologeți de limbă greacă*, trad., introd., note și indice de Pr. Prof. T.[eodor] Bodogae, Pr. Prof. Olimp Căciulă, Pr. Prof. D.[umitru] Fecioru, în PSB, vol. 3, Ed. IBMBOR, București, 1980, p. 87.

Și astfel, deodată, spațiul căutării adevărului e *întreaga creație*.

Putem căuta oriunde adevărul lui Dumnezeu...pentru că Dumnezeu poate fi regăsit și în natură și în oameni și în cărți și în știință și în viață.

Dumnezeu e *peste tot* prin slava Sa...tocmai de aceea nu trebuie să trecem cu vederea *nicio sursă* a noastră de înțelepțire.

Putem învăța din diverse științe, teologii, culturi, în mod selectiv și cu inimă bună, tot ce e adevărat și profund.

Dar, cel mai aproape de fiecare, putem învăța din *viața* și *din experiența* oricărui om pe care îl întâlnim, cu care vorbim, pe care îl ascultăm.

De aceea îmi place *să ascult* și *să vorbesc* cu oamenii, cu tot felul de oameni...pentru că nu plec niciodată *cu mâna goală* de la ei.

Fie că e vorba despre o poveste de viață, un cuvânt, o lămurire, o luminare datorită lor, anumite expresii...discuția cu ei înseamnă *tot atât efort* cât aș fi depus pentru a citi o carte...sau pentru a mă ruga.

Pentru că atunci când vorbim cu oamenii *îi citim*, de fapt, interior dar ne și *umplem* de modul lor de-a fi.

Da: *ne umplem* și de bunele și de relele lor!...

Dar numai astfel avem *o întâlnire directă* cu viața oamenilor....pentru că oamenii nu sunt *cifre statistice* ci

persoane reale, în carne și oase, cu care se poate discuta.

Numai după ce *îi întâlnim*...știm și pentru ce *să ne rugăm*.

Pentru că una e să ai un pomelnic în față, cu zeci de nume, care *nu îți spun* nimic...și alta e *să știi* pentru cine te rogi...și, mai ales, *ce să ceri* lui Dumnezeu pentru ei. Pentru că *i-ai văzut* cum sunt...

De aceea, oamenii care *nu iubesc* oamenii...nu iubesc nici cărțile. Pentru că în cărți vedem *adâncul* oamenilor.

Iar teologia este despre *adâncul* oamenilor, despre cum sunt ei *creați* de Dumnezeu și despre *ce pot să facă*, împreună cu Dumnezeu, dacă L-ar lăsa pe Dumnezeu *să îi schimbe*.

Dogmele Bisericii sunt despre adevărul existențial, adică despre adevărul comuniunii.

Pentru că adevărul e *participare* la viața lui Dumnezeu, *participare eclesială* la viața lui Dumnezeu, prin care înțelegem, tot mai mult, nu doar că *există* Dumnezeu și Sfinți și Îngeri ci...și *cum e* Dumnezeu, cum sunt Sfinții și Îngerii Lui, *ce fac ei* pentru noi, cum se manifestă ei în viața noastră.

Fără doar și poate, pentru *a găsi adevărul* lui Dumnezeu trebuie *să citim* cărțile Bisericii. Trebuie să citim Scriptura, pe Sfinți, cărțile de cult, diverse cărți și tratate teologice, scrise

de oameni ai Bisericii Ortodoxe timp de 2.000 de ani.

Dar trebuie să le citim *în* Biserică, ca oameni *vii* ai Bisericii, care mergem la slujbe, care ne rugăm, care ne spovedim, care postim, care ne împărtășim, care vedem suferința și durerea de lângă noi.

Însă, *a ne citi* sursele credinței nu înseamnă *a respinge* tot ce nu e ortodox, tot ce nu ne place în mod deplin, tot ce nu e ca noi.

Bibliotecile, programele TV, onlineul promovează *diversitatea*...diversitatea lumii reale, aceea pe care *o întâlnim* pe stradă...și în fiecare oraș și sat în parte, de aici sau de oriunde.

Da, e bine, e foarte bine, să ne cunoaștem *identitatea*, trăind și studiind teologia ortodoxă! Însă, în același timp, trebuie să știm și *să vorbim* despre ea...și despre noi...în mod *coerent* și *în cunoștință de cauză*...cu alții.

Cum l-am putea *convinge* pe un evreu sau pe un musulman sau pe un iehovist că credința ortodoxă e credința *realei* și *singurei* Biserici a lui Hristos, când noi *nu știm* modul lor de-a fi și de-a gândi?

Cum să le vorbești tinerilor *pe înțelesul lor*, când nu stai lângă tineri și nu le înveți modul de-a fi?

Cum *să le vorbești* copiilor, adulților, bătrânilor despre lucrurile care *îi dor*...dacă nu ți-a spus nimeni *ce îl doare*?

Spre exemplu, eu, pe când eram copil...nu aveam probleme cu comunismul, cu lupta de clasă, cu Ceaușescu...pentru că pe mine *nu mă interesau* toate astea. Ci pe mine, la 5-6 ani, mă întrista foarte mult că *nu aveam prieteni de joacă*, care să gândească lucrurile *în stil mare*.

Îmi creasem, în spatele casei, în căpșunii bunicii mele, o țară, pe vreo 10 metri...o țară proprie, numită *Țara Dorului*...care avea case, palat, fluviu, grădini, Biserică, fiind locuită de oameni...de plastic, dar pe care *îi hrăneam* pe fiecare zi...pentru că nu aveam cu cine să mă joc...în sensul acesta *mare*, serios, *de-a pune lumea la cale*...

Ca adolescent am avut problema *persoanei iubite*. Cine e ea, de ce, ce face.

Ca tânăr am avut problema găsirii oamenilor preocupați de *autenticitate*. Pentru că am căutat să găsesc oameni...*asemănători* mie, cu care să am *emulații* în domeniul creației.

Acum, în primă maturitate, am problema *spațiului de discuție*, a găsirii oamenilor proprii pentru a-mi discuta cărțile, pentru a scrie altele, pentru a învăța de la alții, pentru a lucra împreună cu alții.

Și n-am găsit pe nimeni din Biserică, care să-mi predice, în mod punctual, despre *problemele mele de*

viață, semn că *nu ne oprim* la lucruri *punctuale*...ci avem graba generalizării.

Însă *a căuta* adevărul înseamnă *a-l căuta* punctual.

Pentru ca să știi ceva concret, legat, coerent...trebuie să studiezi sistematic.

Adică citesc cărți despre crearea lumii, a omului, despre căderea în păcat, despre mântuirea prin Hristos, despre cine e Hristos, cine e Dumnezeul treimic, cum a apărut Biserica, ce găsim în Biserică, cine sunt Sfinții Bisericii, care e scopul omului, ce se va petrece cu istoria, ce înseamnă *veșnicie*, ce înseamnă *suflet*, de ce vom fi judecați, ce înseamnă *Rai* și *Iad*, ce înseamnă *să alegi*, să iubești, să mărturisești adevărul.

Din cărțile acestea...afli diverse nume de Sfinți, de nume de opere de-ale lor, Icoane de-ale lor, Sfintele lor Moaște. Vrei să afli tot mai mult despre ei, despre realitatea Bisericii.

Fapt pentru care toată viața ta e *o căutare*...și *o găsire*, o bucurie și o tristețe...o încântare și o dezamăgire.

Pentru că nu le vei înțelege *pe toate* din câteva zeci de cărți, ci, uneori, pentru câteva rânduri, cuvinte...ai nevoie de ani întregi...de o viață de om...și chiar de o veșnicie.

De aceea, citirea de cărți, rugăciunea, pelerinajele, mersul regulat la Biserică fac parte din nevoința ortodoxă, din *modul de-a fi* al unui ortodox.

Ortodocșii merg la studii, în pelerinaje, își pomenesc pe cei adormiți, fac pomeni și dau pomelnice la Sfânta Liturghie, pentru ca fiecare să fie pomenit, acolo, cu miridă/ firimitură de pâine, la Sfânta Proscomidie...pentru că îi gândim pe fiecare...în relație vie cu Dumnezeu.

Cunoașterea lui Dumnezeu implică cunoașterea oamenilor.

Adevărul lui Dumnezeu are de-a face cu adevărul oamenilor.

Și minciuna are *de-a face* cu adevărul lui Dumnezeu, pentru că erezia/ minciuna/ unilateralitatea, puse *lângă* adevărul lui Dumnezeu, par tot mai dizgrațioase, tot mai puerile.

Dar cine *caută* adevărul, îl găsește, pentru că Dumnezeu *sprijină* această bună căutare a noastră.

Uneori e nevoie *de mulți ani* de căutare...

Însă, pentru *a găsi* adevărul sau, mai corect-spus, pentru ca Dumnezeu *să te lumineze* cu adevărul Său, trebuie *să te coci* pentru primirea lui. Să crești, să te maturizezi...să te schimbi...pentru a fi propriu primirii adevărului.

Cu alte cuvinte, *căutarea* adevărului lui Dumnezeu se face *în ritm propriu*, încet dar profund, pentru ca, la un moment dat, un om sau un eveniment, un cuvânt sau Însuși Dumnezeu să Se reveleze în viața noastră și *să ne cheme* spre Sine.

Căutarea Lui e *interioară* și tot acolo se face și *găsirea* Lui.

Îl găsim pe Cel pe care Îl căutam...pentru că El era *punctul de plecare* al căutării noastre.

Și fiecare dintre noi avem *dreptul creațional,* fiind *creații* ale lui Dumnezeu, să Îl *cunoaștem* pe Dumnezeu și *să ne împlinim* în relația veșnică cu Sine.

De aceea, iubiții mei, să ne facem cu toții *mijlocitori* ai mântuirii oamenilor!

Să facem din vorbirea și din viața noastră un îndemn bun, la credință și evlavie, pentru fiecare om în parte.

Însă nu trebuie să confundăm *convertirea reală* a oamenilor cu *venirea lor interesată* la Biserică.

Credincioșii *reali* ai lui Dumnezeu sunt cei care *au fost schimbați* și *sunt schimbați* continuu de Dumnezeu în adâncul lor, în adevărata Lui Biserică.

De aceea, nu orice *convertire religioasă,* la o biserică eterodoxă sau sectă anume, înseamnă și *convertire adevărată,* pentru că *convertirea adevărată* înseamnă *intrare reală pe calea sfințeniei,* prin curățirea continuă de patimi.

Dumnezeul nostru treimic să ne dea tuturor răspunsuri la căutările noastre, adică *mângâieri dumnezeiești* pe drumul nostru continuu spre Sine! Amin.

Predică despre *libertate* [19 februarie 2014]

Iubiții mei[173],

unul dintre cele mai mari daruri pe care le-am primit de la Dumnezeu cu toții e acela de *a fi liberi*. De a fi liberi *să alegem* ceea ce ne dorim.

Viața, sănătatea și *libertatea* sunt trioul de daruri dumnezeiești prin care Îl putem cunoaște pe Dumnezeu.

Tocmai de aceea, a alege binele care ne împlinește sau a alege răul care ne distruge, înseamnă a ne alege *propria cale* în cunoștință de cauză.

Și întreaga istorie a lumii e o nesfârșită sumă de alegeri, bune sau rele, care au personalizat pe oameni sau i-au făcut să se urâțească interior nespus de mult.

Protopărinții noștri, Adam și Eva, fiind amăgiți de Satana, au călcat porunca lui Dumnezeu și au cunoscut consecințele dramatice ale păcatului: nevederea slavei lui Dumnezeu, greul, suferința, îmbătrânirea continuă și moartea.

Însă apoi s-au pocăit de fapta lor, după cum spune Tradiția Bisericii și îi vedem în *Icoana Învierii Domnului*, cum

---

[173] Predică scrisă în seara zilei de 19 februarie 2014. Zi de miercuri, cu mult soare...și liniște seara.

sunt ridicați din Iad de către Domnul, ei fiind între Sfinții Împărăției lui Dumnezeu.

Sfântul Adam e cel pe care Domnul îl ține de mână, în alb iar Sfânta Eva, mama tuturor celor vii, e în roșu, în spatele soțului ei și cu brațele întinse către Domnul...căci El e *adevărata viață* a întregii umanități.

Au ales păcatul...dar au ales și pocăința.

Iar mulți dintre Sfinții Bisericii au fost niște păcătoși notorii dar care, mai apoi, au cunoscut și iertarea lui Dumnezeu și umplerea de slava Lui. Pentru că au înțeles că viciile nu îi duc *la niciun bine*, însă viața cu Dumnezeu e *adevărata* și *sfânta viață* a oamenilor.

Pentru că nu e nimic *mai frumos* decât *a-L alege* pe Dumnezeu în cunoștință de cauză și din toată ființa ta.

Nu cred că aș fi fost un om *credincios,* dacă mi s-ar fi spus că

Dumnezeul nostru este un Dumnezeu, Care *nu iubește* libertatea ci ne-a predestinat pe unii, din veci, la moarte iar pe alții la viață.

După cum nu-mi plac *dictatorii*, nu mi-ar fi plăcut nici acest fel de dumnezeu cu vederi înguste, fricoase.

Nu-mi place predestinarea, soarta, fatumul, fatalitatea, implacabilul.

Nu-mi plac întâmplarea, lucrurile aleatorii, lipsa de certitudini, de lucruri clare.

După cum nu îmi plac nici jocurile prestabilite, nici rebusurile cu un singur fel de răspuns, nu îmi plac oamenii care au răspunsuri calpe la probleme complexe, pentru că nu îmi plac situațiile...în care nu poți *să optezi*. În care nu poți să mergi *pe scurtătură*...pe unde vrei tu...pentru că simți că *e mai propriu* pentru tine...

Și nici dumneavoastră nu cred că suportați ca cineva *să ia decizii* în locul dumneavoastră.

Iar când un om sau o societate se osifică, se mașinalizează, când fac pe fiecare zi *același lucru*, fără bucurie, fără împlinire, fără entuziasm...nici omul și nici societatea nu sunt *normali*.

Pentru că normalitatea înseamnă întotdeauna *o alegere*...și întotdeauna alegerea se face *într-un spațiu al libertății* și *al bucuriei*.

În In. 8, 31-32, Domnul are un cuvânt pentru iudeii care *crezuseră* în El.

Și El le spune: „Dacă voi *rămâneți* în cuvântul Meu, cu adevărat *ucenicii Mei* sunteți. Și veți cunoaște *adevărul* [τὴν ἀλήθειαν], și adevărul *vă va face liberi* [ἐλευθερώσει]” [In. 8, 31-32, GNT].

Pentru că *a rămâne* în cuvântul/ în ascultarea de El înseamnă a face toate ale Lui cu iubire și cu încredere totală, desăvârșită în Hristos Dumnezeu.

Căci asta e *iubirea adevărată pentru Dumnezeu*: în care ești *cu totul integrat* în ea...și nu doar la nivel rațional sau de decizii. Și nu doar de ochii lumii. Și nu doar pentru ca să pari „credincios”.

Ești așa tot timpul, și în culcare și în sculare...pentru că iubirea pentru El e *toată viața* ta.

Dumnezeu Se iubește cu totul, deplin...și tocmai împlinind poruncile Lui cunoaștem adevărurile Sale, adevăruri care ne fac *tot mai liberi* de neștiință, de prostie, de patimi, pentru că aflăm *cum să luptăm* împotriva a tot felul de patimi.

Tocmai de aceea, *adevărata libertate* vine din *adevărul* lui Dumnezeu, pe când *păcatul* vine din *mințirea de sine*. Din socotirea viciului și a păcatului drept „un bine”, când el este *o anti-frumusețe interioară*.

Dar ca *să nu mai păcătuiești* trebuie să afli adevărul despre ce înseamnă *păcat* și ce înseamnă *virtute*. Și acest adevăr îl învățăm de la Dumnezeu.

Însă nu putem învăța nimic de la nimeni…dacă nu vrem. Și *a vrea* face parte din chipul lui Dumnezeu în om, ca și *a gândi* și *a dori*, *a acționa*.

Tocmai de aceea *împlinirea* omului în relația cu Dumnezeu e *sinergia*/ *conlucrarea* dintre voia lui Dumnezeu și voia noastră de a fi și de a rămâne cu El.

Și în întreaga existență așa stau lucrurile: muncim pentru că dorim, ne iubim pentru că ne înțelegem reciproc, ne întâlnim pentru că avem lucruri în comun, scriem pentru că avem aceleași valori, sperăm pentru că privim în aceeași direcție.

Însă cum ar arăta o lume în care…nu ai putea să alegi nimic…ci aerul, mâncarea, casele, hainele, viețile oamenilor ar fi *la fel*? Cum ar arăta o lume *fără diversitate* și *fără opinii personale*? Nici nu ne putem *imagina* așa ceva la cote mari!

Pentru că omul e creat de Dumnezeu ca să aleagă, ca să experimenteze, ca să se bucure de viață, de viața cu El, pentru că aceasta e *împlinirea* lui.

De aceea, în viața Bisericii, când vorbim de *ascultare duhovnicească* încercăm să ne descoperim *adevărata libertate*: libertatea de *a ne bucura*, cu toată ființa noastră, de binele lui Dumnezeu.

Iar *a renunța* la păcat, la alegeri rele, la obiceiuri păcătoase, în ascultarea

liberă, dorită, față de un Părinte duhovnicesc, înseamnă *a experimenta adevărul despre tine*, adevăr care te face *tot mai liber* de posesivitatea maladivă, păcătoasă, asupra ta, asupra lucrurilor tale, asupra perspectivei tale față de viață.

Iudeii, care primiseră sfaturile de mai sus, i-au replicat Domnului că ei nu sunt *sclavii/ robii* nimănui [In. 8, 33]. Însă El le-a spus ceea ce ne spune și nouă: „tot cel care face *păcatul* [τὴν ἁμαρτίαν], *sclav/ rob* [δοῦλός] este păcatului" [In. 8, 34].

Însă suntem *sclavi* pentru că *alegem* păcatul...și nu pentru că *nu știm* că păcătuim și de aceea ajungem *păcătoși* fără știința noastră.

Nu, nu ajungem *păcătoși* fără să vrem, după cum nu ajungem nici *Sfinți* fără să vrem! Ci *în tot lucrul* pe care îl facem în viața noastră trebuie *să vrem*, *să alegem*, *să înfăptuim*.

De aceea, păcatul și virtutea se fac *în urma* unor alegeri personale, iar judecata Domnului *ține cont* de alegerile noastre.

Pentru că *devenim* ceea ce *alegem* să fim. Nu ajungem *oi* sau *capre* [Mt. 25, 33] pentru că *ne-a luat valul*...ci pentru că *alegem* să fim ori *oi ascultătoare* ale lui Dumnezeu, ori *capre neascultătoare* de Dumnezeu.

Deciziile *ne aparțin*...iar deciziile noastre sunt *binecuvântarea* sau *blestemul* nostru.

De aceea, iubiții mei, trebuie *să iubiți libertatea* oamenilor, pentru că e un dar al lui Dumnezeu!

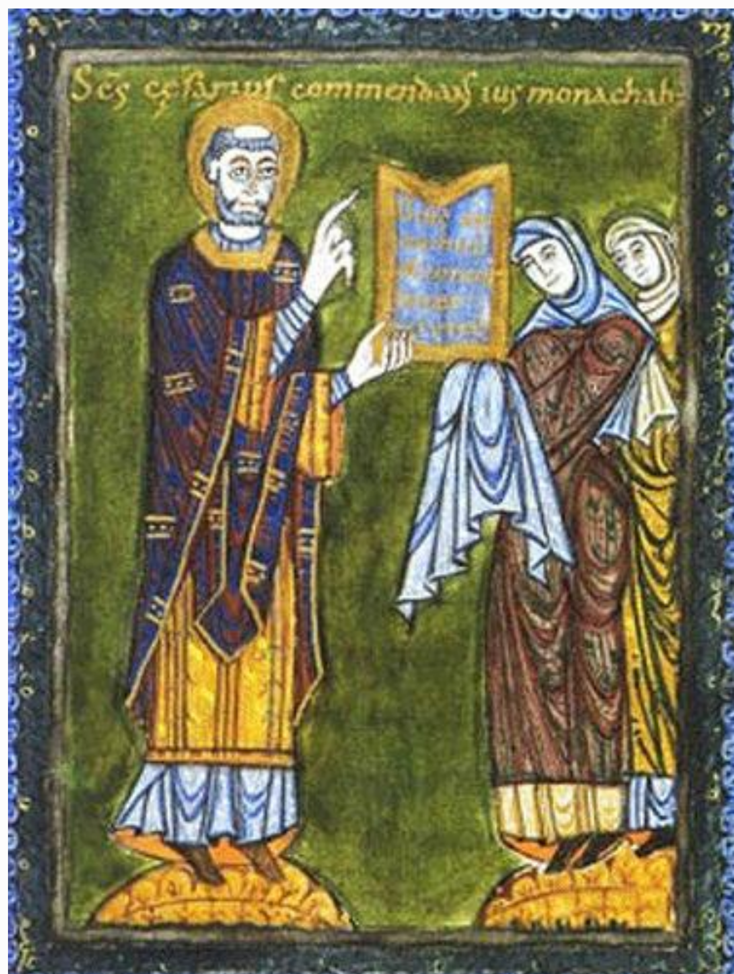
Să o iubiți și în cei Sfinți cât și în cei păcătoși, pentru că ea arată că omul *poate alege*, că are *demnitatea* de-a alege și nu e *un robot*.

Însă suntem *răspunzători* de libertatea noastră de-a alege, pentru că, pe baza ei, ne deschidem drumul spre Rai sau spre Iad.

Dumnezeu să ne lumineze tuturor mintea pentru ca să alegem *voia lui Dumnezeu* în detrimentul voii noastre și *adevărul Său eliberator* în detrimentul conjecturilor noastre oarbe despre adevăr!

Și trăind în adevărul Său, cu adevărat, vom vedea cum libertatea duhovnicească *crește* în noi, deopotrivă cu încrederea în Dumnezeu și cu recunoștința imensă pentru mila Sa copleșitoare față de noi. Amin!

Predica întâi despre teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles

Iubiții mei[174],

Sfântul Ierarh Caesarius de Arles[175] s-a născut în anul 470 în Burgundia[176], la Chalon-sur-Saône[177] și din 503 a fost episcop de Arles[178].

---

[174] Scrisă în ziua de 20 februarie 2014. Zi de joi.

[175] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Caesarius_of_Arles.

[176] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Burgundia.

[177] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Chalon-sur-Sa%C3%B4ne.

El a adormit pe 27 august 543[179], fiind pomenit și de noi și de romano-catolici pe 27 august…iar aici vom discuta despre teologia sa, pe care o putem desprinde din predicile ediției citate.

Sfântul Ierarh Caesarius (numele său fiind românizat de mulți ca *Cezar* și îl veți găsi citat ca *Cezar din Arelate*) insista pe *citirea zilnică* a Sfintei Scripturi[180]. Pentru ca astfel, cunoscând Scriptura, să predicăm din ea în duminici și de praznice în Biserică dar și în societate să vorbim potrivit Scripturii, oriunde ne ducem[181].

În aceeași primă predică, el subliniază obiceiul canonic al Bisericii de *a nu hirotoni* diacon sau preot înainte de vârsta de 30 de ani[182] iar confraților episcopi, care nu se credeau în stare *să predice*, le recomandă „vechiul obicei al Sfinților”, care se păstra în Răsărit, și anume ca „predicile să fie *citite* în Biserică pentru mântuirea sufletelor”[183]. Iar pe diaconii care sunt vrednici *să*

Voi cita: Saint Caesarius of Arles, *Sermons*, vol. I (1-80), translated by Sister Mary Magdeleine Mueller, O. S. F, in *The Fathers of the Church*, vol. 31, Pub. Fathers of the Church, Inc., New York, 1956, p. v. Abreviat *FC 31, p.*

[178] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Arles. *Cf.* FC 31, p. viii.

[179] Ibidem.

[180] Idem, p. 4.

[181] Idem, p. 10.

[182] Idem, p. 15.

[183] Ibidem.

citească Sfânta Evanghelie la slujbe, îi îndeamnă, deopotrivă, ca în Biserici *să citească* din cărțile Sfinților Ilarie de Pictavium[184], Ambrozie de Milan[185], Augustin de Hippo[186] și orice predică a altui Sfânt Părinte[187]. Pentru că Sfântul Caesarius considera deopotrivă de legitime *predica din Scriptură* și *predica Părinților Bisericii*.

„Sfinții Părinți din vechime", spune el, „cu mare râvnă și trudă evlavioasă au scris cărți fără număr spre folosul tuturor Bisericilor"[188]. De aceea, nu trebuie să ne lenevim să le dăruim fiilor Bisericii această comoară, dacă noi nu suntem *în stare* să scriem ca ei[189].

Sfântul Caesarius îi consideră pe preoți *ochii* Bisericii, ochii lui Hristos, Care e Capul Bisericii[190]. Pentru că ei trebuie să vadă *ce lipsește* în Biserică și *să împlinească* lipsurile confraților lor.

Domnul ne cheamă la sfințenie, pentru că El e Sfânt[191]. Și se referă la substantivul grecesc *aghios*/ sfânt, pe care îl traduce cu: „nu este de pe

---

[184] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Ilarie_de_Poitiers.

[185] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ambrozie_al_Milanului.

[186] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Augustine_of_Hippo.

[187] FC 31, p. 16.

[188] Idem, p. 17.

[189] Ibidem.

[190] Idem, p. 18.

[191] Idem, p. 20.

pământ”[192]. Pentru că suntem chemați la faptul de *a ne umple* de slava lui Dumnezeu, printr-o viață curată, iar slava Lui cea necreată și veșnică e dumnezeiască și ne face și pe noi dumnezeiești.

Biserica este a lui Hristos și primește ajutorul Lui în mod continuu iar cele două Testamente ale Scripturii îi indică Bisericii *sensul* ei, Sfântul Caesarius folosind de mai multe ori sintagma: „corabia Bisericii”[193].

Deopotrivă, el folosește și sintagma „turma lui Hristos”[194] pentru Biserică, ambele indicând *unitatea* Bisericii și *unicitatea* ei. Pentru că e doar *o turmă*...și doar *o corabie* a Bisericii și nu mai multe iar toți credincioșii sunt *uniți*, în mod tainic/ mistic, cu Dumnezeul treimic, prin slava Sa cea veșnică.

În finalul predicii întâi, el vorbește despre „Treimea, Care este Dumnezeu” și Care va da răsplătiri veșnice celor credincioși și despre Judecătorul cel veșnic, Care ne va judeca pe toți[195].

În a doua predică a acestei ediții patristice, Sfântul Ierarh Caesarius îi aseamănă pe preoții Bisericii cu niște *vaci* și pe credincioși cu *vițeii* lor[196]. Însă comparația este *în sensul cel mai bun* al cuvântului. Pentru că vacile Bisericii,

---

[192] Idem, p. 21.
[193] Idem, p. 22.
[194] Idem, p. 23.
[195] Idem, p. 24.
[196] Idem, p. 30-31.

prin mâncarea adevărului revelat, produc laptele pentru viţeii lor şi îi hrăneşte cu el[197].

Căci preoţii Bisericii, „citind continuu cuvântul lui Dumnezeu...*rumegă* flori de pe diferiţii munţi ai Sfintei Scripturi...[făcând din ele] laptele duhovnicesc pentru fiii lor”[198].

Pentru că nu e de ajuns *să citeşti* lucruri disparate, ci trebuie, în primul rând, *să le înţelegi profund* şi *să le legi într-o singură expunere* coerentă şi concisă. Pentru că astfel vom avea o *expunere vie*, clară, personală a teologiei cuiva şi nu un text compilat, cu fragmente puse cu furca în expunere.

Aşadar, reţinem de la Sfântul Caesarius, că preoţii sunt *ochii* Bisericii, care văd nevoile ei *reale* în mod constant dar tot ei sunt şi *vacile* Bisericii, cele care produc hrana, vie, duhovnicească, prin cuvânt şi prin exemplul personal. Pentru că turma raţională a Bisericii are nevoie de cuvintele pline de raţiune dreaptă şi de sfinţenie, de cuvinte de la Dumnezeu, pentru ca să gândească evlavios, să iubească curat şi să lucreze cele frumoase ale Ortodoxiei.

Hrana creştinilor e Dumnezeiasca Scriptură[199]. Dar ea are nevoie de *interpretarea* preoţilor Bisericii. Pentru că preoţii Bisericii trebuie „să descopere/

---

[197] Idem, p. 31.
[198] Ibidem.
[199] Ibidem.

să reveleze *tainele* Sfintei Scripturi”[200]. De aceea, credincioșii, prin hrana cuvântului predicată de preoți, se hrănesc constant din „ugerele Sfintei Biserici”[201], adică din învățătura ei sfântă.

Și constat, cu multă bucurie, atât *consistența scripturală* a predicilor Sfântului Caesarius de Arles, pentru că citează foarte mult Scriptura, cât și *sensul duhovnicesc/ mistic al interpretărilor sale* scripturale, care denotă faptul că avea *darul contemplării dumnezeiești*. Nu rămânea *la litera* cuvintelor dumnezeiești, ci *vedea duhovnicește* profundul Scripturii.

În a 5-a predică, autorul nostru vorbește despre *păcatele* preoților și despre impactul catastrofal pe care ele îl au asupra Bisericii[202]. Pentru că prin păcatele noastre *îi smintim* pe mulți și îi ducem în *pedepsele cele veșnice* ale Iadului[203]. Însă, „El *îi pedepsește* pe toți cei pe care El îi iubește, [și] El *nu iubește* un om, dacă *nu-l pedepsește* pe el”[204]. Dacă nu îl pedepsește spre *îndreptarea* sa, ca un Părinte adevărat. De aceea, Dumnezeu, Cel care *Își îndreaptă* fiii prin pedepsele Sale pedagogice, Își arată prin ele „inexprimabila bunătate” pe care o are[205]. Pentru că puțina pocăința

[200] Ibidem.
[201] Idem, p. 32.
[202] Idem, p. 34.
[203] Ibidem.
[204] Idem, p. 35.
[205] Idem, p. 36.

de aici, ne face să moștenim Împărăția Sfinților.

Căci, după moarte, când „trupul, care este iubit mult acum, începe să fie mâncat de viermi în mormânt, sufletul va fi prezentat/ înfățișat lui Dumnezeu, în cer, de către Îngeri. Atunci, dacă a fost *bun*, sufletul va fi *încununat*, pe când, dacă a fost *rău*, va fi *aruncat* în întunericul cel mai dinafară”[206].

Sfântul Ierarh Caesarius vorbește despre Biserica una, despre episcopii, preoții și diaconii ei, despre credincioșii Bisericii lui Hristos, despre cum trebuie să ne conformăm viața după Scriptură și Părinții Bisericii, despre Judecata lui Dumnezeu Cel în Treime slăvit și închinat, și despre Rai și Iad. Iar în citatul ultim ne vorbește despre Judecata particulară, a fiecărui om după moarte, la care sufletul nostru va fi condus de Sfinții Îngeri.

Și acestea sunt predici ortodoxe de secol 6, din Franța ortodoxă, ale unui ierarh ortodox, care vorbește despre niște lucruri care ne sunt *proprii* și nouă, celor de azi. Pentru că *credința lui* e și *credința noastră*, pentru că e credința aceleiași Biserici a lui Hristos, care a ajuns până la noi.

În a șasea predică, în primele fraze...Sfântul Ierarh Caesarius, episcopul Arlesului, folosește expresia: „mântuirea noastră comună, pe care

---

[206] Idem, p. 37.

Domnul ne-a dat-o”[207]. Și se referă la *ce a făcut Hristos pentru noi*, pentru Biserica Sa. Se referă la iconomia/ rânduiala mântuirii Sale, pe care noi *ne-o însușim* prin întreaga viață liturgică și ascetico-mistică a Bisericii. Căci ceea ce a făcut El *în trupul* Său, trebuie să facem și noi, în ființa noastră, prin toată asceza noastră: să ne umplem de slava Lui, care să ne transfigureze deplin, adică atât sufletul cât și trupul nostru. Pentru că numai atunci primim *cu adevărat* mântuirea Lui, când ea, *în mod ontologic*, inundă întreaga noastră persoană.

Căci Domnul, odată pentru totdeauna, *a îndumnezeit* umanitatea Sa și a ridicat-o de-a dreapta Tatălui. Însă noi *ne transfigurăm* prin sfințenia Bisericii, adică prin Sfintele ei Taine, prin care *coboară* slava Lui în noi.

Tocmai de aceea, în comparație cu protestantismul, care nu este interesat de sacramentologie, adică de Sfintele Taine, Biserica *nu poate fi închipuită* fără Sfinte Taine, adică fără sfințenia ei, care e *sfințenia lui Dumnezeu* și care ni se împărtășește prin Sfintele Taine.

Pentru că *sfințenia* nu e *un concept* sau *un comportament moral*...ci *o realitate dumnezeiască care se împărtășește ontologic*, pe care o trăiești ca pe *prezența harică a lui Dumnezeu în ființa ta*, ca pe *conlocuirea* cu Dumnezeu. Sfințenia e *umplerea noastră* de sfințenia

---

[207] Idem, p. 38.

lui Dumnezeu, care este *evidentă* în noi până și pentru cei foarte păcătoși.

Predica era socotită de Sfântul Caesarius *o lucrare folositoare* pentru suflet[208]. Și ea trebuie primită cu „urechi ascultătoare"[209], adică cu *un efort constant* de înțelegere și de aprofundare a celor predicate. Pentru că predica *nu se termină* odată cu rostirea ei ci ea tocmai de atunci *începe*. Pentru că predica trebuie să devină propria noastră viață, propria noastră schimbare de profunzime.

Cuvintele lui Dumnezeu sunt „lumina și hrana veșnică a sufletului" și fără ele sufletul nu poate fi viu[210]. Însă cei păcătoși vor avea parte de *focul cel veșnic*[211].

Pentru a nu ajunge acolo, e nevoie ca „sabia Duhului Sfânt și secera Crucii să taie [din noi] toate dorințele, prin care gândim sau dorim [să facem] binele pentru alții cu rea intenție și să ținem numai ceea ce e înțeles ca *dreptate* și *milă*"[212].

Tot în această predică, el ne vorbește despre „inima *zdrobită* și *arată* de plugul Evangheliei și plugărită de Cruce"[213], care ară în noi „zdrobire prin pocăință, ușurare prin milostenie și

---

208 Ibidem.
209 Idem, p. 40.
210 Ibidem.
211 Idem, p. 42.
212 Idem, p. 43.
213 Ibidem.

pregătire prin dragoste pentru semănătura Domnului”[214].

Așadar, iubiții mei, învățând de la acest Ierarh Sfânt al Bisericii *cum să ne raportăm* la Dumnezeu și la oameni, învățăm că e bine să îi privim pe toți Sfinții în mod profund și să adâncim continuu cuvintele lor.

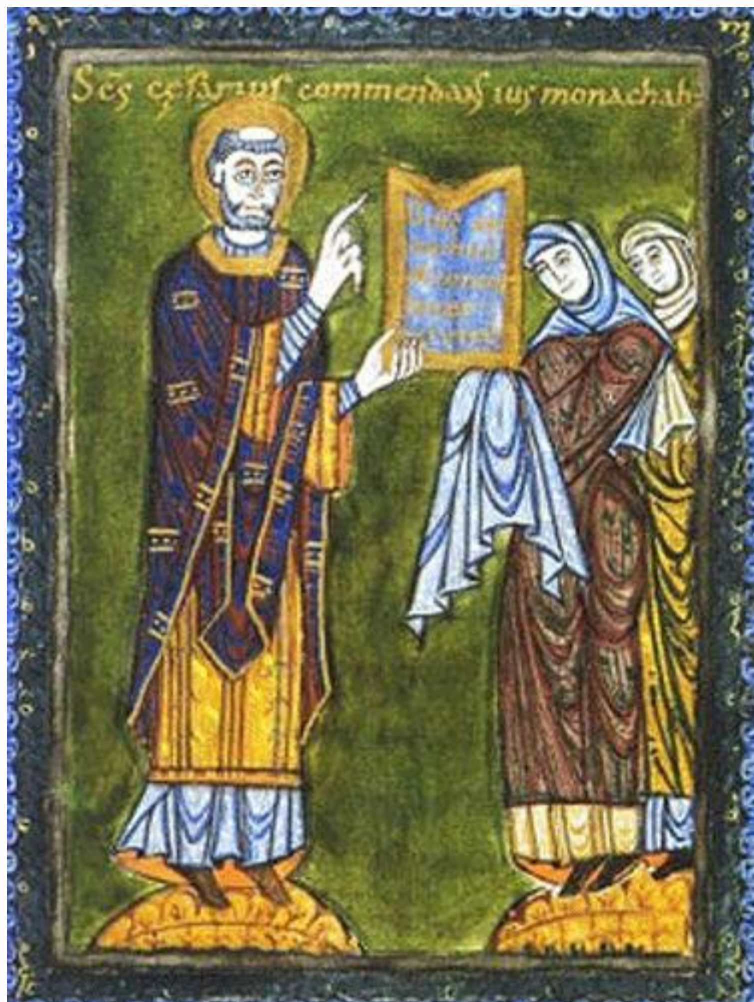
Că nu trebuie *să disprețuim* pe nimeni dintre Sfinți...și că nu trebuie să punem sub obroc/ sub tăcere cuvintele lor, care ne pot ajuta enorm de mult în viața noastră.

Sfinte Ierarhe Caesarius, îți mulțumesc că m-ai întărit să vorbesc astăzi despre sfintele tale cuvinte și să învăț, și să învățăm cu toții, să te iubim și te ascultăm! Învață-ne să te ascultăm, pe tine și pe toți Sfinții Părinți ai Bisericii, cu inimă deschisă și cu gânduri înalte, pentru ca tot ce aflăm să ne împodobească ființa cu podoabă dumnezeiască. Ai milă de noi în toate zilele vieții noastre, ajută-ne pe noi în toate durerile și așteptările noastre, ca să ne mântuim și noi, păcătoșii! Amin.

---

[214] Ibidem.

Predica a 2-a despre teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles

Iubiții mei[215],

în prima predică despre teologia Sfântului Caesarius de Arles am discutat primele 6 predici ale sale din FC 31. Și în ele am descoperit *atenția sa cuvioasă* față de Scriptură și *contemplațiile sale mistice* la Scriptură.

---

[215] Scrisă în noaptea zilei de 20 și în dimineața zilei de 21 februarie 2014. Joi spre vineri.

A 7-a predică, Sfântul Caesarius și-o începe vorbind despre *dulceața* Sfintelor Scripturi, pe care o simți în tine, atunci când te ocupi, pe fiecare zi, cu citirea *de câteva ore* a Scripturii[216]. Atunci te umpli de bucurie, spune el, pentru că se împlinește cu tine spusa ei, că „la legea Domnului va cugeta ziua și noaptea” [Ps. 1, 2][217]. Căci în „hambarul inimilor voastre trebuie să fiți în stare să pregătiți *grâul cel duhovnicesc* și să depozitați mărgăritarele Scripturii în vistieria sufletelor voastre”[218].

Sfintele Scripturi nu sunt *cărți pur omenești*, el accentuând *insuflarea lor dumnezeiască*. Pentru că ele „ne-au fost trimise nouă, ca niște scrisori, din patria noastră cerească. *Patria noastră* e *Paradisul*, și *Părinții noștri* sunt Patriarhii, Profeții, Apostolii și Mucenicii. Îngerii sunt locuitorii ei, Hristos este Împăratul nostru”[219].

După discuția despre *insuflarea dumnezeiască* a Scripturii, Ierarhul nostru vorbește despre căderea lui Adam în păcat și despre existența noastră ca *exilați* pe acest pământ[220]. Dar după ce ni i-a trimis pe Patriarhi și Profeți, a coborât El Însuși la noi[221], „pentru ca *să ne elibereze* din tirania și îngâmfarea

---

[216] FC 31, p. 45.
[217] Idem, p. 45-46.
[218] Idem, p. 46.
[219] Ibidem.
[220] Ibidem.
[221] Idem, p. 46-47.

Diavolului, și prin exemplul blândeții Sale să ne îndemne la *adevărata umilință*, prin suferințele Patimilor Sale să ne elibereze pe noi de *povara* Vrăjmașului nostru celui vechi, să coboare întru Iad ca să mântuiască Sfinții cei vechi, care au fost ținuți robi de păcatul strămoșesc, să urce în înălțime, ca să trimită pe Sfântul Duh din cer, ca să ne întărească pe noi împotriva lațurilor Diavolului, și să trimită pe Apostolii Săi ca să predice Împărăția lui Dumnezeu de la un capăt la celălalt al lumii”[222].

Și deodată, într-o singură frază fluviu, am intrat în teologia dogmatică a Sfântului Caesarius! Care ne vorbește despre răscumpărarea prin Hristos, despre adevărata viață creștină, despre scoaterea Sfinților Vechiului Testament din Iad, despre Înălțarea Sa la cer și trimiterea Duhului Sfânt, care ne ajută împotriva demonilor și ne întărește în propovăduirea credinței.

Finalul predicii a 7-a e triadologic: „Poate El [Fiul] va binevoi a ne da aceasta, Care dimpreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt trăiește și împărățește”[223].

Referindu-se la „ochii inimii” noastre, autorul ne spune că „sunt *asupriți* de relele obiceiuri [pe care le avem și de aceea] ei nu numai că *nu sunt în stare* să primească *lumina* cuvintelor lui Dumnezeu, ci, mai mult [decât atât],

---

[222] Idem, p. 47.
[223] Idem, p. 49.

sunt *chinuiți* cu durere mare, dacă aceasta *îi silește* pe ei”[224]. Pe cale de consecință, pentru a putea *primi* și *vedea* lumina lui Dumnezeu trebuie *să ne curățim* de patimi. Căci „dragostea pentru lume” ne face să nu putem *primi* „dulceața lui Hristos” în lăuntrul nostru[225].

Mâncarea duhului nostru, ne spune Sfântul Caesarius, e formată din „faptele evlaviei”[226]. Și avem și în predica a 8-a un final triadologic[227].

Odată cu predica a 9-a, el începe un comentariu la Crezul Bisericii[228]. Și ne spune că „credința este în nădejde”, pe când „viața este în realitate”, numind *viață* sălășluirea în Împărăția lui Dumnezeu[229]. Pentru Sfântul Caesarius, Crezul Bisericii este „o construcție nespus de frumoasă, care are un început bun”, adică credința în Dumnezeu[230]. Dumnezeu este „fundamentul, viața veșnică, culmea”[231] întregii bunătăți și sfințenii.

Iar credința „este intrarea în viață, începutul căii, fundamentul mântuirii. [Iar] dacă un om gândește că el cuprinde sfintele taine mai degrabă prin *înțelegere* decât prin *credință*, el este aidoma cuiva

---

[224] Idem, p. 51.
[225] Idem, p. 52.
[226] Idem, p. 53.
[227] Idem, p. 54.
[228] Ibidem.
[229] Ibidem.
[230] Idem, p. 55.
[231] Ibidem.

care părăsește calea și caută o alta, zidind o clădire fără fundație sau căutând o intrare printr-un zid închis”[232].

Iar aici el numește *înțelegere*, înțelegerea filosofică, autonomistă, care disprețuiește credința și consideră că poate afla *alt adevăr* decât cel revelat Bisericii.

Însă din aceeași pagină 55, conștientizăm faptul că Sfântul Caesarius de Arles nu comentează *Crezul niceo-constantinopolitan*, adică *Crezul ecumenic* ci *Crezul apostolic*. Și dacă a făcut acest lucru e semn că *Crezul apostolic* era mult mai cunoscut în eparhia sa decât cel *ecumenic*, creat în 381.

Textul *Crezului apostolic*, pe care el nu îl numește *apostolic* ci doar *Crezul*, e acesta:

> „Eu cred în Dumnezeu, Tatăl atotputernic, Făcătorul cerului și al pământului. Eu cred în Iisus Hristos, Unul-născut al Său, Fiul cel veșnic. El a fost zămislit de la Duhul Sfânt [și] a fost născut de Fecioara Maria. El a suferit sub Ponțiu Pilat, a fost răstignit, a murit și a fost îngropat. El S-a pogorât întru Iad. A treia zi El a înviat din morți [și] S-a înălțat întru cer. El stă de-a dreapta lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul. De acolo,

[232] Ibidem.

> El va veni să judece viii și morții. Eu cred în Duhul Sfânt, [în] Sfânta Biserică catolică, [în] comuniunea Sfinților, [în] iertarea păcatelor, [în] învierea trupurilor [și în] viața veșnică. Amin”[233].

Anterior, în predica a 3-a, el a introdus *Crezul Sfântului Atanasie cel Mare/ Crezul atanasian*[234], referindu-se astfel la două crezuri, pe care romano-catolicii le folosesc și astăzi, dar nu s-a referit și la *Crezul ecumenic al Bisericii*, alcătuit la *Sinodul II Ecumenic* și care este *normativ* pentru întreaga Biserică.

„Toți creștinii *se odihnesc* în Treime”[235], în Dumnezeul treimic. Cu această afirmație plină de frumusețe *își începe* el comentariul la *Crezul Sfinților Apostoli!* Și Dumnezeu are „o ființă fără început și sfârșit” iar Fiul este *egal* cu Tatăl[236]. Și se amintește de Ponțiu Pilat în Crez, pentru ca să se indice faptul că *Acela* a fost *Hristosul*, Cel care a fost osândit de către guvernatorul Ponțiu Pilat la moarte[237]. Iar expresia „de-a dreapta” Tatălui, ne atenționează el, nu trebuie înțeleasă trupește, pentru că ea indică „slava dumnezeiască”[238].

---

[233] Ibidem.
[234] Idem, p. 26-28.
[235] Idem, p. 56.
[236] Ibidem.
[237] Idem, p. 57.
[238] Idem, p. 58.

Sfântul Duh e *împreună cinstit* cu Tatăl și cu Fiul iar „în Sfânta Treime niciuna [dintre persoane] nu trebuie crezută *mai mare* sau *mai mică*”[239]. „Pentru că puterea și demnitatea [persoanelor] Treimii este *egală*[240].

A 10-a predică a Sfântului Caesarius începe prin a sublinia cu putere faptul că fiecare persoană a Treimii este Dumnezeu dar că „nu avem trei dumnezei, ci numai unul”[241]. Dar după ce afirmă că Fiul este *egal* cu Tatăl după dumnezeire, dar *inferior* Lui după umanitate, autorul nostru, din păcate, propovăduiește pe *Filioque*, considerând că „Sfântul Duh purcede din Ambii”, adică din Tatăl și din Fiul. Fără a face vreo precizare referitoare la *consecințele* pe care le dezvoltă opinia filioquistă.

Însă Biserica Ortodoxă nu acceptă această învățătură *eretică*, pe care romano-catolicii dar și protestanții o propovăduiesc, ci rămâne la afirmația *scripturală* a Domnului: „Care din Tatăl purcede” [In. 15, 26, GNT].

Sfântul Ierarh Caesarius mărturisește *pururea fecioria* Maicii Domnului și *lipsa ei de păcat*[242]. Domnul a fost răstignit „pentru păcatele noastre”[243] și El a coborât în Iad, pentru a-i scoate pe cei Drepți din Iad și a-i lua cu Sine în

---

239 Ibidem.

240 Ibidem.

241 Idem, p. 59.

242 Ibidem.

243 Ibidem.

Paradisul ceresc[244]. Lucru pe care îl mărturisește atât cultul cât și iconografia Bisericii Ortodoxe.

Domnul „a asumat trupul omenesc” și „a îndurat toate…ca să ne scoată pe noi din ghearele Iadului”[245]. Referindu-se la *potirul suferinței* pe care îl beau Sfinții Mucenici, Sfântul Caesarius atestă faptul că Sfântul Apostol Petru *a fost răstignit*, iar că Sfântului Apostol Pavel *i s-a tăiat capul*[246]. Pentru că datele despre modul *cum au murit* cei doi Sfinți Apostoli și alți mulți Sfinți ai Biserici erau tezaurizate de Biserică. Pentru că viețile Sfinților erau arhivate și păstrate cu sfințenie de către Biserică. Căci altfel *cum ar mai fi ajuns* la noi, viețile și cărțile și lucrurile și Sfintele Moaște ale Sfinților, dacă Biserica *ar fi fost indiferentă* față de ele?

În predica a 11-a, Sfântul Caesarius vrea să ne explice de ce Domnul *ne-a eliberat* pe noi prin *Patimile Sale* și nu prin *puterea Sa*[247]. Și el afirmă că, „fără îndoială, Domnul nostru putea să-l biruie pe Diavol și să-l elibereze pe om din robia lui prin puterea Sa dumnezeiască”[248].

Însă El a luat trupul nostru, „„„în asemănarea trupului păcatului” [Rom. 8, 3]…deși El a fost fără păcat…împlinind

---

[244] Idem, p. 60.
[245] Ibidem.
[246] Idem, p. 61.
[247] Idem, p. 62.
[248] Ibidem.

astfel dreptatea și condamnând păcatul în trup”[249].

Pe Cruce, Domnul „a îndepărtat păcatul lumii, a distrus moartea și l-a biruit pe Diavolul”[250]. El a suferit toate cu răbdare[251], pentru că „a împlinit taina Crucii, rațiunea pentru care El a venit întru lume. Adică prin aceasta a șters înscrisul păcatului, și puterea Vrăjmașului, pe care l-a momit prin cârligul Crucii, a stăpânit-o. [Și] pe când dreptatea și rațiunea au fost păstrate, Diavolul a pierdut prada pe care o apucase”[252].

De aceea, moartea Domnului este *spre folosul* omului, pentru că, prin moartea Sa, Hristos *a plătit datoria* lui Adam către Dumnezeu[253]. Căci păcatul strămoșesc nu putea să fie iertat cu ușurință[254] și de aceea a fost nevoie de jertfa Domnului. Iar El a biruit „nu prin putere, ci prin umilință; nu prin violență, ci prin dreptate”[255] puterea demonilor.

În a 12-a predică, Sfântul Ierarh Caesarius afirmă că credința nu ne eliberează de una singură ci e nevoie și de *faptele* credinței[256]. Și el spune, „deși un om trebuie să împlinească, dacă e posibil, tot ceea ce el a făgăduit, atunci

---

[249] Idem, p. 64.
[250] Ibidem.
[251] Idem, p. 65.
[252] Ibidem.
[253] Idem, p. 65-66.
[254] Idem, p. 66.
[255] Ibidem.
[256] Idem, p. 69.

prima făgăduință minunată pe care noi am făcut-o lui Dumnezeu, când noi am fost renăscuți în Botez, ar trebui în mod special să o păzim, cu ajutorul Său. [Căci] noi am fost întrebați la Botez, dacă ne vom lepăda de Diavol, de pompa/ alaiul/ fastul lui, și de lucrurile lui. [Și] noi am răspuns, în mod liber, că *ne vom lepăda* de ele”[257].

Astfel, ierarhul nostru *atestă* învățătura Bisericii cum că credința și faptele bune sunt de nedespărțit, alături de har, în mântuirea noastră dar, în același timp, că *lepădările de Satana* erau *realități liturgice* și ale Bisericii din Franța secolului al 6-lea d. Hr. Iar Sfântul Caesarius ne sfătuiește aici *să ne împlinim făgăduințele* pe care I le-am făcut lui Dumnezeu[258].

În 12. 4, el vorbește despre „Taina Botezului”[259]. Iar „cel care *crede* [în Dumnezeu], dar [căruia] *îi lipsește făptuirea,* este numit aidoma demonilor…[căci] demonii *cred* că Dumnezeu există, dar ei *nu împlinesc* ceea ce El poruncește”[260]. De aceea, cel care *nu are fapte bune* este un om *necredincios*, pentru că el *nu împlinește* făgăduințele pe care le-a făcut la Botez[261].

În 12. 6, el vorbește despre faptul, că „întreaga virtute a credinței…constă

---

[257] Ibidem.
[258] Ibidem.
[259] Idem, p. 70.
[260] Idem, p. 72.
[261] Ibidem.

în două lucruri: primul,...ca noi să credem foarte ferm că ceea ce Dumnezeu *a făgăduit* este *adevărat*, celălalt [fiind], ca să ne fixăm/ stabilim în mințile noastre că ceea ce Dumnezeu *ne-a amenințat* nu e *fals*"[262].

De aceea, trebuie să credem cu întreaga inimă și minte că *pe măsura* faptelor bune făcute vom primi și răsplătirea promisă și, la fel, fără nicio ezitare, să credem că, dacă am făcut răul, vom suferi pentru el „pedeapsă fără sfârșit"[263].

Dar Sfântul Caesarius ne spune și faptul că vom cunoaște că avem *o credință deplină*, când *vom împlini prin fapte* ceea ce *am crezut* în inima noastră și când ne întoarcem, fără amânare, de la rău pentru a face binele[264].

Așadar, iubiții mei, curățirea reală de patimi arată că credința noastră e *vie* și vrea *să se odihnească* numai în Dumnezeu.

Pentru că credința vie ne umple, prin faptele bune ale evlaviei, de slava lui Dumnezeu cea veșnică.

Iar noi trebuie să ne dorim să fim cu Dumnezeu pentru veșnicie. Amin!

---

[262] Idem, p. 73.
[263] Ibidem.
[264] Ibidem.

Predică la Duminica Înfricoșătoarei Judecăți [2014]

Iubiții mei[265],

de la *iertarea* fiului pocăit, de duminica trecută, care *ne încurajează* pe toți să ne schimbăm viața prin pocăință, Evanghelia de azi [Mt. 25, 31-46] ne

[265] Scrisă în ziua de 22 februarie 2014, zi de sâmbătă înnorată.

duce, în mod abrupt, la Judecata lui Dumnezeu.

La judecata finală/ de apoi/ universală/ de obște, de după venirea Domnului și învierea tuturor celor adormiți și transfigurarea celor vii, care vor fi găsiți atunci pe pământ…pentru că toți *vom da seamă* de credința, de faptele, de iubirea noastră, de consecințele vieții noastre în istorie.

Lăsăm *sec de carne*, cu alte cuvinte, cu întipărirea în noi *a cutremurului interior* pentru starea noastră lăuntrică.

Pentru că, dacă nu ne temem și nu ne înfricoșăm de consecințele păcatelor noastre și dacă nu căutăm să ne curățim de păcate, înseamnă că avem o conștiință *adormită*, care *nu mai sesizează* moartea sufletească adusă de păcatele noastre. Dar dacă *ne vedem* păcatele în mod profund, atunci avem *îngrijorare vie* față de răspunsul pe care îl vom da, în mod personal, la Înfricoșătoarea Judecată a Domnului.

Din slujba zilei, înțelegem că Hristos Domnul este *Preadreptul Judecător* al lumii, că judecata noastră se va face *în prezența* Puterilor cerești și că „oamenii cu frică vor fi judecați”[266] de către El.

Vor fi judecate faptele noastre, iar hotărârea Domnului, pentru fiecare dintre noi, va fi *definitivă*. Pentru că fiecare dintre noi vom fi găsiți vrednici

---

[266] *Triodul*, ed. BOR 2000, p. 39.

de Rai sau de Iad, conform cu ceea ce am făcut și suntem.

Vorbind despre *Iad*, cântările liturgice ale zilei îl desemnează ca fiind „focul cel veșnic, întunericul cel mai din afară și tartarul, viermele cel cumplit și scrâșnirea dinților cea neîncetată”[267]. Pentru că în *durerea* lui vor merge cei „ce au greșit peste măsură...cu vicleană voie”[268]. Căci păcatele noastre de-o viață *L-au vizat* pe Domnul, pentru că pe El *L-am mâniat* prin lucrarea lor[269].

Atributele Iadului cât și ale Raiului descrise în *Triod* sunt *scripturale*.

În Mt. 25, 41 avem „focul cel veșnic [τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον]”. În Mt. 25, 46: „pedeapsă/ osândă veșnică [κόλασιν αἰώνιον]”. Mt. 5, 29 și 30 amintesc de *gheenna* [*cf.* GNT] iar Mt. 5, 22 de „gheenna focului [τὴν γέενναν τοῦ πυρός]”.

În Mt. 8, 12 găsim textul: „Iar fiii Împărăției [cu sensul că ei *trebuiau să moștenească* Împărăția lui Dumnezeu dar *nu și-au dorit* acest lucru] vor fi aruncați întru *întunericul cel mai din afară* [τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον]! Acolo va fi *plângerea* și *scrâșnirea dinților* [ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων]”.

Despre *tartarul* Iadului vorbește II Petr. 2, 4: „Dumnezeu nu a crutat pe îngerii care au păcătuit [se referă la

[267] Idem, p. 40.
[268] Ibidem.
[269] Ibidem.

demoni] ci, [cu] lanțurile întunericului, i-a aruncat în *tartar* [ταρταρώσας], i-a dat să fie păziți întru judecată". Iar expresia „viermele lor nu moare [ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ]", cu referire la chinurile conștiinței pe care le trăiesc cei păcătoși în Iad, e regăsibilă la Mc. 9, 48 în GNT, pe când în MGK e prezentă în Mc. 9, 44, 46, 48 [ὁ σκώληξ αὐτῶν δὲν τελευτᾷ].

În Evanghelia zilei, *Raiul* e sinonim cu „*Împărăția* [Βασιλείαν] pregătită...de la întemeierea/ începutul lumii" [Mt. 25, 34] și cu „viața veșnică" [ζωὴν αἰώνιον]" [Mt. 25, 46]. Pentru că *toți suntem chemați* la a fi *membri* ai Împărăției Sale.

Numai că, pentru *a moșteni* Împărăția lui Dumnezeu, noi trebuie să arătăm *faptele credinței noastre* la Judecata Domnului. Pentru că credința se manifestă în mod integral. Omul trebuie să fie *credincios* în tot sufletul și trupul lui și nu doar la nivel mental sau atitudinal!

Căci credința nu este doar *o cunoaștere intelectuală* a lui Dumnezeu, prin care, dacă citim Scriptura și pe Sfinți, ne-am „asigurat" mântuirea ci e o cunoaștere *cu toată ființa noastră* a Lui, o cunoaștere continuă, o rămânere continuă în slava Lui și în fapte bune, pentru că prin tot ceea ce facem pentru El, ne umplem de slava Lui.

De aceea, în Evanghelia de azi se subliniază faptul că credința dă de mâncare, alină setea, alină singurătatea,

e ospitalieră, e smerită, vede profund lucrurile, nu stă *la distanță* de dramele oamenilor ci *le asumă* și *le poartă* și încearcă *să le vindece* sau *măcar să le aline*.

Pentru că Domnul, la Judecata Lui, ne vrea să fim *ca El*. Ne vrea plini de iubire și de atenție și de frumusețe duhovnicească. El ne vrea Sfinți și cuvioși și plini de maturitate duhovnicească.

Pentru că numai un om *imatur* duhovnicește nu e *pătruns de durere* când vede oameni flămânzi, goi, singuri, nedreptățiți, ultragiați. Dar cel care își vede păcatul și neputința și știe *ce cere* Dumnezeu de la noi, *cum vrea* El ca să fim, e numai rană, numai durere, numai plâns pentru durerea imensă a întregii umanități.

Căci *lecția fundamentală* a Evangheliei de azi e aceasta: creștinii ortodocși sunt chemați *să poarte în ei* toată drama și aspirația spre bine a umanității. Să *compătimească profund* cu fiecare semen în parte, pentru că îl consideră pe fiecare ca pe *un frate* și ca pe *un moștenitor* al Împărăției. Să îl poarte în rugăciunea, în asceza și în iubirea lui pe fiecare și pe toți la un loc, pentru că *a te îngriji de toți*...înseamnă *a te îngriji și de tine*.

Însă, dacă nu vezi *flămânzi*, *însetați*, *străini*, *singuri*, *neputincioși* de tot felul pe lângă tine, când numărul lor e *imens*...e pentru că *nu te vezi decât pe*

tine. Și dacă te vezi *doar pe tine*, tocmai de aceea nu ai proiecte de viață *generoase* ci *înguste*, care se reduc la tine și la traiul tău.

Judecata lui Dumnezeu e *dreaptă*, pentru că e *cea mai profundă* și *mai cinstită* și *mai umană* dintre *scanările* ființei noastre. El va privi *în abisul* existenței noastră, va vedea *adâncul nostru imens* și va decide conform cu *ceea ce vede* că suntem. Pentru că faptele credinței noastre sunt cele care *ne-au personalizat* într-un anume fel, pe când păcatele noastre sunt cele care *ne-au ruinat*. Tocmai de aceea, judecata Lui va fi *dreaptă* și *definitivă,* pentru că ea va fi *ceea ce suntem* și *vrem* noi și nu *o presupunere* despre ceea ce suntem.

Însă Evanghelia de azi nu este un îndemn la *activism social*! Domnul nu cere de la noi *să îi ajutăm* pe oameni în indiferență totală față de *o asumare deplină* a vieții eclesiale. Ci, dimpotrivă, să îi ajutăm pe oameni *în mod profund*, văzând nevoile lor duhovnicești și intelectuale și afective și materiale și ajutându-i din ipostaza noastră de oameni *implicați cu totul* în viața Bisericii și în drumul curățirii de patimi.

Domnul vrea să vedem *în fiecare* chipul Lui, prezența Lui, chemarea Lui, dorința Lui de a-L iubi și de a comunica cu El. El vrea ca noi *să-i prețuim profund* pe toți oamenii și să le dorim *binele real* și nu *fantasmagoric*. El vrea ca noi *să nu*

încurajăm păcatele oamenilor ci să fim o *oglindă reală*, în care ei să își vadă și binele dar și răul pe care îl fac și și-l fac.

Pentru că prin toate cuvintele și faptele noastre trebuie *să se vadă* credința, nădejdea și dragostea noastră pentru Dumnezeu, să se vadă *fidelitatea noastră* față de Biserica lui Hristos și față de Tradiția ei și față de toți Sfinții ei.

Trebuie să fim receptați ca *oameni* ai lui Dumnezeu, ca *slujitori* și *robi* ai Lui.

Trebuie ca toți *să vadă* în noi faptele și slava lui Dumnezeu și nevoia lor de *a ne vorbi* și de *a fi cu noi* trebuie să fie *împlinită* de iubirea noastră pentru ei.

Căci „Împărăția cerurilor este petrecerea Sfinților cu Dumnezeu”[270], pe când „chinul și întunericul și cele asemenea [lor] sunt depărtarea de Dumnezeu și mustrarea sufletelor pricinuită de conștiința că au fost lipsite, din pricina nepăsării și a desfătării trecătoare, de strălucirea dumnezeiască”[271]. Pentru că noi *știm* ceea ce trebuie să facem...numai că *nu ne ascultăm* conștiința și dragostea.

De aceea, iubiți confrați, să căutăm *să fim ai lui Dumnezeu* prin tot ceea ce gândim și înfăptuim! Pentru că ceea ce credem, aceea și facem iar ceea ce facem, aceea și suntem.

---

[270] *Triodul*, ed. cit., p. 47.

[271] Ibidem.

Să fim una cu credința noastră, cu nădejdea și cu dragostea noastră pentru Dumnezeu și pentru oameni. Adică să fim *onești* și *realiști* cu noi în toate dar plini de milă și de înțelegere și de condescendență față de aspirațiile și neîmplinirile oamenilor.

Să îmbrățișăm pe toți în rugăciunea noastră, în dorul nostru după mântuire, pentru că acesta ne unește interior cu Dumnezeul nostru treimic, a Căruia este slava, cinstea și închinăciunea, în vecii vecilor. Amin!

Predică despre *repararea* timpului personal [23 februarie 2014]

Iubiții mei[272],

scriind capitolul al 25-lea la cartea mea, aflată în lucru, *Atenție teologică*[273], un capitol dedicat Părintelui Dumitru Stăniloae și, în mod expres, teologiei din cartea sa *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, am ajuns la cap. II. 7, care tratează problema *timpului personal*. Și de acolo a venit ideea acestei predici.

Pentru că Părintele Dumitru vorbește aici despre *repararea* trecutului și a prezentului și despre pregătirea noastră pentru viitor, prin pocăință și rugăciune și milostenie.

Ce spune el? Că ne putem *repara* trecutul păcătos prin milosteniile față de oameni, în prezent. Și „dacă nu-i mai avem în trup pe cei față de care ne-am făcut *vinovați*, îi avem pe alții cărora le putem face bine.

Și prin aceasta *facem bucurie* lui Dumnezeu și celor cărora le-am făcut rău în trecut, căci ei văd din regretul pentru relele ce le-am făcut lor, faptul că *ne simțim îndemnați să facem bine* acum

---

[272] Scrisă în ultimele 2-3 zile și publicată în seara zilei de 23 februarie 2014. Zi de duminică.

[273] Acum ea poate fi downloadată de aici: http://www.teologiepentruazi.ro/2014/03/04/atentie-teologica/.

altora, îndreptându-ne pe noi înșine din cauza lor, deci și față de ei”[274].

Astfel, noi, în prezent, putem *îndrepta* lucrurile din trecutul nostru, dar și din trecutul întregii umanități, pentru că *ne putem ruga* și *da milostenie* pentru cei care, în trecutul Bisericii și al lumii, au greșit într-un fel sau altul.

Putem „repara urmele trecutului”, insistă Părintele Dumitru, căci „generațiile din toate timpurile *se pot ajuta* unele pe altele să înainteze spre veșnicie și spre *comuniunea* între ele”[275].

Pentru că ne putem pocăi pentru păcatele pe care le-am făcut și ne putem hotărî să trăim cuvios, pentru un viitor mai bun[276].

Astfel vom face din timpul nostru personal „*o unitate* și *o forță de înaintare* spre veșnicie”, în loc să „îl fărâmițăm în clipe prezente fără legătură între ele”[277].

Însă *cum devine* timpul nostru personal, cu trecutul, prezentul și viitorul lui, *o unitate* și *o forță de înaintare*?

Prin *asumarea* întregii noastre vieți ca *dar* adus lui Dumnezeu. Pentru că pocăința noastră înseamnă curățirea noastră de păcate, prin care ne

---

[274] Dumitru Stăniloae, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, vol. I, ed. îngrijită de Camil Marius Dădârlat, col. *Oikoumene. Mari autori creștini*, Ed. Cristal, București, 1995, p. 138.

[275] Ibidem.

[276] Idem, p. 139.

[277] Ibidem.

prezentăm lui Dumnezeu ca *daruri ale milei Sale*.

Tocmai pentru că *știm* cine ne curățește și de ce, noi venim cu tot sufletul la Dumnezeu și ne pare rău de toate relele pe care le-am făcut. Însă, în același timp, *simțim din plin* mila și prezența Lui în viața noastră, lucru care ne dinamizează foarte mult rugăciunea și dăruirea.

Noi, ortodocșii, ținem foarte mult *să ne pomenim* morții. Să-i punem pe toți *înaintea* lui Dumnezeu și *să stăruim* pentru iertarea lor.

Și e semn *de mare iubire* și *prețuire* pentru ei atitudinea noastră. Pentru că astfel arătăm că *nu îi scoatem* din istorie și din propria noastră istorie personală cu ei, ci le ținem vie prezența, personalitatea, țelul vieții lor.

Iar dacă ceva se va schimba, în mod fundamental, și nu-i vom mai pomeni, e semn că *ne-am pierdut* iubirea și încrederea în iubire. Pentru că iubirea niciodată nu crede în moarte, nu acceptă moartea, pentru că ea îl simte pe cel iubit *ca viu*. Și așa este: el e *viu* și simțirea noastră nu e doar o proiecție mentală personală!

Și pomenim sute de nume la Sfânta Liturghie, pe lângă parastase, tocmai pentru că nu ne privim morții *în afara* vieții ci *în* viață. Toți cei morți sunt în veșnicie, sunt vii…dar noi îi vrem *pe toți* în Raiul lui Dumnezeu.

De aceea, noi nu vrem *orice fel de viață* pentru cei adormiți ai noștri (căci și Iadul e viață) ci vrem *viața cu Dumnezeu* pentru ei. Așa că pomenirile noastre sunt *un ajutor* pentru ei, *o continuare* a eforturilor lor de curățire de patimi dar și un ajutor pentru noi, pentru că și noi avem nevoie continuă de curățire interioară.

Și toate pomenirile și slujbele noastre sunt *o vindecare* a întregii umanități și *un mod de unire duhovnicească* între noi. Pentru că arătăm că *ne pasă*, că gândim creștinește, că gândim ca Dumnezeu problema vieții oamenilor, pentru că El caută mântuirea întregii lumi și nu doar a unora.

Însă pomenirile celor adormiți sunt și *o sfințire* a lumii, a materiei lumii, nu numai a oamenilor. Pentru că facem pomenire cu colivă, cu colaci, cu vin, cu fructe, cu mâncăruri de tot felul...și pe toate le binecuvântăm și le sfințim. Mâncarea pentru cei adormiți e privită astfel ca *o milostenie plină de dragoste*, ca o rugăciune sfântă pentru ei și cei care mănâncă din cele binecuvântate, învață *să mănânce cu dragoste* și *cu rugăciune pentru cei adormiți*.

Pentru că atunci când primim milostenie pentru cei adormiți ne facem, de fapt, *responsabili* pentru mântuirea lor. Pentru că astfel suntem rugați *să ne rugăm* pentru ei. Să îi avem și noi în

inima noastră, pentru că am mâncat din dragostea cu care ei sunt iubiți de cei care îi iubesc.

Tocmai de aceea, *a participa* la o înmormântare, la un parastas sau la Sfânta Liturghie înseamnă a participa la iubirea lui Dumnezeu pentru oameni și la iubirea oamenilor pentru Dumnezeu și între ei. Pentru că nu ne ocupăm numai cu retrăirea iconomiei mântuirii noastre ci participăm, deopotrivă, și la asumarea și purtarea întregii umanități, dimpreună cu Domnul, în rugăciune.

La Proscomidiar, la fiecare Dumnezeiască Liturghie, pe Sfântul Disc, se fac grămăjoare substanțiale de firimituri pentru cei vii și pentru cei adormiți. Fiecare preot vine cu pomenirile sale…și toți suntem ca nisipul mării, acolo, în fața Domnului. Dacă am conștientiza acest lucru, adică *unirea* dintre noi, care e harul lui Dumnezeu, am ști să prețuim această *unitate sfântă* a Bisericii, din care toți facem parte.

Însă pentru a sta *în unire* cu cel de lângă tine trebuie să vrei acest lucru…și să-l faci să simtă și el acest lucru. La fel, pentru a sta în unire cu strămoșii tăi și cu întreaga umanitate, prin rugăciune și milostenie, trebuie *să faci* aceste gesturi, prin care ei să simtă că ești una cu ei, în duhul tău, cu aspirațiile lor, cu viața lor.

Așa că *a repara* istoria înseamnă *a ne repara relațiile* cu noi și cu întreaga

umanitate. A repara istoria înseamnă *a o înțelege*, a dori să o înțelegem cât mai firesc cu putință, cât mai aproape de ea, dar din ipostaza noastră de oameni care avem nevoie de atenția și de ajutorul altora. Pentru că nu numai alții au nevoie de noi ci și noi avem nevoie de alții. Iar prezența Sfinților lui Dumnezeu în viața noastră, a tuturor, arată nevoia noastră profundă de alții, de rugăciunea și de sprijinul altora.

Acum, la lăsatul secului de carne, când am mâncat ultima dată carne înainte de Paști, vă rog să vă puneți problema *împăcării cu toți*, prin rugăciune, înaintea lui Dumnezeu!

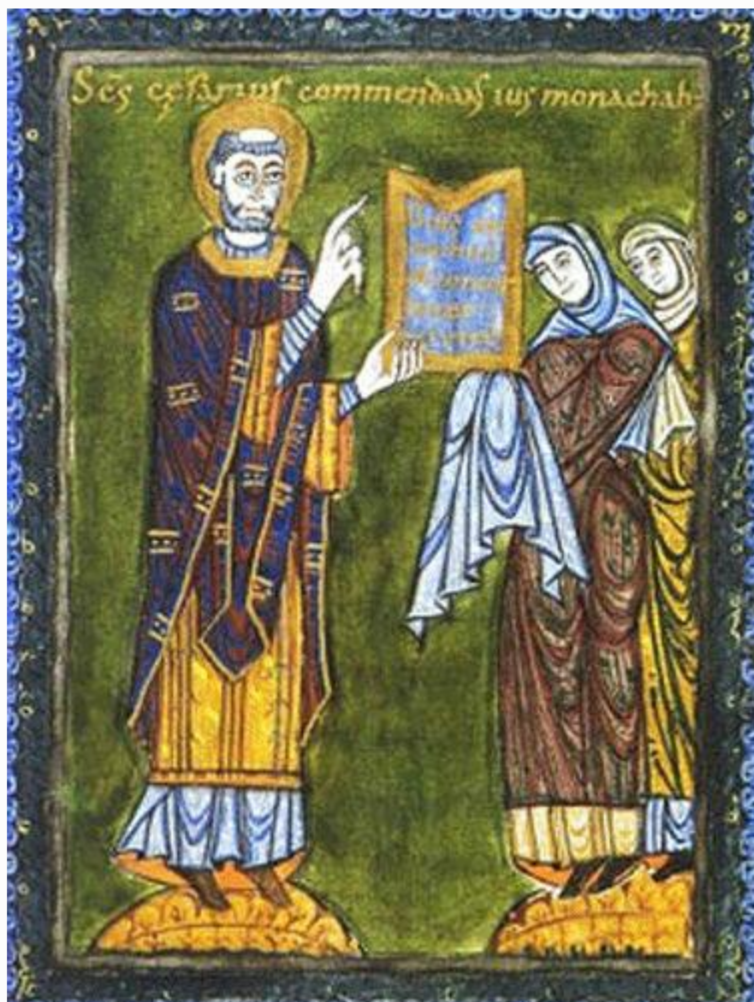
Și vă garantez, din proprie experiență, că *a cere mântuirea tuturor* e o mare bucurie și o mare eliberare de egoism, de posesivitate, de aroganță, de singurătate, de obtuzitate, de indiferență, de lene...

Vă rog să experimentați acest lucru în ființa dumneavoastră, acum, înainte de culcare...sau în orice zi a vieții dumneavoastră!

Pentru că veți simți, din ce în ce mai mult, să vă rugați *pentru toți*, tot mai mult și mai mult, pentru că asta *vă va împlini tot mai mult*.

Pace și putere de la Dumnezeu în tot acest post care ne stă înainte! Amin.

Predica a 3-a despre teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles

Iubiții mei[278],

orice *primă întâlnire* cu un Sfânt Părinte al Bisericii trebuie să fie *o întâlnire* cu textele sale, cu persoana sa la primă mână. Tocmai de aceea și prin aceste două predici anterioare (prima[279]

---

[278] Scrisă în două zile și publicată în dimineața zilei de 24 februarie 2014. Zi de luni friguroasă.

[279] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2014/02/20/predica-intai-despre-teologia-sfantului-ierarh-caesarius-de-arles/.

și a doua[280]), cât și prin cea din față, v-am pus înainte un Sfânt al Bisericii *nestudiat* în spațiul românesc, însă așa după cum reiese teologia sa din predicile sale. Pentru că, adevărata cunoaștere a cuiva nu e din *comentariile* despre el ci din *studierea* operei sale.

În predica a 13-a, Sfântul Ierarh Caesarius vorbește despre *prăznuirea duminicii* de către Biserică, în comparație cu „nefericiții evrei", care au rămas la sabatul lor[281]. În 13. 3, el vorbește despre Trupul și Sângele Domnului, despre Sfânta Euharistie și despre ungerea cu „uleiul binecuvântat" de către preoți, despre Sfântul Maslu. Ambele dăruite unui om bolnav[282].

De unde vedem că împărtășirea *preceda* ungerea cu untdelemnul sfințit al Maslului. Tocmai de aceea, dacă vom insista pe spovedanie și împărtășire înainte de Sfântul Maslu, dar și pe post și rugăciune, pe citire și evlavie, vom simți curățirea lui Dumnezeu *tot mai profund* în Sfântul Maslu. Pentru că și Părintele nostru vorbește despre Maslu ca despre Taina Bisericii, prin care se primește, deopotrivă, sănătate trupească și iertarea păcatelor[283].

---

[280] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2014/02/21/predica-a-2-a-despre-teologia-sfantului-ierarh-caesarius-de-arles/.

[281] FC 31, p. 76.

[282] Idem, p. 77.

[283] Ibidem.

În 14. 2, Sfântul Caesarius leagă *venirea* la Biserică de *milostenia* față de săraci[284] și ne spune că Dumnezeu *nu ascultă* rugăciunea celui *plin de mânie*[285]. Predica a 15-a o rostește pentru ca să ne învețe că nu e de ajuns numai faptul de *a ne abține* de la a face răul, ci trebuie să facem, mai întâi de toate, *binele*[286]. Căci credința fără fapte este *moartă* [Iac. 2, 26][287]. Pentru că, „prin Botez, noi *ne eliberăm* de toate relele, dar, cu harul lui Dumnezeu, noi trebuie *să ne umplem* de toate virtuțile, printr-o viață bună. Dacă noi considerăm suficientă doar Taina Botezului [pentru mântuire], fără fapte bune, necurăția sufletului va fi scoasă afară prin harul lui Hristos dar se reîntoarce [în noi]" [Ibidem]. Și necurăția *se întoarce* în noi, prin păcatele pe care le facem și pe care nu le curățim.

Creștinul e omul faptelor bune, insistă el, în predica a 16-a[288]. Și din 16. 2, aflăm că „bunii creștini" ai timpului său, care erau căsătoriți, se împărtășeau la praznicele sfinte. Însă trăiau *în feciorie câteva zile* înainte de *a se împărtăși* cu Sfânta Euharistie, pentru că ei considerau că trebuie să se împărtășească cu Domnul cu trupul și inima curate[289]. Lucru pe care îl fac ortodocșii până azi,

---

[284] Idem, p. 80.
[285] Idem, p. 81.
[286] Idem, p. 83.
[287] Idem, p. 87.
[288] Idem, p. 88.
[289] Idem, p. 89.

pentru că curăția trupească și sufletească este *pregătirea noastră*, alături de rugăciune, pentru a ne împărtăși cu Domnul.

În predica a 17-a, Sfântul Ierarh Caesarius de Arles include *începutul* predicii despre dragoste a Sfântului Ierarh Augustin de Hippo[290]. În urmă-toarea, el include o altă predică a Sfântului Augustin despre faptele bune[291]. Pentru că dragostea față de Sfinți se manifestă și în modul în care *îi citezi* și *îi aprofundezi*. A 19-a e tot de la Sfântul Augustin[292]. A 20-a este *o selecție de texte* din scrisoarea *Despre viața creștinilor*, a Sfântului Fatalis, care mie îmi este necunoscut[293]. Dar care, cu siguranță, era *cunoscut* de către credincioșii săi, căci tocmai de aceea le-a predicat despre el după Sfântul Augustin.

Și, o, Dumnezeule, câte lucruri importante *nu știm* despre Sfinții lui Dumnezeu și despre istoria Bisericii noastre!...

În 20. 4, în scrisoarea Sfântului Fatalis, se vorbește despre alt lucru important în viața Bisericii și anume despre „mijlocirea Sfinților" pentru noi.

---

[290] Idem, p. 90-93.
A se vedea:
http://ro.wikipedia.org/wiki/Augustin_de_Hipona.

[291] FC 31, p. 98.

[292] Idem, p. 98-102.

[293] Idem, p. 103.

Căci, spune el, „prin mijlocirea Sfinților poate El va binevoi să șteargă, pe de-a-ntregul, perversitatea din noi”[294]. Pentru că mântuirea noastră, a tuturor, e, în mare parte, rodul rugăciunilor și al ajutorului primit de la Sfinții lui Dumnezeu. Căci Sfinții lui Dumnezeu, ca și aici, pe pământ, și în Împărăția lui Dumnezeu *își asumă* mântuirea noastră ca pe o *datorie* a lor de frați, ca pe o lucrare a lor *de conștiință* în viața noastră, dorind să fim și noi acolo unde sunt ei. Pentru că Împărăția lui Dumnezeu este *dragoste* și *atenție reciprocă* și nu *izolare*!

Predica a 21-a e iar de la Sfântul Augustin[295]. Pe când a 22-a e a sa și este despre *milă*. În care spune, că „dacă ai milă, Îl ai pe Dumnezeu”[296]. Iar dacă nu Îl avem pe El, nu avem nimic[297]. Căci „omul simte cu adevărat că este *bogat*, dacă Dumnezeu *a binevoit să locuiască* întru el”[298].

În 22. 3, Hristos e prezentat ca Cel ce *sădește o plantă* în inimile bune, iar Diavolul ca cel ce sădește o plantă în inimile rele[299]. Cu alte cuvinte, că virtuțile sunt realitățile interioare harice pe care *le lucrăm împreună* cu Dumnezeu, pe când viciile sunt realită-

---

[294] Idem, p. 106.
[295] Ibidem.
[296] Idem, p. 115.
[297] Ibidem.
[298] Ibidem.
[299] Idem, p. 116.

țile devastatoare ale lăuntrului nostru pe care le facem *cu înrâurirea demonilor* asupra noastră.

În 23. 5, Sfântul Caesarius spune, cu multă putere duhovnicească, că „*adevărata milă*...este *sufletul* tuturor Scripturilor, desăvârșirea profeției, sprijinul cunoașterii, rodul credinței, bogățiile celui sărac, viața celui mort”[300]. Pentru că Scripturile ne vorbesc despre *mila* lui Dumnezeu față de noi, profețiile se împlinesc *în mila Lui* față de noi, cine cunoaște, cunoaște din mila lui Dumnezeu, cine are milă are pentru că e credincios, cel sărac de fapte bune prin milă se îmbogățește iar cel mort cu sufletul prin milostivire înviază la viața cu Dumnezeu.

De aceea, el pune mila lui Dumnezeu *la baza* revelației dumnezeiești, pentru că Dumnezeu face totul *în favoarea* noastră. Spre binele nostru. El ni S-a descoperit și a venit în trup nu pentru *a ne minimaliza* sau *înjosi*, ci pentru a ne mântui și *a ne umple* de slava Lui cea veșnică.

Deși Sfântul Augustin a adormit pe 28 august 430, la Hippo Regius, în Algeria, acolo unde era episcop, totuși Sfântul Caesarius de Arles, după anul 503, când el devine episcop, predică *cu predicile* Sfântului Augustin. Era la mai bine de 70 de ani de la adormirea sa, iar Sfântul Augustin al Algeriei era *un*

---

[300] Idem, p. 122.

Părinte al Bisericii, *o autoritate teologică* și *duhovnicească*, pentru un episcop din Franța. Pentru că, după cum se observă, *autoritatea teologică* a lui Augustin nu este una *dobândită peste veacuri*, ci ea a început *din timpul* vieții sale și nu a încetat *să se extindă* în Biserică până azi.

Și e *lucrul cel mai bun*, ca în Biserică Sfinții să fie *autoritățile* care să ne îndrume în viață și nu opinii și interese egoiste și unilaterale. Dacă învățăm de la Sfinți, *de la toți* Sfinții și nu numai de la unii și judecăm totul *în consens* cu Biserica și cu Tradiția ei, vom avea *opinii foarte pline de adevăr*, pentru că vom judeca *cu mintea* Bisericii.

De aceea, eventualele *greșeli teologice* ale Sfinților sau *perspectivele*

lor reducționiste în unele probleme nu trebuie *exacerbate*, ci trebuie să învățăm de la ei *modul profund* în care au gândit și trăit, ca un tot unitar, toate dogmele dreptei-credințe.

Pentru că greșelile sunt inevitabile, și la o aprofundare a lor și ei s-ar fi putut *corecta*, însă *evlavia* și *grija autentică pentru Ortodoxie* sunt cele care *îi definesc* pe adevărații teologi și ortodocși ai Bisericii.

Da, *mă doare profund*, când teologia Bisericii nu e învățată *de la teologii ei*, adică de la Sfinți, ci de la ageamii, de la oameni care *nu au intimitate reală* cu Sfinții!

Mă *îndurerează* extremismul, unilateralitatea în discutarea unei probleme, pentru că teologul ortodox e *omul sintezei*, e cel care *îmbină contrariile* într-o singură formulă de credință și de viață și *nu maximalizează* lucrurile colaterale.

Și mi-aș dori ca și dumneavoastră să înțelegeți că *nu puțina* cunoaștere teologică și nu puțina implicare în viața Bisericii și a lumii ne mântuiesc ci *prea multa* cunoaștere, asceză și înduhovnicire a noastră.

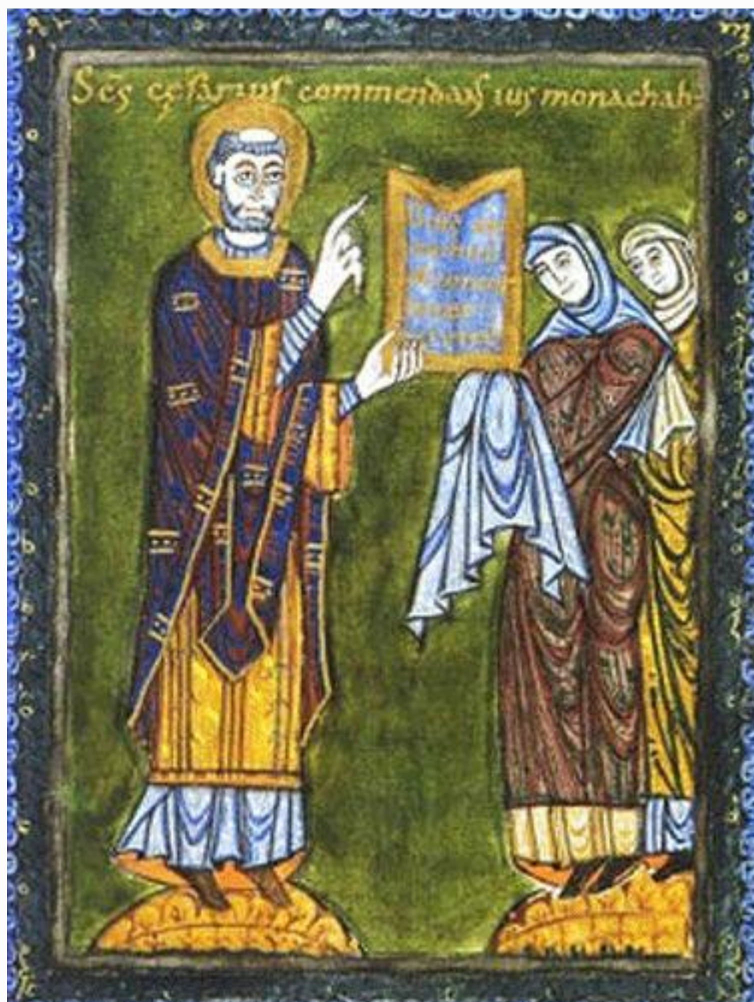
Pentru că *a te curăți de patimi* e *un supliciu zilnic* și nu o *zburdare* a trupului.

Iar noi ne pregătim pentru postire, pentru chinuirea trupului și pentru

luminarea minții și pentru plângerea păcatelor noastre și nu pentru dans.

De aceea, să începem postul în ritmuri teologice, în ritmurile profundei teologii, care ne îndeamnă la echilibru și la o dreaptă și profundă *așezare interi-oară* în viața Bisericii și a lumii noastre. Amin!

Predica a 4-a despre teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles

Iubiții mei[301],

teologia e plină de logică duhovnicească, pentru că teologia e revelație dumnezeiască.

Teologii Bisericii își însușesc, pas cu pas, prin viața lor eclesială, această profundă supralogică dumnezeiască,

---

[301] Scrisă în ziua de 25 februarie 2014. Zi de marți.

pentru că văd cum dogmele credinței *au legătură interioară* între ele.

De aceea, vom merge mai departe în teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles, pentru ca să vedem modul în care acesta *cunoaște* și *discută* adevărurile dumnezeiești ale Bisericii.

În predica a 25-a, el vorbește din nou despre *faptele bune* ale credinței și subliniază că lui „Hristos Îi este *foame* acum, fraților, pentru că în persoanele tuturor săracilor *El Însuși binevoiește* să Îi fie foame și sete[302]. Dar, totodată, că El *ne va răsplăti* nouă în ceruri, pentru ceea ce El *a primit* de la noi, ca milostenie, prin intermediul săracilor[303].

A 26-a predică e tot despre milostenie, vorbind despre *milă* ca despre ceva „dulce și bun" [Idem, p. 132], pentru că ea e plină de harul lui Dumnezeu.

Și folosește, ca și în predica anterioară, expresia: „dă *un ban* lui Hristos, dacă dorești *să primești* Împărăția Lui"[304], prin *Hristos* înțelegându-se aici: *săracii*. Pentru că lor trebuie să le dăm milostenie ca lui Hristos Însuși.

În predica a 27-a, Părintele nostru face referire la *Păstorul*[305] Sfântului

---

[302] FC 31, p. 128.

[303] Ibidem.

[304] Idem, p. 134.

[305] A se vedea: http://www.earlychurchtexts.com/public/apostfaths/hermas.html.

Apostol Erma[306], vorbindu-ne despre *parabola ulmului și a viței de vie*[307]. Și găsește că ulmul este omul bogat dar fără milostenie, pentru că ulmul are frunze dar nu are rod, pe când vița de vie este chipul slujitorilor lui Dumnezeu, care arată faptele credinței lor[308].

În a 28-a predică, care este tot despre *faptele milei*, autorul nostru accentuează legătura intimă între Capul Bisericii și trupul Bisericii, care sunt credincioșii. Căci, spune el, „ei [Apostolii] au văzut Capul, dar au crezut despre trup, noi vedem trupul, de aceea credem despre Cap"[309].

În 31. 4, el vorbește despre *pedepsele cele veșnice* ale Iadului[310]. Iar focul din Iad „turbează în mine, deși mă cruță [nu mă nimicește]; chinuie, deși mă păstrează [în existență]"[311]. Arătând, prin cele două cuplete lingvistice, că focul Iadului *ne chinuie veșnic* dar fără *a ne nimici ontologic*.

În 31. 5, Sfântul Caesarius folosește expresia: omul este „zidit de mâna lui Dumnezeu"[312]. Pe când predica a 32-a are un titlu *interesat* și *realist* până azi: „O

---

[306] Idem: http://sfantulnicolaevelimirovici.wordpress.com/2012/05/31/31-mai-sf-ap-hermas-sf-mc-ermie-sf-mc-filosofus-proloagele-de-la-ohrida/.

[307] FC 31, p. 135.

[308] Idem, p. 135-136.

[309] Idem, p. 141.

[310] Idem, p. 156.

[311] Idem, p. 157.

[312] Ibidem.

mustrare a celor care *fac mereu milostenii* dar comit *jafuri* și *adultere* pe fiecare zi”...Deși astăzi sunt *tot mai puțini* cei care fac milostenii, dar *nu sunt puțini* hoții și adulterinii.

A 33-a este despre *zeciuieli*/ taxe față de stat, rostită „înainte de nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”[313]. Ceea ce arată că partea occidentală a Bisericii, în secolul al 6-lea, cunoștea praznicul nașterii Sfântului Ioan Botezătorul[314], pe care noi îl sărbătorim astăzi pe 24 iunie.

În 33. 3, el declară adulterul un lucru „fără rațiune”[315] iar din 33. 4 vorbește despre praznicul nașterii Sfântului Ioan Botezătorul ca despre *un praznic bucuros*[316].

Însă, ca și azi, cu *Drăgaica*[317] noastră, Sfântul Caesarius îi atenționează să nu facă de ziua Sfântului Ioan fapte păgânești: „Nimeni să nu îndrăznească, de praznicul Sfântului Ioan, să se scalde în izvoare sau în mlaștini sau în râuri, noaptea sau dimineața în zori. Căci acest *obicei vrednic de plâns* a rămas de la păgâni”[318].

Tot aici, el ne sfătuiește *să nu cântăm cântece desfrânate* cu gura cu

---

[313] Idem, p. 162.

[314] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Na%C8%99terea_Sf%C3%A2ntului_Ioan_Botez%C4%83torul.

[315] FC 31, p. 165.

[316] Idem, p. 166.

[317] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dr%C4%83gaica.

[318] FC 31, p. 166-167.

care *ne împărtășim* cu Hristos euharistic[319].

A 34-a predică a sa are drept subiect *iubirea de părinți*[320], el punând în prim-plan grija față de familie, apoi față de rude, de slujitori și de săraci[321]. A 35-a începe cu afirmația că fiecare prăznuire sfântă a Bisericii este *o pregătire* pentru Sfânta Euharistie[322]. Adică *împărtășirea euharistică* este *scopul fundamental* al Dumnezeieștii Liturghii.

A 36-a este despre *iubirea vrăjmașilor* noștri. Pentru că trebuie *să ne iubim* vrăjmașii *la fel ca pe* prieteni[323]. Însă *vrăjmașul nostru*, subliniază Sfântul Caesarius, este și *propriul său vrăjmaș*[324]. De aceea, noi îl iubim pentru că e *creația* lui Dumnezeu dar *urâm* păcatul, pe care Diavolul *l-a introdus* în el *cu consimțământul* său[325]. Pentru că așa face și Dumnezeu: „urăște *boala* dar iubește *omul bolnav*"[326].

Continuă subiectul și în predica a 37-a. În 37. 3, el îl numește pe Sfântul Întâi-Mucenic Ștefan *„primul slăvit exemplu* al urmării lui Hristos"[327]. În 37. 4, Sfântul Caesarius distinge între *poruncă* și *sfat evanghelic*. Iar *iubirea de*

---

[319] Idem, p. 167.
[320] Ibidem.
[321] Idem, p. 168.
[322] Idem, p. 171.
[323] Idem, p. 176.
[324] Idem, p. 178.
[325] Ibidem.
[326] Idem, p. 179.
[327] Idem, p. 185.

vrăjmași e o *poruncă dumnezeiască*, pe când *sfaturi evanghelice* sunt fecioria, abținerea de la vin și carne, a vinde toate și a le împărți săracilor. Tot porunci dumnezeiești sunt și a face dreptate, a ne feri de rău și a face binele[328].

În 39. 6, *Postul Învierii Domnului* este *de 40 de zile*[329] iar *Paștiul* reprezintă *viața veșnică*[330] în comentariul augustinian, pe care autorul îl citează. Sfinții Moise și Ilie au postit 40 de zile și la fel și Domnul[331].

De aceea, postul nostru, care va începe peste o săptămână, ca și în vechime, are tot 40 de zile.

Predica a 40-a începe cu o *afirmație revelațională* foarte importantă și anume: *„judecățile* lui Dumnezeu sunt, adesea, *ascunse*…dar ele *nu sunt niciodată nedrepte*"[332]. Adică ce face Dumnezeu cu noi nu e *niciodată nedrept*, chiar dacă nouă ni se pare că suferința, chinul nostru este *excedentar*. Pentru că pe măsura durerilor, a nedreptăților și a suferințelor de tot felul e și harul și bucuria veșnică.

Predica a 41-a are un titlu *post-modern*: „Despre indecența familiarității cu femei străine și despre martiriu"[333]. Pentru că îmbină lucruri care, în mod

---

[328] Idem, p. 186.
[329] Idem, p. 189.
[330] Idem, p. 199.
[331] Ibidem.
[332] Idem, p. 200.
[333] Idem, p. 203.

aparent, nu se pot discuta „în aceeași" predică. Însă într-o predică se pot discuta *multe lucruri*, toate lucrurile, numai să nu ai preconcepția că „unele lucruri sunt de nediscutat".

Prima afirmație a predicii a 41-a e aceea că *nu trebuie să contestăm* faptul că nu pot fi și azi *Mucenici*. Pentru că și *timpurile de pace* își au Mucenicii lor[334].

Ba, mai mult, timpurile de pace au Mucenici făcuți *pe tăcute*, fără ochi prea mulți, pentru că se lucrează *cu perfidie* împotriva oamenilor Sfinți. Te omoară *pe mutește*...sau *îți înscenează moartea* de așa manieră, încât să pară...„întâmplătoare". Numai că Dumnezeu *Își știe* Mucenicii, și pe cei de pe timp de pace și pe cei din timpuri furibunde de persecuție. Toți sunt *Sfinții Lui Mucenici* și El nu îi uită pe niciunul. De aceea, uitarea noastră *vinovată*, a oamenilor, față de Sfinți, nu înseamnă și *o uitare* din partea lui Dumnezeu.

În 41. 3 găsim *dezlegarea* titlului predicii a 41-a: pentru că se vorbește despre „martirizarea zilnică"[335] a noastră în lupta cu patimile. Iar femeia, pusă lângă martiriu, a avut scopul de a sublinia faptul că *lupta împotriva* patimilor este *un martiriu continuu*.

În 42. 5 găsim un amănunt *foarte important* pentru etosul ortodox: „Atât *de grav* este acest păcat în Roma, [încât],

---

[334] Ibidem.

[335] Idem, p. 205.

dacă un om dorește să se căsătorească, dar știe că *nu e fecior/ virgin*, el *nu îndrăznește* să meargă să ceară *binecuvântarea* căsătoriei”[336]. Pentru că *fecioria* a fost și este *o mare virtute a tinereții* în Ortodoxie și numai „relaxarea” sexuală a ultimelor decenii a schimbat atmosfera socială în privința moralității.

A 34-a predică se referă la *castitatea conjugală* și la faptul de *a nu avea concubine*[337]. Adulterinul, spune el în 34. 2, este *viu* cu trupul dar *mort* cu sufletul[338]. În 34. 3, Părintele nostru vorbește despre *egalitatea* bărbatului și a femeii *în fața legii* lui Dumnezeu[339].

Pentru că „ei au fost răscumpărați împreună, printr-un singur preț, scumpul sânge al lui Hristos. Ei sunt chemați la aceeași credință și sunt adunați în singurul trup al lui Hristos”[340]. Ei, bărbatul și femeia, deopotrivă, „au primit Taina Botezului dimpreună, s-au apropiat de altar și au primit Trupul și Sângele Domnului în același timp, și aceleași învățături [ale Bisericii] au fost date pentru ambele sexe”[341].

Așadar, iubiții mei, Dumnezeu cere de la toți *împlinirea* poruncilor Sale, pentru că nimeni nu este *exceptat* de la ele!

---

336 Idem, p. 213.
337 Idem, p. 214.
338 Idem, p. 215.
339 Ibidem.
340 Ibidem.
341 Idem, p. 216.

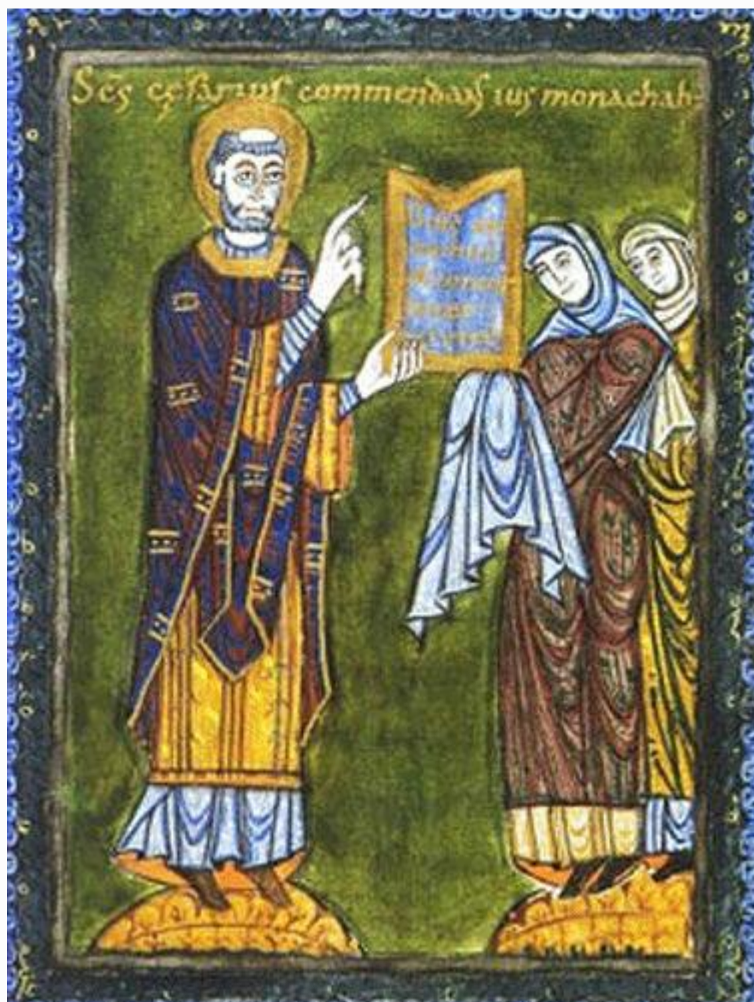
Însă Dumnezeul nostru, Cel Căruia noi Îi slujim, e Dumnezeul milelor și al îndurărilor, adică *al nesfârșitelor dăruiri de har* pentru noi, pentru ca să ne ridicăm din păcatele noastre.

De aceea, nu trebuie să privim relația cu Dumnezeu *legalist* sau *contractual*, ci *filial*. Față de Dumnezeu trebuie să ne manifestăm ca niște *fii iubitori* și nu ca niște *manageri de fabrică neimplicați* în viața oamenilor.

Pentru că El dăruie *mare milă* celui cu inimă sinceră și doritoare de îndreptare și astfel, acela, poate *să progreseze foarte mult* în bine.

Dumnezeu să ne întărească întru toate, frații și surorile mele, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predica a 5-a despre teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles

Iubiții mei[342],

în aparență, ni se pare că timpul „ne stă la picioare”. Că „ne așteaptă”. Că ce nu facem astăzi, vom face mâine. Că mâine va fi timp „mai mult” pentru „a face”.

Însă timpul lui „a face” e *doar prezentul*. Niciodată trecutul sau viitorul!

[342] Predică scrisă în ziua de 28 februarie 2014, ultima zi a lunii. O zi de vineri.

Putem doar *să ne plângem* trecutul și să cerem, de la Dumnezeu, un viitor *pe măsura* aspirațiilor noastre...însă *doar prezentul* este în mâna noastră.

De aceea, Dumnezeiescul Pavel ne învață să fim *responsabili* față de timpul personal, atunci când ne spune: „*răscumpărați* vremea/ timpul [ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν], căci zilele sunt *rele* [ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν]” [Efes. 5, 16, GNT]! Și zilele *rele* sunt zilele *grele*, pline de ispite și de neputințe și de boli de tot felul, care ne fac să pierdem mult timp, foarte mult timp.

Așa că, în predica de față, *să câștigăm ceva timp* pentru a aprofunda teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles, așa cum am făcut-o și în cele 4 predici antecedente.

În predica a 44-a, Sfântul Caesarius se ocupă de *familie* dar începe cu sintagma „praznicele Mucenicilor”[343]. Și suntem îndemnați să-i urmăm pe „Fericiții Mucenici” în nevoințele lor, dacă vrem *să ne împărtășim* împreună cu ei de „fericirea veșnică”[344].

Însă legarea autorului de *martiriu* e pentru a vorbi despre *feciorie*. După ce citează două versete scripturale, în care adulterinii sunt mărturisiți ca *improprii* Împărăției lui Dumnezeu, Sfântul Caesarius spune: „tinerii, bărbați și femei, care se îndreaptă spre a fi uniți în căsătorie,

---

[343] FC 31, p. 220.

[344] Idem, p. 221.

trebuie *să își păstreze fecioria* până la căsătoria lor”[345]. După care, tot în 44. 2, el califică avortul drept *o crimă* asupra pruncilor nenăscuți[346].

În 44. 3, după cum a afirmat și într-o predică anterioară, Ierarhul nostru vorbește despre *cele câteva zile de feciorie* de dinainte de primirea Sfintei Euharistii[347]. Pentru că împărtășirea noastră cu Domnul, subliniază autorul, trebuie să se facă în „pacea conștiinței”[348].

Dar, continuă el, „un bun creștin nu ar trebui să trăiască *în feciorie* doar pentru câteva zile înainte de a se împărtăși, ci el ar trebui *să-și cunoască* soția [să aibă relații sexuale cu ea] doar când *dorește să aibă copii*”[349]. Căci „un bărbat își ia o soție *pentru nașterea de prunci*, nu *de dragul poftei*”[350]. De unde înțelegem, că din perspectiva Sfântului Caesarius, căsătoria este *profund ascetică*, plăcerea sexuală fiind unită doar cu nașterea de prunci.

Însă autorul nostru nu e un om care *nu înțelege* ispitele bărbatului căsătorit! Pentru că în 44. 4, el le spune bărbaților: „dacă în ciuda ascultării voastre credincioase vă vedeți *asaltați* de trup [de pofta desfrânării], și dacă de

345 Ibidem.
346 Ibidem.
347 Idem, p. 222.
348 Ibidem.
349 Ibidem.
350 Ibidem.

multe ori sunteți *convinși* să vă cunoașteți soția fără *să doriți* copii, *dați milostenie* în fiecare zi”[351]. Alături de milostenie el ne invită și la postire, dar, mai presus de toate, la iertarea vrăjmașilor[352].

La o primă vedere, pare că autorul ne invită *să ne plătim*, prin milostenii, minutele de plăcere cu soția. Însă el, aici, vede în mod profund *izvorul* plăcerii sexuale.

Pentru că plăcerea sexuală înseamnă dorința de *a-l poseda*, de a-l stăpâni, de a-l învinge pe celălalt. Cerându-ne *milostenie zilnică*, milostenia nu face altceva decât să destructureze, din temelie, dorința noastră de *a-i stăpâni* pe alții. Pentru că *mila* înseamnă *a veni spre alții* și nu *a-i stăpâni*.

Dar mila, alături de post și de iubirea de vrăjmași, e o *destructurare enormă* a egoismului, a plăcerii de a poseda o femeie, de a te bucura de ea doar la nivelul plăcerii.

Așa că Sfântul Caesarius discută aici *esența* problemei sexuale și ne răspunde la întrebarea: de ce nu ne putem *potoli* dorințele desfrânate?

Și răspunsul lui e acesta: pentru că nu luptăm împotriva lor *în mod ascetic*, în mod susținut, prin milostenie, rugăciune, post, iertare etc., ci *le oferim substanța* care la întețește.

---

[351] Idem, p. 223.
[352] Ibidem.

De aceea, renunțarea la asceză și la curățirea de patimi înseamnă degringoladă multă la nivel personal și social. Pentru că patimile noastre cresc pe zi ce trece și ne distrug și pe noi și pe cei din jurul nostru și mediul asupra căruia acționăm.

Desfrânarea, ura, violența, rapacitatea acumulate în noi, fără asceză, se manifestă debordant. Lucru care dovedește iar și iar că viața eclesială este *etalonul* vieții sociale. Că fără cunoașterea lui Dumnezeu, fără lupta cu patimile, fără dorința de a face bine, societatea devine o bombă cu ceas, care poate exploda oricând.

În 44. 7, autorul ne vorbește despre un alt lucru interesant. El ne spune că un bărbat, care se culcă cu soția sa în perioada de menstruație, va naște copii leproși, epileptici sau demonizați[353]. În 45. 2, el vorbește despre *sufletele noastre* și spune că ele sunt „templele vii ale lui Dumnezeu”[354]. În finalul predicii a 45-a, el se referă la „veșnicul Judecător”, Care *ne va răsplăti* după faptele noastre[355].

În predica a 46-a e discutată *patima beției*. Bineînțeles, e vorba de faptul de *a bea alcool* și nu *apă*! Și el vorbește despre viciul beției ca despre o faptă *foarte urâtă* de Dumnezeu, pentru că e *ucigătoare* de suflet[356].

---

[353] Idem, p. 225.

[354] Idem, p. 228.

[355] Idem, p. 231.

[356] Ibidem.

În 46. 8, autorul e conștient de *necesitatea absolută* a predicării în viața Bisericii, pentru că el o consideră „*o obligație* înaintea lui Dumnezeu”[357].

Pentru că *a spune* adevărul lui Dumnezeu oamenilor e *obligația fundamentală* a ierarhiei Bisericii. Căci dacă Biserica nu spune adevărul lui Dumnezeu, cine îl poate spune în locul ei? Numai că adevărul lui Dumnezeu trebuie spus *cu delicatețea* și *cu înțelepciunea* lui Dumnezeu, *cu multă sfințenie*. Altfel, el devine din *medicament* o mitralieră cu care se omoară oameni.

Și observăm *consecințele predicării* în Biserică din viețile schimbate, transfigurate ale oamenilor dar și din *eșecurile predicatoriale* pe care le avem. Pentru că oamenii, pe care *nu-i putem convinge* de adevărurile lui Dumnezeu, sunt *eșecurile* noastre *predicatoriale* și ale Bisericii.

Și în a 47-a tot despre *beție* a vorbit. Căci s-a referit la acei oameni, care beau atât de mult că *își vomită* stomacul[358]. Toate cele din stomac...

Însă în 47. 2, el vorbește despre Mucenici și spune: „Mucenicii se nasc în fiecare zi. [Și], într-adevăr, *un Mucenic* este *un martor*. De aceea, dacă cineva *poartă mărturia* adevărului și judecă toate lucrurile cu dreptate, Dumnezeu îl

---

[357] Idem, p. 237.

[358] Idem, p. 238.

va considera ca *mucenicindu-se în toate*, căci el *îndură* pentru mărturia adevărului și a dreptății”[359].

În 47. 4 se întoarce la discuția despre *beție* și ne spune că beția *nu este un păcat minor*. Și tocmai de aceea, datorită lui vom ajunge *să fim chinuiți veșnic* în Iad[360].

Din discuția de până acum asupra teologiei Sfântului Caesarius de Arles, am văzut că el vorbește numai despre Rai și Iad. Nu cunoaște *Purgatoriul*[361], despre care va vorbi teologia romano-catolică. Doar o singură dată a avut *o expresie filioquistă*, însă e un om al ascezei, cerând creștinilor mireni o viață *apropiată* de cea a monahilor.

Așa că, iubiții mei, a cunoaște adevărul Bisericii *din operele* Sfinților Părinți înseamnă a afla adevărul *de la sursele* lui Dumnezeu!

Adică de la aceia întru care Dumnezeu Însuși a revărsat bogăție de har și de cunoaștere dumnezeiască.

Iar dacă fugim de cunoașterea lui Dumnezeu, fugim de cunoașterea de sine și de mântuirea noastră.

Dumnezeu să ne întărească pentru postul care ne stă înainte și în toate ispitele și durerile vieții noastre. Amin!

---

[359] Idem, p. 239.

[360] Idem, p. 240.

[361] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Purgatoriu.

Predică la Duminica Izgonirii lui Adam din Rai [2014]

Iubiții mei[362],

începem luna lui martie și lăsăm sec de brânză prin *întoarcerea spre pocăință*. Pentru că ne întoarcem la momentul începutului durerilor noastre: *izgonirea* Protopărinților noștri din Rai.

Însă ne întoarcem...*privind în noi înșine* și *în întreaga creație* urmările dureroase, dramatice, ale acestei izgoniri. Pentru că postul pe care îl începem mâine e *o vindecare* a noastră de consecințele păcatelor noastre. O

[362] Scrisă în ziua de 1 martie, zi de sâmbătă ploioasă.

vindecare *bisericească* de bolile sufletului și ale trupului.

Iar vindecările *bisericești* sunt *divino-umane*, pentru că Dumnezeu conlucrează cu omul la *vindecarea* omului.

De aceea, în *Sinaxarul* acestei duminici ni se spune: „am pătimit [și pătimim] atâtea, pentru că Adam *n-a postit o singură dată*”[363]. Iar noi postim de mâine, pentru ca *să ne cerceteze* Dumnezeu cu harul Său și să ne facă *să mergem pe drumul* îndumnezeirii noastre, care e drumul omului *dintru început*[364].

Și prin aceasta înțelegem de ce e *nevoie* de cunoașterea trecutului omului și al Bisericii: pentru ca să știm care e *scopul* vieții noastre și *cum trebuie să ne împlinim ontologic*. Iar *scopul* vieții noastre este *îndumnezeirea noastră*, adică umplerea noastră continuă de har și de virtuți sfinte, care nu se poate face *decât în Biserică*. De unde înțelegem că *scopul* omului și al creației e acela de *a se înduhovnici* prin viața Bisericii, care e *centrul de iradiere* al Dumnezeului treimic în lume.

De aceea, nu e o *eroare* faptul că duminica trecută ne-am ocupat de *eshatologie* și de *Judecata Domnului*, iar acum ne ocupăm de *creație*, de primele lucruri și de *mântuirea* omului. Pentru că *mântuirea omului* este tema funda-

---

[363] *Triodul*, ed. BOR 2000, p. 106.
[364] Ibidem.

mentală a ambelor duminici, numai că în cea de dinainte am văzut *împlinirea* mântuirii iar în cea de acum, noi punem *început ascetic* mântuirii. Căci privirea dinspre viitor spre trecut e tot atât *de legitimă* ca și cea dinspre trecut spre viitor, atâta timp cât are în prim-plan *ridicarea* omului din păcat, prin pocăință și întoarcere la comuniunea de viață cu Dumnezeu.

Însă ridicarea omului din *boala* păcatului nu înseamnă doar o vindecare *a minții* omului de păcat ci *o vindecare* a întregului om.

Pentru că păcatul nu afectează doar o parte din om ci *întregul* om. Tocmai de aceea și postul, rugăciunea, milostenia, iertarea, privegherea, slujirea lui Dumnezeu și a aproapelui sunt *holistice*, vizează întregul om, pentru că prin acestea el *se înduhovnicește* cu totul.

Protopărinții noștri au fost amăgiți de Satana „prin mâncare”[365] și păcatul *ne-a dezbrăcat* de „veșmântul cel de Dumnezeu țesut”[366], adică de *slava* Lui. Tocmai de aceea, acest cuvânt dur, *izgonire*, pe care îl avem în titlul duminicii de față, ne vorbește despre această *ieșire* a noastră din vorbirea și vederea lui Dumnezeu, din comuniunea cu El.

Iar Protopărinții noștri Adam și Eva, fiind *izgoniți/ scoși* din Paradis, *au*

---

[365] Idem, p. 99.
[366] Ibidem.

plâns păcatul lor, au plâns *în cunoștință* de cauză, pentru că vedeau în ei *consecințele* lui. Pentru că ei au căzut *din bine*, din *binele comuniunii* cu Dumnezeu, întru care *a fost creat* omul de către Dumnezeu.

Și, așa cum vă spuneam și altădată, Protopărinții noștri Adam și Eva *s-au sfințit prin pocăința lor*, s-au îndreptat. Tocmai de aceea, Domnul *i-a scos din Iad*, la Învierea Sa din morți, dimpreună cu toți Sfinții Vechiului Legământ/ Testament și i-a făcut *moștenitori* ai Împărăției Sale.

Din acest motiv, ei sunt pentru noi, fiii Bisericii, *Sfinții Protopărinți Adam și Eva*, pentru că noi cunoaștem și *păcatul* dar și *îndreptarea* lor. Căci mulți Sfinți sunt amintiți în Scriptură doar *cu păcatul lor* dar nu și *cu îndreptarea* lor. Însă datele Sfintele Tradiții, *la fel de importante* ca și cele ale Sfintei Scripturi, *completează* cele nespuse în Scriptură și astfel avem *Icoana completă* a vieții lor.

Iar noi suntem *pregătiți* pentru post tocmai cu *exemplul pocăinței* lor, cu exemplul *mântuitor* al pocăinței lor, pentru ca *să ne vindecăm* și noi trupul și sufletul de păcate, după cum au făcut-o și Protopărinții noștri cei Sfinți și toți Sfinții, cunoscuți sau necunoscuți de către noi, ai lui Dumnezeu.

Neascultarea Protopărinților[367] este și realitatea vieții noastre. Pentru că și

---

[367] Idem, p. 100.

noi știm cum arată *neascultarea* de poruncile lui Dumnezeu și care sunt *consecințele* dramatice ale *amăgirii* noastre de către demoni. Căci orice *călcare de poruncă* e *o amăgire de sine*, pentru că încearcă „o mântuire”, fără Dumnezeu, de durere, de boală, de o nevoie presantă.

Iar când păcatele aduc *stricăciune* în noi tot mai mult și mai mult, când boala noastră se agravează, *medicamentul postului*, care înseamnă *renunțare brutală la păcate*, e *amar*...dar *vindecător* în timp. Din acest motiv, postul și rugăciunea și milostenia și toate faptele noastre bune nu sunt *motive de laudă* ci sunt *vindecări/ spălări/ curățiri* ale sufletului și ale trupului nostru de păcate.

Căci așa cum nu ne putem *lăuda* cu faptul că am făcut *o operație* sau că *urmăm un tratament*, pentru că asta înseamnă că, anterior, *am păcătuit grav* față de sănătatea noastră, tot la fel postul, rugăciunea, abținerea de la rele și împlinirea voii lui Dumnezeu sunt *necesități vitale* pentru noi.

Postul și plângerea păcatelor[368], tânguirea realității vieții noastre, dimpreună cu cererea milei și a iertării lui Dumnezeu[369] sunt *substanța* cântărilor liturgice ale acestei zile și ale Postului Mare.

---

[368] Idem, p. 101.

[369] Idem, p. 106.

Pentru că Biserica nu numai că *propovăduiește* restaurarea omului în relația cu Dumnezeu dar ea are și posibilitatea *să înfăptuiască* această *repunere* a noastră în har, această *vindecare* și *înduhovnicire* a ființei noastre. Iar fiecare dintre noi poate da mărturie despre *îndreptarea sa* în relație cu Dumnezeu. Îndreptare care e *o continuă luptă* cu păcatul, o continuă *ridicare* din păcat, o continuă *alipire*, prin har, de Dumnezeu.

Căci *a posti* înseamnă *a nu mai dori să fii cel de ieri*.

A posti înseamnă *să vrei să fii altul*. Să vrei să fii *mereu altul*.

Înseamnă *să te întraripezi* de dorul de Dumnezeu.

Înseamnă *să recunoști că ai nevoie* de El *mai mult decât* de sănătatea și de hrana și de apa și de somnul și de liniștea ta.

Postul este *o sforțare a întregii noastre ființe* spre Dumnezeu, care e umplută de harul Său și e întărită de El pentru a se ruga, pentru a nădăjdui, pentru a iubi, pentru a face lucruri simple dar importante pentru alții.

Postul *simplifică* nevoile noastre fizice dar *amplifică nevoia* duhului nostru de *a aprofunda* adevărurile Lui și de *a ne umple* de slava Lui.

Postul *ne aprinde inima* pentru rugăciune și ne face *să ne vedem*

neputințele, durerile, frustrările, neînțelegerile, limitările, aproximările.

De aceea, omul care postește *se cunoaște pe sine tot mai mult* dar, totodată, *cunoaște tot mai mult* mila lui Dumnezeu cu el și *rolul purtării Sale de grijă* în viața sa.

Postul e durere, e neputință, e sleire a trupului...dar e, în același timp, lățire și ardere a minții, e ințețire a vâlvătăii iubirii, e claritate în mișcări și în gânduri, e sprinteneală în gesturi, e scăpare de moleșeală, e o vedere, tot mai străvăzătoare, a aproapelui meu.

Cu alte cuvinte, *mă nevoiesc puțin* și *câștig mult*!

Pentru că postul e doar *începutul* meu, dorința mea de *a o rupe* cu păcatul...căreia Dumnezeu *îi iese în ajutor*, o sprijină și o împlinește. Și noi vedem, fiecare dintre noi, vedem *în noi* cum Dumnezeu *împlinește* gândul nostru cel bun și cum ne ajută să facem *pași de uriași*...din pașii *de furnică* ai postului nostru.

Așa că postul, în ultimul rând înseamnă *slăbire de kilograme* sau *dietă medicală*, pentru că el înseamnă, mai întâi de toate, *vindecare de păcate*, punerea noastră *sub ascultarea* lui Dumnezeu, *conducerea noastră* de către El spre tot binele.

Iar Evanghelia de azi [Mt. 6, 14-21] a vorbit despre *umplerea noastră de har* ca despre *comoara* noastră [v. 21]. Pentru

că adevărata comoară e acolo unde *ne e inima*, adică *întreg* sufletul nostru. Comoara e *în noi*, e *harul* Său, și de aceea trebuie să trăim *potrivit comorii* lui Dumnezeu din noi, *conform vieții duhovnicești*.

Așadar, iubiți confrați, „călătoria virtuților s-a deschis”[370], postul e *timpul vindecării, al înfrumusețării prin har* și cine se nevoiește, acela *întinerește* duhovnicește! Pentru că, în Biserica lui Dumnezeu, tinerii pot fi *bătrâni la minte* iar bătrânii s*e pot întineri duhovnicește* continuu prin viețuire dumnezeiască.

Și îmi place la culme să întâlnesc copii și tineri *bătrâni la minte,* cu scopuri mari, cu fapte mari, după cum și maturi și bătrâni *vioi la minte*, curați la inimă, fără priviri perverse și semețe, prin care dovedesc că *n-au pierdut timpul degeaba*.

Da, timpul *zboară* ca un porumbel alb, frumos, curat…și ne lasă *cu ochi triști*!

Și nu mai avem o *altă viață*, în care *să reparăm* ce am făcut prost acum, ci viața noastră de acum e *biletul de intrare* în veșnicie, care are doar două variante: cu sau împotriva lui Dumnezeu. Raiul sau Iadul. Fericirea veșnică sau drama veșnică.

Să nu ne pierdem timpul, iubiții mei, și nici *încrederea neclintită* în Dumnezeul mântuirii noastre!

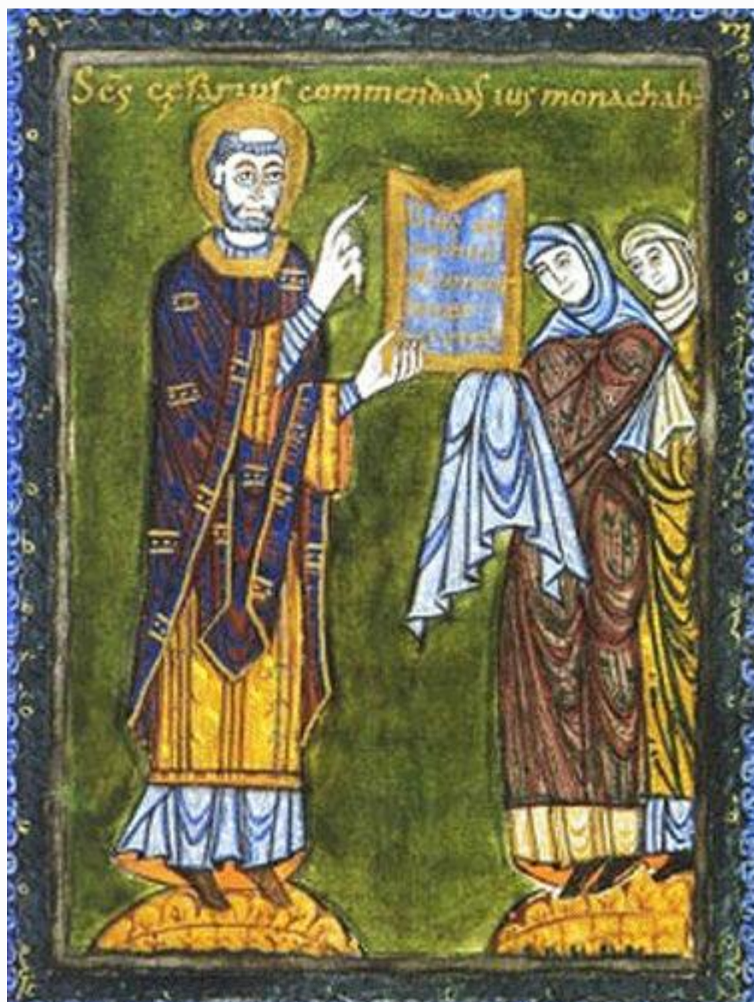
---

[370] *Triodul,* ed. cit., p. 108.

Nu suntem niciodată *singuri*! Nu suntem niciodată *părăsiți*! Nu suntem niciodată *ai nimănui*!

Ci noi am fost, suntem și vom fi, cu harul Lui, *ai lui Dumnezeu*, Cel întreit în persoane, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, a Căruia este slava, cinstea și închinăciunea în vecii vecilor. Amin!

Predica a 6-a despre teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles

Iubiții mei[371],

când oamenii *îți închid* ușa …Dumnezeu *îți deschide* mai multe uși, tocmai pentru ca nedreptatea să fie devoalată!

Și, la fel, când ni se pare că nu mai avem *scăpare*…că *ne sufocăm* de atâtea

[371] Predică scrisă în ziua de 3 martie 2014. În prima zi a Postului Mare.

ispite, griji, nefericiri, *scăparea de la Dumnezeu* e întotdeauna *minunată*, paradoxală și întărește credința noastră.

Pentru că Dumnezeu vede, în orice situație din viața noastră, *un moment* al mântuirii, un pas spre El. Și trebuie să învățăm de la Dumnezeu cum să ne comportăm cu oamenii: ca *întâlniri soteriologice*.

Așa că, în prima zi a Postului Mare, mergem mai departe cu cercetarea teologiei Sfântului Caesarius de Arles, pentru *a ne regăsi* pe noi în teologia lui cât și *puncte de legătură* între noi.

Predica a 48-a se ocupă iarăși de o temă scripturală majoră: în Scriptură sunt *binecuvântați* întotdeauna *cei smeriți*, pe când *cei mândri* sunt *blestemați*[372]. În 48. 7, el numește *iubirea* și *smerenia* „*cele două aripi* prin care sufletele smerite sunt înălțate la ceruri”[373], însă prin *mândrie* și *zgârcenie* „ne coborâm în Iad, prin imitarea Diavolului, care este autorul mândri-ei”[374].

În a 49-a, Sfântul Caesarius se ocupă cu modul în care Dumnezeiasca Scriptură *îi vede* pe văduve, orfani și săraci[375]. Și ea este tot la fel de actuală, ca și următoarea, în care îi îndemna pe credincioși să nu mai caute atât de mult *sănătatea trupească*, ci să caute, în

---

[372] FC 31, p. 243.
[373] Idem, p. 249.
[374] Idem, p. 250.
[375] Ibidem.

primul rând, „sănătatea inimii", adică a sufletului lor[376]. Iar dacă în a 49-a predică e vorba despre *excluderea socială*, tot mai extinsă în societatea noastră, în care *nu ne pasă* de cei care *nu sunt ca noi*...în a 50-a, el subliniază faptul că *sănătatea duhovnicească* e *prioritară* în fața celei trupești.

În 50. 1, ca și când secolul al 6-lea e secolul al 21-lea, autorul nostru vorbește despre cum se duceau contemporanii lui *la ghicitori* când aveau *probleme de sănătate*. Și Sfântul Ierarh Caesarius își exprimă durerea față de *micimea de minte* a celor care, în loc să vină la Biserică pentru vindecarea lor *autentică*, se duceau la „clarvăzători", ghicitori și vrăjitori și își atârnau de ei amulete diavolești și scrisori magice[377]. Fără doar și poate, amuletele și scrisorile fiind primite de la vrăjitori în urma unor sume de bani sau obiecte. De aceea, decadența religioasă de atunci, chiar dacă acum îmbracă forme mai „stilate", e aceeași în esență. Căci atunci, ca și azi, se duceau și cereau „ajutorul" demonilor dar nu lui Dumnezeu. Dădeau bani vrăjitoarelor și diverșilor impostori „religioși", în loc să își pună toată nădejdea în mila și ajutorul lui Dumnezeu pentru a se vindeca de boli.

Însă lor și nouă, Sfântul Caesarius ne spune: „Grăbiți-vă la Biserică, ungeți-

---

[376] Idem, p. 253.

[377] Idem, p. 254.

vă cu ulei sfânt, și primiți-L pe Hristos euharistic! Dacă veți face aceasta, veți primi sănătatea sufletului cât și pe cea a trupului"[378].

Și după cum a spus și într-o predică anterioară, Părintele nostru *unește* Sfântul Maslu cu Sfânta Euharistie, prezentându-ni-le ca *medicamente sacramentale* împotriva bolii. Pentru că boala are nevoie de *întâlnirea* cu harul dumnezeiesc ca să se vindece.

În 50. 2, Sfântul Caesarius îl citează pe Virgilius[379], cu versul 7. 338 din *Aeneid*[380], folosit ca evidențiere a răutății Satanei: pentru că „el are *o mie de feluri* de *a ne face rău*"[381].

Acesta este un mic exemplu, despre cum filosofia, literatura, știința, politica, experiența cotidiană pot deveni *locuri teologice*, atunci când sunt *preluate* și *prelucrate* în mod teologic. Dar pentru *a asimila* totul teologiei trebuie să fii mai întâi *un teolog al experienței*, un mădular viu al Bisericii, pentru ca *să știi cum* și *să ai nevoie* să faci asta. Altfel tot împrumutul *introdus* în discursul teologic e *ca nuca în perete*, pentru că *nu se integrează de la sine*. Tot în 50. 2, el prezintă veșnicia cu Dumnezeu ca pe *o vedere*

---

[378] Idem, p. 254.

[379] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Virgil.

[380] Idem: http://www.sacred-texts.com/cla/virgil/aen/index.htm.

[381] FC 31, p. 255.

continuă, în slavă, a lui Hristos, dimpreună cu Sfinții Lui[382]. În 51. 4, ne sfătuiește *să nu facem vrăji* pentru *a avea copii*[383].

Pe când în 53. 1, Sfântul Caesarius folosește sintagma: „maica lor, Biserica". O sintagmă pe care romano-catolicii o folosesc frecvent în ziua de azi, cu sensul că Biserica e *maica noastră duhovnicească*. Cea care ne-a renăscut prin Botez.

În 55. 1, într-o predică despre *multele păcate* pe care le naște beția, Părintele nostru vorbește despre „mânia excesivă" ca despre un rău mare[384]. *Mânie excesivă*, care, într-o predică a Sfântului Vasile cel Mare, era caracterizată ca *nebunie temporară*.

În 55. 2, el îi mustră pe cei care, de pomenirile Sfinților Mucenici, se îmbată, dansează și cântă cântece desfrânate și fac pantomimă într-un mod diavolesc[385]. Probabil că se referă la anumite ocazii punctuale, în care poporul „se distra" fără cuviință.

În predica a 62-a, *pocăința* e considerată *o întoarcere* la „comuniunea cu Biserica"[386]. Lucru pe care îl regăsim, în Taina Sfintei Spovedanii, în a 3-a rugăciune. În rugăciunea de după spovedirea păcatelor. Pe când 65. 1 conține, în

---

382 Ibidem.

383 Idem, p. 258.

384 Idem, p. 271.

385 Ibidem.

386 Idem, p. 303.

prima ei frază, expresia: „viclenia Diavolului”, sintagmă prezentă până azi în cultul ortodox.

În 65. 2 regăsim o altă expresie care a ajuns *un loc comun* în predica ortodoxă actuală: „omul închide *ușa* milei dumnezeiești”[387] prin nepocăința sa. Și cei mai mulți au în vedere, când spun *ușă*, Apoc. 3, 20.

Și e *un mare adevăr* acest lucru: pentru că nu Dumnezeu *nu e darnic* cu noi, ci noi nu suntem *darnici* cu sănătatea noastră, pentru ca *să cerem* mila Lui.

De aceea, câți am cunoscut mila Lui și marea Sa iubire de oameni, trebuie să le spunem și altora ceea ce ne-a învățat Dumnezeu. Pentru că și alții trebuie să trăiască iertarea lui Dumnezeu, curăția Lui, pacea Lui.

Așadar, iubiții mei, la începutul Postului Mare, vă doresc să fiți bucuroși și împliniți în toate faptele bune!

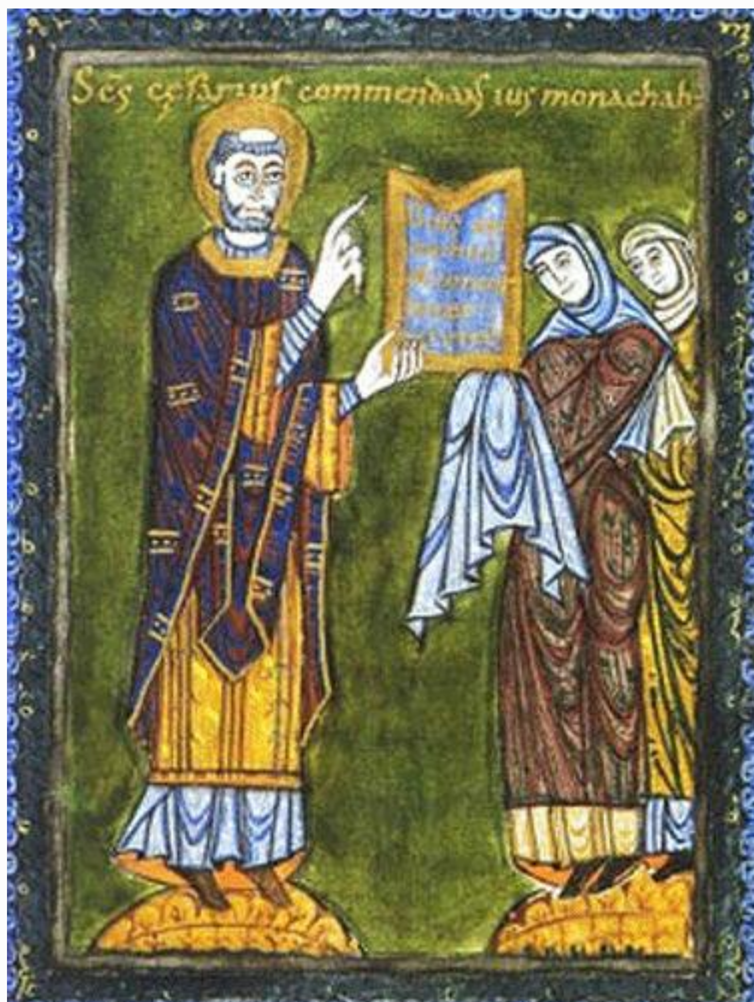
Toată binecuvântarea și rugăciunea din partea mea...și nu suntem *singuri*!

Niciodată, nicicând...

Amin!

[387] Idem, p. 312-313.

Predica a 7-a despre teologia Sfântului Ierarh Caesarius de Arles

Iubiții mei[388],

această a 7-a predică la Sfântul Caesarius e *ultima* din acest ciclu. Dar sper că ați înțeles cât de important e *să analizăm*, în mod atent, teologia unui Sfânt Părinte al Bisericii. Pentru că numai în acest fel putem *să ne intimizăm*, în mod real, cu gândirea sa și

---

[388] Scrisă pe data de 5 martie 2014, zi de miercuri.

să ne rugăm lui cu bucurie, cu inimă largă, cu încredere filială.

În 66. 1, Sfântul Ierarh Caesarius vorbește despre „sufletul care a fost ucis de sabia păcatului”[389]. Pentru că păcatul e *o omorâre* a sufletului. Și oricare ar fi păcatul nostru, el este *un atentat direct* și *dureros* la sănătatea noastră duhovnicească.

Însă Sfântul Caesarius ne spune că de moartea păcatului scăpăm *„printr-o credință fierbinte* și prin *băutura vindecătoare a lacrimilor*”[390]. Adică prin *plângerea* păcatelor noastre, care se face pentru noi *apă curățitoare* a sufletului și a trupului.

În 68. 2 regăsim *o sfătuire* foarte iubită și de alți Sfinți Părinți ai Bisericii: „să ne plângem pe noi înșine *ca pe niște morți*”[391]. Să ne plângem ca și când am fi morți și îngropați și vedem *câtă nevoie* avem de *răspuns bun* înaintea lui Dumnezeu. Pentru că numai *din perspectiva* morții vedem *foarte corect* viața. Acum, pentru că numai situația de aici o știm, ni se pare că viața terestră e *veșnică*, chiar dacă știm că moartea este o realitate inexorabilă. Dar când vom trece, prin moarte, la viața veșnică și vom vedea *standardele* veșniciei, atunci ne vom da seama cât de prost ne-am trăit viața, cât de indiferent, cât de lax...

---

[389] FC 31, p. 316.
[390] Ibidem.
[391] Idem, p. 323.

De aceea și Părintele nostru ne pune *să vedem* viața de acum...cu o privire *de dincolo* de moarte. Pentru că numai acea privire e autentică, e adevărată...în comparație cu *beția visătoare* de acum. Iar plânsul pocăinței, strigătul dureros al pocăinței, e *o trezire* la realitate.

În 69. 1, autorul ne spune că regii și împărații *i-au persecutat* pe creștini tocmai pentru că ei *au distrus idolii* din iubire pentru Hristos[392]. Însă „toți oamenii răi și perverși/ stricați, care i-au persecutat pe creștini, au fost distruși”[393].

De cine au fost distruși/ nimiciți? De Dumnezeu, prin Îngerii și Sfinții Lui sau prin diverși oameni păcătoși, care i-au omorât din îngăduința lui Dumnezeu. De aceea ne spune Sfântul Pavel, în Evr. 10, 31: „înfricoșător [este] *a cădea* întru mâinile Dumnezeului Celui viu” [GNT].

Tot în 69. 1, Sfântul Caesarius de Arles ne prezintă Biserica în dinamismul luptei ei cu Diavolul. Pentru că Biserica *luptă împotriva* tuturor formelor demonice de manifestare[394].

În 69. 2, el ne spune că Satana e numit de Scriptură *leu* datorită *furiei* sale și *balaur* datorită *vicleniei* sale[395]. Și, la începutul Bisericii, Satana s-a luptat

---

[392] Idem, p. 324.
[393] Idem, p. 325.
[394] Ibidem.
[395] Ibidem.

ca un leu cu Biserica, de aceea atât de mulți Sfinți Mucenici, pe când, mai apoi, când Biserica a primit libertate de manifestare, el a început să se lupte în mod *viclean*/ pervers/ parșiv cu Biserica[396]. Prin multe subterfugii. Prin nenumărate ispite și necazuri.

Răstignirea lui Hristos a fost preînchipuită în *Șarpele de aramă*[397]. De aceea, Părintele nostru ne invită *să privim* la Hristos Cel răstignit și înviat pentru noi, dacă suntem *mușcați* de viclenia Satanei[398]. Pentru că Hristos Dumnezeu este „viața noastră”[399].

În 69. 5, Sfântul Caesarius vorbește despre existența Bisericii în *realitatea brutală* a vieții sociale. El ne spune că „Biserica trăiește *în mijlocul* încercărilor, crescând prin ele, întărindu-se prin ele și izbutind în ele”[400], în mijlocul lor. Pentru că nu suntem niciodată *singuri*, ci întotdeauna *sprijiniți* de Dumnezeu în fiecare clipă a vieții noastre.

În 70. 1, autorul nostru vorbește despre *„pătrunzătoarea judecată* a lui Dumnezeu”, care îi desparte pe cei Drepți de cei răi[401], pe când în 70. 3, el vorbește despre *durerile* suferite acum ca despre *îndreptările* noastre[402]. În 71. 1,

---

[396] Ibidem.
[397] Idem, p. 326.
[398] Ibidem.
[399] Ibidem.
[400] Idem, p. 328-329.
[401] Idem, p. 330.
[402] Idem, p. 333.

adevărata bogăție a omului, care este în Biserică, e desemnată a fi *bogăția în* Dumnezeu[403]. Adică *o viață sfântă*. Pe când în 73. 1, el îi mustră pe cei care *plecau* de la Sfânta Liturghie[404]. Pe cei care nu stăteau toată slujba, ci plecau în timpul ei. Lucru care se întâmplă și azi...

În 77. 1-2, Sfântul Caesarius amintește de *plecarea genunchilor* în timpul rugăciunii de pocăință[405]. Pe când în 77. 4, el spune că Biserica este „o *fântână vie* sau *un râu duhovnicesc*”[406], pentru cei care trăiesc evlavios, cu adevărat ortodox.

În predica a 79-a, el le vorbește despre *un caz de posesie satanică*, pe care îl văzuseră cu toții în Biserică, în duminica precedentă[407]. Fapt pentru care le spune că *s-au înfricoșat foarte mult*, în timpul Sfintei Liturghii, când l-au văzut pe cel demonizat cum se manifestă[408]. Însă le spune că se tem de demonii care intră *în trupul* altora, dar nu se tem de demonii care *le intră în inimă*[409]. Iar lucrurile se petrec la fel și azi! Ne temem de demonizarea fizică dar nu și de cea sufletească. Când demonizarea *reală* e *împătimirea grețoasă* cu patimi de tot felul.

---

[403] Idem, p. 335.
[404] Idem, p. 432.
[405] Idem, p. 355-356.
[406] Idem, p. 357.
[407] Idem, p. 363.
[408] Ibidem.
[409] Idem, p. 364.

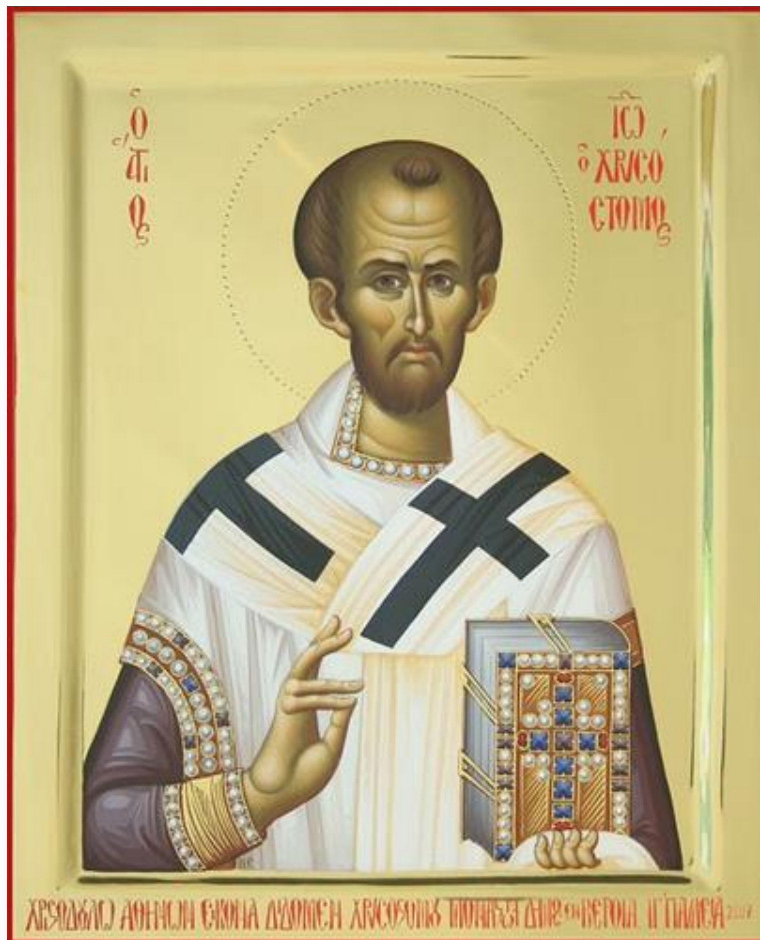
De aceea, iubiții mei, în acest dumnezeiesc post e timpul *să ne privim* foarte profund neputințele și păcatele!

Să le recunoaștem, în fața lui Dumnezeu, pe fiecare dintre ele și să cerem *vindecarea* noastră de ele.

Căci Dumnezeu, în multa Sa iubire față de noi, tocmai acest lucru așteaptă: ca să ne *vindecăm* de ceea ce *ne strică* frumusețea interioară.

Dumnezeu să ne întărească în fiecare clipă și în toate zilele vieții noastre, ca să ducem lupta cea bună a dreptei-credințe, în toată evlavia și curăția. Amin!

Prima predică la comentariul hrisostomic la Romani

Iubiții mei[410],

prin predica de astăzi începem *să studiem teologia* comentariului Sfântului Ioan Gură de Aur la *Epistola către Romani* a Sfântului Apostol Pavel, urmând ediția: *Comentariile sau Explicarea Epistolei către Romani a celui întru sfinți Părintelui nostru Ioan*

[410] Scrisă în ziua de 6 martie 2014.

Chrisostom, Arhiepiscopul Constantinopolei, traducere din limba elină, ediția de Oxonia, 1849, de Archim. Theodosie Athanasiu, Egumenul M-rei Precista Mare din Roman, București, Ed. Atelierele grafice Socec & Co., Societate anonimă, București, 1906, 503 p.

Comentariul e format din 33 de omilii. Adică 33 de predici pentru 16 capitole ale *Epistolei către Romani*.

Și voi urmări ediția românească din 1906 în paralel cu PG 60, unde e textul ei în latină și greacă. PG 60, col. 391-682. Însă ediția de față prezintă numai 32 de predici.

Așa că trecem de la teologia Sfântului Caesarius de Arles[411] la cea a Sfântului Ioan Gură de Aur, Patriarhul Constantinopolului[412], pentru a vedea, tot mai mult, cât de *organică* și de *profundă* e învățătura patristică a Bisericii.

Sfântul Ioan Gură de Aur începe prima omilie la *Epistola către Romani* cu precizarea că ea *nu e prima epistolă* a Sfântului Pavel.

Înainta ei scrisese I și II Corinteni și I Tesaloniceni[413]. Și conform Rom. 1, 11, el a scris *Epistola către Romani* fără să fi

---

[411] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/tag/sfantul-ierarh-caesarius-de-arles/.

[412] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Gur%C4%83_de_Aur.

[413] Ed. Athanasiu, p. 4-5.

fost vreodată la Roma[414], dar în Roma a scris *Epistolele către Filipeni* și *Evrei*, *II Timotei* și *Filimon*[415].

Însă a doua omilie, în PG 60, e numită *1 a* și nu *a 2-a*, tocmai de aceea nu sunt numărate 33, ca în ediția românească, ci 32 de omilii. Eu voi număra omiliile după ediția românească, așa că voi vorbi despre teologia celei *de-a doua omilii*, prin care se începe *comentariul propriu-zis* la epistola Sfântului Pavel.

Sfântul Pavel și-a semnat fiecare epistolă cu numele său, pentru că le trimitea departe dar nu și pe cea către Evrei, pentru că aceia îl urau[416]. Iar în greacă, numele său, e Παῦλος[417]. Și Sfântul Ioan insistă pe faptul că Dumnezeu *i-a schimbat* numele din Σαῦλος în Παῦλος[418] și că el e *foarte recunoscător* față de Dumnezeu în modul în care scrie[419].

În Rom. 1, 5-6, Sfântul Pavel vorbește despre *universalitatea* mântuirii[420], spunându-ne tuturor că niciun neam de pe fața pământului nu e *impropriu* mântuirii.

Toate neamurile sunt chemate la credința în Hristos și la intrarea în

---

414 Idem, p. 5.
415 Idem, p. 5-6.
416 Idem, p. 9.
417 PG 60, col. 395.
418 Ibidem.
419 Ed. Athanasiu, p. 10, 14.
420 Idem, p. 16.

Biserică prin Dumnezeiescul Botez, pentru că toți credincioșii suntem *chemați la sfințenie*[421].

În omilia a 3-a, Sfântul Ioan ne povățuiește *să Îi mulțumim* lui Dumnezeu pentru toate, indiferent de situația, bună sau rea, în care ne aflăm[422]. Căci și Dumnezeiescul Apostol Pavel *se ruga necontenit* pentru întreaga lume[423] și niciodată *nu arunca vina* pe Dumnezeu pentru cele trăite de el[424].

Tot aici, Sfântul Ioan compară *lașitatea* lui Platon[425] cu *cutezanța* Sfântului Pavel, cel care a propovăduit în toată lumea locuită [πᾶσαν τὴν οἰκουμένην][426]. Pentru că în limba greacă ἡ οἰκουμένη înseamnă *pământ locuit* sau *umanitatea* sau, în acel context, în care trăia Sfântul Pavel, *populația/ teritoriul Imperiului Roman*[427].

Numai că astăzi, Biserica trebuie să se adreseze, cu adevărat, tuturor națiilor pământului și pentru asta trebuie ca oamenii lui Dumnezeu, care simt vocația propovăduirii, să propovăduiască oriunde merg și prin orice canale media.

Iar cum lumea onlineului e *lumea tuturor națiunilor* pământului, a propo-

---

421 Idem, p. 17.
422 Idem, p. 20.
423 Idem, p. 22.
424 Idem, p. 28.
425 A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Platon.
426 Ed. Athanasiu, p. 30/ PG 60, col. 407.
427 A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Imperiul_Roman.

vădui în online, în mod asumat, înseamnă *a vorbi pentru toată lumea*.

Sfântul Ioan subliniază faptul că Sfântul Pavel *nu se rușina* să propovăduiască Evanghelia lui Hristos[428], pentru că Crucea Domnului este pentru noi „lucrarea negrăitei iubiri de oameni [τὸ τῆς ἀφάτου φιλανθρωπίας ἔργον]”[429] a lui Dumnezeu.

Și nici noi *nu ne rușinăm* de Evanghelia lui Hristos, dacă *o trăim* pe puterea noastră și dacă *am simțit din plin* creșterea noastră duhovnicească.

Pentru Martin Luther[430], Rom. 1, 17, adică fragmentul: „dreptul din credință va fi viu [ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, *cf.* GNT]”, înțeles non-eclesial, a fost un prilej de mare rătăcire.

De aici a ajuns la concluzia că *doar credința contează* și a neglijat total *asceza transfiguratoare*.

Însă la Sfântul Ioan Gură de Aur, Rom. 1, 17 se referă la viața viitoare[431]. La *ce va face* credința vie, plină de curăție, de sfințenie și de fapte bune, din noi. Motiv pentru care, el ne îndeamnă să credem cu adevărat în Dumnezeu, pentru că credința este „maica tuturor bunătăților [τὴν πὰντων τῶν ἀγαθῶν μητέρα]”[432], iar prin ea păstrăm „dogmele

---

[428] Ed. Athanasiu, p. 32.
[429] Ibidem/ PG 60, col. 408.
[430] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Martin_Luther.
[431] Ed. Athanasiu, p. 34.
[432] Idem, p. 36/ PG 60, col. 410.

cele drepte [τὰ ὀρθὰ δόγματα]" și „viața [τὸν βίον]"[433].

Căci credința ortodoxă, iubiții mei, e *fundamentul dinamic* al vieții ortodoxe!

Ea cere de la noi o *întrupare autentică*, personală și nu *o mimare exterioară*.

Credința e una cu noi, cu cele mai adânci dorințe și tresăriri ale vieții noastre, dacă harul credinței s-a coborât *până în străfundurile* ființei noastre.

De aceea, noi nu vorbim despre credință ca despre o sumă de adevăruri, care, învățate pe de rost și mărturisite, înseamnă *tot ceea ce trebuie să facă* un creștin-ortodox, ci vorbim despre credință ca despre adevărurile lui Dumnezeu, sădite în noi de slava Lui, în ritmul cărora noi trăim și suntem.

Vorbim despre o credință, o nădejde și o dragoste pentru Dumnezeu, care sunt una cu tot ceea ce suntem noi.

Tocmai de aceea *a păcătui* împotriva lui Dumnezeu înseamnă *un act total al ființei* noastre, care cere *o pocăință deplină,* care e tot un act holistic/ totalizator al ființei noastre.

Și mă bucur foarte mult că am început să vorbim despre teologia Marelui Ioan Gură de Aur, pentru că de la el avem ce învăța, avem ce aprofunda, avem ce îndrepta în noi înșine. El, alături de Marele Pavel, ne sunt *Părinții noștri de conștiință*, sfătuitorii cei mari

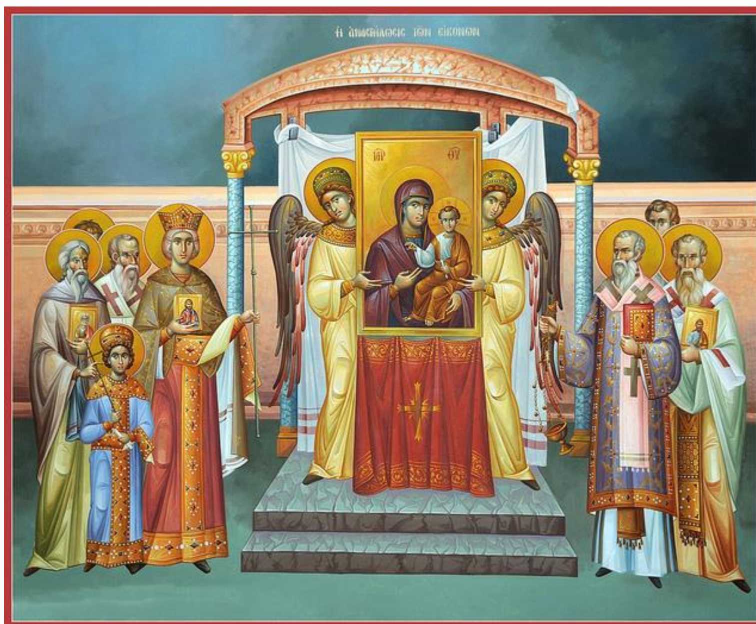
---

[433] Ibidem/ Ibidem.

ai creștinilor și trebuie să îi chemăm în rugăciune și să le arătăm inima noastră, pentru ca ei să ne vindece de neștiință, de nelucrare, de indiferență față de voia lui Dumnezeu.

Doamne, Dumnezeul nostru, Cel mare și Preaînalt, pentru rugăciunile iubiților Tăi, Pavel și Ioan, Părinții noștri, dă-ne să înțelegem voia Ta și să umblăm întru înnoirea vieții! Căci a Ta este slava, cinstea și închinăciunea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la *Duminica Ortodoxiei* [2014]

Iubiții mei[434],

ziua liturgică de azi, în *Triod*, se numește duminica „în care se pomenește dreapta credință”[435]. Însă, în fapt, pomenim *restaurarea* în Biserică a Sfintelor Icoane, din 843, făcută după prigoana iconoclastă, care a cunoscut două perioade dureroase: prima: între 730-787 și a doua: între 813-843[436].

Însă cinstirea Sfintelor Icoane (iconodulia) este *o trăsătură definitorie* a Bisericii lui Hristos, pentru că ea este o

[434] Predică scrisă în ziua de 8 martie 2014, zi de sâmbătă.

[435] *Triodul*, ed. BOR 2000, p. 204.

[436] *Cf.* http://ro.orthodoxwiki.org/Iconoclasm.

propovăduire picturală a întrupării Sale. Dacă în Dumnezeiasca Scriptură avem chipul lui Hristos în cuvinte, în Dumnezeieștile Icoane avem același chip al lui Hristos în imagini. Chipul Lui, al Maicii Lui, al Sfinților Îngeri, al Sfinților Lui...Sfintele Icoane fiind *ferestre* către cei iconizați, după cum cuvintele sunt *ferestre* către persoanele despre care se vorbește.

Atentatul asupra lui Hristos al iconoclasmului[437] a fost resimțit *tot atât de dureros* de Biserică ca și cel al lui Arie împotriva persoanei Sale. Pentru că ereticul Arie[438] a spus că Hristos e *doar om*, negând dumnezeirea Lui, pe când iconoclaștii nu au vrut *să Îl mai vadă* ca om, negând întruparea Lui și dorind ca chipul Său dumnezeiesc *să dispară* de pe fața pământului. Au dorit *o eliminare vizuală* a lui Hristos din istorie.

Însă cine poate pretinde că *iubește* pe cineva, dacă, după moartea lui, arde orice fotografie sau lucru care i-a aparținut acestuia? Pentru că iubirea, în esența ei, păstrează amintirile și lucrurile cu multă atenție și nu le distruge.

Iubirea nu este *iconoclastă*, ci doar *ura*! Doar fanatismul. Doar puțina aprofundare teologică...dă cu toporul în

---

[437] A se vedea: http://www.greece.org/romiosini/iconoclastic.html.

[438] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Arie_din_Alexandria.

Sfintele Icoane sau astupă cu var frescele sfinte ale Bisericilor.

De aceea, Biserica, Trupul mistic al Domnului, a păstrat timp de 2.000 de ani multe date și lucruri de la Hristos și de la Sfinții Lui și le cinstește ca pe locuri pline de har, binecuvântate. Pentru că Domnul, Maica Domnului, Sfinții Lui au trecut pe acolo...au suferit...au făcut minuni...și acele locuri și lucruri de la ei sunt *comorile* Bisericii.

Iar dacă noi, fiecare dintre noi, păstrăm cu recunoștință și cu lacrimi de iubire *amintirile* de familie, cum să nu păstrăm și să nu cinstim, cu evlavie sfântă, tot ceea ce înseamnă carte, icoană, obiect liturgic, Sfinte Moaște, care sunt *sfințenia* Bisericii?

Astfel, când mergem undeva, la o Biserică veche, când citim cărți scrise acum 500, 1.500, 2.000, 3.000 de ani, când ne închinăm la Sfinte Moaște de sute de ani, trebuie să fim *recunoscători* lui Dumnezeu pentru această *mare încredințare* și pentru dragostea celor care *le-au păstrat* pentru noi. Pentru că ele sunt *semne* ale credinței și ale mântuirii celor de dinaintea noastră, cărora trebuie *să le urmăm* exemplul.

Anul acesta au fost editate în română *minunile* Sfântului Ioan de Kronstadt[439]. La finalul cărții găsim o

---

[439] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2013/12/19/acatistul-sfantului-ioan-de-kronstadt-20-decembrie/.

minune recentă, din 1992, din Rusia, unde în mănăstirea închinată Sfântului Ioan, o Icoană a Maicii Domnului *s-a înnoit* în mod minunat. Descrierea e următoarea: o Icoană a Maicii Domnului era întunecată, încât nu se putea desluși chipul ei.

Însă, deodată, „chipul Preacuratei Fecioare de pe icoana Acoperământului a început *să strălucească*. Apoi, treptat, s-a înnoit de sus în jos, de la chipul Maicii Domnului până la tălpi. Cei rânduiți cu slujirea în altar vedeau cum, în fiecare zi, câte o părticică din icoană *devenea tot mai strălucitoare*, cum culorile deveneau mai limpezi și formele mai conturate, iar micile crăpături s-au refăcut de la sine. [Imediat după Paști și] până la Cincizecime, aproape întreaga icoană se înnoise. Dintr-o icoană gri, întunecată, devenise una *de culoarea cerului*. Maica Domnului strălucea *cu o frumusețe nepământeană*"[440].

Dar această minune nu e *unică* în istoria Bisericii! Tot felul de astfel de minuni copleșitoare s-au petrecut în timpul persecuției iconoclaste și oricând Sfintele Icoane au fost necinstite…sau când s-au petrecut mari dureri, războaie și cataclisme de tot felul.

Pentru că Domnul și Sfinții Lui, pe măsura evlaviei și a credinței noastre, au

---

[440] *Minunile Sfântului Ioan de Kronstadt*, ed. alcătuită de I. K. Surski, trad. din lb. rusă de Gheorghiță Ciocioi, Ed. Sofia, București, 2014, p. 233.

făcut și fac minuni mari în viața Bisericii și a întregii lumi.

Însă cei care se tem ca nu cumva „să cadă în idolatrie”, dacă cinstesc Sfintele Icoane, nu au Sfinte Icoane în casă pentru ca să le amintească de Domnul și de Sfinții Lui dar *au fotografii* cu ei și cu copiii lor. Deși nu-i trece niciunuia prin cap, că dacă privește la fotografiile copiilor...le confundă cu proprii lui copii.

Pentru că iconoclasmul tocmai asta a vrut, în definitiv: *să înlocuiască* pe Dumnezeu-omul cu centrarea pe omul păcătos, căzut. Și când nu mai avem în centrul nostru chipul lui Hristos și cuvintele Lui și Biserica Lui și modul divino-uman al viețuirii creștine, adică *viața în har*, trăim secular, trăim la întâmplare, trăim păgânește.

Pentru că Hristosul Bisericii e Cel care ne ajută *să ne transfigurăm* întreaga ființă, după cum *i-a ajutat* pe toți Sfinții Lui. Sfinții Lui, care sunt acum în Împărăția Sa, sunt iconizați de Biserică *din perspectiva veșniciei*, plini de slavă, pentru ca să ne invite pe toți *să ne umplem* de slava Lui.

Căci dacă *nu ne umplem* de slava Lui, privindu-L pe El iconizat și pe Sfinții Lui, *ne umplem de patimi*, privind la oameni pătimași ca și noi.

Însă viața Bisericii e *duhovnicească*, înseamnă *umplere a noastră de har* și *dezgolire continuă de patimi*. De aceea,

dacă vrem viața cu Dumnezeu, trebuie *să ne deparazităm* de patimi în mod iconic, adică devenind tot mai mult *după chipul* lui Hristos, Care este *împlinirea* noastră, a tuturor.

La cântarea a 8-a a *Utreniei* de azi, avem următorul pasaj imnografic: „Cinstea și închinarea icoanei, cu adevărat aducând-o la acela al cui este chipul, o cinstim urmând învățăturile grăitorilor de Dumnezeu”[441].

Ea, Icoana, ne vorbește despre faptul că este *un pasaj vizual* spre întâlnirea cu persoana iconizată.

Ea nu e niciodată *persoana* ci *chipul* persoanei!

Tocmai de aceea, Sfintele Icoane *aprind dorul nostru*[442] după Dumnezeu, sunt *pasaje* spre Dumnezeu și nu *ziduri* care se interpun în fața iubirii noastre pentru Dumnezeu.

Pentru că nici fotografiile și lucrurile celor pe care *îi iubim* nu sunt *ziduri* în fața iubirii noastre pentru ei ci...*răscoliri și mai puternice* ale iubirii noastre pentru ei.

Însă, *ca să Îl cinstești* pe Dumnezeu, trebuie *să fii plin de dorul* pentru El. Și dorul pentru El ne învață să fim *acrivici/ foarte atenți* cu adevărurile Lui, tocmai pentru că Îl iubim pe El cu adevărat. Pentru că cine e *atent* la

---

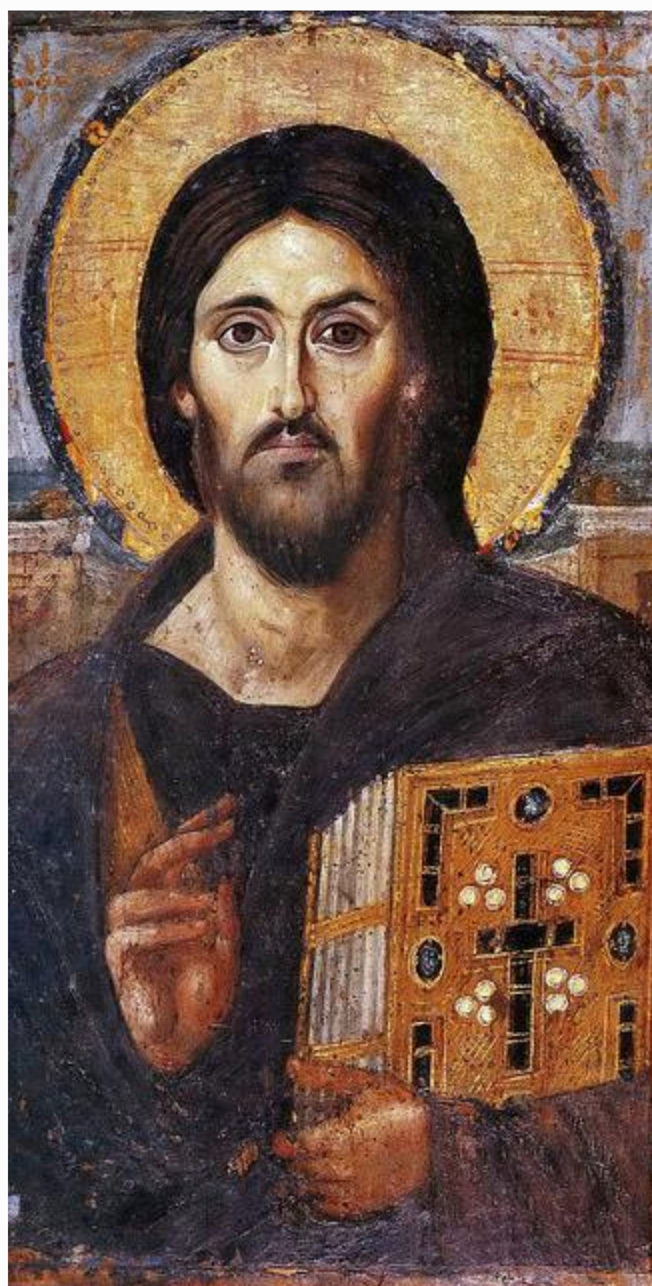
[441] *Triodul*, ed. cit., p. 213.

[442] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2014/03/06/pastorala-sinodala-la-duminica-ortodoxiei-2014/.

adevărurile Lui și nu amestecă dogmele ortodoxe cu minciuni, aceluia nu îi plac nici *falsificările iconice* ale chipului Său.

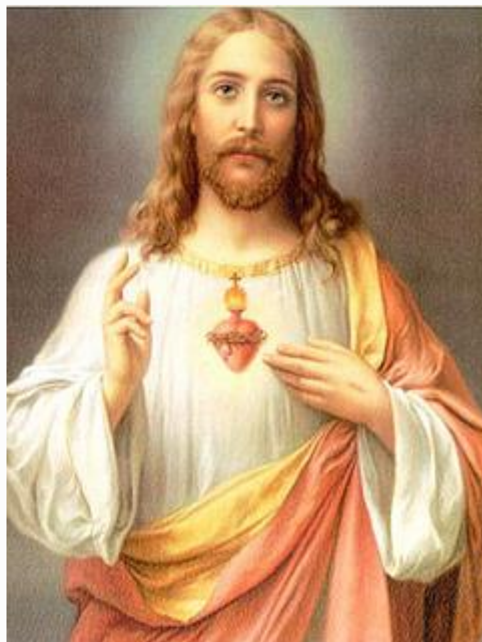
Pentru că într-un fel arată *chipul iconic* al lui Hristos, păstrat de Biserica Lui, de Biserica Ortodoxă, și în alt fel arată *efeminările* chipului Său, *destructurările* chipului Său.

Chipul lui Hristos e acesta:

E *grav*, e *ascetic*, e *transfigurat*, pentru că e Hristos Cel răstignit și înviat și înălțat de-a dreapta Tatălui.

Pe când o mostră *de destructurare* a chipului iconic al Domnului e aceasta:

Unde El este *doar om*, e *non-ascetic* și *nu imprimă* în noi *dorința de transfigurare*, adică de curățire continuă de patimi și de umplerea de slava Prea Sfintei Treimi.

Însă noi începem Postul Mare cu nevoia de *a vedea* și de *a urma* celor prezenți în *Sfintele Icoane* și cu *acrivia/ exactitatea credinței ortodoxe*, pentru că Biserica vrea să ne spună că postul are la bază *teologia*, că postul e *teologic* și are sens *teologic*.

Postul înseamnă *o tot mai mare nevoie* de Dumnezeu, pentru ca să fim tot mai mult *suflete*...și nu *trupuri*. Iar când vrei să fii *duhovnicesc*, adică tot

mai mult plin de har și tot mai puțin trupesc și relaxat în mod păcătos, vrei să fii *serios*, grav, profund în fiecare alegere a vieții tale.

De aceea, postul, cu toate opreliștile lui, ne arată că viața nu înseamnă nicidecum *exces*, ci *potențare de ritm*, de trăire, de înțelegere. Înseamnă *concentrare* a energiei interioare pentru a face binele și nu *disipare* a ei. Iar *contemplarea teologică* a Sfintelor Icoane și starea în fața lor e o stare ascetică, plină de rugăciune, de atenție, pentru că ele ne constrâng la *a privi esențialul* vieții ortodoxe: relația plină, reală, bogată cu Dumnezeu.

Așa că Sfintele Icoane, care *se înnoiesc în mod minunat* sau *plâng*, care *ne privesc cu dulceață duhovnicească* sau *în mod aspru*, ne sunt *pedagogi* spre viața cu Dumnezeu. Iar dacă cuvintele Domnului și ale Sfinților *ne bucură* sau *ne fac să ne rușinăm*, tot la fel și chipurile lor ne fac *să ne venim în fire*.

De aceea, iubiții mei, în ziua de azi, la o săptămână de la începutul Postului Mare, trebuie să fim convinși că prin toată Tradiția Bisericii nouă *ne strălucește harul adevărului*[443].

Iar Sfinții Părinți ai Bisericii ne călăuzesc spre tot adevărul, dacă ne lăsăm învățați dumnezeiește de către ei. Fiind alături de Patriarhii Bisericii[444],

---

[443] *Triodul*, ed. cit., p. 206.

[444] A se vedea:

adunați sinodal la Constantinopol, în aceeași iubire și evlavie pentru dreapta-credință a Bisericii, trebuie *să gândim patristic* apartenența noastră la Ortodoxie, adică după învățăturile și exemplele de viață sfântă ale Sfinților Părinți.

Pentru că altfel ne secularizăm, ne depărtăm de viața sfântă a Bisericii pentru trăirea la întâmplare.

Așa că, iubind viața cu Dumnezeu, adică trăirea în curăție și în sfințenie, să postim cu pace și să ne rugăm pentru unitatea și mântuirea întregii lumi.

Pentru ca Dumnezeul păcii și al iubirii de oameni, să ne facă pe noi *una* întru El, în comuniune sfântă cu Tatăl, cu Fiul și cu Duhul Sfânt, cu Dumnezeul nostru treimic, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

---

http://www.teologiepentruazi.ro/2014/03/08/sinaxa-panortodoxa-de-la-istanbul-6-9-martie-2014-1/.

Predică la Duminica a 2-a din Postul Mare [2014]

Iubiții mei[445],

când oamenilor le e *cald*, uită că există ger, vânt, durere, cataclisme de tot felul, pentru că *se concentrează* pe nevoia lor de acum. Se unidimensionalizează.

Însă, cu cât ne concentrăm mai mult pe ceva care *ne enervează* sau pe o *grijă* personală...cu atât nu mai vedem *ce trebuie să facem* în clipa de față. Căci

---

[445] Predică scrisă în ziua de 15 martie 2014. Zi de sâmbătă, cu soare și vânt.

pierdem din vedere spectrul larg al realității.

Iar demonii, care *ne manipulează* primii...sau demonii lucrând prin oameni...vor să privim lucrurile numai dintr-o perspectivă, numai din punctul de vedere *al patimilor* noastre și nu *al realității*.

Ne vor *lipiți* de o idee, de o șicană, de o suferință...pentru ca să nu fim *liberi*. Liberi interior, duhovnicește. Pentru a nu fi...*împliniți*.

Pentru că realitatea e vastă, e complexă, pe când manipularea ne indică *doar un om*, doar un subiect, doar o temă, doar o problemă. Și când avem *doar o problemă*...nu mai vedem miile de probleme care au legătură cu problema noastră.

Pentru că problemele unui om sunt și problemele unei societăți, unei lumi, unei epoci.

În Evanghelia de azi [Mc. 2, 1-12], vedem, în mod foarte clar, cum problemele personale fac *neîncăpătoare* locurile unde se promite vindecare. Domnul a intrat în Cafarnaum [Καφαρναοὺμ][446], s-a auzit de acest lucru (v. 1)...și casa unde era El s-a umplut de oameni dar și curtea casei (v. 2).

Veneau, spune Sfântul Marcu, pentru ca Domnul „să le spună lor

---

[446] A se vedea: http://es.wikipedia.org/wiki/Cafarna%C3%BAm.

cuvânt" (v. 2, GNT). Să le vorbească. Dar, fără doar și poate, și pentru ca să-i vindece.

Însă vindecarea reală vine *din ascultarea* voii lui Dumnezeu. Pentru că sufletul se vindecă în același timp cu vindecarea trupului. Tocmai pentru că sufletul *se îndreaptă* spre Dumnezeu și *se umple* de slava Lui și trupul, unit în mod dumnezeiește cu sufletul, se umple de slava lui Dumnezeu.

Și că așa stau lucrurile, se vede din realitatea Sfintelor Moaște ale Sfinților, unde întreg trupul e *înduhovnicit*, pentru că întreg sufletul Sfinților e *plin de lumina* lui Dumnezeu.

Căci Dumnezeu nu sfințește pe om *fragmentar* ci *în integralitate*.

Omul care se îndumnezeiește se îndumnezeiește în mod deplin, pentru că se unește interior, în mod deplin, cu slava Dumnezeului treimic.

...Veniseră *să audă* cuvintele lui Dumnezeu și *să se umple* de slava Lui!

Și e o *mare binecuvântare* să înțelegi faptul, că pe fiecare zi *te afli* în fața lui Dumnezeu și că *împlinirea ta* este *slava* feței Sale.

Pentru că, dacă nu e El *împlinirea* noastră cotidiană...ne lăsăm manipulați de tot felul de „mici probleme", aparent *insurmontabile*. De netrecut. De neînvins...

Însă nimic nu e *de neînvins*...când suntem *cu* Dumnezeu!

Pentru că victoriile *reale* și cu adevărat *mântuitoare* sunt victoriile *împotriva patimilor* noastre, a fricii noastre, a neputinței noastre.

Iar dacă pierdem lupta *din înăuntru*...nu suntem *nimic* în afară, orice poziție socială am ocupa noi. Pentru că mântuirea noastră se lucrează *în taina adâncă* a persoanei noastre.

Oamenii erau *în casă*...înaintea Domnului...dar și *la ușa* casei.

Pentru El nimeni nu era...*în afara* casei...în afara *relației* cu El...pentru că El îi vedea pe toți...și ne vede pe toți...deodată...stând *înaintea* Lui.

De aceea, când ni se pare că suntem...*în afara* vederii Lui...trebuie să știm că acest lucru e *o blasfemie* la adresa iubirii Sale de oameni.

Pentru că nimeni, absolut nimeni...nu e în afara...ochilor Lui!...Pentru că vederea Lui e *peste toți* oamenii, din toate locurile și din toate timpurile. Nimic nu e *neștiut* la El, nimic nu e *ascuns*, nimic nu e *tainic* pentru ochii Lui.

Și când ne încumetăm, în mod copilărește, să spunem binelui *rău* și *să fariseizăm* adevărul și să credem, așa, u-topic...că vom scăpa, cumva, *nepedepsiți*...de către El, pentru câte spunem, facem și plănuim...o, da, *ne înșelăm amarnic*!

El știe *intențiile* noastre. Pentru ce spunem și facem una sau alta. Lumea ne

judecă în măsura în care e *curățită* de patimi ca să vadă...adevărul nostru interior. Dacă e la fel *de oarbă* ca noi...nu vede nimic!

Însă Dumnezeu știe *motivele adevărate*...ale fiecărui lucru, gest, cuvânt al nostru. De aceea suntem îndemnați, de către Sfinții lui Dumnezeu, să ne temem pentru *cele ascunse* ale noastre. Adică pentru *adevăratele intenții* ale faptelor noastre.

Din perspectiva oamenilor, unele gesturi de pocăință și de disperare umană...par *de nefăcut*. Par lucruri *bădărane*.

Numai că *adevărata bădărănie* a noastră nu e *nevoia*, nu e *boala*, nu e *cererea de ajutor*...ci păcatul. Păcatul e, cu adevărat, *o mizerie incalificabilă*, un lucru *abominabil* în fața ochilor preacurați ai lui Dumnezeu. Pentru că păcatul înseamnă indiferență, cruzime, egoism, delăsare, deznădejde.

Însă nevoia...boala...durerea...nu sunt niciodată *acte bădărane*...ci *neiubiri!*

Tocmai de aceea, Domnul nu a considerat *un lucru aiurea* faptul că patru bărbați au introdus, prin acoperiș, pe un paralitic înaintea Lui (v. 3-4).

Nu I s-a părut...un lucru „ca nelumea".

El nu a găsit *nelalocul* lui modul în care oamenii, din iubire și milă pentru cel bolnav, au apelat la Sine...și nici nu a *menajat* audiența. Ci, dimpotrivă, deși

știa că grammateii/ învățații/ cărturarii, cugetau în inimile lor împotriva a tot ceea ce *nu le plăcea* (v. 6), El *îi iartă păcatele* paraliticului (v. 5)…pentru ca *să îl vindece* de boală.

De aceea, e greu să îi explici unui om nedus la Biserică *ce se revarsă* în inima ta…după ce te spovedești. Căci dacă te spovedești curat, cu toată conștiința, punctual, păcat cu păcat, păcate de care numai tu te crezi *vinovat*…se revarsă în tine multă pace, multă iubire, multă candoare, multă liniște. Pentru că *te împaci* cu Dumnezeu, care *te umple* de pacea Lui.

Așa că omul care știe ce înseamnă *să fii vindecat* de Dumnezeu, fuge, în primul rând, la *duhovnic* și apoi la *medic*! Pentru că sufletul e cel care începe *să se vindece* primul, prin Spovedanie și prin împărtășirea cu Domnul.

Dacă de la *cap* se împute peștele…tot de *la suflet* se vindecă omul!

Și așa înțelegem de ce oamenii înduhovniciți nu se uită *prea mult* la bolile și neputințele trupești de tot felul, ci se uită la împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, la curăția vieții lor și la fapta cea bună.

Pentru că sănătatea e *mai bună* decât toate…Numai cu amendamentul: sănătatea *sufletului* e mai bună decât toate. Și *în sănătatea* sufletului intră

dreapta-credință și *dreapta viețuire evanghelică*.

Căci nu ne ajută cu nimic la mântuirea noastră o sănătate robustă a trupului, multă rezistență la frig, la cald, la durere, la boală...dacă nu suntem *rezistenți* și în fața ispitelor de tot felul. Dacă nu știm *să-I mulțumim* lui Dumnezeu pentru toate și să avem *recunoștință*.

Însă asta nu înseamnă, totodată, că trebuie să fim *iresponsabili* față de sănătatea, de timpul și de averea noastră. Ci având grijă de toate, cu înțelepciune, trebuie *să precumpănească* grija noastră față de sănătatea duhovnicească decât față de sănătatea fizică.

Și Domnul ne arată în cazul acestei vindecări, că iertarea dumnezeiască e *începutul* a toată sănătatea. Pentru că, după ce i-a iertat *păcatele*...și nu *păcatul* (pentru că multe sunt păcatele noastre), *l-a vindecat* și de neputința lui fizică (v. 11).

Noi, oamenii, care suntem concentrați mai mult pe *ce se vede*, la modul grosier...decât pe ceea ce văd *numai cei curați cu inima*, credem că minunile sunt „imposibile”. Pentru că am fost ideologizați cu faptul că lumea aceasta e numai *cât vedem noi* că este.

Și observ asta și la omul cu puțină carte dar și la intelectuali: au o perspectivă foarte redusă, empirică, *pozitivistă* asupra realității.

Lumea e *cât văd* ei că e…*cât pipăie* ei realitatea.

Însă Dumnezeu, Care *nu ține cont* de modul nostru îngust de a vedea lucrurile, când e vorba *să ne mântuiască*, ci e *paradoxal* în toate, nu face minuni, mai întâi *vizibile*, pentru tot gură-cască, ci *tainice*…

Vindecarea de păcate, cu tot ceea ce înseamnă ea, este *o bucurie interioară imensă*. E o enormă împlinire și umplere de încredere și de poftă de viață.

Iar cine e *vindecat interior* de vreo patimă, cine primește *luminări* și *vederi dumnezeiești* de la Dumnezeul nostru treimic…nu mai are nevoie de vindecări *exterioare* sau de *minuni expozitive*, apologetice.

Însă oamenii *înguști* la vedere… când l-au văzut ridicându-se de jos, de pe pat…și că merge, că poate să meargă…atunci au crezut că s-a produs *cea mai mare minune* și L-au lăudat pe Dumnezeu (v. 12).

Numai că nu atunci s-a produs *marea minune*!

Marea minune s-a produs atunci…când grammateii considerau că Domnul *blasfemiază*. Atunci când *nu au crezut* că vindecarea de păcate s-a produs.

Adică *marea minune* a avut loc când doar el, paraliticul, *a știut*-o, pentru că s-a petrecut în ființa lui, ca un mare dar de la Dumnezeu.

Marea minune a fost tainică...pe când *minunea pentru orbi*, minunea *apologetică* și *pedagogică* în același timp, a fost valorizată *mai mult* decât cea profundă.

Fără doar și poate, orice minune a lui Dumnezeu e o imensă binecuvântare și iubire. Însă *adevăratele minuni* sunt cele pe care El *le lucrează* în noi în mod mistic/ tainic/ profund și în urma cărora noi *ne schimbăm radical* viața.

Căci *sensul* minunii e *să ne lege* de Dumnezeu, să începem *o relație vie* și *veșnică* cu El.

Da, omul care a intrat *prin acoperiș*...a ieșit *pe ușă* în mod sănătos!

Pentru că omul care a intrat *prin acoperiș*, plin de înfrigurare, de nevoie presantă...L-a întâlnit pe Cel care știe, vede, ajută nevoile oamenilor.

Dar dacă ar fi *intrat* în viața noastră...acest om, *ce i-am* fi făcut?!...Cum l-am fi ajutat noi, pe sărmanul om?!!...

Ce facem noi, de fapt...când *nu facem nimic* pentru alții?

Și dacă *nu facem nimic* pentru alții, de ce ne mai credem drepți, milostivi, săritori, cu inimă largă, demni și umani...dacă tot *nu facem nimic* pentru ei?

Postul Mare e un timp *al întrebărilor fără menajamente*...

Toată viața ortodoxă e plină de întrebări *dureroase*...Pentru că nu *ce faci*...ci *ce iese din ceea ce faci* contează.

Ce ajungi după ce scrii, postești, te rogi, muncești o viață de om?

Ce ajungi, în mod real, înaintea lui Dumnezeu și nu a oamenilor, în urma tuturor lucrurilor pe care le faci?...

De aceea, iubiții mei, *vindecarea reală* e *adevărata comoară* a noastră! Iar vindecarea *reală* e vindecarea *duhovnicească*. E sănătatea credinței și a faptelor noastre.

Fără dreaptă credință în noi, fără fapte bune, fără virtuți, fără harisme dumnezeiești, fără harul lui Dumnezeu în primul rând, părem *vii*...dar suntem *morți* sufletește.

Iar despre *morți*...nimeni nu vrea să știe...ci doar despre *cei vii întru Domnul*.

Astfel, dacă postim, dacă ne nevoim, dacă ne înfrumusețăm interior, lăsați *să se vadă* asta! Lăsați să se vadă *rezultatele* vieții noastre ortodoxe!

Adică nu ceea ce *facem*...ci ceea ce *ajungem*, prin viața Bisericii, emană din noi...și unde mergem suntem *rodul* ascezei, al teologiei și al iubirii Bisericii.

Dumnezeu să ne umple pe toți de marea Sa milă și bunătate, să ne întărească în toate vitregiile vieții noastre, în toate ispitele și încercările și să ne dăruiască tuturor, ca să ne bucurăm, aici și în veci, întru Împărăția Sa, împreună cu Prea Curata Stăpână, cu toții Sfinții și

cu toate Puterile cerești, acum și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 3-a din Postul Mare [2014]

Iubiții mei[447],

tot cel care postește experiază, deopotrivă, Crucea dar și Învierea Domnului.

Trăiește *durerea* dar și *bucuria* Lui.

Pentru că, pe de o parte, orice nevoință, durere, tristețe, constrângere sufletească și trupească, voită de către noi, e *o moarte* pentru Dumnezeu dar, pe de altă parte, e *o înviere* întru El.

Iar noi trebuie să murim pentru păcat, pentru orice păcat, în fiecare clipă…pentru ca să înviem, duhovnicește, prin harul Său, la viața cu El. Și cum altfel *să murim* pentru păcat decât prin *a*

[447] Scrisă în ziua de 22 martie 2014, zi de sâmbătă călduroasă.

nu-l mai face. Prin *a urî* păcatul în oricare înfățișare desfiguratoare a lui. Iar dacă totuși îl facem, constrânși fiind de obișnuința păcătoasă, să nu-l considerăm ceva „bun" ci rana, căderea, durerea noastră.

De aceea, la mijlocul Postului Mare, Crucea Domnului este centrul nostru de *unificare interioară*, pentru că nevoința duhovnicească e cea care ne face *un singur trup*, în care sufletul și trupul nostru sunt *în armonie* și nu *în luptă*.

O cântare a zilei vorbește despre *luminarea* noastră prin post[448]. O alta ne spune că trebuie *să ne curățim* prin post și prin lacrimi[449]. Pe când alta vorbește despre „luminatele fulgerele ale harului", care strălucesc din Crucea Domnului, în inimile celor care *o cinstesc*[450].

Și ca să simți *lumina dumnezeiască* a Sfintei Cruci trebuie să fii *luminat* de Dumnezeu prin harul Său. Și nu te poți lumina interior, dacă nu te-ai curățit de patimi, prin post și prin lacrimi, prin rugăciune și prin milostivire.

Căci ceea ce noi pierdem în mod abisal...prin orice păcat pe care îl facem...e tocmai puterea de *a vedea duhovnicește* pe Dumnezeu și pe oameni și întreaga creație. Pierdem, prin orice păcat nepocăit, prin orice delăsare a

---

[448] *Triodul*, ed. BOR 2000, p. 310.
[449] Ibidem.
[450] Idem, p. 312.

noastră sufletească, capacitatea de *a vedea frumos* și *profund* lumea.

Da, putem vedea lumea și dacă păcătuim în mod notoriu. Zilnic, fără părere de rău. Îi putem vedea pe oameni...cele ce se petrec în jurul nostru...și dacă păcătuim fără mustrări de conștiință.

Numai că, noi, oamenii păcătoși, oamenii nepocăiți, oamenii nesfințiți, necurățiți, vedem totul *foarte miop*. Vedem totul *la suprafață*.

Îi vedem pe oameni...dar *nu îi înțelegem*. Pentru că nu putem privi *înăuntru* lor.

Vedem lucrurile ca pe niște *posesii* față de care ne manifestăm discreționar, fără să le dăm importanță...îi „remarcăm" pe oameni în funcție de interesele noastre meschine, credem că ne putem „ascunde" sub cuvinte, sub legi, sub haine, în spatele a tot felul de prietenii nesustenabile veșnic...

Însă doar cine se răstignește zilnic, înviază zilnic.

Numai cine *se curățește continuu* de patimi...vede profund lucrurile, trăiește în ritmul sărbătorilor, în ritmul bunătății...e om milos, frumos, bun...

Și trebuie să mă credeți pe cuvânt...când vă mărturisesc *cât de frumoasă* e lumea, atunci când o vezi profund, în harul lui Dumnezeu...

Ce taină, ce frumusețe paradoxală, ce minune e omul, lumea, viața, când o

privești cu ochii lui Dumnezeu, cu sfințenie, cu curăție dumnezeiască.

Dar pentru a fi *curat*...trebuie *să mori pentru păcat*. Adică *să te dezlipești interior*, în sufletul și în trupul tău, de *alipirea pătimașă* față de materie, față de bani, față de oameni, față de tot felul de tabieturi.

Pentru că spre această moarte sfântă și profundă a noastră, față de păcat, ne duce postul de față.

Pentru că el este *o reînvățare* a noastră cu simplitatea, cu bucuria, cu curăția.

Pentru că el ne învață cu puțina mâncare și odihnă, cu faptul de-a fi mereu atenți, cu grija față de detalii, cu pocăința, cu gândul la moarte, cu contemplarea celor pe care Domnul le-a făcut pentru noi.

Pentru că el ne face *să ne simțim limitele*...dar și nevoia profundă de comuniune și de iubire.

Pe scurt, postul ne învață *durerea bucuroasă* a vieții ortodoxe. Aceea că, în neputințele noastre cele multe nu suntem singuri, pentru că El ne trimite harul Său, care ne întărește pe noi.

Și experiem, din plin, în durerea și în osteneala noastră, viața lui Dumnezeu, cea care *ne întărește* pe noi continuu și ne face bucuroși și blânzi și frumoși întru El.

Adesea i-am văzut pe oameni poticnindu-se în *a înțelege* viața

ortodoxă...tocmai pentru că nu înțeleg *cum se armonizează contrariile* în viața noastră.

Adică, cum se îmbină durerea cu bucuria, iertarea aproapelui cu iertarea lui Dumnezeu, ascultarea smerită cu îndrăzneala sfântă, nedreptatea care ți se face cu bunătatea pe care o ai față de cel care te îndurerează zilnic, calamitatea personală cu împlinirea lăuntrică.

Dar, în interiorul nostru, lucrurile sunt trăite în cea mai mare normalitate. Pentru că iertăm și noi altora, pentru că și noi greșim față de Dumnezeu și oameni, durerile trăite sunt curățitoare de patimi și atunci când suntem umiliți și acceptăm acest lucru ca pe un medicament dumnezeiesc, ne umplem de multă slavă dumnezeiască, de multă lumină și candoare, tocmai când oameni cred că *ne-au terminat*, ne-au distrus...

De ce toate aceste lucruri *paradoxale* în viața cu Dumnezeu? Pentru că Domnul ne-a adus bucuria *prin Cruce*!

Bucuria învierii Lui înseamnă biruința a tot păcatul pe Cruce, biruința morții și a diavolului și ridicarea din Iad a celor Drepți.

Adică bucuria vine prin nevoință, prin durerea acceptată, prin curățirea de patimi, pentru că bucuria vine de la Dumnezeu, atunci când renunțăm la noi, la modul nostru îngust de a vedea lucrurile, pentru a ne umple de infinita bunătate a lui Dumnezeu.

Da, în aparență, ești *bucuros* când ai ce mânca, când ai prieteni, când ai soție, când ai familie, când nu ești al nimănui...

Însă bucuria *reală* și nu *aparentă* e bucuria când ai toate lucrurile...când te bucuri de toate lucrurile, tocmai pentru că Îl ai pe Dumnezeu *în centrul* vieții tale.

Pentru că lucrurile și oamenii se împlinesc numai în Dumnezeu, Dumnezeu e centrul existenței lor și fără El nu există *bucurii reale* și *împlinire reală*. Există doar o aspirație continuă după mai mult, după mai bun, după mai frumos...dar niciodată satisfăcută.

Însă omul dorește întotdeauna *mai mult*...pentru că e *după chipul* lui Dumnezeu. Îl dorește pe Cel care l-a făcut pe el.

Tocmai de aceea, dacă Dumnezeu nu e *în centrul* existenței noastre ci *la periferia* ei, noi nu avem nimic stabil, nimic frumos, nimic sfânt în viața noastră.

Viața ortodoxă e viața sfințeniei, e viața eclesială, e viața Dumnezeului treimic. Ea nu e niciodată *rigidă* ci *încăpătoare*. Ea e o armonizare a contrariilor și o copleșitoare perspectivă paradoxală asupra existenței.

Ca ortodox, eu sunt cel în care Dumnezeu coboară slava Sa pentru a mă îndumnezei, adică pentru *a mă pregăti*

pentru existența veșnică, transfigurată, cu Dumnezeu.

De aceea, orice lucru pe care îl trăiesc este *o binecuvântare* de la Dumnezeu și *o luminare continuă*, o adâncire a modului în care eu văd lumea. Iar pentru că Dumnezeu mă luminează cu slava Sa, tocmai de aceea pot să înțeleg, să muncesc, să mă bucur, să fiu împlinit, chiar și atunci când împlinirea umană pare „departe” de mine.

Pentru că împlinirea mea e *împlinire ontologică*, e împlinire cu Dumnezeu în primul rând și nu *socială*! Pentru că destinul lumii e unul *ontologico-transfigurator* și nu *secularizant*.

Pentru că așteptăm, cu toții, *învierea morților* și *viața veacului ce va să vină*, adică o *ontologie transfigurată* și nu o *istorie nesfârșită*, în care lumea și omul se degradează la infinit.

Noi așteptăm *Paștiul final*, nesfârșit, adică *marea trecere/ intrare* a lumii și a istoriei în veșnicie, pentru ca toate să se umple de slava lui Dumnezeu.

Așa se explică de ce noi, ortodocșii, deși suntem oameni *sociali*, nu punem societatea *mai presus* de împlinirea personală a omului. Pentru că *adevărata împlinire* a omului nu e *socială* ci *ontologică*, este interioară.

Iar în cazul Sfântului în viață, a omului care împarte din roadele

mântuirii lui, în Biserică, și celorlalți, prin sfaturi, prin minuni, prin vindecări, vedem, în mod cuprinzător, faptul că împlinirea noastră este *interioară*.

Pentru că el *ne împarte* cuvânt, vindecare, frumusețe din relația lui interioară cu Dumnezeu, pentru că s-a vindecat pe sine prin crucificarea continuă a vieții ortodoxe.

Așadar, ridicarea Crucii pe care am făcut-o astăzi, în Biserică, reprezintă *verticalitatea dureroasă* și *sfântă* a vieții ortodoxe.

Noi, fiecare dintre noi, suntem *un crucificat* pentru Dumnezeu, care ne umplem de bucuria Lui, tocmai pentru că încercăm să trăim *la înălțimea rigorii* voii Lui.

Și ori de câte ori *ne închinăm* și *ne întărim* prin harul lui Dumnezeu, ori de câte ori sărutăm Crucea Domnului cu mare evlavie, ne umplem de harul lui Dumnezeu, Cel care e *tăria* și *bucuria* noastră în fața păcatului și a răutății demonilor.

Pentru că răutatea păcatului e mare dar este imensă, incomprehensibilă bunătatea lui Dumnezeu, pe care o trăim în umila noastră existență de zi cu zi.

Omul *nou* e omul *duhovnicesc*. Toată bogăția lui e *înăuntru*. Și toată bogăția lui e toată virtutea și fapta cea bună.

De aceea, să nu socotim niciodată că am făcut *prea mult* pentru mântuirea

noastră sau pentru Dumnezeu, pentru că nimic nu se compară cu măreția slavei Sale și cu imensa și copleșitoarea Lui iubire de oameni.

Să ne nevoim duhovnicește continuu, iubiții mei, oricât ne-ar fi de greu! Greul nostru *e știut* de Dumnezeu și e răsplătit, la modul copleșitor, de către El.

Nu suntem *singuri*, nu suntem *ai nimănui*, nu suntem *puțini*, nu suntem *fără perspectivă*!

Suntem cei pentru care *a murit* și *a înviat* Hristos Dumnezeu, Cel împreună slăvit și închinat împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt.

Suntem cei pe care *îi păzește* Domnul Dumnezeu, pentru rugăciunile Prea Curatei Maicii Sale și ale tuturor Sfinților Îngeri și ale tuturor Sfinților Săi.

Căci casa noastră e sus, în Împărăția lui Dumnezeu și răsplata noastră e veșnică.

De aceea, Domnul să vă întărească întru toate, să vă bucure, să vă îmbărbăteze, să vă umple de slava Sa, pentru ca să fim, cu toții, moștenitorii Împărăției Sale. Amin!

Predică la Buna-vestire [2014]

Iubiții mei[451],

acest praznic dumnezeiesc, care este o *izbucnire* de bucurie dumnezeiască la mijlocul Postului Mare, ne arată că bucuria dumnezeiască nu este lipsită de dramatism.

Pentru că, la fel ca în cazul praznicului Învierii, bucuria imensă,

[451] Predică scrisă în seara zilei de 23 martie 2014 și editată luni, 24 martie 2014. O zi călduroasă și senină…în ciuda prognozei meteo, care vorbea despre ploaie și vânt.

dumnezeiască, e bucuria care ne vine din Crucea Domnului și nu o bucurie oarecare. Ci o bucurie crucificată, o bucurie ca victorie deplină împotriva morții...dar numai pentru că moartea e trăită și depășită dumnezeiește în persoana lui Hristos Dumnezeu.

La fel și acum: a doua zi după *înălțarea* Crucii în mijlocul Bisericii, pentru ca să ne întărim *întru răbdare* în postul nostru...prăznuim singura veste mare, imensă, adusă umanității și anume că Fecioara va purta în pântece și Îl va naște ca Prunc, pe Domnul și Dumnezeul ei și al nostru.

Mineiul pe martie, la ziua a 25-a, are o slujbă teologică fastuoasă. Nici nu se putea altfel...atâta timp cât e vorba despre *începutul* mântuirii noastre.

Și slujba de azi pune în prim-plan faptul că evenimentul capital al bunei-vestiri este aflarea „sfatului celui mai dinainte de veci" al Prea Sfintei Treimi[452].

În cadrul căruia, Arhanghelul Gavriil e doar mesagerul/ purtătorul de mesaj către Maica Domnului, fiindcă, în mod principal, acest lucru a fost dorit de Dumnezeul treimic mai înainte de veci.

Însă Maica lui Dumnezeu nu este o persoană *predestinată*, de care El s-a folosit *în mod instrumental*, pentru ca să ne mântuiască, ci singura Fecioară a lumii, care *s-a păstrat curată*, în relație

---

[452] *Mineiul pe martie*, ed. BOR 1893, p. 194.

continuă cu Dumnezeu, pentru că *L-a iubit pe El mai presus de orice*.

Și asta înseamnă că Fecioara *a conlucrat* cu Dumnezeu pentru mântuirea lumii. A conlucrat în mod continuu și voit, cu cea mai mare dragoste și nu a fost *o mamă-surogat*, forțată să ia parte la planul lui Dumnezeu.

Dumnezeu *nu forțează pe nimeni* ca să se mântuiască!

Pentru că mântuirea e *relație vie* cu Dumnezeu, e iubire, e entuziasm curat, sfânt, dumnezeiesc.

Și de aceea nici noi nu trebuie *să uităm* acest lucru (faptul că mântuirea e *alegere liberă* și *iubitoare),* atunci când *dorim* mântuirea oamenilor.

De aceea, când Fecioara Preacurată *acceptă* nașterea Fiului lui Dumnezeu din ea, ea acceptă *voia* lui Dumnezeu cu ea și cu noi, ca singura persoană *găsită vrednică* de Dumnezeu.

Însă putem noi înțelege ce înseamnă „singura vrednică de Dumnezeu"?

Căci de aici vine *marea noastră iubire* pentru Maica Domnului: pentru că ea este *singura Maică* a Stăpânului, singura întru care El *a binevoit să locuiască* și din care *S-a îmbrăcat* cu trup.

Cum ar fi putut Dumnezeu *să forțeze* pe cineva, pentru ca *să Îl nască* cu trup? Și ce fel de „mântuire" ar fi fost

aceea, care s-ar fi făcut cu de-a sila, fără voia omului?

Însă mântuirea noastră s-a făcut *cu mare iubire* și *din mare iubire*. Dintr-o iubire indescriptibilă. Pentru că *s-a întâlnit* iubirea liberă și entuziastă a lui Dumnezeu cu iubirea liberă și dogoritoare a Maicii noastre pentru Dumnezeu.

Toată întruparea Cuvântului dumnezeiesc s-a făcut în cea mai mare iubire, curăție și frumusețe dumnezeiască, pentru că Maica a fost *locaș curat* al Stăpânului ei prin toată virtutea și contemplarea ei dumnezeiască.

Tot misoginismul a fost *călcat în picioare* de către Maica lui Dumnezeu și căderea strămoașei Eva a fost *vindecată*, femeia putând fi, datorită ei, și *fecioară* și *soție* și *mamă*. Căci dacă Fecioara *a luat în pântece* și *L-a născut pe Fiul Cel fără de ani*, ea a arătat că femeia poate avea *o relație reală* cu Dumnezeu, ca și bărbatul, pentru că bărbatul și femeia sunt *chemați la îndumnezeire*, indiferent de modul în care *aleg* să trăiască în Biserică.

Pentru că și mireanul cât și monahul sunt *chemați la îndumnezeire* și nu au *standarde diferite* de împlinire ortodoxă.

Căci, da, viețuim *diferit*, în societate sau în mănăstire, dar de la noi se cere același lucru în definitiv: *sfințirea noastră*!

Pentru că toți trebuie *să ne biruim* firea pătimașă în mod duhovnicește, să ne-o curățim, să ne-o înfrumusețăm, pentru ca să fim *minuni frumoase* ale lui Dumnezeu, pline de toată virtutea și teologia și harul lui Dumnezeu.

Prea Curata Stăpână *acceptă minunea* cea prea mare a întrupării Cuvântului. O dorește și întru ea se lucrează această minune a minunilor.

Și odată cu Maica lui Dumnezeu intrăm și noi în viața paradoxală a lui Dumnezeu, unde El alege *să Se smerească* pe Sine pentru ca *să vindece* căderea noastră.

Lucru din care ar trebui să înțelegem și noi faptul, că nu ne putem *ridica* niciodată pe culmi duhovnicești de trăire mistică, până nu ne pogorâm continuu în cea mai mare smerenie și căutare a milei lui Dumnezeu.

Acolo, în adâncul vederii de sine și al chemării continue a slavei lui Dumnezeu, se lucrează curățirea și sfințirea noastră, care e *o conlucrare smerită* cu Dumnezeu, care se realizează clipă de clipă. Căci harul lui Dumnezeu e *fundamentul* mântuirii noastre, însă dacă alegem *să trăim în har* și *să facem continuu* cele ale lui Dumnezeu.

Fiul S-a întrupat din Fecioară „fără schimbare”[453], ne spune o cântare a zilei. Căci El S-a făcut om, Și-a asumat umanitatea în persoana Sa, fără ca prin

---

[453] Idem, p. 198.

aceasta să nu mai fie Fiul Tatălui. El a rămas și este Fiul Tatălui, deși S-a făcut om, Dumnezeu și om. Însă S-a făcut om *pentru noi* și *pentru mântuirea noastră*.

Căci lucrarea soteriologică/ mântuitoare a lui Hristos pentru noi începe acum, la zămislirea Sa, cea mai presus de fire, din Fecioară. Acum începe lucrarea de mântuire a omului, pe care Hristos a împlinit-o în mod desăvârșit în persoana Sa și ale cărei consecințe le trăim bucuros în viața noastră eclesială.

Pentru că drumul mântuirii noastre e drumul umanității Sale spre îndumnezeire și, cu ajutorul Lui, noi ne împărtășim acum *din puterea dumnezeiască* a transfigurării umanității Sale.

Astfel, fiecare greutate și bucurie a vieții noastre le trăim prin harul Dumnezeului treimic, întru care viețuim și ne împlinim duhovnicește. Căci viața reală e viața duhovnicească, e viața trăită în harul lui Dumnezeu și nu la întâmplare.

Viața la întâmplare, viața seculară, viața trupească este viața *non-eclesială*.

Biserica trăiește în ritmul veșniciei, trăiește în și cu Dumnezeu, pentru că trăiește pe calea sfințeniei continue.

Dar dacă *ieși* din Biserică, dacă trăiești *împotriva* firii tale, a firii pe care Dumnezeu a creat-o, viața ta este o viață fără împlinire dumnezeiască, fără stabilitate, fără frumusețe.

De aceea, postul dumnezeiesc în care suntem e *o marcă* a vieții duhovnicești, a vieții în care nevoile reale și sfinte ale sufletului au primatul și nu patimile.

Căci nu *în abținerile* de tot felul constă esența postului ci *în ceea ce primim* în urma lor.

Postul e *pozitivitate maximă*, pentru că dăm puțin efort, puțină nevoință și primim *mult har*.

Harul, curăția, bucuria, tinerețea duhovnicească a sufletului, luminarea minții, întărirea duhovnicească a trupului sunt *esența* postului și fără ele nimeni nu postește cu adevărat.

De aceea, prăznuim dumnezeiește, ne bucurăm dumnezeiește în această zi, chiar dacă postim (având dezlegare numai la pește, vin și untdelemn), pentru că trăim din plin *esența* postului: bucuria întru harul lui Dumnezeu.

Iar noi ne putem *bucura* și în neputințe și în prigoniri și în boli și în sărăcie și în post și în necazuri de tot felul, pentru că ne bucurăm *în harul* lui Dumnezeu și nu în cele materiale și nu pentru succese efemere și nu pentru cele care se văd.

Ne bucurăm tainic/ mistic, așa cum tot mistic a trăit Prea Curata Stăpână bucuria zămislirii Fiului lui Dumnezeu în ea și cum L-a purtat până la naștere.

Și noi Îl purtăm pe Hristos în sufletele și în trupurile noastre, dimpreună

cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, prin harul Lor, pentru că purtăm Treimea în noi, în mod tainic, prin harul Ei.

Noi trăim cu Dumnezeu înăuntru nostru, ca într-o biserică sfântă, pentru că Dumnezeu Își coboară slava Sa în noi și ne sfințește desăvârșit.

De aceea, gesturile care nu pornesc *dinăuntrul* nostru, de acolo, de unde locuim împreună cu Dumnezeu, deși par „ortodoxe", nu sunt. Pentru că sunt lucruri *exterioare*, care nu ne umplu de bucurie și de har.

Dar ortodocșii care au, ca și Maica Domnului, toată comoara lor *înăuntru* și se manifestă exterior potrivit mișcării lor de către harul dumnezeiesc, sunt ortodocși și înauntru și în afara lor, pentru că sunt *bucuroși* cu adevărat.

De aceea, câți nu suntem *duhovnicești*, să ne străduim să fim, pentru ca bucuria noastră să fie deplină!

Iar câți am trăit din plin revărsările cele mari, de har și de milă dumnezeiască în noi, să ne schimbăm continuu cu schimbare dumnezeiască, pentru că primăvara Împărăției este aproape, Cel Preafrumos va veni și ne va lua cu El întru slava Lui.

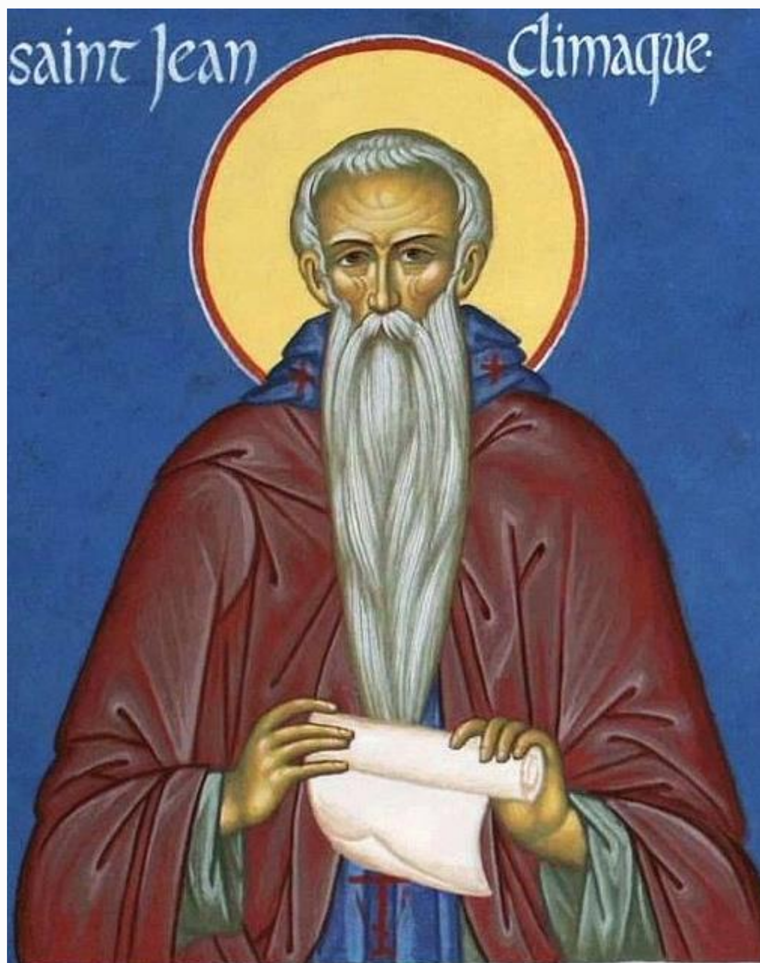
La mulți ani, surorilor și maicilor, pentru că aceasta este ziua dumneavoastră!

E ziua în care Maica lui Dumnezeu *a ales bine* și s-a făcut *model*/ exemplu/ paradigmă pentru orice om.

Pentru că ea ne învață să Îl alegem pe Dumnezeu, să Îl dorim pe El mai presus de toate, pentru că El este bucuria și împlinirea noastră.

La mulți ani, multă bucurie și întărire în toate, de la Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Fiul Tatălui Cel mai dinainte de veci, care întru Duhul Sfânt S-a făcut om pentru noi și pentru mântuirea noastră! Amin.

Predică la Duminica a 4-a din Postul Mare [2014]

Iubiții mei[454],

prăznuim duminica a 4-a a Postului Mare, dedicată Sfântului Ioan Scărarul[455], chiar în ziua de pomenire a Sfântului Ioan Scărarul: 30 martie.

Iar, pe de altă parte, vorbim adesea despre *viața duhovnicească* ca despre o

[454] Predică scrisă în ziua de 29 martie 2014. Zi de sâmbătă.

[455] A se vedea: http://orthodoxwiki.org/John_Climacus.

scară către cer...pe care ne închipuim că o urcăm treaptă de treaptă, cu fiecare virtute împlinită, deși scara duhovnicească înseamnă *o urcare*, în același timp, prin împlinirea tuturor virtuților.

Pentru că virtuțile nu se lucrează *gradat*...ci *toate în același timp*.

Pentru că, dacă citim Scara Sfântului Ioan, tradusă de Părintele Dumitru Stăniloae și introdusă în *Filocalia românească*, vol. 9, vedem că cele 31 de cuvinte/ capitole, tematizează realități duhovnicești interioare, care trebuie trăite în același timp...și nu la o distanță unele de altele.

Așa că e *o imagine eronată* aceea în care o virtute te duce la o altă virtute și ele sunt privite ca treptele unei scări, ci virtuțile sunt *ca o plasă*, cu ramificații între ele, care, *toate la un loc* și *în același timp*, ne fac *să urcăm* duhovnicește.

Pentru că creșterea duhovnicească e *interioară*, e *organică* și e *plurivalentă*.

Acest lucru îl înțelegem imediat dacă vedem *care sunt virtuțile* pe care le tematizează Sfântul Ioan Scărarul în *Scara dumnezeiescului urcuș*[456].

În prima cuvântare, Sfântul Ioan vorbește despre *retragerea din lume*[457]. Iar după ce monahul se retrage din cele

---

[456] Voi cita: Sfântul Ioan Scărarul, *Scara dumnezeiescului urcuș*, trad., introd. și note de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, în *Filocalia românească*, vol. 9, Ed. IBMBOR, București, 1980, p. 41-462.

În mod prescurtat: FR 9, p.

[457] FR 9, p. 47.

ale lumii are nevoie de *un Povățuitor duhovnicesc*[458]. Căci e nevoie ca osteneala ascezei și amărăciunea ei să fie condusă duhovnicește de către cineva[459].

Cu ce *să începem* viața evlavioasă? Sfântul Ioan ne învață să ne axăm pe 3 lucruri: *nerăutate, post, neprihănire*[460]. Dar e nevoie și de *frică* și de *iubire de Dumnezeu*[461]. Căci virtuțile trebuie lucrate, încă de la început, „cu osteneală și cu durere"[462]. Numai că viața noastră ascetică nu e lăsată *să se dezvolte* în pace, pentru că demonii, foarte curând, își vor arăta *răutatea* în aceea ce ne privește. Iar cei care *se luptă duhovnicește* cu demonii, știu că demonii sunt „cu adevărat răi, cumpliți, vicleni, meșteri în uneltiri, puternici, neadormiți"[463].

În al doilea cuvânt, Sfântul Ioan vorbește despre *despătimire*[464]. Lucru care înseamnă că trebuie să ne luptăm *cu toate patimile* în același timp, după cum ne nevoim *să ne însușim toate virtuțile* în același timp. Și această luptă și nevoință continuă *pentru bine* este *epuizantă*...extrem de epuizantă...

Numai cine *n-o trăiește*...crede că viața ortodoxă e *floare la ureche*...

---

[458] Idem, p. 48-49.
[459] Idem, p. 50.
[460] Idem, p. 51.
[461] Idem, p. 53.
[462] Idem, p. 54.
[463] Idem, p. 58.
[464] Idem, p. 60.

Stilul Sfântului Ioan e aforistic, fragmentar, apoftegmatic. Așa că el nu tratează lucrurile *sistematic* ci *atinge diverse laturi* ale unei virtuți sau ale unei realități duhovnicești.

În II. 4, Sfântul Ioan Scărarul ne atenționează că există și o „smerenie prefăcută”, falsă[465], pe când, în al 3-lea cuvânt, el vorbește despre *înstrăinare*[466] ca despre o „viață ascunsă”[467].

Trebuie să fugim „de locurile căderilor” în păcat[468], să ne *străpungem* inima[469] cu conștientizarea păcatelor personale, dracii slavei deșarte ne fac să părem „profeți” în visele pe care le avem noaptea[470], pentru ca în al 4-lea cuvânt să vorbească despre *ascultare*. După cum se vede până acum...virtuțile *se cer toate la un loc*...și nu *făcute pe rând*.

Vorbind despre *ascultare*, Dumnezeiescul Ioan o definește drept „*omorârea* mădularelor printr-o *cugetare vie*”[471], duhovnicească, plină de har.

Adică omorârea *aplecării spre păcat* printr-o conștientizare continuă a ei. Pentru că, printr-o continuă rugăciune și priveghere, Dumnezeu *ne luminează* asupra realităților interioare care ne populează.

---

465 Idem, p. 61.
466 Idem, p. 66.
467 Idem, p. 67.
468 Idem, p. 69.
469 Idem, p. 72.
470 Idem, p. 76.
471 Idem, p. 78.

Nu trebuie să-i judecăm și să-i osândim pe alții[472]. Rugăciunea trebuie împreunată cu lacrimile...iar ascultarea e *o mucenicie*[473]. Și el ne oferă și unele fragmente din viețile Sfinților, pentru ca faptele *să confirme* cuvintele.

În al 5-lea cuvânt, autorul nostru se referă la *pocăință*[474]. Pe care el ne-o mărturisește ca pe *o împrospătare* a Botezului nostru[475]. Pocăința e legată de smerenie și de răbdare[476].

În al 6-lea cuvânt, Sfântul Ioan se referă la *pomenirea morții*[477], care *ne despătimește* de toată zidirea[478]. În al 7-lea s-a referit la *plânsul care ne bucură*[479]. Iar plânsul care ne bucură e „plânsul după Dumnezeu", care este „o tristețe a sufletului, o simțire a inimii îndurerate, care caută pururea, nebunește, pe *Cel după care însetează*"[480].

În 9. 1, virtuțile sunt văzute ca o *scară*[481]...dar virtuțile *se leagă* unele de altele, în mod organic. Adică *nu presupun* lipsa uneia dintre ele.

Ținerea de minte a răului o ștergem prin *rugăciunea lui Iisus*[482]. În cuvântul

---

[472] Idem, p. 81.
[473] Idem, p. 82.
[474] Idem, p. 135.
[475] Idem, p. 136.
[476] Ibidem.
[477] Idem, p. 156.
[478] Idem, p. 157.
[479] Idem, p. 164.
[480] Ibidem.
[481] Idem, p. 195.
[482] Idem, p. 197.

al 11-lea este elogiată *tăcerea*[483]. În al 16-lea: *neagonisirea*[484]. În al 19-lea: *priveghierea trupească*[485].

În 20. 2, „frica lașă" e văzută de Sfântul Ioan ca avându-și rădăcina *în slava deșartă*[486].

În al 22-lea, *mândria* e caracterizată ca fiind „fără minte"[487] și din ea se naște *hula*, teoretizată în cap. al 23-lea al cărții[488].

Pentru că Sfântul Ioan nu se ocupă numai de *virtuți* ci și de *patimi* în această carte, patimile fiind tocmai cele care *ne parazitează* viața duhovnicească.

Blândețea, *simplitatea* și *nerăutatea* sunt tematizate în cuvântul al 24-lea[489]. *Smerita cugetare* în cuvântul al 25-lea[490]. În al 26-lea se ocupă cu *deosebirea gândurilor*[491], virtute capitală în viețuirea duhovnicească și în conducerea duhovnicească. Pentru că *nu poți conduce* pe altul, dacă nu te-ai condus pe tine însuți printre lațurile morții.

Tot la fel de importantă e și *dreapta socoteală/ alegere*[492]. În al 28-lea cuvânt, Sfântul Ioan vorbește despre *rugăciune* ca despre „sfințita maică a tuturor

---

[483] Idem, p. 204.
[484] Idem, p. 249.
[485] Idem, p. 260.
[486] Idem, p. 264.
[487] Idem, p. 278.
[488] Idem, p. 286.
[489] Idem, p. 290.
[490] Idem, p. 296.
[491] Idem, p. 317.
[492] Idem, p. 347.

virtuților”[493]. În al 29-lea despre *nepătimire*, care este *învierea* sufletului înainte de *învierea cea de obște*[494].

În al 30-lea: despre *credință*, *nădejde* și *dragoste*[495]. Pentru ca ultimul cuvânt să fie pentru *Stareț*, *Duhovnic* sau *Părinte duhovnicesc*[496]. Adică pentru cel care *îi conduce duhovnicește* pe oameni.

Așadar, virtuțile sunt tematizate de Sfântul Ioan ca *o plasă* cu multe ramificații, pentru că creșterea duhovnicească e *una organică*.

De aceea și noi, în toată viața noastră, nu ne rugăm sau nu citim sau nu facem vreun lucru bun *doar* într-un anumit moment ci *facem tot timpul* ceea ce e bine și frumos în fața lui Dumnezeu și a oamenilor.

Binele trebuie să fie făcut *continuu* în noi și făcut *cu toată ființa* noastră.

Pentru că numai astfel *ne clădește duhovnicește* din adâncul nostru spre în afară.

Așadar, iubiții mei, încrezându-ne în Cel care ne călăuzește pe noi, întru puterea Duhului, spre Tatăl, să ne lăsăm conduși de Domnul nostru Iisus Hristos spre tot binele și adevărul și spre toată frumusețea duhovnicească.

Să aflăm mereu *lucrurile de taină* ale teologiei dumnezeiești!

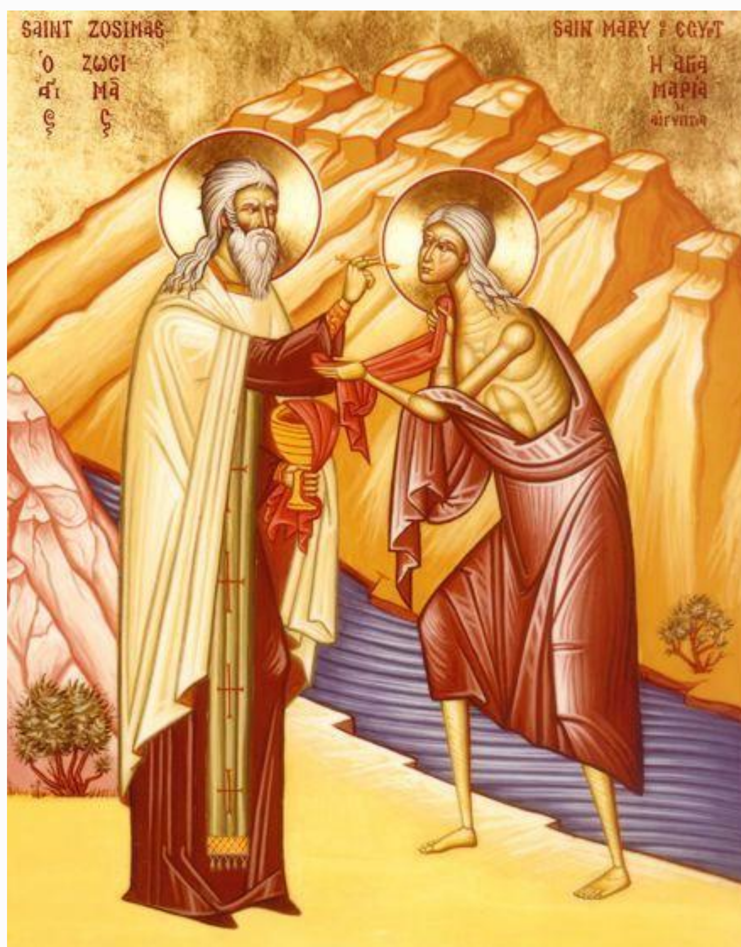
[493] Idem, p. 403.
[494] Idem, p. 418.
[495] Idem, p. 424.
[496] Idem, p. 433.

Să ne luptăm mereu pentru *a face binele* și pentru *a ne curăți de patimi*!

Să dăm în fiecare clipă *mărturia cea bună* tot celui care ne-o cere, pentru ca Dumnezeu să Se preaslăvească întru noi!

Multă pace și binecuvântare în tot ceea ce faceți! Amin.

Predică la Duminica a 5-a din Postul Mare [2015]

Iubiții mei[497],

pomenind-o astăzi pe Sfânta Maria Egipteanca[498], pomenim *o desfrânată transfigurată!*

Pe care Maica Domnului, în mod minunat, *o convinge* să se nevoiască spre iertarea păcatelor ei...nu 3 zile, nu 5 ani...ci *47 de ani în pustie*.

---

497 Scrisă în seara zilei de 4 aprilie 2014. O zi de vineri, senină...

498 A se vedea: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsapr/04-01-cv_maria_egipteanca.html.

Căci nu vreun *propovăduitor* al Bisericii, episcop sau preot a convertit-o...nu vreun creștin cu atenție și iubire de oameni a convertit-o la dreapta-credință...ci însăși Maica Domnului, care i-a vorbit printr-o icoană a ei.

Și asta e *dramatic*!...

E înfiorător...

Pentru că, dacă Biserica nu are *voci* care să te convingă spre mântuire, dacă nu are propovăduitori dumnezeiești și nici ortodocși atenți, iubitori de oameni, care *se pătrund* de dramele oamenilor...atunci oamenii *nu au nicio șansă* la mântuire.

Ci doar în mod excepțional, dacă înțeleg ei, bând până la fund cupa fărădelegilor, că asta *nu e viață*...că nu așa e *viața*...ci cer, cu disperare, mântuirea de la Dumnezeu...și o primesc în dar de la El.

Însă mântuirea ar trebui să vină prin *auzire* și prin *vedere*.

Lumea ortodoxă ar trebui să fie plină de oameni Sfinți, de oameni în fața cărora să-ți vină să te pleci până la pământ...pentru că lumea ortodoxă e poporul Bisericii, e poporul umplut de harul Treimii și el ar trebui să fie viu, *prea viu*, plin de har și nu asfixiat de indiferență!

Iar dacă Dumnezeieștii Părinți au găsit de cuviință ca Sfânta Maria Egipteanca să fie *emblema* duminicii a 5-a din Postul Mare, au făcut asta tocmai

pentru a ne arăta că imposibilul, dimpreună cu Dumnezeu, e *minunat*, e extraordinar.

De ce nu dăm *nicio șansă* oamenilor decăzuți?

Pentru că ne credem „sfinți”. Niște „sfinți” lamentabili...

Avem o părere prostesc-de-bună despre noi...pentru că am uitat că noi suntem ceea ce suntem *prin harul* lui Dumnezeu și nu pentru că „am fi meritat”, cu ceva anume, Sfântul Botez și intrarea noastră în Biserică.

Și pentru că nu conștientizăm mai deloc *marele har* al mântuirii noastre, primit în dar de la Dumnezeu, tocmai de aceea tratăm cu o nefirească indiferență...mântuirea oamenilor.

Însă, pentru mântuirea oamenilor...pentru ca oamenii să se mântuiască...Dumnezeul treimic *lucrează din veci* la acest lucru!

Lucrarea lui Dumnezeu e *binele veșnic* al umanității. Pentru că Dumnezeu se gândește la binele nostru real, abisal, continuu, veșnic...și utilizează toate metodele Lui pentru ca să ne scoată la lumină, la cunoașterea slavei Sale.

Tocmai de aceea, Dumnezeu nu privește pe nimeni ca pe *un rebut*!

Nu privește niciun om ca pe *un rebut*...după cum nu gândește nicio floare...niciun fir de iarbă, nicio armonie

cromatică…nicio lege a vieții noastre ca fiind „în plus”.

Ci toate ale Lui sunt *bune*…spre binele nostru…spre adevăratul nostru bine…chiar dacă noi înțelegem mai mult sau mai puțin *miop* lucrurile care țin de persoana noastră și de lumea din jurul nostru.

De ce Sfânta Maria Egipteanca *acum*, azi…și de ce e numită ea *Cuvioasă*, când nu a fost niciodată *monahie*?

Pentru ca să ne spună că *nimic nu e imposibil*, că din orice iad *te poți ridica* până la cea mai mare sfințenie și că femeia e *tot la fel de ascetică* ca și bărbatul. E cinstită o femeie, singura femeie pomenită în Postul Mare, în vreo duminică, pentru ca să ne bată obrazul, nouă, bărbaților, asupra a ce înseamnă *ascultare* de Dumnezeu. Dar, pe de altă parte, ea este *Cuvioasă*, e *adevărata Monahie*, pentru că e monahie *după viață* și nu *după haină*.

Iar Dumnezeu, din fericire, nu se uită la hainele noastre…și nici la ce viață avem acum, azi, ci se uită la potențialul nostru. La resursele noastre interioare, neconștientizate de noi și scoate miere din piatră.

Și El izvorăște izvor de har acolo, în inima plină de desfrânare și de ură, de invidie și de lașitate, de nesimțire și de bădărănie, dacă omul crede în El…pentru ca să ne facă pe toți *să gândim paradoxal*. Să gândim că omul

devine *ceea ce vrea*...și că, dimpreună cu Dumnezeu, omul devine *o ființă îndumnezeită*, incomparabil de frumoasă.

Însă, pe zi ce trece înțeleg tot mai mult, că sunt puțini creștinii-ortodocși *înviați duhovnicește* de Dumnezeu Însuși. Suntem mulți botezați ortodox, suntem mulți care credem că înțelegem lucrurile...dar suntem *departe* de Dumnezeu în mod real, pentru că slava Lui *nu locuiește* în noi.

Și de aceea mulți își închipuie că „cred”, că au „o viață creștină”, pentru că au *imaginații* despre Dumnezeu...dar nu *întâlniri reale* cu El. Căci dacă s-ar fi întâlnit, măcar odată, cu El, ar fi fost profund schimbați, ar fi fost umpluți de sfințenie, de frumusețe, de gânduri luminoase...care nu se pot găsi *de la sine* în oameni.

În aceasta constă *trăsătura* ortodoxului adevărat: că e un om *schimbat* de Dumnezeu!

Și nimeni nu poate *plagia* schimbarea lui Dumnezeu, pentru că nici nu înțelege *în ce constă*...

Însă *schimbarea* Celui Preaînalt din om constă în *umplerea omului* de gânduri și de simțiri și de înfiorări dumnezeiești...prin care începi să trăiești, să gândești, să acționezi potrivit *mișcărilor harice* ale lui Dumnezeu din tine...și nu după voia ta.

Și de aceea o vedem pe Sfânta Maria Egipteanca acționând într-un mod

cu totul surprinzător...contrar vieții de mai înainte...intrând în Biserică...mergând în pustiu...umplându-se de evlavie...luptându-se cu patimile și apoi trăind dumnezeiește, fiind plină de mult har...tocmai pentru că *se lăsa condusă* de Dumnezeu.

O astfel de *viață harismatică*, condusă de Dumnezeu pas cu pas, însă nu este *o excepție* ci e *viața ortodoxă cotidiană* din Biserică. Oricare dintre noi am putea trăi la fel, pe măsura noastră, dacă ne-am lăsa purtați de Dumnezeu, învățați de El, ce să facem în fiecare clipă.

Și Dumnezeu ne-ar învăța uluitor de multe lucruri...dacă L-am credita ca *Știutor al binelui nostru*. Însă, dacă *nu ne încredem* în El, tocmai de aceea...nu ne credem *buni* de *conlucrarea* cu Dumnezeu, adică de *mântuirea noastră*.

Ne credem *buni de Iad*, ne credem *proști*, ne credem *neimportanți*, ne credem *ratați*, cu totul ratați...și de aceea nu ne dăm *șansa mântuirii*, care e împlinirea noastră reală.

Căci dacă ne-am crede *proprii* lui Dumnezeu, proprii *relației* cu El, așa cum El *dorește* și vrea *să fim*...am trăi *întru sfințenie*, am considera păcatul drept *cea mai mare dramă* și *urâțire* a noastră...și ne-am spăla zilnic de păcat ca de cea mai mare necurăție a noastră.

Iar Sfânta Maria e pusă în fața noastră ca *exemplu*, ca: *se poate*, drept:

încercați și voi!, pentru că viața sfântă e *viața ortodoxă*, e viața bisericească și nu *o lucrare excepțională* a omului.

Însă omul trupesc/ secular/ neînduhovnicit privește sfințenia ca pe o *excepție* și viața la întâmplare ca pe *normalitatea* omului...tocmai pentru că el nu iubește *să se îmbisericească*, să se transfigureze. Nu dorește să fie *mădular mistic* al lui Hristos, nu vrea *să se umple* de slava Prea Sfintei Treimi, pentru că nu se crede *important* pentru cineva dintre oameni...darămite pentru Dumnezeu.

Însă Dumnezeu vrea *să ne credem importanți* pentru El! Cei mai importanți!

Vrea să ne intre bine în cap faptul că El *S-a întrupat* pentru noi și pentru mântuirea noastră și că Biserica și lumea și existența și veșnicia sunt *făcute pentru noi*, pentru ca noi, dimpreună cu Îngerii Lui, să fim plini de slava, de prezența lui Dumnezeu pentru veșnicie.

El vrea să ne ducă la Crucea Lui și la Mormântul Lui și la Învierea Lui...pentru ca să ne arate că Viața *calcă* moartea în picioare, că toate *se umplu* de lumina Lui, de singura lumină necreată și veșnică, de slava Lui, pentru ca toate *să se transfigureze*.

Altfel, ce ar fi viața noastră, decât *viață de râmă*, dacă după moarte nu ar veni viață, viață veșnică?

Dacă nu trăim *veșnic*, de ce să mai *trăim*?

Și cum să trăim, pentru veșnicie, ca niște *urâți* și ca niște *triști* și nu ca oameni plini de har, de frumusețe, de iubire, de sfințenie?

De aceea, duminica de azi e o duminică frumoasă, biruitoare, pentru că e despre o femeie plină de frumusețe. Atât de plină de frumusețe, încât unii teologi, chiar și ortodocși (vai lor!) au socotit că e „ireală”...că „personajul” nu există, că e „o ficțiune”...asta tocmai pentru ca *să nu încerce* și ei sfințenia...

Dar dacă vrem să încercăm sfințenia...dacă trăim în ritmurile ei transfiguratoare, atunci mergem *să Îl întâmpinăm* pe Domnul cu stâlpări în mâini...și mergem împreună cu El la suferință...la Mormânt...la ieșirea Lui întru slavă din Iad...pentru ca să trăim din plin și să le confirmăm și altora că Dumnezeul nostru e *Dumnezeul viilor* și nu *al morților*, că e un Dumnezeu copleșitor și dezarmant, a Cărui slavă cutremură întreaga creație cu frumusețe veșnică.

Și când frumusețea *te cutremură* și nu urâțenia...atunci știi slava lui Dumnezeu, Îl cunoști pe Dumnezeul Cel viu, Care e *viața noastră* și te bucuri dimpreună cu El, atât în durerile cât și în fericirile tale.

Iubiți confrați, Sfânta Maria Egipteanca e dovada că *nu avem dreptul să ne îndoim* de *mila* lui Dumnezeu!

Oricât am fi greșit…orice am fi făcut…e *nădejde de mântuire* pentru noi!

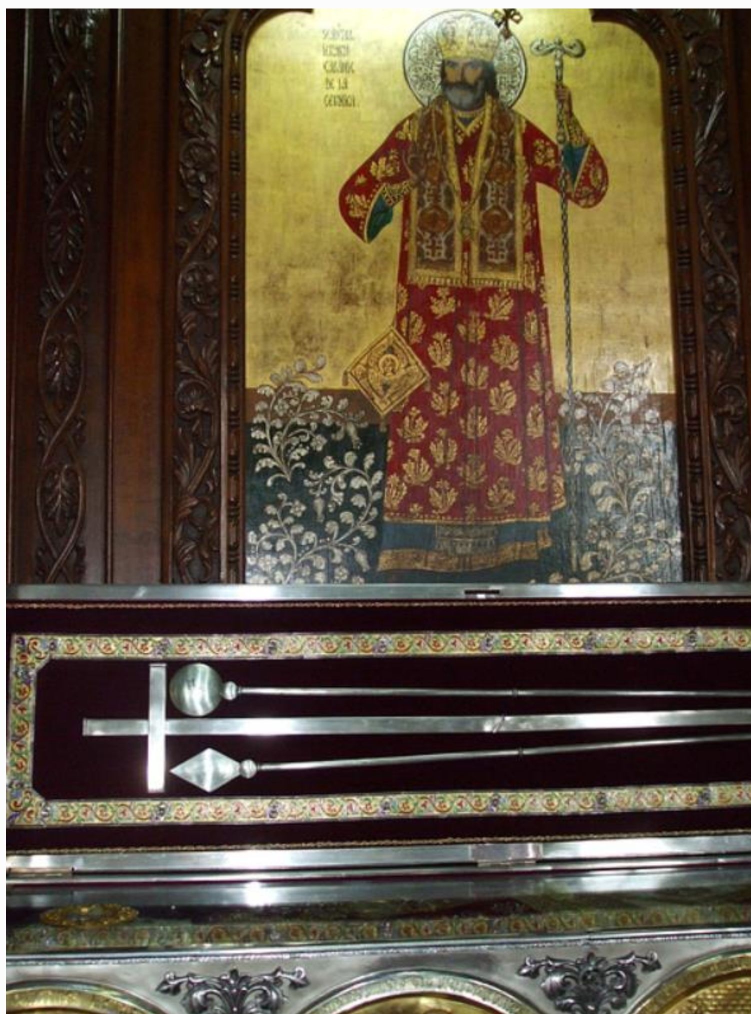
E nădejde de mântuire dacă *ne pocăim*…dacă Îl lăsăm pe Dumnezeu să ne cutremure cu mila Lui, cu iertarea Lui, cu frumusețea Lui.

Și dacă ne place *viața*, dacă ne place *viața plină*…atunci *viața plină* e *viața evlavioasă*, e viața cu Dumnezeu, care e plină de surprize incredibil de frumoase și de sfinte.

Dumnezeu să ne lumineze asupra a ceea ce suntem noi și ceilalți, să ne întărească în postul nostru, să ne încurajeze în necazurile noastre, să ne bucure în așteptările noastre!

Pentru că El, viața și nădejdea noastră, e mereu cu noi și nu e nimeni împotriva noastră! Amin.

Predică la pomenirea Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica [11 aprilie 2014]

Iubiții mei[499],

astăzi seară, slujind Acatistul Sfântului Ierarh Calinic, l-am simțit pe el *prezent*! L-am simțit în mine și în afara mea, acoperindu-mă și întărindu-mă,

[499] Scrisă în seara zilei de 10 aprilie 2014. Zi de joi, înnorată și ploioasă.

învăluindu-mă cu prezența sa duhovnicească, care avea aceeași *amprentă personală*, pe care am simțit-o când i-am sărutat Sfintele Moaște și i-am văzut Sfintele sale Icoane.

Pentru că el vine *să ne încredințeze*, pe toți cei care ne rugăm lui cu încredere fiască, de faptul că *e cu noi*, că ne ascultă, că ne acoperă, că ne îndrumă, că ne călăuzește pe calea mântuirii.

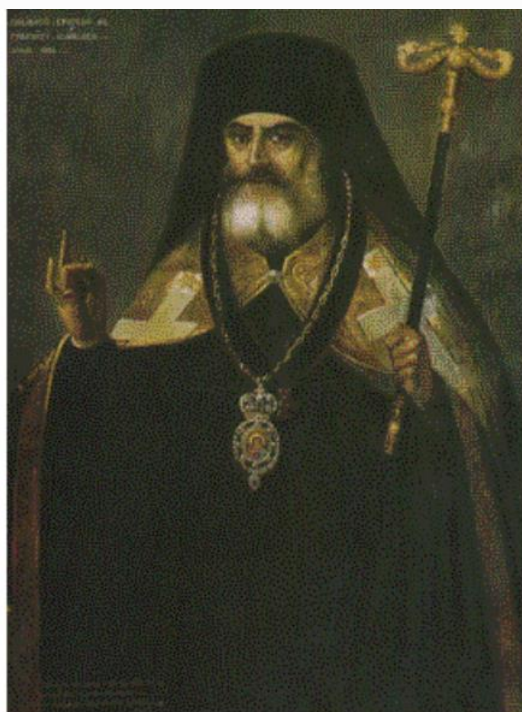
De aceea, e fericit cel care *poate spune* că „noi *ne simțim bine* sub cârja păstoriei tale”! E vorba de stihul al 6-lea, de la Icosul al 8-lea, al *Acatistului* său.

Pentru că *te simți bine* sub cârmuirea unui arhiereu, când îl simți *un Părinte real*, iubitor, înțelept, frumos duhovnicește...când îl simți *un sprijin* în viața ta...și nu *un om indiferent* față de tine.

Căci indiferența *ucide* și *nu dă viață*!

Însă Sfântul Calinic e tot mai *atent* acum față de noi, ca membru al Împărăției lui Dumnezeu, pentru că știe, din destul, cât poate *ajutorul*, cât poate *sprijinul duhovnicesc*, cât poate *rugăciunea păstorească* față de cei credincioși. Față de cei care caută, caută și iar caută alinare, sprijin, întărire în viața lor.

Mult timp *m-a urmărit* privirea lui scrutătoare, adâncă...care *îmi vedea* sufletul...din această frescă...făcută *în timpul* vieții sale.

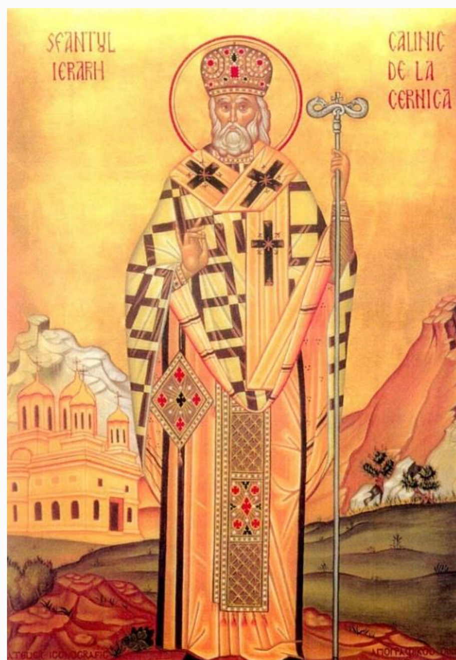

Știam amănunte din viața sa, severitatea sa, chinurile sale, harismele sale...însă ochii lui mă urmăreau. Mă urmăreau adesea...

Până când, de la un moment dat, severitatea lui a devenit în mine *tot mai dulce*...el tot mai umbritor...dulce

umbritor...pentru că *galbenul* Sfintelor sale Moaște mi l-a făcut *tot mai dorit*.

Și am ajuns să îl simt *tot mai aproape* de Icoana de față:

Pentru că în Împărăția lui Dumnezeu Sfinții *tot cresc* în bunătate și delicatețe și ne umplu, tot mai mult, de starea lor reală de acum...de starea lor de suflete aflate în slava lui Dumnezeu.

Însă e nevoie, mare nevoie...*să simți contactul direct* cu Sfinții. Să le vezi chipurile iconizate, să le săruți Sfintele Moaște, să le cunoști viața, să îi simți în rugăciune, să îi cunoști în vedere dumnezeiască.

Pentru că atunci ei nu mai sunt *doar nume*...simple nume din calendar...sau oameni *din trecut*...ci oameni *de acum*...oameni cu care tu ai *intimitate*, ai prietenie...care *te vizitează* și *te întăresc*.

Așa stând lucrurile, Biserica nu e o parte *în cer* și o altă parte *pe pământ*...și între Împărăție și aici e *o prăpastie*...ci în experiența ortodoxă cotidiană, Biserica e deopotrivă în cer și *pe pământ*, pentru că Împărăția lui Dumnezeu *se întrepătrunde* cu istoria și cu viața noastră.

De ce? Pentru că Biserica *pregătește* lumea și întregul cosmos pentru ca istoria *să intre* în veșnicie.

Biserica pregătește *întreaga creație* pentru *comuniunea veșnică* cu Creatorul ei, cu Dumnezeul treimic. Sau Dumnezeul treimic, prin Biserica Sa, ne învață pe toți că *sensul* vieții noastre e *transfigurarea duhovnicească*.

Iar *transfigurarea duhovnicească* nu e *o simplă metaforă* ci *o realitate ontologică*.

Pentru că trupul Sfântului Ierarh Calinic *nu a ajuns așa cum e acum*, frumos și duhovnicesc, plin de har și de sfințenie...*după moarte.*

Nu, nu după moarte s-a transformat în această stare!

Ci *din timpul vieții sale pământești*, atât sufletul cât și trupul său, umplându-se de har...au devenit astfel de *frumuseți dumnezeiești*.

Astăzi, el a venit la mine *cu sufletul său îndumnezeit*!

A venit și *s-a unit* cu sufletul și cu trupul meu în rugăciune.

M-a iradiat cu slava sa dumnezeiască, cu slava Dumnezeului treimic, de care el este plin.

Dar altădată eu am mers la trupul lui îndumnezeit și m-am închinat lui...dar și acolo am simțit aceeași prezență personală, modul său personal...și raportarea sa personală față de mine.

Pentru că *unirea* sufletului său, prin har, cu trupul său, e *reală* – deși sufletul său e în Împărăția lui Dumnezeu iar trupul său e în Biserica Mănăstirii Cernica – și este *experimentată* de toți cei care vin și se închină Sfintelor sale Moaște.

Așa că față de el și față de toți Sfinții, fiecare dintre noi putem *să ne apropiem*...și să îi cunoaștem *în mod personal*.

Și nu într-un mod *inconștient* sau făcând cine știe ce *exerciții fizice* ne apropiem de el...ci rugându-ne lui și chemându-l pe el în viața noastră.

Simplu și la obiect!

Dacă i ne adresăm lui în mod direct, cu multă sinceritate, din toată inima...*vă asigur* că Sfântul Ierarh Calinic, precum și oricare alt Sfânt al Bisericii Ortodoxe, *vă va răspunde în mod minunat*. Își va arăta...și își vor arăta *prezența* în viața dumneavoastră.

De aceea, nu există Sfinți „mai folositori" și „mai puțin folositori" ci doar o indiferență crasă, a noastră, față

de *majoritatea* Sfinților și o evlavie *doar pentru unii*. Cel mai adesea *foarte puțini*.

Însă cine iubește *puțini* Sfinți...și *puțin*, cu zgârcenie...tocmai de aceea nici nu se *bucură* de mari experiențe în compania Sfinților.

Și asta nu pentru că Sfinții nu sunt *darnici*...ci pentru că noi nu dorim să vedem *cât sunt ei de darnici*.

De-a lungul timpului am citit și am stat de vorbă cu oameni care *l-au cunoscut* în mod personal pe Sfântul Ierarh Calinic. Adică oameni care l-au văzut în vedenie, care au fost tămăduiți de el, din care el a scos demoni, pe care el i-a tămăduit și povățuit.

Și mi-am dat seama că toată această *prietenie* față de el, *comuniune* cu el au avut-o...în mod principal pentru că *i-au văzut* Sfintele sale Moaște...și acestea *i-au îndemnat* să i se roage.

Adică am înțeles *cât de important* e să vezi, să simți, să stai lângă...*ceva* care le-a aparținut Sfinților, adică lângă trupul, hainele, cărțile lor...și să mergi în locurile unde ei, Sfinții, au trăit...pentru ca *să te umpli* de dorul de *a fi în comuniune* cu ei.

Astfel înțelegem *ura* demonilor și a oamenilor necredincioși pe Sfintele Moaște. Pentru că ele nu sunt numai *mărturii ale sfințeniei lor* ci și *canale de har* și *cărți de împrietenire* cu Sfinții.

Și cine îți urăște *trupul*, îți urăște și *sufletul*.

Însă cine *te iubește*, cine te dorește...*te vrea cu totul*, cu toată istoria ta, cu tot ceea ce ești și ai făcut tu, pentru că cine te iubește...vede *ce ai devenit tu* prin tot ceea ce ai făcut în viața ta.

Însă cine *te iubește*...te vrea și *înduhovnicit*.

Te vrea *viu* pentru veșnicie.

Și nu poți fi *viu*...dacă nu ești *Sfânt*.

Așa că cine *nu ne vrea Sfinți* ci *ratați*, pramatii, scursuri ale societății...nu ne vrea după cum ne vrea Dumnezeu și după cum ne vor Sfinții Lui. Pentru că Maica Domnului, toți Sfinții și toate Puterile cerești *ne vor plini de slava* lui Dumnezeu, de care și ei sunt plini.

Însă, dacă Sfântul Ierarh Calinic[500] *arăta astfel* și pe când era *cu noi*, în istorie...iar contemporanii lui *nu l-au văzut astfel*...atunci *nu l-au văzut deloc*. Nu l-au văzut *așa cum îl vedea* Dumnezeu...

Iar Dumnezeu îl vedea *ca pe robul Său*, îl umplea de daruri și de harisme, de multă înțelepciune dumnezeiască, adică de *teologie practică*, îndumnezeitoare. Însă și Calinic, Monahul și apoi Ierarhul, *știa* ce lucrează Dumnezeu în el! Nu era *îndumnezeit cu forța* ci prin *împreună-voirea* și *lucrarea* lui cu Dumnezeu.

---

[500] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sf%C3%A2ntul_Calinic_de_la_Cernica.

De aceea, mântuirea noastră e *conștientă*, e personală, e interioară, se lucrează continuu în noi, e umplere continuă de har și de înțelepciune, e dobândire de noi și noi virtuți și harisme și nu *un vacuum spiritual*.

Mântuirea noastră e *taina împreunei-locuiri* cu Dumnezeu, *a purtării* slavei lui Dumnezeu în noi înșine și *a continuei noastre învățări* de către Dumnezeu.

Tocmai de aceea Calinic avea *vedenii*, a auzit *glas ceresc,* care l-a anunțat că *nu va muri* din cauza otrăvii ci va ajunge *ierarh* și *i s-a vestit* ziua morții.

El știa *cine este*! Ce *taină* se lucrează în el! Ce *făcea* Dumnezeu în el pe fiecare zi! Adică *taina învierii* noastre.

Și pe noi, pe fiecare dintre noi, Dumnezeiescul Calinic, Părintele nostru, ne poate învăța, de asemenea, *cât de frumoasă* e libertatea duhovnicească, *cât de scumpă* e curățirea de patimi, *ce mare har* e rugăciunea continuă, *ce mare binefacere* e postul duhovnicesc, *ce măreție fără seamăn* e viața sfântă, ortodoxă, viața bisericească.

El ne poate fi Prieten, Părinte, Ierarh cu adevărat.

Pentru că numai de la *Ierarhii Sfinți* poți învăța ce înseamnă *Ierarhul adevărat* și de la realii *Părinți duhovnicești* poți învăța ce înseamnă delicata și reala relație duhovnicească și de la *Mamele*

duhovnicești poți învăța reala și dumnezeiasca delicatețe și sfială și generozitate, care ar trebui să emane din noi.

Pentru că ceea ce *convinge* pe cineva...e *ce emană* din tine.

Ce *emană* din tine când *nu spui nimic*...

Iar dacă oamenii, la Biserică sau la muncă, pe stradă sau unde ne mai întâlnesc...văd că noi, „oamenii Bisericii”, avem fețe rele, răutăcioase, perverse, hoațe, lipsite de evlavie...nu vor crede *niciun cuvânt* din ce le spunem noi...

De aceea suntem *farisei* în ochii lor.

De aceea *ne vorbesc de rău*.

Pentru că *simt* cine suntem noi cu adevărat...iar cine suntem *suntem*!

Astfel, dacă vrem să fim *frumoși* cu adevărat...trebuie *să spălăm paharul* pe dinăuntru și nu pe dinafară!

Trebuie să ne facem *curățenie* continuu în noi...dacă vrem *să emane* din noi har și nu falsitate.

Iar dacă e har...dacă e har și credință dreaptă și fapte evlavioase în noi...și grijă la detalii în relațiile cu oamenii...atunci *Dumnezeu e cu noi*...și El face în noi adevărata curățire, adevărata sfințire, adevărata înfrumusețare a ființei noastre.

Care nu se diminuează în timp...ci crește tot mai mult...

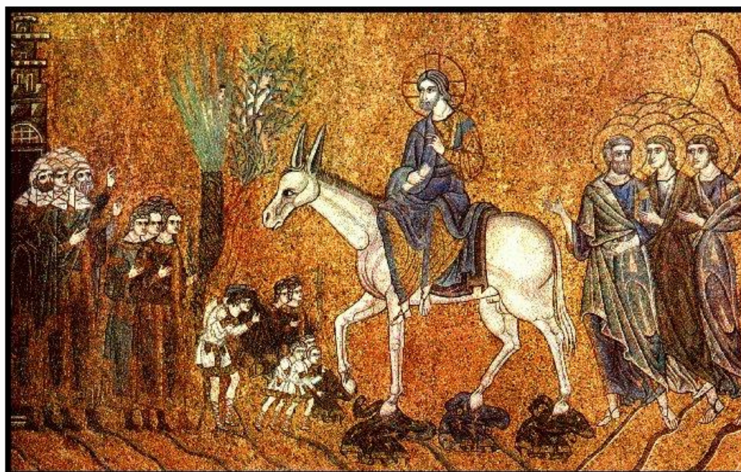
De aceea, toți câți cunoaștem *viața* Sfântului Calinic, viața lui de pe

pământ...să ne dorim să îl cunoaștem *și așa cum este acum*!

Pentru că este incomparabil mai frumos și mai sfânt și mai delicat cu noi ca atunci când trăia pe pământ.

Dumnezeul nostru treimic, pentru rugăciunile Sfântului Ierarh Calinic, Părintele nostru, să ne dea tuturor *pătrundere duhovnicească* și *bucurie în tot ceea ce facem*. Amin!

Predică la Intrarea Domnului în Ierusalim [2014]

Iubiții mei[501],

după ce Sfântul Lazăr, *prietenul* Domnului, *a ieșit* din mormânt, după 4 zile de moarte...Domnul *intră* în Ierusalim...pentru ca *să moară*! Să moară pentru *noi* și pentru *mântuirea noastră*.

De unde rezultă că mântuirea *o primim* ca urmare a faptelor lui Hristos pentru noi și nu printr-un efort pur-uman de *salvare personală*.

El *intră* în Ierusalim...pentru ca să fie *Mântuitorul* nostru. Și dacă *intră*...El vine *să ne îmbrățișeze* pe noi, pe toți...pentru că *dorește* mântuirea noastră, a tuturor.

Însă *dinamismul* acestei sărbători e format din două lucruri smerite: din

[501] Scrisă în ziua de 12 aprilie 2014. Sâmbăta Sfântului Lazăr. Timp noros.

mânzul asinei, pe care Domnul *urcă* și care *ne închipuie* pe noi, oamenii credincioși[502], care ascultăm, de Domnul, care ne supunem Lui, care Îl lăsăm pe El să Se odihnească în noi…și din „pruncii cei fără de răutate”[503], care L-au lăudat pe Hristos „cu dumnezeiască cuviință”…în timp ce „iudeii Te-au hulit cu fărădelege”[504], Doamne!

Puiul de măgar…și puii de om sunt *împreună* cu Cel blând și nevinovat, Care vine spre patimă/ suferință/ moarte de bunăvoie. Pentru că e nevoie de inimă curată, nepervertită, frumoasă, ca să te bucuri. E nevoie de harul lui Dumnezeu în noi ca să ne bucurăm în mod real, în mod simplu, în mod cuviincios.

Însă noi, cei de azi, care nu mai știm *să ne bucurăm* în mod real…e pentru că nu vrem să ne *curățim* de patimi.

Pentru că „Preasfântul Duh”, spune *Sinaxarul* zilei, *„le-a mișcat* inimile spre lauda și slava lui Hristos”[505]. Harul dumnezeiesc *i-a mișcat* pe pruncii evreilor și pe unii dintre părinții lor…ca să Îl laude pe Hristosul Cel smerit, Cel care venea pe mânzul asinei ca să împlinească profeția Sfântului Zaharia [Zah. 9, 9]. Au venit înaintea Lui *cu ramuri verzi*… pentru că așa erau primiți împărații vremii în cetate.

---

[502] *Triodul*, ed. BOR 2000, p. 536.
[503] Idem, p. 528.
[504] Idem, p. 532.
[505] Idem, p. 536.

Iar la Zah. 9, 9 era vorba despre *Împăratul* Ierusalimului. Despre Împăratul păcii.

Au venit *simțind* dumnezeirea Lui.

Însă și acest eveniment hristologic, care are de-a face *cu persoana* lui Hristos, fusese profețit în Ps. 8, 3, LXX. Pentru că a primit laude „din gura pruncilor și a celor care sug".

Tocmai de aceea, mesajul Bisericii pentru noi, în acest praznic luminos, e acela de a fi *frumoși* și *verzi* ca ramurile de salcie pe care le avem în mâini și nu *indiferenți* față de Dumnezeu și de semenii noștri.

Pentru că relația noastră cu Dumnezeu *se măsoară* prin ceea ce facem pentru semenii noștri. Prin raportarea noastră față de ei.

Căci e nevoie și de *grija* față de prunci și de *atenția* față de tineri și de *responsabilitatea* față de oamenii maturi și de *delicatețea* față de oamenii senectuții.

E nevoie de o delicată și profundă *vedere* a lucrurilor în fiecare clipă...pentru că fiecare *detaliu* al vieții noastre contează...și, mai ales, *rezonează* în alții.

De aceea, ca să știi *cum să ajuți* și *pe cine* să ajuți...și pe cine *să întâmpini*...trebuie să fii mereu *îmbrăcat* în har și în fapte bune.

Lucru pe care ni-l va aminti, de mai multe ori în săptămâna care vine, lumi-

nânda de la Denii...Pentru că trebuie să avem îmbrăcăminte, îmbrăcăminte de har, slava lui Dumnezeu în noi, pentru ca să știm *să îi vedem* pe oameni...și pentru ca să Îl *întâmpinăm* pe Dumnezeu în fiecare clipă a vieții noastre.

Da, suntem *comparați* astăzi cu blândețea mânzului de măgar, cu răbdarea lui, cu ascultarea lui...dar și cu bucuria pruncilor, care au vorbit dumnezeiește despre Fiul lui Dumnezeu întrupat. Care L-au simțit și L-au slăvit cu adevărat!

Pentru că ni se cere și nouă să fim *autentici* în faptele noastre.

Ni se cere să fim *Sfinți* și să nu părem „sfinți"!

Ni se cere bunătate și iertare, amabilitate și delicatețe, pace și curăție dumnezeiască.

Ni se cere să fim *atenți* la detalii, la detaliile *relațiilor* dintre noi, pentru că astfel *împlinim* voia lui Dumnezeu cu noi.

Căci trebuie ca împlinirea noastră duhovnicească *să se reverse*, în mod frumos, și în ceilalți.

Dacă avem ceva în plus, dacă putem ajuta, dacă îi putem *dinamiza* pe oameni, să nu ne dăm înapoi!

Pentru că fiecare lucru pe care îl facem *în harul* lui Dumnezeu e un lucru prin care Dumnezeu *sădește* în oameni *dorința de bine*.

Iar dacă în noi *au sădit* alții exemplul bun, frumusețea, gingășia, libertatea duhovnicească, să facem același lucru cu toți care ne văd și ne cunosc.

Dumnezeu să îi primească întru Împărăția Sa pe toți cei adormiți ai noștri iar pe noi să ne umple de pace și de bucurie dumnezeiască. Amin!

Predică despre frică [16 aprilie 2014]

Iubiții mei[506],

în ultima cântare a Deniei de azi, de Miercuri, Domnul ne spune: „O, prietenilor! Vedeți *să nu vă despartă* de Mine vreo *frică*"[507]...

De unde înțelegem că frica...frica păcătoasă...*ne desparte* de Domnul (și simțim asta *în mod brutal* în interiorul nostru) oricând credem că există cineva sau ceva *mai important* decât El.

Frica de-a fi singur...frica de-a fi sărac...frica de a fi neiubit...frica de a nu fi alungat...frica de a nu fi omorât...frica de a nu muri în cele mai mari chinuri...frica de a nu muri de o boală cumplită...frica de moarte...frica de Iad...

Toate fricile noastre *reale* sau cele *induse* în noi de către demoni vor să ne

---

[506] Miercurea Mare. Seara.

[507] *Triodul*, ed. BOR 2000, p. 590.

facă...să ne simțim singuri, fără scăpare, fără liniște.

De fapt, demonii se năpustesc asupra noastră cu frică, cu frici de tot felul, cu griji și emoții panicarde...tocmai când noi simțim cât *de bună* și *de blândă* e pacea lui Dumnezeu...Iar oamenii învechiți în rele, care nu sunt *atenți* la sufletele oamenilor, detectează imediat pe omul *măsurat în toate*, pe omul cuvios, pe omul senin...și nu îi suportă liniștea.

De aceea, *pacea dumnezeiască* din sufletul nostru costă mult...e o rană grea pentru demoni și pentru păcătoșii notorii...pentru că ne este invidiată.

Căci cel mai invidiat lucru e cel pe care *nu îl ai*...și nici nu *îl meriți*.

Însă Domnul ne-a atenționat în această seară...că orice *frică păcătoasă* e *o cădere din credință*.

E o cădere *din relația* cu El...

Când ne gândim la noi *în detrimentul* nostru, în detrimentul *mântuirii* noastre...atunci ne salvăm viața *din frică*...dar cădem *din relația* cu Dumnezeu.

Ne e frică...tocmai pentru că nu avem o dragoste și o încredere reală în Dumnezeu.

Ne e frică tocmai pentru că păcatul e *însingurarea* noastră.

Nu, nu ne e frică de faptul de *a muri*...ci *de ce urmează* după. Chiar dacă *ne e frică* să ne mărturisim această frică.

Îmi aduc aminte de dovezile de *curaj* pe care le cer adolescenții unii de la alții...Și generația mea a cunoscut această „preocupare”...și am văzut că și generațiile de acum o cunosc. Iar ca să fii declarat *curajos*...trebuie *să sfidezi* pericolul.

Dar *pericolul* de-abia acum începe! Pentru că întrebarea e aceasta: unde știm că se *oprește* frica? Când începi să faci păcat după păcat...și păcatul pare să îți dea „putere”...unde știi că se termină „puterea ta de a păcătui”?

De aici și teribilismul celor care curvesc, se îmbată, se droghează, fură, omoară...Pentru că ei cred că nu se termină niciodată „puterea de a păcătui”. Ba da, se termină!

Și când înșelarea numită *„atotputernicie” umană* se termină...începe frica, o frică delirantă, agasantă...care se manifestă și ca *panică*...și ca *gol sufletesc*. Ca *neiubire profundă*.

Domnul le-a spus Ucenicilor *să nu se teamă*...și ei *s-au temut*. Dar și nouă ne spune să nu ne fie *teamă*...și ne tot temem...și ne facem frici puerile.

Frici care înseamnă *multă necredință*.

Pentru că prin ele noi spunem de fapt: „Dumnezeu n-are grijă de noi! Dumnezeu nu ne vede! El nu ne ajută acum...când nouă ne e greu!”.

Însă El tocmai acum...când nouă ne e foarte greu...și când simțim că „El nu

ne ajută”, ne ajută! Pentru că ajutorul Lui e paradoxal, e durabil, e pentru veșnicie și nu pentru o clipă.

Noi am vrea ca fiecare zi să fie numai lapte și miere...fără dureri, fără transpirație...fără nervi...fără ziduri.

Însă toate aceste ziduri, enervări, schingiuiri interioare fac parte din schimbarea noastră, din primenirea noastră interioară, din înfrumusețarea noastră.

Da, în viața duhovnicească, fricile sunt *momente de creștere* duhovnicească!

A înțelege frica, fricile, obsesiile, ispitele de tot felul, necazurile de tot felul înseamnă *a decripta* creșterea duhovnicească. A afla cum putem crește în har, în sfințenie.

Toate fricile și durerile și căderile noastre devin *sfințenie* dacă sunt purtate cu mulțumire în fața lui Dumnezeu. Dacă ele sunt înțelese drept clipe de mare binecuvântare, de înfrumusețare interioară.

Însă trebuie să le spunem fricilor pe nume...și să le înțelegem substratul. Să înțelegem ce se află în spatele lor.

Frica *de sărăcie*...înseamnă *frica de a nu suferi*. Înseamnă frica de a nu ne pierde tabieturile. Frica de a nu ne pierde plăcerile.

La fel, *frica de moarte* înseamnă să nu ne pierdem „confortul de aici”. Însă dacă aici avem „confort”, dacă conside-

răm că aici poate fi „mai bine” decât în Împărăția lui Dumnezeu, arătăm că suntem *trupești* și că liniștea noastră e doar aparentă.

Frica *rea*, în concluzie, cea care *ne desparte* de Dumnezeu…e cea care *ne centrează* pe noi. E cea care e *o alipire* față de „binele” nostru aparent.

Pe când frica *bună*…are de-a face cu evlavia, cu credința, cu iubirea de Dumnezeu. Pentru că e *grija* de *a nu-L întrista* pe Cel care ne iubește.

Frica bună e o grijă iubitoare. Frica rea e un egoism singularizant.

Și dacă *ne e frică*…și vrem *să scăpăm* de frică…atunci trebuie să credem în Dumnezeu, Cel care a învins orice frică în om prin întruparea Sa și prin toată opera Lui răscumpărătoare.

Astăzi am auzit că Iuda, vicleanul și înșelătorul, L-a vândut pe Mirul vieții.

Mâine vom rosti cele 12 Evanghelii. Îl vom vedea răstignit pe Lemn pe Mirele Bisericii.

Vineri Îl vom prohodi pe Cel viu.

Sâmbătă vom aștepta lumină sfântă de la El. Pe care o vom aștepta *să coboare* în Mormântul Lui, Cel dătător de viață.

Pentru ca duminică, la miez de noapte, să împânzim lumina primită de la El în mod minunat, dar care e materială, având în lăuntrul nostru lumina Lui *cea necreată*, care e *adevărata lumină* a Învierii Lui.

Căci atunci când vom spune că *toate s-au umplut de lumină*, ne vom referi la faptul că *lumina dumnezeiască necreată* a Prea Sfintei Treimi inundă toate.

Cea care vine sâmbătă în mormânt, lumina care coboară sâmbătă la Ierusalim aprinde lumânările și candelele...și e *o icoană* a celei nemateriale.

Însă *cea nematerială*, lumina Prea Sfintei Treimi, e cea în care *ne-am îmbrăcat* la Botez și prin care am devenit mădulare *mistice/ tainice* ale lui Hristos.

Iar dacă suntem așa, dacă suntem *mădulare îndumnezeite* ale lui Hristos... de unde frica aceasta păcătoasă, care *ne desparte* de Dumnezeu?!

Pentru că frica de Dumnezeu e plină de înțelepciune, de curăție, de delicatețe.

Frica de Dumnezeu nu e *panică* ci *pace*. Ea produce împăcare a conștiinței și a inimii, a întregii noastre ființe.

De aceea, Domnul ne vrea *cu El*. Ne vrea *fără frică*. Fără frici păcătoase, copilărești, pentru că noi suntem...*ai Lui*. Și Dumnezeu poartă de grijă celor care sunt *ai Lui*.

Așadar, să fim ai Lui...mergând cu El la Patima cea de bună voie...pentru ca să vedem și slăvita Lui Înviere!

Să o vedem în noi și în toți oameni!

Să vedem învierea noastră din păcat, din metehne rele, din obiceiuri păcătoase.

Căci a Lui e slava, puterea și închinăciunea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la praznicul Învierii Domnului [2014]

Iubiții mei[508],

Săptămâna Mare a acestui an *s-a ritmat*, în mod dumnezeiește, cu vremea de-afară.

---

[508] Scrisă în ziua de 19 aprilie 2014, în Sâmbăta Mare.

N-am mai văzut de mult acest lucru...

A fost ploaie, vânt, frig, cer înnorat, întunecat...când Domnul *a fost vândut*, când Domnul *a pătimit*, când Domnul a fost *îngropat*...dar soarele a apărut în dimineața Sâmbetei Mari...ca *prevestire* a Învierii Lui cea de a treia zi.

Și când vremea *se schimbă* după praznicele Bisericii e semn că și noi *ne-am schimbat*, în mod profund, în lăuntrul nostru.

Și e o mare binecuvântare *să te schimbi* dumnezeiește. Să te *înnoiești* haric...

E o mare bucurie *să surprinzi* printr-o *noutate frumoasă*.

Adică prin *noutatea* de a nu mai fi rău, de a nu mai fi infatuat, de a nu mai fi obraznic, de a nu mai fi libertin...

Să te desparți de cineva într-o zi...care te cunoaște într-un anume fel...și apoi, într-o altă zi, cu harul lui Dumnezeu, să te întâlnească și să te vadă schimbat. Și să se *bucure* pentru tine.

Pentru că bucuria *reală* e bucuria pentru cei care *se schimbă*, se schimbă continuu. Pentru cei care sunt tot mai frumoși duhovnicește, tot mai spornici în ceea ce fac, tot mai...*oameni*...

După ploaie și vânt a apărut *soarele*!

Lumina soarelui *ne bucură*...mai ales când suntem privați de ea zile la rând.

Însă lumina soarelui e lumină naturală, creată. E lumina unui astru ceresc. Ea ajută la vedere, la creșterea vegetației, la viața normală...La viața în societate.

Însă *lumina soarelui* nu este... *lumina învierii* lui Hristos!

Soarele e *un simbol palid* al Creatorului său, al Dumnezeului treimic.

Pentru că soarele ne luminează *cu lumină creată*, pe când Dumnezeul treimic ne umple de *lumina Sa necreată*.

Iar *lumina necreată* a lui Dumnezeu se vede *în mod extatic*/ mistic/ dumnezeiește/ mai presus de fire, pentru că noi suntem *creați* iar lumina Lui e *necreată* și *veșnică*.

Lumina Prea Sfintei Treimi e *lumina învierii* Domnului!

Pentru că Hristos Cel răstignit și înviat, a înviat fiind *plin de slavă dumnezeiască,* de lumina Sa dumnezeiască. Umanitatea lui Hristos a fost *transfigurată* de lumina dumnezeiască a dumnezeirii Sale și de aceea trupul Lui înviat s-a arătat plin de lumină și depășind timpul și spațiul, trecând prin ușile încuiate și apărând, deodată, acolo unde El dorea.

Și când vorbim despre *har*, vorbim despre *lumina necreată* a Dumnezeului treimic.

Și când vorbim despre *lumina Lui necreată*, vorbim despre *harul Lui cel sfințitor și îndumnezeitor*, prin care noi ne-am botezat, ne-am miruns, pe care îl simțim când ne împărtășim, când ne spovedim, când suntem hirotoniți, când suntem cununați, când suntem unși cu ulei sfânt la Sfântul Maslu, când ne rugăm pentru cei adormiți, când sfințim apa, când sfințim și binecuvântăm orice lucru în Biserică și în lume.

Toată sfințenia Bisericii constă *în harul* Prea Sfintei Treimi.

Și harul lui Dumnezeu cel necreat poate fi *văzut* și *simțit duhovnicește* pe măsură ce noi *ne curățim de patimi*. Pentru că îl vedem și îl simțim cu duhul nostru, în interiorul nostru, căci el *ne deschide* în interiorul nostru Împărăția lui Dumnezeu.

Tocmai din acest motiv, isihaștii ortodocși se scufundă în lăuntrul lor, prin rugăciune continuă și prin asceză curățitoare de patimi, pentru ca să simtă și să vadă slava/ lumina/ harul necreat al Prea Sfintei Treimi.

Să vadă adică *lumina* lui Hristos, lumina care *izvora* din umanitatea lui Hristos Cel înviat...să vadă *sfințenia* Bisericii, adică *legătura sfântă* și *intimă* și *dumnezeiască* a lui Dumnezeu cu oamenii.

De aceea, mulți dintre nevoitorii ortodocși pun accentul pe *pelerinajul lăuntric* spre Dumnezeu și nu pe cel exterior. Pentru că *pelerinajul lăuntric* spre Dumnezeu e totuna cu *curățirea noastră de patimi* pentru a fi *umpluți*, în mod tainic/ mistic, de slava lui Dumnezeu, cea care depășește orice înțelegere.

Așadar avem o lumină a soarelui și a lumânării și a becului care sunt *create*, sunt materiale și avem, mai presus de tot ce e material și din lumea aceasta, *lumina necreată* a lui Dumnezeu, lumina Sa cea imaterială/ cea nezidită/ cea necreată, care e *veșnică* și care *izvorăște* din ființa Treimii și care *ne curățește*, *ne luminează* și *ne îndumnezeiește* pe toți cei *raționali*. Adică pe *Îngeri* și pe *oameni*.

De ceva vreme și noi, românii, am auzit tot mai mult despre *minunea imensă* care se petrece în Mormântul Domnului[509], la Ierusalim, în Biserica Învierii Domnului, când Patriarhul Ierusalimului[510] intră și se roagă în Mormântul Domnului. Nu numai că *am auzit*...dar *am și văzut* acea *lumină sfântă* (o filă video din 2013[511]), care

---

509 A se vedea: http://ziarullumina.ro/documentar/cum-se-pogoara-lumina-sfanta-la-mormantul-domnului.

510 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Teofil_al_III-lea_al_Ierusalimului.

511 Idem:

coboară de la Dumnezeu, care *nu arde* la început, deși *aprinde* lumânările tuturor dar care, mai apoi, se comportă *ca o lumină creată*. Ca o lumină pe care *am fi aprins-o* cu chibritul.

E corect să numim *lumina* care coboară, în mod minunat, în Mormântul Domnului — și pe care și noi, românii, am primit-o în această noapte, adusă de delegația patriarhală trimisă la Ierusalim[512] — drept *lumină sfântă*. Însă nu trebuie să confundăm această *lumină minunată* cu *lumina necreată* a Prea Sfintei Treimi.

Pentru că lumina aceasta minunată e doar o *confirmare* a faptului că *Biserica lui Hristos* e *Biserica Ortodoxă*. Și că *Paștiul adevărat* e cel vestit, în mod minunat, de către Dumnezeu, prin

---

https://www.youtube.com/watch?v=DdV904LcXOU.

[512] Idem: http://basilica.ro/stiri/lumina-sfanta-de-la-ierusalim-va-fi-adusa-in-romania-de-sfintele-pasti_16235.html.

coborârea acestei *lumini cerești* în Mormântul Domnului și nu oriunde.

Însă, ca și *mana cerească*, cu care Dumnezeu a hrănit poporul lui Israil în pustiu și lumina aceasta *sfântă*, care coboară în Mormântul Domnului, deși coboară *dumnezeiește* la noi, ea e *creată*, pentru că se comportă ca atare. Ea se poate stinge, ea se poate *împărți* în mod material și vizibil, cu toate că *se pogoară dumnezeiește* la noi.

De aceea, *minunea aceasta a Ortodoxiei*, care *confirmă* adevărata Biserică și adevărata credință, trebuie să ne facă să fim tot mai ascetici, tot mai doritori să ne curățim de patimi, pentru ca să vedem *adevărata lumină* a lui Dumnezeu, pe cea *necreată*, față de care lumina care *coboară* în Mormântul Domnului e doar *un simbol palid* al ei.

De ce ne *reconfirmă* mereu Dumnezeu că ne aflăm în adevărata Biserică a lui Hristos? Pentru că știe *slăbiciunea* noastră. Știe că avem nevoie *de dovezi* peste dovezi. Vrea ca și cei *foarte slabi* în credință...să aibă dovezi *palpabile*. Vrea să nu spună nimeni că *nu a știut* care e *adevărata Biserică*.

De aceea, El ne trimite *foc din cer*, lumină cerească, ca și altor Sfinți ai Lui, în vechime, pentru ca să căutăm *adevăratul foc curățitor*, adevărata lumină dumnezeiască, adevărata înfrumusețare a firii noastre: *slava Lui cea necreată*.

Așa că acum, când avem în mâinile noastre și peste tot în Biserici, lumină din lumina care a coborât azi în Mormântul Lui, trebuie să ne uităm la această lumină și să o dorim pe cea care este *simbolizată* de această lumină.

Căci lumina aceasta ne trimite la *adevărata lumină* a lui Hristos, la cea necreată, care e *în noi* de la Sfântul Botez și întru care trebuie *să creștem* pe fiecare zi.

Așadar, iubiții mei, vă spun din nou: *Hristos a înviat*!

Dar El a înviat *umplând toate* nu de lumina soarelui…nu de lumina minunată venită azi la Ierusalim…ci de *lumina Sa necreată* și *veșnică*. Pentru că toată creația Lui *stă* în lumina Sa necreată și veșnică și e *pătrunsă continuu* de ea.

De aceea, împreună cu Sfinții lui Dumnezeu și cu toți Îngerii Lui și, mai ales, cu Maica lui Dumnezeu, care cu toții sunt *în lumina Lui necreată*, să începem de azi și noi bucuria Învierii Lui, praznicul acesta prea mare, având în noi lumina Lui și în mâinile noastre lumina materială, coborâtă în mod minunat din cer, astăzi, pentru a ne umple de bucurie mare!

Căci a Preacuratei și Preasfintei Treimi este slava, cinstea și închinăciunea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin! La mulți ani și multă sănătate și bucurie tuturor!

Predică la pomenirea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe [23 aprilie 2014]

Iubiții mei[513],

de când suntem mici, nouă, oamenilor, ne place *biruința*! Ne place *să*

---

[513] Scrisă în ziua de 22 aprilie 2014. Marțea Mare.

învingem, să fim biruitori...pentru că ne place ca *binele să învingă*.

Și dacă vrem ca binele *să învingă*, nu facem altceva decât *să dăm glas* firii noastre zidite de Dumnezeu, Care este adevăratul Bine. Pentru că atunci când înțelegem *ce vrem*, luminați fiind de harul credinței, înțelegem că vrem ca voia lui Dumnezeu *să se facă* în cer și pe pământ. Adică în toată creația Sa.

Iar astăzi, când îl pomenim pe Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, *Purtătorul de biruință*...înțelegem și mai bine de ce ne place *să învingă* binele: pentru că ne place ca oamenii să își ducă *până la capăt* țelurile sfinte. Să se *împlinească* în iubirea lor pentru Dumnezeu.

Cine este însă Sfântul Gheorghe [în greacă: *Gheorghios* iar în latină: *Georgius*[514]] astăzi pomenit?

Este fiu de Sfinți Mucenici[515]. Sfinții Mucenici Gherontius și Polihronia sunt părinții săi și sunt pomeniți mâine, pe 24 aprilie.

Tatăl său era conducător în armata romană a lui Diocletianus[516], împăratul persecutor al creștinilor...și Sfântul Gheorghe *asistă* la martirizarea lui, pe atunci având doar 10 ani...

---

[514] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Saint_George.

[515] Idem: http://www.johnsanidopoulos.com/2012/04/saints-gerontius-and-polychronia.html.

[516] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Diocletian.

Își vede tatăl omorât pentru că *nu s-a închinat* idolilor...dar și cum sufletul lui a fost *luat* de Îngeri plini de lumină dumnezeiască. Mama lui îl întărește în credință, spunându-i că tatăl său a devenit *apărătorul* și *rugătorul lor* înaintea lui Dumnezeu și atunci când el a crescut și a fost închis pentru același motiv, pentru că *nu s-a închinat* la idoli, Sfânta Polihronia, mama lui, mărturisindu-și credința în Dumnezeu, e martirizată de Diocletianus în fața copilului ei, a Sfântului Gheorghe.

Cum a fost martirizată mama Sfântului? A fost bătut și arsă cu lumânări. Toți trei au fost martirizați din porunca aceluiași împărat roman: Diocletianus.

Potrivit sursei de aici[517], Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, astăzi pomenit, s-a născut în anul 280 d. Hr. și a fost martirizat pe 23 aprilie 303. Adică a trăit în secolele III-IV d. Hr.

Părinții săi Sfinți au fost ambii de naționalitate *greacă*. Sfântul Mucenic Gherontius s-a născut în Cappadocia iar Sfânta Muceniță Polihronia în Lydda, astăzi Lod, în Israel[518]. Localitatea unde se află și mormântul[519] Sfântului Mare Mucenic Gheorghios/ Gheorghe.

---

[517] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Saint_George.

[518] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Lod.

[519] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Church_of_Saint_George,_Lod.

Însă Sfântul Gheorghe s-a născut în Lydda, în Palestina și a fost martirizat în Nicomidia, adică în orașul Izmit[520], din Turcia de azi.

De ce? Pentru că diavolul *i-a vorbit* lui Diocletianus din idolul Apollon[521] și i-a spus că creștinii îi secătuiesc puterile[522]. Și împăratul păgân a pornit la *nimicirea* creștinilor...pentru ca *idolii* lui, adică *demonii* aflați în idoli, *să-i vorbească*.

Din ediția românească citată, aflăm că Sfântul Gheorghe a trăit în Palestina, adică la Lydda, după martirizarea tatălui său, împreună cu mama sa. Apoi a intrat în armata romană. Și l-a înfruntat pe Diocletianus în mod deschis, spunându-i că „Adevărul este Însuși Hristos, Cel prigonit de voi"[523].

A fost întemnițat și bătut la tălpi, iar pe pieptul lui au așezat o piatră mare. După care a fost tras pe roată, carnea lui fiind sfâșiată și Sfântul Gheorghe nu a scos...niciun suspin. Un Înger al Domnului însă vine și îl încurajează...și îl vindecă, arătându-l sănătos.

Iar când vorbim despre *mucenicie*, despre *chinurile suferite pentru credință*, a fi *biruitor* nu înseamnă *a fi scăpat de*

---

[520] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/%C4%B0zmit.

[521] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Apollo.

[522] Idem: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsapr/04-23-sf_gheorghe.html.

[523] Ibidem.

moarte, ci *a învinge moartea* în tine însuți, cu harul lui Dumnezeu, prin care *biruiești cu adevărat* și *te odihnești* întru Împărăția lui Dumnezeu.

Adică asistăm, în cazul Sfinților, la o biruință *paradoxală*: la o biruință *prin suferință*, prin *suportarea suferinței* până la capăt, întăriți fiind de Dumnezeu, prin care se vindecă de patimile și de păcatele lor...și devin *întăritori* ai noștri în lupta cu păcatul.

Văzându-l Dioclețian pe Sfântul Gheorghe cel vindecat de Înger nu l-a mai *recunoscut*. Înfățișarea sa era transfigurată, era plină de har. Cu toate acestea, Diocletianus a rămas în nebunia lui și nu l-a schimbat această imensă minune. Ba, mai mult, pe doi dintre apropiații săi, pe Anatolie și Protoleon, care *au slăvit* pe Dumnezeu pentru această vindecare minunată a Sfântului Gheorghe, i-a martirizat prin tăierea capetelor.

Mulți au crezut în Hristos datorită vindecării Sfântului Gheorghe. Dar și soția împăratului Diocletianus, împărăteasa Alexandra, a crezut în Dumnezeu și este pomenită pe 21 aprilie[524]. Sfântul Mare Mucenic Gheorghe a fost aruncat într-o groapă cu var nestins[525]. Unde a

---

[524] A se vedea: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsapr/04-21-sf_alexandra.html.

[525] Idem: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsapr/04-23-sf_gheorghe.html.

stat 3 zile. Căci de aceea e „Mare Mucenic”: pentru că *a pătimit multe chinuri*. A fost martirizat după mari și înfiorătoare chinuri.

Diocletianus îl acuză că e *vrăjitor*. Însă Sfântul Gheorghe îi spune că e *satanizat* și de aceea nu vede că acestea sunt *minunile cele prea mari* ale lui Dumnezeu.

E încălțat cu încălțăminte de fier, cu piroane în ele și pus să alerge prin celulă. Și el se ruga...în timp ce era *ironizat* de Diocletianus. Însă noaptea...Sfântul Gheorghios a fost vindecat, în mod minunat, de rănile cumplite de la picioare.

Văzându-l din nou vindecat ...împăratul poruncește să îl bată peste gât și peste trup cu vine de bou, până când îl umplu de sânge.

Bea băutura de la vrăjitor...și nu pățește nimic. Mai bea o altă cupă de otravă...și e scăpat de la moarte de harul lui Dumnezeu.

Îl catehizează pe Diocletianus în văzul tuturor. Și pentru că e pus *să confirme* puterea lui Dumnezeu și *să învieze un mort*, Sfântul Gheorghe se roagă lui Dumnezeu pentru ca această minune să fie convertitoare pentru mulți:

> „Dumnezeul veacurilor, Dumnezeul milelor, Dumnezeul tuturor Puterilor și Atotputernice, Cel ce

nu ruşinezi pe cei ce nădăjduiesc spre Tine, Doamne Iisuse Hristoase, auzi-mă pe mine smeritul robul Tău în ceasul acesta, Cel ce ai auzit pe Sfinţii Tăi Apostoli în tot locul, la toate muncile şi semnele, dă neamului acestuia viclean *semnul* cerut şi *înviază mortul*, care zace în mormânt, spre *înfruntarea* celor ce se leapădă de Tine şi spre slava Ta şi a Tatălui Tău şi a Preasfântului Duh. Astfel, Stăpâne, arată celor ce stau înainte, că Tu eşti Unul Dumnezeu peste tot pământul, ca să Te cunoască pe Tine Domnul Cel Atotputernic şi cum că toate se supun voinţei Tale şi a Ta este slava în veci. Amin!"[526].

Însă când înviază mortul...vrăjitorul Atanasie devine *creștin* și lumea se umple de bucurie.

Numai că Diocletianus *a reacționat* la minune, așa cum au reacționat și evreii, atunci când au văzut *mormântul gol* al Domnului: *a mușamalizat* minunea.

Fostului vrăjitor și celui înviat din morți...Diocletianus le-a tăiat capetele și astfel i-a martirizat. Pe când, pe Gheorghe, l-a întemnițat din nou...ca *să nu-l mai vadă* lumea. Mulți cred în Dumnezeu datorită lui Gheorghe, îi

[526] Ibidem.

mituiesc pe temniceri...și merg în temniță la el ca să fie *învățați* și *tămăduiți* de către el.

Sfântul Gheorghe înviază boul lui Glicherie. Și pentru că Glicherie mărturisește că e *creștin*, deși el nu era botezat, a fost *martirizat* pentru asta. I s-a tăiat capul.

Domnul i Se arată în vis Sfântului Gheorghe și îi spune:

> „Nu te teme, ci îndrăznește! Căci, iată, împreună cu Mine te vei învrednici *a împărăţi*. Deci, nu slăbi, că degrabă venind la Mine, cele gătite ţie le vei primi!”[527].

Înainte să moară, Sfântul Gheorghe îi cere unei slugi a sa să îl înmormânteze în Lydda, în casa părintească. Și, după cum vedem până azi, sluga și-a împlinit misiunea. Pentru că mormântul său e până azi în Lydda.

Sfântul Gheorghe a fost dus în capiștea lui Apollon, ca să „i se închine” demonului.

„Sfântul, apropiindu-se de zeul Apollon şi întinzând mâna către el, a întrebat pe cel neînsufleţit, ca pe un viu, zicând: „Tu voieşti să primeşti jertfă de la mine ca un Dumnezeu?”. Sfântul, zicând aceasta, și-a făcut semnul Crucii, iar diavolul care locuia în idol a răspuns niște cuvinte ca acestea: „Nu sunt

---

[527] Ibidem.

Dumnezeu; şi niciunul asemenea mie nu este! Numai Unul este Dumnezeu; Acela pe care tu Îl propovăduieşti! Noi ne-am depărtat de Îngerii cei ce-i slujesc Lui şi înşelăm pe oamenii cei stăpâniţi de zavistie". Atunci Sfântul a zis către el: „Dar cum îndrăzniţi voi să staţi aici, venind eu, slujitorul adevăratului Dumnezeu?". Zicând Sfântul acestea, un sunet și glas de plângere ieșea de la idoli, apoi deodată căzând toţi la pământ s-au sfărâmat"[528].

Pentru că demonii *știau cine sunt*...dar, în același timp, le plăcea și le place *să ne înșele continuu*.

Sfânta Împărătească Alexandra, soția lui Diocletianus, vine și cade la picioarele Sfântului Mare Mucenic Gheorghe și Îl mărturisește pe Hristos în fața tuturor. Iar Diocletianus își condamnă soția la aceeași moarte cu a lui Gheorghe: *tăierea cu sabia*.

Însă în drum spre martirizarea ei, Sfânta Muceniță Alexandra *și-a dat duhul* în mâinile Domnului.

Iar Sfântul Gheorghe a fost martirizat prin *tăierea capului cu sabia*, după ce s-a rugat în acest fel:

> „Bine eşti cuvântat, Doamne, Dumnezeul meu, că n-ai veselit pe vrăjmașii mei, ci ai izbăvit sufletul meu ca pe o pasăre din cursa vânătorilor! Auzi-mă şi acum,

---

[528] Ibidem.

> Stăpâne, şi stai înaintea robului Tău în ceasul acesta de la sfârşit şi izbăveşte sufletul meu de *meşteşugirile duhului celui din văzduh*, al vrăjmaşului celui mare şi de duhurile cele necurate.
>
> Şi să nu le socoteşti păcatul celor ce au greşit înaintea mea, în neputinţa lor, ci *iertare* şi *dragoste* arată-le lor, ca şi aceia, cunoscându-Te, să câştige parte din Împărăţia Ta, împreună cu aleşii Tăi.
>
> Primeşte şi sufletul meu, împreună cu cei ce bine Ţi-au plăcut în veac, trecând cu vederea toate greşelile mele cele cu ştiinţă şi cu neştiinţă.
>
> Adu-ţi aminte, Stăpâne, de cei ce cheamă numele Tău Cel cu mare cuviinţă, că binecuvântat şi preamărit eşti în veci. Amin!"[529].

De aceea, Sfântul Gheorghe, Părintele nostru, *a învins* prin *rugăciune*, a învins prin *răbdare*, a învins prin *iertare*, a învins prin *dragostea* de Dumnezeu.

Și a învins pe când avea *23 de ani*!...

A fost martirizat la vârsta de 23 de ani...în ziua de 23 aprilie 303.

Pentru că nu *vârsta* învinge...ci *credința curată* și *viața curată* înving.

Așa că, în Săptămâna Luminată, în săptămâna plină de har și de bucurie a

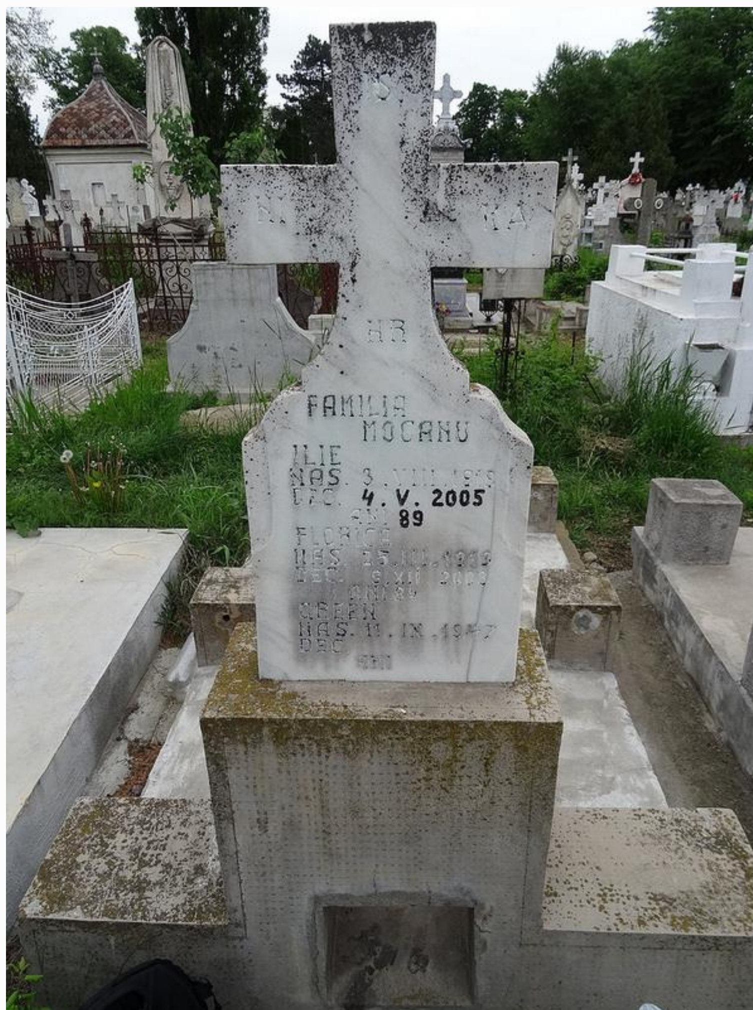
[529] Ibidem.

Învierii Domnului, pomenirea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe e, deopotrivă, *un izvor de bucurie* și *de întărire* în fața păcatului, a persecuțiilor și a nedreptăților de tot felul.

Pentru că viața celor ai lui Dumnezeu e *călăuzită* de El și nu *de interese* de tot felul.

De aceea, dacă vrem să fim *ai lui Dumnezeu*, atunci să ne lăsăm *călăuziți* de Dumnezeul nostru treimic, de Tatăl, de Fiul și de Sfântul Duh Dumnezeu, acum și în vecii vecilor. Amin!

Predică la 9 ani de la adormirea Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu

Iubiții mei[530],

săptămâna aceasta am fost cu doamna preoteasă la mormântul Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu[531], astăzi pomenit, ca *să ne rugăm*

---

[530] Predică scrisă în ziua de 30 aprilie 2014. Zi de miercuri, cer înnorat, a plouat de două ori în mod torențial.

[531] A se vedea:

lui. Să fim *aproape* de mormântul său și de Sfintele sale Moaște...și să ne bucurăm pascal. Să fim *împreună*!

Am aprins candela pe care i-am adus-o, am făcut puțină slujbă...și apoi am îngenuncheat și m-am rugat cu palmele pe mormânt...

Cum el este îngropat peste soția sa, peste doamna Florica...eu mă rugam la picioarele sale...la distanța de o jumătate de metru de el.

Și în niciun minut de când am început să mă rog...am fost invadat deodată de un mare har, care m-a făcut să mă simt *curățit de păcate*. M-am simțit deodată ușor, simplu și bucuros în mine însumi, fără dureri și mâhniri în sufletul meu...conștient de faptul că a fost *atingerea* lui, binecuvântarea lui duhovnicească, care m-a făcut *să simt*...cum arată *acum*, el, Sfântul pe lângă care eu am ucenicit.

Și mi-a dat *darul* acesta, iradierea lui duhovnicească...pentru ca să simt în ea, deopotrivă, pe el, cel *din vechime*, pe care îl cunosc...și pe el cel *de acum*, care e incomparabil de frumos și de sfânt. Iar acum, când scriu, s-a petrecut *o nouă atingere* duhovnicească, interioară, a prezenței lui de ființa mea, pentru ca să mi-o fixeze în mine pe cea de atunci.

De ce vorbesc despre aceste lucruri mistice *atât de deschis*? Pentru ca să

---

http://www.teologiepentruazi.ro/2012/05/29/despre-omul-imparatiei/.

evidențiez faptul că oamenii nu sunt doar *ceea ce se vede* din ei...sau nu sunt doar *ceea ce spun și fac ei*...ci și *ceea ce emană* din ei.

Iar ceea ce *emană* din noi, cu adevărat, e ceea ce *suntem noi înșine* în mod continuu.

ROUMANIE ROMANIA ROMANIA
CARTE D'IDENTITE CARTE DE IDENTITATE IDENTITY CARD
SERIA TR NR 009359
CNP 1190803343227 M14II
Nume/Nom/Surname
MOCANU
Prenume/Prenom/First name
ILIE
Prenume parinti/Noms des parents/Parents name Sex/Sexe/Sex
STAN PETRA M
Loc nastere/Lieu de naissance/Place of birth
Mun. Turnu Măgurele Jud. Teleorman
Domiciliu/Adresse/Address
Mun. Turnu Măgurele Jud. Teleorman
Str. Grivitei nr.93
694 TR Emisa de politia/Delivree par/Issued by Valabilitate/Validite/Validity
Mun. Turnu Măgurele 05.11.99-03.08.2059
IDROMMOCANU<<ILIE<<<<<<<<<<<<<<<<<<<
TR009359<61321908033M5908031134322 78

Dacă simți *harul lui Dumnezeu* în cineva...sau, dimpotrivă, simți *patimile* din om într-un mod copleșitor și enervant, simți *cine este* acel om. Ce face el tot timpul.

Pentru că, într-un anumit moment, fiecare dintre noi putem greși, putem avea o zi plină de ispite...și starea noastră sufletească să nu fie prea bună. Dar un om duhovnicesc, care toată ziua scrie, se roagă, cugetă, slujește, se nevoiește...dacă e întrebat despre *ceea ce face* toată ziua...și dacă începem cu el o discuție despre cele de taină ale vieții ortodoxe...în rugăciune și bucurie duhovnicească...atunci înțelegem îm-

preună *cine e cel* din fața noastră...și *cine suntem* noi...și *ce facem fiecare* în toate zilele.

Pentru că Fericitul Ilie, pe mine și pe doamna preoteasă, ne-a învățat să nu avem viața noastră mistică...*la vedere*. Să nu o discutăm *cu oricine*...Ci numai când trebuie *să folosim* pe cineva...să intrăm în amănuntele mântuitoare ale credinței noastre.

Adică am învățat de la el să nu facem...*paradă* de ceea ce știm și suntem...să nu părem „speciali" cu oricine...ci să avem întâlniri *banale* cu oamenii, să vorbim vrute și nevrute cu ei...și numai dacă e cazul să avem întâlniri *speciale*, de profunzime cu ei...

Pentru că el, cu oricine ar fi vorbit, se comporta...după cum simțea că *dorește* cel din fața lui. Vorbea după gradul de sinceritate, de pregătire intelectuală, după experiența și inteligența celui din fața lui. Tocmai de aceea, foarte puțini oameni au putut *intui*...cine este el.

Însă în momentul când înțelegea că cineva e *trimis* la el de către Dumnezeu sau, mai bine zis, când Dumnezeu *îi descoperea* că ești omul Lui, că vii și întrebi *fără vicleșug*, pentru mântuirea ta...și că ție trebuie *să îți vorbească* deschis...Fericitul Ilie era *dezarmant* prin mulțimea confesiunilor sale mistice, prin mulțimea de detalii experiențiale pe care ți le oferea...deși acelea, la momentul de atunci, te depășeau cu mult.

Însă el ți le spunea pe toate, și pe cele de care aveai nevoie și pe cele care te depășeau cu mult, pentru ca tu să ai...*orizont de așteptare*. Pentru ca tu să înțelegi că *zarea duhovnicească* spre care tu te îndrepți cere multe eforturi, multă asceză, multă străduință...dar că ea e *o realitate*. Că la ea vei ajunge, cu voia lui Dumnezeu, la un moment dat și că ea arată așa și așa. Cu detalii clare...

Aceste amănunte punctuale, ale unui om care *fusese* pe-acolo...și *depășise* acele stări duhovnicești, ne dădeau aripi în rugăciunea, asceza și studiul nostru.

Nu mergeam *orbește*...ci cu pași *clari*!

Iar *claritatea*, în viața duhovnicească, alături de *bucuria* și *împlinirea* duhovnicească sunt trei mari virtuți ale uceniciei.

Pentru că *te lași condus* de Dumnezeu, prin Părintele tău duhovnicesc, spre stări duhovnicești clare și împlinitoare, așa cum, în toată Tradiția Bisericii, s-a trăit *predarea* experienței duhovnicești și *asumarea ei existențială*.

Pentru că credința ortodoxă, în toată istoria Bisericii, s-a predat ca *învățătură* și ca *putere harică* de la Părinte la ucenic...și în ucenic *se imprimau* atât *harul* Părintelui cât și *cuvintele sale teologice* și *faptele sale de credință*.

Tocmai pentru că acum nu mai avem, decât foarte rar, membri ai

ierarhiei bisericești, monahi și mireni care să fie realmente *plini de teologie* și *de har*...mărturia mea poate părea „romanțată”.

Însă Dumnezeiescul Ilie face parte din acești *Părinți duhovnicești rari* ai Ortodoxiei, care, deși nehirotonit, fiind mirean și soț și tată...a ajuns la *o sfințenie uluitoare* și a fost *un autentic Părinte duhovnicesc* al secolului al XX-lea. Adică unul în stare *să predea teologie*, pentru că a trăit-o mistic, extatic, în revelațiile sale dumnezeiești și în viața sa ascetică.

Pe zi ce trece *înțeleg și mai mult* de ce *și-a tăinuit* viața sa plină de sfințenie: pentru că pierdem *mult timp* în lucruri care *nu ne plac*...și *nici nu ne folosesc*.

În comparație cu Dumnezeiescul Ilie, eu, ucenicul său, am fost luminat de Dumnezeu tocmai spre lucrul contrar: să îmi asum *o viață publică* de propovăduire și de slujire teologică. Fără ca prin asta *să mă dezic* de modul isihast de viețuire și de liniștire interioară și de aprofundarea teologică de fiecare zi, care mă leagă de Părintele meu.

Pentru că *nevoile reale duhovnicești* și *teologice* ale oamenilor sunt ample și trebuie să ne nevoim să răspundem la unele dintre ele.

Și trebuie să conștientizez pe cât mai mulți asupra faptului, că numai *elaborările teologice profunde* și *continue* îi schimbă *fundamental* pe oameni,

pentru că ele arată că avem la bază *o relație reală* cu Dumnezeu și nu scriem și nici nu propovăduim pentru avantaje obscure sau pentru slavă deșartă...

Pe 4 mai 2014 se împlinesc 9 ani de la *nașterea* sa în Împărăția lui Dumnezeu...iar prezența lui cu noi *ne împlinește* pe fiecare zi. Nu am trăit sentimentul *hiatului* la adormirea sa...și nici după aceea, pentru că el ne este *Părinte duhovnicesc* și acum, când, fiind în slava lui Dumnezeu, *nu ne uită* în nicio zi...ci caută *să ne bucure* continuu...

Bucurie căreia *nu îi intuiam* puterea și nici delicatețea...și din nicio citire a mea tradițională...nu înțelesesem, mai înainte ca să o trăiesc, *cum arată* să fii *povățuit*, și după moartea sa, de Părintele duhovnicesc care te-a născut pentru simțirea și vederea lui Dumnezeu.

Înainte să adoarmă aveam această grijă, preocupare...Mă gândeam *ce voi face*, la cine voi *apela* când el nu va mai fi...ca să îl întreb în probleme punctuale de viață, de teologie, de alegere...

Însă înainte de îngroparea sa...și după...și cu trecerea anilor și mai mult...am înțeles, într-un mod copleșitor, ce înseamnă ca moartea *să nu distrugă*...relația și nici dragostea dintre Părinte și ucenic. Pentru că el, mai presus de așteptările mele, îmi arată *ce să fac*, mă luminează într-o alegere sau alta, ne bucură și ne întărește mai presus de cuvinte...

Așa că azi, în ziua pomenirii sale, mă rog pentru el și mă bucur împreună cu el, cu acest *om viu*, care îmi înviază duhovnicește și viața mea.

Iar dacă veți dori să îi citiți acatistul[532] și cărțile[533], vă asigur de faptul că îl veți simți *viu* și în viața dumneavoastră, pentru că el se bucură să aibă *cât mai mulți prieteni*.

Pentru că dorește să vă facă pe toți *prieteni*, cu adevărat, cu Dumnezeul treimic de la Care vine tot darul și toată dăruirea bună a harismelor dumnezeiești. Și vrea să vă facă *prietenii lui Dumnezeu* prin rugăciune continuă, prin citiri teologice și duhovnicești, printr-o curată și echilibrată viață morală, plină de o suplă și profundă simțire și trăire a vieții ortodoxe.

Iubiții mei, Hristos a înviat și a umplut Biserica de oceanul Sfinților Lui!

De aceea, împreună cu toți Sfinții, să ne nevoim și noi duhovnicește, pentru ca să facem din viața noastră *un rai de frumusețe dumnezeiască*.

La mulți ani și multă binecuvântare tuturor! Amin!

---

[532] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2009/05/04/acatistul-fericitului-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-4-mai/.

[533] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2012/05/29/despre-omul-imparatiei/.

Predică la Sfinții Împărați Constantin și Elena [21 mai 2014]

Iubiții mei,

Hristos a înviat!

Anul trecut m-am referit la *Evanghelia zilei*[534]...și am subliniat faptul că Biserica lui Dumnezeu îi vede pe cei doi împărați creștini, astăzi pomeniți, ca

---

[534] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2013/05/20/predica-la-sfintii-mari-imparati-si-intocmai-cu-apostolii-constantin-si-masa-sa-elena-2013/.

pe niște *păstori* ai lumii. Ca pe niște *administratori autentici* ai lumii creștine. Ca pe *exemple vii* de iubire copleșitoare pentru Dumnezeu.

Pentru că în timpul vieții lor și după moartea lor, Sfinții Împărați Constantin și Elena *au avut* și *au grijă* de Biserica lui Dumnezeu și de credința ei mântuitoare. Au grijă...pentru că *și-au pus* sufletul lor [In. 10, 11], toată viața lor, pentru Biserică.

Dar dacă Evanghelia zilei pune în evidență *asumarea deplină* a credinței ortodoxe de către cei doi împărați, *Apostolul zilei* [F. Ap. 26, 1, 12-20] ne vorbește despre cum ajungi...*ortodox autentic*. Pentru că ne vorbește despre *convertirea extatică* a Sfântului Apostol Pavel, despre convertirea lui survenită *în urma* unei vederi extatice, în care, văzându-L pe Hristos Cel plin de slavă...a înțeles *cine este* adevăratul Stăpân al lumii și *pentru ce trebuie* să trăiești și să mori.

Sfântul Pavel îi povestește regelui Agrippa propria sa convertire. Îi arată *ce stă* la baza predicii sale neînfricate.

Și îi spune cum a văzut „o lumină din cer, mai presus de strălucirea soarelui" [F. Ap. 26, 13, GNT], adică *slava dumnezeiască* a lui Hristos și pe Hristos Domnul în lumina Sa, Care i-a spus: „Eu sunt *Iisus*, pe Care tu Îl prigonești!" [F. Ap. 26, 15, Ibidem]. Pentru că Domnul a venit la el, în slava Lui, pentru ca să îl

arate pe Pavel, din prigonitor, *Apostol* al Lui.

Și Domnul, în aceeași vedere extatică, l-a prohirisit/ l-a rânduit pe Sfântul Pavel ὑπηρέτην [slujitor] și μάρτυρα [martor] al Său, promițându-i și alte vederi extatice [F. Ap. 26, 16]. Și l-a trimis la neamuri [v. 17], la neamurile păgâne, pentru ca să le deschidă ochii și să-i întoarcă de la întuneric întru lumină și de la stăpânirea Satanei la Dumnezeu [v. 18].

De aceea, *motivația* propovăduirii lui Pavel este *dumnezeiască*, pentru că el a fost trimis de Domnul ca să-i *întoarcă* pe oameni la adevăr. Nu și-a luat *de unul singur* această misiune…ci *a primit-o* de la Cel care i S-a arătat…și l-a convins prin slava Lui.

Și tocmai din acest motiv a fost *ales* acest text apostolic astăzi, pentru că și Sfântul Constantin a fost *ales* de Domnul, tot prin vederi extatice, ca *să biruie* cu puterea Crucii Sale.

Așa că, pentru a ajunge *ortodox autentic* și pentru ca *să poți să îți asumi*, pe deplin, credința ortodoxă, să o faci *una* cu viața ta, trebuie ca Dumnezeul întru Care tu te-ai botezat în pruncie *să ți Se reveleze* în slava Sa.

E nevoie așadar de *confirmări extatice* ale legăturii noastre cu Dumnezeu. Pentru că numai astfel noi înțelegem *cum trebuie să trăim* pe calea ascultării de Dumnezeu. Și numai Dumnezeu *ne*

poate confirma că noi *ne curățim* cu adevărat de patimi și că noi trăim *ortodox*, dacă *binevoiește* să ne umple de slava Lui.

Mai pe scurt, ce s-a petrecut cu Sfântul Constantin cel Mare, când a văzut în mod extatic Crucea Domnului și mesajul că *va învinge* prin puterea ei...și ce s-a petrecut cu Sfântul Pavel, în drum spre Damasc, când L-a văzut el pe Domnul în slava Lui...trebuie să se petreacă, într-un anume fel, după cum Dumnezeu binevoiește, și cu noi. Cu fiecare dintre noi. Și noi trebuie să fim *chemați*, ca Părinții noștri, la reala relație cu El: prin *vedere* și *simțire* a slavei Lui.

Pentru că *o reală convertire* de la viața la întâmplare la viața cu Dumnezeu înseamnă *o reală conducere* a noastră de către Dumnezeu prin vederi și luminări dumnezeiești.

Tocmai de aceea, măreția lucrărilor întreprinse de către Sfinții Împărați Constantin și Elena a avut la bază *reala experiență* a comuniunii cu Dumnezeu. Nu a fost *un moft*, nu a fost *o mișcare politică* alegerea lor de *a se converti* la dreapta credință a Bisericii, ci ea s-a făcut pe baza unei *încredințări extatice*.

Iar acolo unde există *o reală* și *autentică chemare* a lui Dumnezeu, pe care omul o ascultă în smerenie și în frică de Dumnezeu, faptele de iubire pentru Dumnezeu sunt copleșitoare.

Așadar, iubiții mei, credința ortodoxă nu este *o ideologie* ci *trăirea în slava lui Dumnezeu*!

Acolo unde e *tot adevărul* lui Dumnezeu e și *toată slava* Lui. Și cei care trăim ortodox, în Biserica lui Dumnezeu, trăim în slava Lui și în tot adevărul Lui, alături de toți Sfinții Lui din toate veacurile.

Ideologia este *o frântură de adevăr* împotmolită într-un interes anume. Și când interesul *se folosește* de adevăr, atunci îl și falsifică.

Însă *credința ortodoxă* reprezintă *tot adevărul* revelației dumnezeiești pe care Biserica l-a păstrat tradițional.

De aceea, noi nu avem niciun motiv *să renunțăm* la *adevărul deplin* pentru *frânturi de adevăr*, pentru că *a renunța* la ceva din adevăr înseamnă a renunța *la deplina* viață cu Dumnezeu.

Tocmai de aceea grija imensă a Sfinților pentru *a nu fi falsificat* vreun adevăr al Bisericii, pentru că odată cu falsificarea unui adevăr *ne îndepărtăm* de totala experiență a vieții cu Dumnezeu, care e plină de tot harul și adevărul.

Însă, pentru ca să înțelegi *importanța* adevărurilor revelate de Dumnezeu și *cum să le aperi* și pentru ca să vezi *consecințele* falsificării lor, trebuie *să vezi duhovnicește* întreaga arhitectură a vieții Bisericii. Și cine ne-ar putea da *să vedem duhovnicește*, în afară de Dumnezeu, Care ne deschide ochii *să*

vedem slava Lui și adevărul Bisericii Sale?

De aceea trebuie să începem cu *începutul*: cu reala noastră convertire. Cu întoarcerea noastră *totală* spre Dumnezeu, pentru *a fi învățați* de către El ce să facem.

Și când vom fi *învățați* de Dumnezeu ce să facem, atunci vom putea *să spunem* ca Sfântul Pavel: „Nu sunt *nebun*, preaputernice Fistos, ci rostesc *cuvintele adevărului și ale înțelepciunii*!" [F. Ap. 26, 25, GNT].

Iar dacă iubim adevărul și înțelepciunea lui Dumnezeu atunci ne lăsăm *învățați* de Dumnezeu prin experiență, prin înțelegere și prin citire!

Pentru că El ne învață în noi înșine tot adevărul și toată virtutea, dacă ne curățim de patimi mereu și dacă împlinim poruncile Lui. El ne deschide ochii pentru *a înțelege* voia Lui și ne învață din experiența Sfinților Lui mereu. Numai noi să îmbinăm citirea teologică, cu contemplarea continuă și cu experiența mistică, sub continua ascultare de voia Lui.

Sfinților Împărați și Întocmai cu Apostolii Constantin și Elena, rugați-vă pentru noi și pentru luminarea noastră continuă! Rugați-vă pentru mântuirea noastră, pentru ca să primim puterea dumnezeiască de *a ne învinge* patimile mereu și astfel să putem răspunde tuturor cu înțelepciunea credinței și a

iubirii pentru Dumnezeu și pentru aproapele.

Fiți cu noi, acum și mereu! Dați-ne înțelepciunea de a ne odihni în binele și în frumusețea lui Dumnezeu.

Căci a Lui e slava, cinstea și închinăciunea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 6-a după Paști [2014]

Iubiții mei[535],

Hristos a înviat!

E ultima duminică a praznicului Învierii Domnului…și a treia duminică din acest praznic în care Domnul *Se revelează pe Sine* în fața celui pe care *îl vindecă*. Pentru că avem Evanghelia de la In. 9, 1-38, în care, după ce l-a făcut *să vadă* pe *un orb din naștere* [τυφλὸν ἐκ γενετῆς] [v. 1], Domnul *i S-a revelat* celui vindecat [In. 9, 37].

În GNT, Domnul Se revelează pe Sine ca „Fiul omului" la In. 9, 35. Pe când

---

[535] Scrisă în ziua de 24 mai 2014. Zi de sâmbătă călduroasă. Aproape de sfârșitul predicii a avut loc *un cutremur de pământ* de 4-5 grade, care mi-a produs o stare de amețeală.

în MGK, Domnul Se revelează pe Sine ca „Fiul lui Dumnezeu" [τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ] [In. 9, 35], aceasta fiind varianta care se regăsește în BOR 1988 și 2001.

Iar revelarea Sa în fața celui vindecat ne arată diferența între *vindecarea trupească* și *vindecarea duhovnicească* a sufletului, care înseamnă *credința* în Dumnezeu.

Pentru că te poți vindeca trupește fără să te vindeci și sufletește. Dar când te vindeci, deopotrivă, în sufletul și în trupul tău, atunci ești *un om nou*, înnoit în adâncul ființei tale.

Cel vindecat de orbire înțelesese că Cel care l-a vindecat pe el *face voia* lui Dumnezeu și este *de la* Dumnezeu [In. 9, 31, 33, GNT]. El *nu s-a învoit* cu ideea că Cel care l-a vindecat pe el este „păcătos" [In. 9, 24, GNT]. Tocmai de aceea, evreii *l-au scos afară* din sinagogă pe cel vindecat [In. 9, 22, 34, GNT], l-au excomunicat...deși era *unul de-al lor*.

Însă cel vindecat nu se putea *minți* pe sine în ceea ce privește *minunea*. Minunea vindecării o purta *în trupul său*, pentru că el, cel care nu văzuse niciodată, acum vedea.

Și *a vedea* e un lucru *foarte pozitiv*. Numai cine nu are probleme cu ochii, cine nu are probleme de vedere nu știe ce rău e să nu vezi.

Însă a vedea cu ochii *nu e de ajuns*!

Vederea trupească nu e vederea *deplină*!

Pentru că trebuie să vezi atât cu ochii trupului cât și cu cei ai sufletului. Trebuie să vezi, deopotrivă, trupește și duhovnicește. Și vederea duhovnicească începe odată cu faptul de *a crede* în Dumnezeu, în Cel care este „Lumina lumii [Φῶς τοῦ κόσμου]” [In. 9, 5, GNT].

De ce avem această Evanghelie tocmai acum, *la sfârșitul* praznicului Învierii Domnului? Pentru că Hristos este *Lumina* lumii tocmai prin aceea că *ne dă să vedem* prin slava Lui, prin lumina Lui necreată și veșnică.

Pentru că ceea ce *ne convertește* pe noi la credința în Dumnezeu, ceea ce *ne certifică* nouă existența lui Dumnezeu e tocmai *atingerea* slavei Lui de noi. De sufletul și trupul nostru.

Căci atunci când *ne deschidem* spre credință, când suntem *doritori* să credem, adică *să Îl aflăm* pe Cel care *ne-a creat* pe noi, atunci slava lui Dumnezeu *ne inundă* și *ne încredințează* nu numai despre *existența* Lui ci și despre *rostul* existenței noastre.

Pentru că atunci când slava Lui ne face *să credem*, când prezența Lui dumnezeiască *ne inundă*, înțelegem că nu mai putem fi altceva decât *slujitorii* Lui, decât *ascultătorii* poruncilor Lui.

Pentru că atunci când *credem* în Dumnezeu...*Îl vedem*, pe măsura noastră, pe Cel în Care credem.

De aceea avem nevoie de exemplul evanghelic al acestui vindecat, al acestui

fost orb din naștere: pentru că credința este *vedere* și *urmare* a Celui care ne-a vindecat pe noi de patimi. Credința înseamnă să vezi *cine ești* și *ce trebuie* să faci. Credința înseamnă *o vedere* și *o conștientizare continuă de sine* în harul lui Dumnezeu, Care *ne luminează* pe noi și *ne umple* de tot adevărul Său.

Din acest motiv, nu putem numi *credință*...rămânerea pe loc, stagnarea, lipsa de entuziasm, nefericirea.

Pentru că credința adevărată, credința plină de har, credința plină de simțirea și vederea lui Dumnezeu e plină de entuziasm, e plină de noutate, e plină de doruri vii, e avidă de experiențe îndumnezeitoare.

Căci în ciuda tuturor minimalizărilor și a râsetelor la adresa noastră, faptul că acum suntem *oameni ai credinței* înseamnă că avem *experiența vederii* și *a simțirii* lui Dumnezeu și nu mai suntem *orbi din naștere*.

Pentru că *orbul din naștere* e omul care nu are nicio experiență și bucurie a credinței. Nicio certitudine. Nicio ușă spre veșnicie.

Orbul spiritual, cel orbit de patimile lui, nu cunoaște cât de mare și de frumoasă este *eliberarea duhovnicească* pe care ți-o aduce credința în Dumnezeu. Pentru că el nu cunoaște decât *plictisul* interior, decât *repetiția*, decât *lipsa de sens*.

Dar când Dumnezeu ți Se arată pe Sine în viața ta, când El îți descoperă slava Lui, când te face *să vezi duhovnicește*, atunci înțelegi că *cea mai mare boală* nu e *durerea* trupului ci *moartea sufletească*. Adică necredința, deznădejdea, lipsa de bucurie reală.

Știu însă că mulți *nu cred* în Dumnezeu tocmai pentru că au văzut cât de indolenți și de perverși sunt oamenii care *propovăduiesc* credința.

Știu, de asemenea, că mulți *s-au smintit* în credința lor, n-au mai avut curaj sau au fost foarte dezamăgiți în entuziasmul lor, atunci când au văzut că nu sunt *ajutați* de oamenii Bisericii.

Dar știu, totodată, că fără aceste dezamăgiri în credință, fără aceste îndoieli, fără *zbuciumul interior* foarte dureros, sfâșietor...nu putem *să ne clarificăm* în credința noastră. Pentru că nu trebuie să credem în Dumnezeu pentru ca să primim ceva de la El sau din această lume, pentru ca să ajungem undeva, pentru ca să fim cineva...ci trebuie să credem în Dumnezeu pentru ca să fim *vii* întru El.

Trebuie *să credem* în El fără să punem *condiții*.

Pentru că *a fi viu* în harul lui Dumnezeu e *împlinirea reală*!

În comparație cu ceea ce credem noi că e *împlinire*, că reprezintă *succes*, că reprezintă *carieră*...a fi *împlinit* la

Dumnezeu înseamnă *a fi plin de slava Lui*, a fi plin de *lumina* Lui.

De aceea terminăm praznicul Învierii Lui punând accentul tot pe *vedere*. Pentru că în Postul Mare ne rugam Domnului să ne dea *să vedem* slăvita Lui înviere, învierea Lui plină de lumină dumnezeiască...am văzut-o...și acum, pregătindu-ne pentru înălțarea Lui, ne pregătim tot pentru *vedere duhovnicească*, pentru că Cel care Se înalță de la noi...este mereu cu noi...și va fi cu noi pururea.

Cel vindecat, crezând în Domnul, *I s-a închinat Lui* [In. 9, 38, GNT]. Pentru că credința naște evlavia. Simțirea Lui, comuniunea cu El naște *adevărata raportare* la El.

Tocmai de aceea e *falsă* evlavia care nu se naște dintr-o curată și profundă cunoaște a Lui. Pentru că *reala cunoaștere* a Lui, cunoașterea duhovnicească naște *adevărata închinare* în fața Lui.

De aceea, când *nu Îl simțim* pe El, când nu facem totul *în fața* Lui, când nu trăim și nu acționăm pentru ca *să ne umplem* de slava Lui...facem lucrurile *mecanic*, pentru că „așa se fac”, pentru că „așa am pomenit”.

Și de aici ritualismul liturgic fără evlavie, studiile teologice fără schimbări duhovnicești interioare, legalismul care omoară simpla și reala raportare la Dumnezeu...pentru că prezentăm viața Bisericii și viața cu Dumnezeu nu *în*

firescul lor...ci în nefirescul lor, în cutume lipsite de prezența și de bucuria lui Dumnezeu.

Iar evreii care l-au exclus pe cel vindecat din sinagoga lor...au exclus, de fapt, *bucuria*. Bucuria pentru vindecarea cuiva.

Și tot la fel facem și noi: excludem bucuria, excludem simplitatea, excludem entuziasmul...atunci când propunem o credință *ideologizată*, golită de experiență duhovnicească, golită de vederea Lui, golită de simțirea slavei Lui.

Pentru că *oprim* drumul oamenilor spre *întâlnirea reală* cu Dumnezeu...tocmai când credem că îi „educăm” pe oameni, că „îi facem mai buni”.

Însă nu putem să îi facem pe oameni *mai buni*...fără întâlnirea lor *reală* cu Dumnezeu! Numai El îi poate face pe oameni *mai buni*...dacă noi îi ajutăm să ajungă cu adevărat la *relația reală* cu El.

Așadar, Domnul a venit „întru judecată” [In. 9, 39, GNT] în această lume, „pentru ca cei care nu văd *să vadă* și cei care văd să fie *orbi*” [Ibidem]. Și cei care cred că *văd*, fără *să creadă* în El, sunt *orbi*...sunt orbii pe care îi vedem la tot pasul, care *se afundă* în toate păcatele depersonalizante...și nu realizează *înjosirea* la care se pretează.

De aceea, atâta timp cât vedem *ce e bine* și *ce e rău*, cu harul Domnului, să-I

mulțumim Lui, Celui care este *vederea* noastră!

Să nu iubim păcatul și să nu-l lăsăm să rodească în noi!

Să ștergem mereu, prin Spovedanie, tot ceea ce ne întunecă, tot ceea ce ne întristează, tot ceea ce ne rușinează!

Pentru că numai astfel putem să rămânem în lumina Lui, în nădejdea Lui, în mila Lui. Amin!

Predică la Înălțarea Domnului [2014]

Iubiții mei[536],
Hristos S-a înălțat!

[536] Scrisă în ziua de 28 mai 2014, zi de miercuri. Călduroasă.

Hristos S-a înălțat de-a dreapta Tatălui, cu umanitatea Sa înviată, plină de slavă dumnezeiască, pentru „ca să trimită lumii pe Mângâietorul”[537].

Și pentru ca să nu avem impresia că înălțarea Lui e *dochetă/ aparentă*, slujba praznicului de astăzi ne vorbește despre *uimirea plină de cutremurare* a Puterilor cerești văzându-L pe Domnul, Cel plin de slavă, înălțându-Se cu trupul mai presus de ceruri.

Domnul S-a înălțat de pe Muntele Măslinilor, la 40 de zile după învierea Sa din morți, sub privirile Ucenicilor Săi...și piatra de pe care S-a înălțat e cinstită cu evlavie[538] până astăzi.

De aceea, înălțarea Lui la ceruri întru slavă arată *ce traiectorie* trebuie să avem și noi: spre Împărăția lui

---

[537] *Penticostar*, ed. BOR 1999, p. 245.

[538] Imaginea e preluată de aici: http://www.turistik.ro/capela-inaltarea-domnului-ierusalim-r4420.

Dumnezeu. Dar și *cum trebuie* să fim noi: oameni ai evlaviei, plini de slava lui Dumnezeu și de toate virtuțile sfințeniei.

Pentru că adevărata *înălțare* a omului e *cea duhovnicească*, cea prin sfințenie și nu prin adulare de sine. Căci Dumnezeu e Cel care *ne înalță* pe noi la *înțelegeri și vederi dumnezeiești* și la *curățirea de patimi* și la *o viață dumnezeiască veșnică* cu El.

Așa stând lucrurile, înțelegem de ce viața ascetico-mistică a Bisericii are consecințe ontologice veșnice. Pentru că viața cu Dumnezeu în Biserică și dimpreună cu semenii noștri ne pregătește pentru *comuniunea veșnică* cu Dumnezeu și cu Sfinții Săi.

Iar *comuniunea veșnică* cu Dumnezeu e descrisă de o cântare a zilei ca „bucurie nemărginită"[539]. Pentru că Maica lui Dumnezeu și Sfinții Apostoli, la Înălțarea lui la cer, au fost umpluți de El cu bucurie dumnezeiască negrăită[540].

Pentru că în adâncul lor ei au crezut în Domnul și s-au închinat Lui, așteptând *împlinirea* făgăduinței Sale. Adică pogorârea harului Duhului Sfânt în ei, prin care toți membrii Bisericii să simtă lucrarea Prea Sfintei Treimi cum îi curățește și îi luminează și îi îndumnezeiește în mod prea frumos. Însă Domnul S-a înălțat cu trupul în Treime,

---

[539] *Penticostar*, ed. BOR 1999, p. 246.
[540] Ibidem.

cu trupul primit din Prea Curata Sa Maică, de unde, după dumnezeirea Lui, El nu S-a despărțit nicio clipă de Tatăl și de Duhul Sfânt[541]. S-a înălțat la Tatăl și la Duhul Sfânt, pentru ca să spună celor ce Îl iubesc pe El: „Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră!”[542].

Pentru că El este cu noi în mod duhovnicește, e în noi și cu noi, întărindu-ne în toate bucuriile și durerile noastre.

Ne întărește și ne luminează duhovnicește.

Dar *ne întărește* pe măsură ce noi *ne smerim* sufletele și trupurile noastre și dorim ca să se facă voia Lui în noi. Și El *ne luminează* pe măsură ce noi ne simțim neștiutori și neluminați fără luminarea Lui.

Pentru că Domnul intră în viața noastră numai dacă noi Îl căutăm cu dragoste, numai dacă noi Îi dăm voie să ne ajute și să ne înfrumusețeze dumnezeiește. Și *a ne înfrumuseța dumnezeiește* înseamnă *a ne curăți* de tot păcatul, de toată neștiința, de toată obișnuința păcătoasă, de toată răutatea.

Și când spunem că ne simțim *înălțați* sufletește sau *bucurați haric* nu facem altceva decât să exprimăm adevărul că *harul* lui Dumnezeu e adevărata noastră *elevație*. Însă, când nu vrem să fim *luminați* de Dumnezeu,

---

[541] Idem, p. 254.
[542] Ibidem.

atunci *ne întunecă* demonii cu păcate, cu perversiuni și cu obiceiuri rele.

Împotmolirea într-un viciu înseamnă *o continuă afundare* în mizerie morală. Însă ieșirea noastră din patimi și sporirea în virtuți dumnezeiești înseamnă *o continuă luminare* și *înălțare duhovnicească* a persoanei noastre.

Adică nu lucrăm *cu metafore* aici ci cu *realități interioare*!

Când nu mai mințim, când nu mai desfrânăm, când nu mai furăm, când ieșim din diverse erezii și gânduri și obiceiuri proaste...se produc schimbări duhovnicești profunde și pline de har în adâncul nostru.

Noi suntem mereu alții dacă ne lăsăm *schimbați* prin *împlinirea* poruncilor lui Dumnezeu.

Noi suntem mereu alții dacă ne lăsăm *conduși* de iubirea de Dumnezeu și de aproapele nostru.

Pentru că Dumnezeu ne învață, pas cu pas, *ce trebuie să facem* cu noi...și cu cei de lângă noi. Și astfel nu ne mai manifestăm *fixist*, după anumite reguli prestabilite...ci ne lăsăm conduși de *luminarea* lui Dumnezeu, care *depășește* mereu dorința noastră de a face binele. Pentru că El dorește mereu să facem *un bine și mai mare* și mai profund și mai complex.

Troparul praznicului ne spune că Domnul *i-a încredințat* pe Sfinții Apostoli, prin binecuvântarea Sa, că El

este *Fiul lui Dumnezeu*, Izbăvitorul lumii[543].

Înălțarea Lui a fost o încredințare *și mai puternică* a dumnezeirii Lui.

Și prin aceasta, Cel care S-a întrupat în mod tainic și S-a făcut om, *i-a încredințat* și *ne încredințează* și pe noi, că S-a înălțat la ceruri ca un atotputernic, pentru că în mâna Lui stau toate ale noastre.

Pentru că S-a înălțat Cel care a plecat cerurile și S-a făcut om.

S-a înălțat Cel smerit, S-a înălțat Cel înviat, S-a înălțat Cel care nu ne-a părăsit, S-a înălțat Cel care ne iubește cu iubire inexprimabilă.

Și de aceea înălțarea e dumnezeiască, e plină de sfințenie, e duhovnicească, pentru că numai cei curați cu sufletul și cu trupul lor sunt *atrași* spre ceruri. Păcatul ne atrage spre pământ, pe când sfințenia ne transfigurează umanitatea. Iar dacă trăim în sfințenia Lui, dacă ne bucurăm împreună cu El în toată ziua și în tot ceasul, atunci *știm* cine e bucuria și înălțarea noastră.

Așadar, iubiții mei, prăznuind *Înălțarea Lui*, prăznuim și *înălțarea noastră* dimpreună cu El!

Pentru că înălțarea noastră din păcat la slava Lui o facem prin puterea Sa și prin El noi ne bucurăm pururea.

De aceea, câți suntem cu Domnul, ne bucurăm dimpreună cu Tatăl și cu

---

[543] Idem, p. 245.

Duhul Sfânt, ne bucurăm veșnic, pentru că bucuria comuniunii cu Dumnezeul nostru treimic nu are sfârșit.

Nu se termină totul odată cu moartea noastră!

Nu moartea ne definește ci *viața cu El*!

Iar viața cu Domnul e o smerită și bucuroasă și continuă înviere spre viața veșnică.

Nu, nu suntem *orfani*! Nu suntem *singuri*! Nu suntem *ai nimănui*!

Noi suntem *ai lui Dumnezeu* și aici, pe pământ, suntem în trecere...într-o prea rapidă trecere...pentru ca *să ne odihnim* pururea întru El.

De aceea, să ne trăim zilele vieții noastre cu demnitate și cu bucurie dumnezeiască, mulțumind în toate Prea Sfintei Treimi pentru cele pe care le trăim și le înțelegem!

Pentru că El, Făcătorul și Mântuitorul nostru, ne va judeca pe toți după faptele noastre, cu milă și cu iubire de oameni.

La mulți ani și multă bucurie în tot ceea ce faceți! Amin!

Predică la Duminica a 7-a după Paști [2014]

Iubiții mei[544],

Hristos S-a înălțat!

Iar în această duminică, situată între *Înălțarea Domnului* și *Pogorârea Sfântului Duh*, prăznuim pomenirea Sfinților Părinți, a celor 318, de la *Sinodul I Ecumenic*[545]. Adică prăznuim *victoria lor* împotriva lui Arie[546] și a adepților săi, care negau dumnezeirea Domnului.

Pentru că, împotriva lui Arie, care Îl considera pe Fiul ca „primă creatură” a Tatălui, Sfinții Părinți ai Bisericii L-au mărturisit în 325 d. Hr. ca *deoființă* și *egal* cu Tatăl și cu Duhul Sfânt. Însă, totodată, noi arătăm de rușine în această

---

[544] Scrisă pe 31 mai 2014, zi de sâmbătă.

[545] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinodul_I_Ecumenic.

[546] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Arie_din_Alexandria.

sfântă zi orice teologie și filosofie care *nu s-au născut* în Biserică și care *se luptă* cu Biserica.

Pentru că Biserica *păstrează* și *apără* Revelația dumnezeiască a Prea Sfintei Treimi. Ea apără Tradiția și Scriptura, dogmele și canoanele ei, întregul ei cult și mod de viață în care *strălucește* lucrarea Dumnezeului treimic.

Iar *negarea* și *minimalizarea* persoanelor Prea Sfintei Treimi, din păcate, sunt *un loc comun* în viața și în scrisul multor gânditori. Pentru că ei gândesc despre Dumnezeu și se raportează la El din afara teologiei tradiționale a Bisericii. Și de aceea spun enormități fără mustrări de conștiință.

Numai că noi, fiii smeriți ai Bisericii, având ca *îndreptar* al vieții și al cugetării noastre pe Sfinții lui Dumnezeu, apelând zilnic la ei, la teologia lor, putem să vedem și să mărturisim diverse *derapaje teologice* de la teologia Bisericii Ortodoxe.

Derapaje teologice existente atât în diverse cărți, reviste, articole cât și în modul în care se raportează diverși oameni la Dumnezeu.

Spre exemplu, există teologi și filosofi care *combină* teologia ortodoxă a Sfinților Părinți cu diverse afirmații filosofice păgâne sau eretice pentru a vorbi despre Dumnezeu, Biserică, om, mântuire etc.

Au o îndrăzneală demonică în demersul lor „explicativ”, pentru că ajung să afirme lucruri pe care nu le-a afirmat niciun Sfânt al Bisericii mai înainte de ei.

Inventarea de „revelații și dogme” sau traducerea și înțelegerea *tendențioasă* a cărților patristice sunt *negate* de prăznuirea de azi, care ne învață să păstrăm și să mărturisim *adevărul teologic* și *experiențial* care s-a crezut și s-a cinstit pretutindeni și oricând în Biserică.

Pentru că a vedea astfel lucrurile înseamnă a vedea Biserica drept *un întreg*, care a traversat istoria în mod organic și providențial.

De aceea, dacă cineva crede că Biserica lui Dumnezeu este o instituție care e condusă „doar de oameni” și pe care Dumnezeu „a lăsat-o de izbeliște”, trebuie să știe că gândește *arian*. Adică *hulitor* la adresa lui Dumnezeu.

Pentru că Dumnezeul treimic e *fundamentul* și *viața* Bisericii și fără El noi nu putem face nimic. Tot harul și toată sfințenia Bisericii *coboară* de la Dumnezeu prin Sfintele Taine și prin Sfintele Slujbe ale Bisericii și orice încercare de *a minimaliza* acest lucru, în favoarea *factorului uman*, înseamnă a gândi antropocentric.

Viața ortodoxă însă este *teocentrică*. Îl are pe Dumnezeu în centrul ei, pentru că Dumnezeu este *izvorul*

existenței și al vieții noastre. De aceea, orice minimalizare a învățăturii și a vieții Bisericii, orice desconsiderare a teologiei și a experienței ortodoxe este *o negare* a lui Dumnezeu.

Pentru că Dumnezeu nu numai că *există* dar ne-a dezvăluit și *modul comunional* în care există și *ce cere* de la noi. De aceea, *modul de viețuire ortodoxă* e revelat de Dumnezeu pentru că el e conform cu *modul teologic* pe care Dumnezeu ni l-a dezvăluit.

Pentru noi, teologia și viața sunt *un tot unitar* și credința pe care o trăim și o mărturisim *se vede* în viața noastră.

Din acest motiv, *a vindeca* sufletul înseamnă a vindeca și trupul. Pentru că Domnul, luând trup și făcându-Se om ca noi, ne-a arătat că păcatul nu ține, în mod constitutiv, de faptul de *a avea trup* ci de faptul de *a alege rău*.

A alege să gândești și *să faci* lucruri pe care Dumnezeu *nu ți le-a cerut* înseamnă a alege *să ieși* din relația cu El. De aceea, orice păcat este *o ieșire* din relația cu El, ca și orice gând eretic și păcătos. *A te pocăi* pentru ele înseamnă *a reveni* la relația cu Dumnezeu, trăind și mărturisind adevărul Lui.

Spre exemplu, nu putem mărturisi despre Dumnezeu decât că e *Treime de persoane*. Nu putem spune că Dumnezeu e în 4 sau într-o infinitate de persoane ci doar în trei. Și nici nu putem să ne imaginăm ce înseamnă *persoană*

pentru Dumnezeu și ce înseamnă *comuniune* pentru persoanele dumnezeiești. Pentru că noi mărturisim despre Dumnezeu *doar ceea ce El ne-a revelat* și despre care Sfinții Bisericii *au teologhisit*. Ne-au vorbit *pe larg* în tratatele lor teologice.

Fiul lui Dumnezeu, Unul din Treime, S-a întrupat din Prea Curata Fecioară Maria, fără să strice fecioria ei, și S-a făcut om. Așa mărturisește Ortodoxia!

Nu S-a întrupat decât *o dată* și *doar* din Fecioara Maria. Și trupul pe care El l-a luat e *pământesc* și nu *ceresc*.

Și, la fel, orice dogmă și practică liturgică a Bisericii au la bază *o mărturie clară* și *concisă*, pe baza căreia *trebuie înțelese* și *trăite* lucrurile. Fapt pentru care creștinul ortodox e *omul plin de certitudini*, pentru că învățăturile revelate ale Bisericii îl *încredințează* despre adevărul lui Dumnezeu.

Lumea e creată de Dumnezeu. Are un început în bunătatea lui Dumnezeu. Omul e creat de Dumnezeu cu suflet și trup, cu scopul de a se îndumnezei în relația cu Dumnezeu. Și orice *încredințare revelațională*, adică venită *din partea* lui Dumnezeu, produce *stabilitate* și *coerență interioară* în persoana noastră.

Și așa trebuie să vedem toată *hotărârile dogmatice* ale Bisericii: ca pe

niște *statorniciri* ale noastre în *adevărul revelat* al lui Dumnezeu.

Pentru că adevărul dumnezeiesc are *coerență interioară* și nu e un adevăr amestecat cu minciună, cu incongruențe. El, adevărul dumnezeiesc revelat, trebuie mărturisit deplin și trăit cu bucurie dumnezeiască, pentru că este *voia* lui Dumnezeu cu noi. Și el poate fi trăit doar aici, în singura Sa Biserică, în unica Sa Biserică, alături de toți Sfinții Lui din toate secolele, pentru ca prin ei și prin noi să strălucească aceeași slavă veșnică a lui Dumnezeu.

Pentru că Hristosul Tatălui, Cel ce S-a întrupat pentru noi și pentru mântuirea noastră, S-a înălțat de-a dreapta Tatălui cu trupul Său îndumnezeit, plin de slavă...și nu cu un trup pătimaș și corupt.

Și de aceea și Biserica vorbește astăzi despre *Hristosul Bisericii*, despre adevăratul Hristos, adică despre Cel plin de slavă, pentru ca să arate că *teologia trebuie întrupată*, că *teologia trebuie să ne îndumnezeiască*.

Teologia ortodoxă nu se poate *autonomiza*, pentru că nici Biserica nu se poate *autonomiza*. Teologia ortodoxă se înțelege, se scrie și se trăiește *în relație reală*, vie, continuă cu Dumnezeu, pentru că întreaga Biserică este în relație vie, continuă, autentică cu Dumnezeu. Biserica, teologia și viața ei

nu pot fi *de sine* ci numai *în relație* cu Dumnezeu.

De aceea, teologia și viața Bisericii sunt *simțire* și *vedere* și *comuniune neîntreruptă* cu Dumnezeu.

Trăim, scriem, iubim, ne îndumnezeim în Biserică și sub ochii lui Dumnezeu. Tocmai de aceea nu putem „reinventa" Biserica sau teologia sau viața ei ascetico-mistico-liturgică, pentru că fiecare dintre noi suntem *născuți* și *modelați* de Dumnezeu în Biserică.

Schimbarea, pentru un ortodox, e *o schimbare interioară*, e *o transfigurare* a persoanei sale și nu o schimbare exterioară. Noi ne schimbăm rugându-ne, postind, citind, cugetând la revelația Bisericii, trăind în ritmul poruncilor Sale și privind, fiind plini de slava lui Dumnezeu, lumea și pe oameni.

Dar pentru a mărturisi pe Hristos ca *Dumnezeu* și *om* trebuie să ne umplem de slava Lui în tot sufletul și trupul nostru. Căci *consecința* transfigurării umanității Sale a fost aceasta: de *a ne îndumnezei* și noi prin slava Lui.

Iar dacă suntem plini de slava Lui, de slava Treimii, atunci înțelegem de ce au apărat Sfinții Părinți *dumnezeirea* Fiului: pentru că, fără ea, noi nu ne putem *mântui* și *îndumnezei*. Numai Fiul lui Dumnezeu întrupat putea face toate cele ale mântuirii noastre.

Așadar, iubiții mei, dacă vrem *să trăim ortodox* trebuie să învățăm, mai

întâi de toate, *în ce crede* Ortodoxia. Și pentru *a ști* credința ortodoxă trebuie să citim multă teologie, multe cărți patristice și pe care trebuie să încercăm *să le trăim* în viața noastră.

Pentru că numai astfel lucrurile *au sens*. Numai astfel teologia *ne împlinește*, pentru că ne umple de adevărul și de harul lui Dumnezeu și de toată virtutea.

Doamne, Iisus Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel care i-ai învățat pe Sfinții Tăi să Te cinstească după cuviință și să Ți Se închine în har și adevăr, învață-ne și pe noi delicatețea dumnezeiască a înțelegerii Tale și iubirea cu care să Te iubim și să Te ascultăm pururea.

Învață-ne, Iubite Doamne, curata și sfânta Ta teologie, pentru ca să ne umplem, trăind-o pe ea, de slava și iubirea Ta de oameni.

Că Tu ești pacea, bucuria și frumusețea vieții noastre, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica Cincizecimii [2014]

Iubiții mei[547],

Tatăl, prin Fiul, întru Duhul Sfânt i-a umplut pe Sfinții Apostoli de harul dumnezeiesc și i-a făcut *Biserică* a Treimii! I-a făcut pe cei mulți *una* întru Hristos, prin Duhul Sfânt, făcându-i *fii* ai Tatălui ceresc. De aceea, cei care au fost umpluți de harul Treimii au devenit Biserica Lui până azi și *a rămâne* în Biserica Lui înseamnă a rămâne *în aceeași* credință și experiență cu a Apostolilor Lui.

---

[547] Predică din ziua de 6 iunie 2014, zi de vineri.

Tocmai de aceea, astăzi, la 50 de zile după Învierea Domnului, prăznuim „strălucirea harului Duhului Sfânt”[548] în Sfinții Apostoli...dar și în fiecare dintre noi, botezați, ca și Apostolii, prin același har dumnezeiesc necreat al Treimii. Prăznuim *identitatea* experienței noastre duhovnicești cu cea a Sfinților Apostoli.

Fapt pentru care *retrăim* acum și în fiecare zi Botezul nostru sau *întâlnirea continuă* cu Dumnezeu în Biserică, în viața de zi cu zi, în noi înșine.

Troparul praznicului ne vorbește despre *trimiterea Duhului Sfânt* în Apostoli, trimitere care a avut drept consecință *înțelepțirea* lor, a pescarilor[549]. I-a umplut de harul Treimii (asta înseamnă „trimiterea Duhului Sfânt”) și harul i-a făcut *înțelepți*. I-a făcut *teologi*. I-a făcut *pescari/ vânători de oameni*. Adică *convertitori* la reala viață cu Dumnezeu.

De unde înțelegem că viața ortodoxă/ viața eclesială/ bisericească înseamnă a sta în aceeași *credință apostolică* dar și în aceeași *experiență apostolică*. Iar credința și experiența apostolică s-au transmis și se transmit în aceeași Biserică a lui Hristos, de peste 2.000 de ani...și e *viața* noastră!

Pentru că și pentru Sfinții Apostoli credința și viața, experiența bisericească era totuna cu viața lor, cu modul cum

---

[548] *Penticostar*, ed. BOR 1999, p. 313.

[549] Idem, p. 314.

trăiau ei ca oameni ai credinței, ca mărturisitori ai uceniciei lor față de Domnul.

Și când prăznuim azi *evenimentul fondator* al Bisericii, adică *pogorârea* și *rămânerea* harului dumnezeiesc în oameni, trebuie să înțelegem că Biserica nu există decât ca *eveniment personal îndumnezeitor*, adică prin transformarea fiecăruia dintre noi în *oameni vii*, duhovnicești, plini de dreapta credință și de har și de virtuți dumnezeiești.

Numai când fiecare dintre noi *ne umplem* de har, când fiecare ne curățim de patimi pe fiecare zi, când luptăm ascetic cu noi înșine, cu mișcările păcatului din noi, putem vorbi despre o *comuniune reală* între noi, între noi cei *schimbați*, cei vii duhovnicește și despre *o conștientă* și *responsabilă* viață eclesială.

Adică, pe de o parte, noi trebuie să fim *mereu alții* și, pe de altă parte, întreaga comunitate liturgică trebuie să fie *alta*.

Degeaba sunt doi-trei inși într-o Biserică *alții*, duhovnicești, dacă majoritatea e *secularizată* la minte și la obiceiuri. Și drama, drama *reală*, e tocmai aceasta: că adevărații oameni ai Bisericii sunt *marginalizați*, tocmai pentru că viața duhovnicească devine *tot mai neînțeleasă* în Biserică din cauza nepracticării ei.

Pentru că oamenii Bisericii, cei vii, cei duhovnicești, cei care își trăiesc cu trezvie/ cu discernământ duhovnicesc viața, sunt *altfel* decât lumea. Ei gândesc, simt, doresc, văd viața și lumea în parametrii *experienței vii* cu Dumnezeu. Și pentru că Dumnezeu e *o prezență cotidiană* în viața lor și nu *un nume gol*, tocmai de aceea trăiesc, vorbesc, iubesc, lucrează, gândesc, se pocăiesc, așteaptă toate de la Dumnezeu, fiind *înștiințați* și *învățați* mereu, prin *mișcările* harului dumnezeiesc în ei înșiși, despre cum să procedeze.

Prima paremie a praznicului e din Num. 11. Când Domnul S-a coborât în nor și a luat *din duhul* lui Moisis și a pus peste cei 70 de bătrâni...și când „S-a odihnit Duhul peste ei", cei 70 au început să prorocească [Num. 11, 25, LXX].

„A luat din duhul lui Moisis" e totuna cu a spune: le-a dat și lor același har dumnezeiesc ca și lui Moisis. Tocmai de aceea, când s-a odihnit Duhul Sfânt peste ei, adică atunci când au fost umpluți de har, ei au început să prorocească.

La Cincizecime, *cf.* F. Ap. 2, 4, când Sfinții Apostoli „s-au umplut toți de Duhul Sfânt [adică de *același* har dumnezeiesc de care se umpluseră și Moisis și bătrânii poporului din Num. 11]...au început să vorbească în *alte limbi* [ἑτέραις γλώσσαις, GNT]".

Dar nu în limbi *necunoscute* celor prezenți...pentru că oameni de diverse etnii, prezentate în F. Ap. 2, 9-11, îi auzeau vorbind *în limbile lor* [F. Ap. 9, 11].

Și nu vorbeau lucruri *la întâmplare* în alte limbi ci vorbeau despre „măretiile lui Dumnezeu [τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ]" [F. Ap. 2, 11, GNT], adică despre *descoperiri dumnezeiești* pe care le trăiseră sau le trăiau atunci.

A doua paremie e din cartea Sfântului Ioil. Unde se vorbește în mod profetic/ la viitor, despre cum Domnul *va vărsa* din Duhul Său peste tot trupul [Ioil 3, 1, LXX], adică peste toți cei care *vor crede* în Domnul și *vor aștepta venirea harului* Duhului Sfânt, întru conștiență, în ei înșiși. Drept *consecințe* ale primirii harului vor fi darul profeției, vedenii în timpul visului și vedenii în stare de trezie[550].

Însă *a lua* și *a vărsa* pe Duhul înseamnă unul și același lucru: Dumnezeu *dăruie harul Său* celor credincioși.

A treia paremie a zilei e de la Sfântul Iezechiil, din cap. 36. Unde ni se revelează faptul că Domnul ne va da „inimă nouă [καρδίαν καινὴν] și duh nou [πνεῦμα καινὸν]" [Iez. 36, 26, LXX]. Când *ne va înnoi* duhovnicește? Când *va da* Duhul Său *în* noi [Iez. 36, 27, LXX]. Și *a dat Duhul Său în noi* acum, la Cincize-

---

[550] Ibidem.

cime...și ne dă harul Său în fiecare zi tuturor celor care *ne întoarcem* la dreapta credință și primim să ne botezăm ortodox...dar și tuturor celor care, ortodocși fiind, ne întoarcem de la o viață *rea* la o viață *bună*, în Hristos, adică la trăirea *în harul* Său.

Este evident faptul, din ceea ce găsim în întreaga Scriptură și în Viețile Sfinților, că *primirea* harului dumnezeiesc înseamnă *primirea reală* a slavei Lui, care ne schimbă în mod radical.

Venirea harului în noi prin vedere dumnezeiască sau prin luminare dumnezeiască sau prin primirea Sfintelor Taine sau prin atingerea de Sfintele Moaște sau prin rugăciune...e reală și transfiguratoare. Nu numai că *primim* harul Său dar el se și *odihnește* în noi și *ne odihnește* pe noi în mod negrăit, dacă avem o viață curată, atentă, evlavioasă, împlinitoare a poruncilor Sale.

Tocmai de aceea *primirea harului* înseamnă și *rămânerea* lui în noi. Nu e o venire pentru trei secunde...ci o venire pentru *a rămâne* în noi. Și până nu învățăm evlavia și ascultarea de Dumnezeu...și până nu ne decidem pentru *a trăi* toată viața și toată veșnicia cu Dumnezeu, harul dumnezeiesc tot vine și tot se retrage din noi...pentru că are nevoie ca noi *să alegem* viața cu Dumnezeu.

Iar când *am ales* și *am rămas* în viața cu Dumnezeu...el, harul lui

Dumnezeu, *tronează* în noi și *ne odihnește* și *ne învață* lucruri mari, dumnezeiești, nesperate pentru noi. Pentru că el e *milostivirea* lui Dumnezeu coborâtă în noi, e *nădejdea* și *confirmarea* nădejdii noastre, e *bucuria* și *frumusețea* noastră, e *răbdarea* și *biruința* noastră împotriva patimilor și a demonilor.

Și cine e *învățat* de Dumnezeu, prin harul Său, din el însuși, acela e *prieten* cu toți Sfinții Lui. Pentru că Cel ce ne unește și ne face una e Dumnezeul treimic, Care ne învață *iubirea* și *jertfelnicia* și *responsabilitatea* unora față de alții.

Însă, cine *nu cunoaște* harul Său…consideră *manifestare egolatră* prezența harului în noi înșine. Pentru că cel care vorbește *din experiență* despre prezența și lucrarea harului lui Dumnezeu în oameni se raportează la *experiența lui* și nu la cărți. Și oamenii îl consideră *un om mândru* pe cel înduhovnicit tocmai pentru că „le știe pe toate”…Adică nu e *manipulabil* în materie de teologie și experiență. Pentru că el cunoaște și *din sine* cele ale harului și nu doar din cărțile teologice.

Pentru că așa spune și o cântare a Utreniei de azi: „*focul* Mângâietorului S-a pogorât de-a dreptul pe pământ, în chip de limbi, și *[i-]a luminat* pe Ucenici, făcându-i *cunoscători* ai tainelor cerești”[551].

---

[551] Idem, p. 317.

Coborârea harului în Apostoli a produs în ei *cunoașterea teologică* iar *vorbirea în limbi* a fost numai *mijlocul* propovăduirii acestei cunoașteri sfinte.

Pentru că teologia dumnezeiască, amprentată de harul dumnezeiesc, trebuie propovăduită întregii umanități.

De aceea, iubiții mei, nu trebuie să ne credem *ortodocși* fără simțirea și prezența harului dumnezeiesc în noi. Tot la fel, fără o cunoaștere teologică profundă și detaliată a credinței ortodoxe și fără virtuți dumnezeiești reale în ființa noastră.

Pentru că numele de *ortodox*, fără teologia și viața ortodoxă, nu ne ajută la nimic. Trebuie să fim ceea ce spunem că suntem. Și noi, cu toții, cei botezați în Biserica Ortodoxă suntem *ortodocși*...dar niște ortodocși care trebuie *să devenim cu adevărat* ortodocși.

Iar *a deveni cu adevărat ortodox* înseamnă *a ajunge Sfânt*. Pentru că am fost și suntem umpluți de har prin toate ale Bisericii pentru *a deveni Sfinți* și nu pentru *a mima* sfințenia.

Însă, din păcate, ortodocșii mai mult *mimează* sau *fariseizează* sfințenia și nevoia de sfințenie, când, de fapt, ei sunt până în gât într-o viață lumească și indiferentă.

Aici, azi, la Cincizecime însă, *s-au împărțit apele*! Cei cu adevărat *credincioși* nu au fost cei care au rămas *în afara* propovăduirii lui Hristos, ci cei

care *au crezut* în El și *au așteptat* făgăduința Lui. Și făgăduința Lui a fost aceea că *le va da* pe Mângâietorul, pe Duhul Sfânt, adică *va coborî* în ei harul dumnezeiesc, harul Dumnezeului treimic.

Și cei care „erau cu toții împreună [ἦσαν πάντες ὁμοῦ]” [F. Ap. 2, 1, GNT], adică „ca la 120” de oameni [F. Ap. 1, 15, GNT], printre ei fiind și Maica Domnului [F. Ap. 1, 14, GNT], *au primit* harul dumnezeiesc la Cincizecime. Și Biserica lui Hristos, Biserica Ortodoxă, aceasta a fost la început: formată din aproximativ 120 de oameni...și ea e *vie* și *neschimbată* până azi.

De aceea, nouă nu ne trebuie pseudo-biserici, nu ne trebuie pseudo-teologii, nu ne trebuie un melanj între teologie și filosofie, nu ne trebuie o teologie a violenței sau a libertinajului, adică una care „să fundamenteze” violența religioasă, „diversitatea” sexuală, exploatarea nemiloasă a resurselor naturale, ura de rasă și de clasă, extremismul, exterminarea...

Pentru noi, teologia *coboară* din cer, e *revelație* și *experiență mistică*, e cea care *fundamentează* viața sfântă și evlavioasă a ortodocșilor.

De aceea, noi militām pentru dialog, pentru întrajutorare, pentru vederea reală a nevoilor și a aspirațiilor oamenilor, pentru familie, pentru asceză, pentru viața cu Dumnezeu.

Viața ortodoxă e o viață teologică sfântă. E o viață în care Dumnezeu este *părtaș* cu noi la fiecare lucru pe care îl facem. El știe toate intențiile noastre, tot izvorul gândurilor și al faptelor noastre, motivațiile reale și consecințele reale ale faptelor noastre.

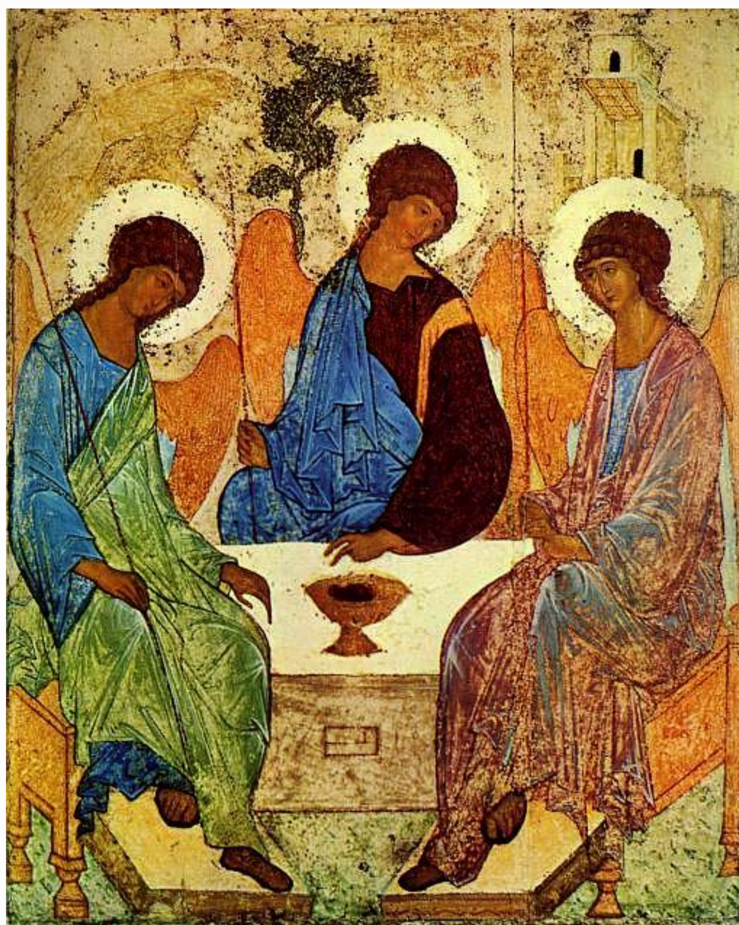
De aceea nu avem de cine să ne ascundem, pentru că El știe toate de mai înainte. Însă cu El noi trăim, prin El ne ridicăm din ispite și păcate, prin El învingem.

Nu învingem *prin noi* niciodată, ci numai *prin El*! Tocmai de aceea victoriile noastre sunt *duhovnicești* și nu *concurențiale*. Noi nu ne luăm *la întrecere* cu nimeni ci ne *clădim duhovnicește* prin tot ceea ce facem.

Și când ne clădim duhovnicește *împreună* cu Dumnezeu, *rămânem* cu El pentru veșnicie.

Să rămânem așadar cu El, cu Cel care ne umple pe noi de toată viața Sa dumnezeiască! Să rămânem cu Dumnezeul nostru treimic de la Care vine toată schimbarea profundă, reală, veșnică a omului! Că a Lui e slava, cinstea și închinăciunea, a Tatălui, a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică în lunea Prea Sfintei Treimi [9 iunie 2014]

Iubiții mei[552],

a vorbi despre Dumnezeul treimic înseamnă a vorbi despre Făcătorul nostru și al întregii făpturi. A vorbi despre Dumnezeu înseamnă *a crede* în tot ceea ce El ne-a revelat despre Sine. Și El ne-a revelat despre Sine că este un Dumnezeu în trei persoane, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh și că persoanele dumneze-

[552] Scrisă în ziua de 7 iunie 2014, zi de sâmbătă.

iești sunt deoființă și egale, neavând început, deși Tatăl naște pe Fiul și purcede pe Duhul Sfânt din veci.

Și putem vorbi despre Dumnezeu numai când suntem plini de slava Lui. Tocmai de aceea *accentul special* pus de Biserica Ortodoxă Română, în această zi, pe *cinstirea* Prea Sfintei Treimi. Pentru că poți vorbi despre Dumnezeul treimic numai după ce ești plin de slava Lui. Iar ieri, de Cincizecime, accentul a căzut pe harul Sfântului Duh care *s-a coborât* în Sfinții Apostoli.

Pentru că așa cum spuneam și anul trecut[553] și după cum găsim și în sinaxarul grecesc[554], în lunea Cincizecimii, potrivit *Penticostarului*, „prăznuim pe Însuși Preasfântul de viață Făcătorul și întru tot puternicul Duh, Unul din Treime, Dumnezeu, Cel de o cinstire, de o ființă și de o slavă cu Tatăl și cu Fiul”[555].

Adică, conform *Penticostarului*, a cărții de cult folosită în această perioadă a anului liturgic, după *pogorârea Duhului* (prăznuită ieri, duminică), astăzi prăznuim pe *Cel care S-a pogorât* în noi în ziua Cincizecimii. Și Penticostarul *are dreptate* când face acest lucru, pentru că,

---

[553] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2013/06/23/predica-in-lunea-prea-sfintei-treimi-24-iunie-2013/.

[554] Idem: http://www.synaxarion.gr/gr/m/6/d/9/sxsaintlist.aspx.

[555] *Penticostar*, ed. BOR 1999, p. 343.

potrivit unui principiu liturgic ortodox, a doua zi, după un mare praznic, sunt pomeniți cei care *au contribuit*, în mod marcant, în cadrul praznicului.

Spre exemplu, pe 26 decembrie, avem *Soborul Maicii Domnului*, pentru că Maica Domnului a fost în prim-planul praznicului Nașterii Domnului, din 25 decembrie. Ea a contribuit în mod fundamental la praznic. La fel, după Botezul Domnului, din ziua de 6 ianuarie, avem, pe 7 ianuarie, *Soborul Sfântului Proroc Ioan Botezătorul*, pentru că el L-a botezat pe Domnul.

Însă în calendarul nostru ortodox pe 2014, în loc de *Sfântul Duh* astăzi e trecută prăznuirea *Sfintei Treimi*, pentru că ieri am prăznuit *pogorârea Sfântului Duh*.

Avem Biserici cu hramul *Sfânta Treime*, toată lumea *știe* că lunea Cincizecimii sau a Rusaliilor e *închinată* Prea Sfintei Treimi dar slujba din Penticostar *nu indică* această prăznuire. Adică, mai pe scurt, conform Penticostarului, noi *nu prăznuim* azi pe *Prea Sfânta Treime* ci pe *Sfântul Duh*, Unul din Treime.

De ce însă, din punct de vedere teologic, eu mă bucur de acest *accent românesc*? Pentru că prin el se înțelege faptul că harul Sfântului Duh, pe care l-au primit Apostolii și pe care l-am primit și noi la Botez, nu e *numai* al Duhului Sfânt ci *al întregii* Prea Sfintei Treimi.

Dacă nu înțelegem acest lucru, atunci punem pe seama Sfântului Duh *toată mântuirea noastră*, ne raportăm *numai* la El, făcând *abstracție* de celelalte două persoane dumnezeiești. Și putem vedea acest *accent rusesc foarte nefast*, de *unilateralizare* a persoanei Sfântului Duh în detrimentul Prea Sfintei Treimi chiar și în operele unor mari Sfinți recenți.

Spre exemplu, dacă citiți traducerea Părintelui Ică jr. la opera Sfântului Siluan Athonitul[556], atunci veți observa că Sfântul Siluan repetă[557], întruna, că *a primit* pe Duhul Sfânt, că Duhul Sfânt *ne învață* să Îl cunoaștem pe Domnul, că toate ale lui Dumnezeu *se cunosc prin* Sfântul Duh etc. Dar, prin *Sfântul Duh*, el nu înțelegea *persoana* Sfântului Duh ci *harul* Sfântului Duh, care nu e *doar* al Sfântului Duh ci *al întregii* Treimi. Și acest lucru trebuie *bine precizat*.

De aceea, eu mă bucur că astăzi, în spațiul românesc, *se accentuează* raportarea la Dumnezeul treimic pentru că asta ne scapă de o *perspectivă pnevmatocentrică exclusivistă*.

Adevărata raportare la har e *o consecință directă* a adevăratei raportări

---

[556] A se vedea: http://edituradeisis.ro/opencart/index.php?route=product/product&keyword=Siluan&product_id=80

[557] Idem: https://archive.org/details/siluan_athonitul_intre_iadul_deznadejdii_si_iadul_smereniei.

la Dumnezeul treimic. Dacă harul nu e văzut ca harul veșnic și necreat al Treimii ci doar ca har *al Fiului* sau *al Sfântului Duh*, atunci ieșim din *adânca înrădăcinare tradițională* în credința și mărturisirea că harul mântuitor și îndumnezeitor e al Prea Sfintei Treimi, e *comun* persoanelor dumnezeiești.

Și dacă pornim de aici în înțelegerea revelației dumnezeiești, atunci înțelegem că orice *vedenie* s-a văzut și orice *minune* s-a făcut prin harul Treimii.

Că, pe Tabor, Domnul nu le-a arătat Apostolilor Lui o slavă a Lui *separată* de cea a Tatălui și a Duhului Sfânt ci le-a arătat lor *aceeași* și *comuna slavă* a Treimii. Tot la fel, Hristos înviat din morți e plin de slava Treimii, pentru că slava Lui e comună cu cea a Tatălui și a Duhului Sfânt.

De aceea, acum, în lunea praznicului Cincizecimii, e bine să se sublinieze faptul că Sfântul Duh nu ne dă un har *numai al Lui* sau că Sfântul Duh nu e singurul care *dăruie har* ci harul Sfântului Duh e harul Treimii, pe care îl primim de la Tatăl, prin Fiul, întru Sfântul Duh.

Și asta ne scapă de *pnevmatocentrism* și, deopotrivă, de *hristocentrism*, adică de maximalizarea Sfântului Duh sau a lui Hristos în detrimentul Treimii.

De aceea, iubiții mei, vă îndemn să gândiți întotdeauna *triadocentric*! Adică să gândiți toată creația și viața Bisericii și mântuirea voastră ca având la bază *lucrarea* Prea Sfintei Treimi.

Pentru că Prea Sfânta Treime *a creat* lumea.

Prea Sfânta Treime *a întemeiat* Biserica la Cincizecime.

Prea Sfânta Treime *ne ajută*, pe fiecare dintre noi, să ne curățim de patimi, ne luminează dumnezeiește și ne îndumnezeiește.

De aceea, toate Puterile cerești și întreaga făptură recunosc în Dumnezeul treimic pe Făcătorul lor, pentru că amprenta Făcătorului lor e *vizibilă* în ei.

Iar *conștientizarea* raționalității creației, care e *amprenta* lui Dumnezeu în creația Sa, a deschis un spațiu imens pentru știință și tehnologie, pentru că fiecare formă de viață sau de existență are propria ei configurație internă. Și e nevoie să o cunoști, să o explorezi, să te uimești în fața ei.

Căci Dumnezeul treimic, Dumnezeul întregii existențe a creat toate ca pe niște minuni profunde. Nici piatra, nici aerul, nici focul, nici apa, nici pământul, nici energia, nici omul nu sunt existențe *ușor de explicat*. Ele sunt profunde, sunt adânci, sunt minunate.

Prăznuind pe Dumnezeul nostru treimic, în mod apăsat, în ziua de astăzi, nu vrem să spunem că trebuie să fim

indiferenți față de El în toate zilele anului liturgic, ci prin aceasta mărturisim că El este *Izvorul* întregii existențe. Căci trebuie să știm că El e *începutul*, *cuprinsul* și *împlinirea* oricărei existențe. Atâta timp cât comuniunea cu El e *veșnică*, pentru că *vom trăi veșnic împreună cu* El, cu Dumnezeul iubirii noastre.

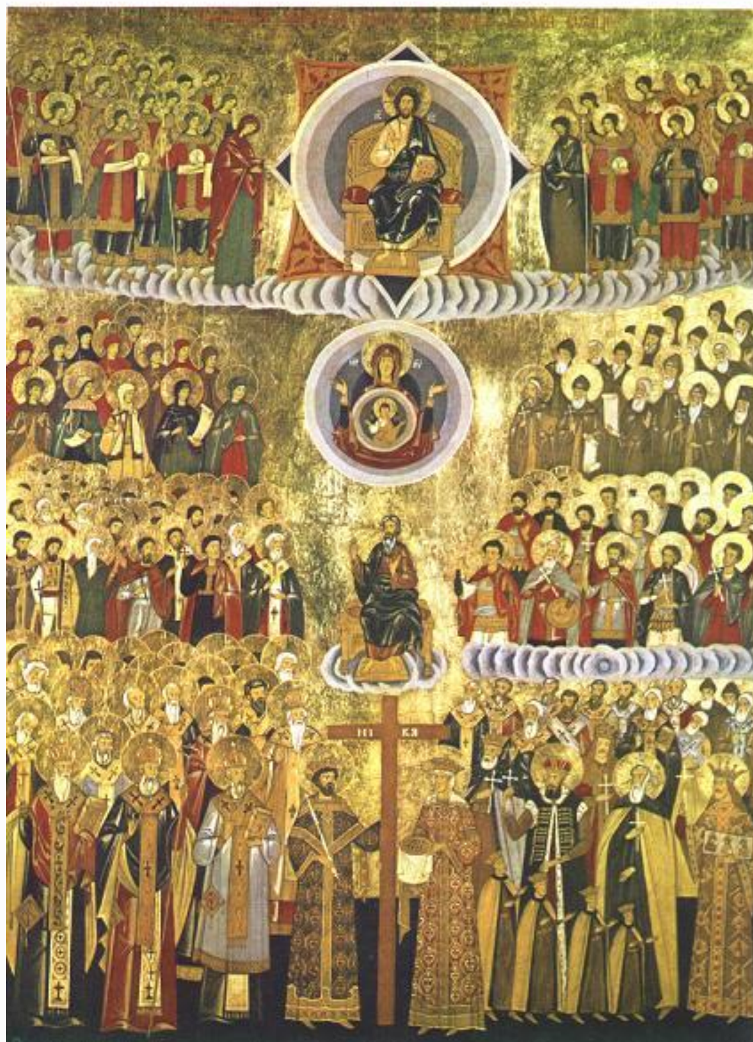
Da, trebuie *să ne bucurăm în harul* Dumnezeului nostru treimic!

Și oricând auzim spunându-se *Dumnezeu* să știm că se spune *Prea Sfânta Treime*. Pentru că Dumnezeul nostru nu e *monopersonal* ci *tripersonal*.

Și când se spune *Dumnezeu*, se spune *Dumnezeul treimic care e iubire veșnică*. Pentru că persoanele dumnezeiești ale Treimii sunt veșnice și aflate în comuniune veșnică, datorită deoființimii Lor, într-o iubire veșnică una față de alta.

Și pe Dumnezeul treimic trebuie să Îl lăudăm și Lui trebuie să I ne închinăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh Dumnezeu, pentru că de la El e toată viața și frumusețea și mântuirea noastră. Amin!

Predică la Duminica întâi după Rusalii [2014]

Iubiții mei[558],

de aici încolo duminicile se numără în funcție de *Cincizecime* sau de *Rusalii*. Și prima după Cincizecime este *Duminica Tuturor Sfinților*, cea de astăzi, în care îi pomenim pe toți cei care *s-au umplut* de slava Dumnezeului treimic,

[558] Scrisă în ziua de 14 iunie 2014, zi de sâmbătă.

pentru că *au bine-plăcut* Lui. Sau îi pomenim pe toți Sfinții Bisericii Ortodoxe, de oricând și de pretutindeni, cunoscuți și necunoscuți de noi, care au trăit în mod sfânt.

Și prin aceasta, Biserica recunoaște că Sfinții lui Dumnezeu sunt *mult mai mulți* decât cei pe care îi știm și îi cinstim noi dar că ei nu pot fi decât *ai* Bisericii, care s-a întemeiat la Cincizecime. Pentru că azi îi cinstim și pe cei care „au rămas neștiuți de nimeni, cu toate că au multă slavă înaintea lui Dumnezeu”[559] dar ei fac parte din „Biserică, împlinind lumea cea de sus și încurajându-ne și pe noi a ne sârgui să ducem, cu toată râvna, aceeași luptă, care este deosebită și de mai multe feluri, potrivit cu puterea fiecăruia”[560].

Și când vorbește despre *luptă*, Sinaxarul zilei se referă la asceza personală, la lupta cu noi înșine, cu patimile noastre, pentru ca să ne sfințim viața. Iar sfințenia este *după puterea* fiecăruia, pentru că are *grade nesfârșite*. Și fiecare are *un anume grad* de sfințenie pentru că sfințenia e *personală*.

Tocmai de aceea, *a ne sfinți viața* înseamnă *a ne lupta* cu patimile din noi înșine, pe măsura noastră și potrivit cadrului existențial pe care îl avem. Însă oricine am fi noi și oriunde am fi, *creșterea în sfințenie* începe odată cu

---

[559] *Penticostar*, ed. BOR 1999, p. 372.
[560] Ibidem.

Botezul nostru ortodox și cu lupta noastră cu păcatele și cu sădirea de virtuți în noi înșine.

Și fiecare reușește, împreună cu Dumnezeu, să aibă *o anumită stare duhovnicească interioară*. Pentru că la baza ei este *prezența* și *simțirea* harului dumnezeiesc în ființa noastră.

Astfel, Ortodoxia vorbind despre Botez, Mirungere și Euharistie, primite la îmbisericirea noastră, ca despre punctul *de început* al sfințeniei, care e *un început sacramental*, ne arată că toți ortodocșii au *o bază obiectivă comună* a mântuirii și a sfințirii lor.

Dumnezeul treimic atunci sădește în noi harul Său, în mod gratuit și mântuitor, ca o consecință a iconomiei mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu întrupat, iar mântuirea și sfințirea noastră sunt realitățile comuniunii și ale conlucrării noastre continue cu Dumnezeu.

De aceea, tot ceea ce *facem* cu Dumnezeu facem *pentru totdeauna*...și El *nu cere* de la noi *mai mult* decât am făcut dimpreună cu El.

Dar ceea ce am făcut *dimpreună* cu El sunt *realități obiective*.

Pentru că mântuirea și sfințenia nu sunt realități *pur subiective*, care pot fi puse sub semnul întrebării, ci realități trăite *împreună* cu Dumnezeu. Prezența lui Dumnezeu în viața noastră, prin harul Său, asigură *obiectivitatea* mântuirii

și a sfințeniei noastre, sfințenie care e o *realitate neperisabilă* în Împărăția lui Dumnezeu.

Motiv pentru care, astăzi, când îi pomenim pe toți Sfinții, îi pomenim și pe cei pe care noi *nu îi cunoaștem* dar care sunt *vii* la Dumnezeu și *cu* Dumnezeu. Pentru că sfințenia, după cum am spus, e ceea ce *a făcut* fiecare Sfânt dimpreună cu Dumnezeu, e consecința *vieții în credință* a fiecărui Sfânt în parte.

Așadar, astăzi, în mod eclesial, recunoaștem că Dumnezeu *îi cunoaște* pe Sfinții Lui, că niciunul dintre ei nu e *neștiut* de El, pentru că sfințenia e *conlucrarea* Sfinților cu Dumnezeu, în mod iubitor și recunoscător.

Și prin asta Biserica *se smerește* în fața lui Dumnezeu, își asumă *necunoașterea profundă* a oamenilor...pe care îi cunoaște, cu adevărat, numai Dumnezeu.

Însă cum numărul Sfinților cunoscuți e imens și noi știm, după nume și viață și fapte pe foarte mulți dintre Sfinții lui Dumnezeu, cutremurarea noastră plină de bucurie e mare, când gândim că numărul celor *neștiuți*, a Sfinților Lui neștiuți de noi, este, poate, tot atât de mare.

Puterile cerești, cărora nu le știm numărul, fac parte din Biserica Treimii.

Sfinții Noului și Vechiului Testament, alături de toți cei pe care Biserica

Ortodoxă i-a cinstit și mai apoi i-a canonizat în mod festiv, timp de 2.000 de ani, fac parte din Biserica Treimii.

La numărul lor se adaugă Sfinții ortodocși *neștiuți* de noi, care au trăit în toată lumea în ultimele două mii de ani.

Toți aceștia sunt membrii Bisericii lui Dumnezeu, membrii Împărăției Sale celei veșnice, alături de toți cei care se vor mântui și sfinți până la Judecata Domnului.

De aceea, azi noi *nu-i pomenim* pe cei pe care alte confesiuni, rupte de trupul Bisericii lui Hristos, îi socotesc drept „sfinți" ai lor.

Noi avem Sfinți *comuni* cu romano-catolicii până la 1054. Toți cei care au trăit după 1054 în Apus și pe care ei i-au canonizat *nu fac parte* dintre Sfinții Bisericii Ortodoxe. La fel „sfinții" armenilor, monofiziților, copților. Odată ce s-au rupt de Biserica Ortodoxă și și-au canonizat „sfinții" lor, ei nu sunt recunoscuți printre Sfinții Bisericii Ortodoxe.

La fel, pe toți Sfinții Vechiului Testament, noi îi cinstim deopotrivă cu evreii. Însă nu mai cinstim niciun „drept" sau „sfânt" evreu, de după întruparea Domnului, care a rămas în credința mozaică și nu s-a convertit la Ortodoxie. La fel, nu cinstim ca „sfinți" sau „eroi" ai credinței pe cei pe care anglicanii, protestanții, neoprotestanții îi respectă și îi cinstesc ca *părinți* ai lor.

Și am precizat toate aceste lucruri, pentru ca să se înțeleagă foarte bine un lucru: că credința ortodoxă nu poate fi *despărțită* de viața eclesială.

Romano-catolicii, armenii, monofiziții, copții, protestanții, neoprotestanții au oameni valoroși în trecutul și în prezentul lor, foarte erudiți, cu vieți ascetice...Însă nu putem *să-i acceptăm* în cultul nostru, pentru că *unitatea* Bisericii Ortodoxe e dată de *unitatea* credinței ortodoxe.

Sfinții Bisericii Ortodoxe sunt *monumente de viață* și *de trăire ortodoxă*. Credința ortodoxă e cea care *ne definește* viața și modul în care *gândim relațiile* cu Dumnezeu și cu oamenii. Însă credința ortodoxă e credința pe care Domnul *ne-a predat-o*, prin Sfinții Săi Apostoli, în Biserică, în Biserica zidită *de sus*, de la Dumnezeu, prin harul Său, în ziua Cincizecimii.

Noi nu am *schimbat* Biserica și nici nu credem că cineva poate *să schimbe* Biserica lui Hristos. Noi trăim în această Biserică a lui Hristos *de peste 2.000 de ani* și *îi cinstim* pe toți Sfinții pe care Biserica lui Hristos îi cinstește.

De aceea, cei care conștientizează că *nu se află* în Biserica lui Hristos, în Biserica Ortodoxă, în singura Biserică a lui Dumnezeu, trebuie să se înfricoșeze și să se umilească cu cugetul și să intre, din punct de vedere sacramental, în Biserica Lui.

Dar și cei care sunt ortodocși, și conștientizează faptul că *nu cred* și *nu trăiesc* potrivit credinței lor, să se înfricoșeze și să se umilească cu cugetul, pentru că talantul pe care ni l-a dat Domnul, *talantul credinței*, îl vrea lucrat de către noi.

Și când vorbim despre ceea ce *ne așteaptă* pe noi dincolo...după moartea noastră...trebuie să știm că Împărăția lui Dumnezeu e formată din toți Sfinții Lui și că fiecare dintre ei, pe măsura sa, se bucură de vederea slavei lui Dumnezeu.

De aceea, acum, aici, în această viață, noi nu ne putem pregăti decât *pentru comuniune*. Pentru comuniunea cu Dumnezeu și cu toți Sfinții Lui.

Nu ne putem pregăti decât pentru a avea *același cuget* și *aceeași așteptare* cu toți Sfinții Lui.

Căci acesta e motivul pentru care noi avem cărți de teologie și mărturii despre viețile Sfinților: pentru ca să știm *ce vrea* Dumnezeu de la noi și *cum arată* cei care L-au ascultat, L-au crezut și L-au urmat pe Dumnezeu în viața lor și sunt cu El în veșnicie.

Așadar, iubiții mei, mersul la Biserică și viața Bisericii sunt pentru ca *să ne formeze ritmul interior* pentru comuniunea cu Dumnezeu și cu Sfinții Lui.

Pe fiecare zi trebuie să învățăm *tot mai mult* și *mai suplu* despre Dumnezeu și despre Sfinții Lui pentru că trebuie să

fim pe fiecare zi alții: tot mai buni, tot mai smeriți, tot mai cuprinzători, tot mai iubitori, tot mai jertfelnici.

Pentru că viața cu Dumnezeu e cea care *ne schimbă continuu* și ne face mereu *alții*.

Să fim *alții*, iubiții mei!

Să nu ne comportăm ca cei care ne vor răul, ca cei care cred că *a face rău* înseamnă a face un lucru „vrednic" de demnitatea de om.

Omul se împlinește însă numai prin *dreapta credință* și prin *dreapta viețuire cu* Dumnezeu!

Omul se împlinește numai când se umple, ca toți Sfinții, de slava lui Dumnezeu și de tot binele și de toată virtutea.

Iar *binele nostru* e binele pe care îl facem *împreună cu* Dumnezeu și *prin harul* Său. Binele e cel care *ne sfințește*, pentru că Dumnezeu *Se sălășluiește întru noi* prin slava Sa.

Să-L lăudăm pe Dumnezeul nostru, pe Dumnezeul treimic, pe Dumnezeul tuturor Sfinților! Pe Dumnezeul care ne umple de har pe măsura credinței întru El.

Să Îl lăudăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh Dumnezeu, pe Dumnezeul nostru, Care e viu din veci și până în veci. Căci a Lui e slava, cinstea și închinăciunea, în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 2-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[561],

în ultimii ani, în calendarele noastre, Sfinții români au fost scriși *cu albastru*. Sărbătorile *cu roșu* și Sfinții români *cu albastru*.

Numai că sub titulatura *Sfinții români* sunt subliniați cu albastru Sfinții

---

[561] Scrisă în ziua de 20 iunie 2014. Zi de vineri, înnorată.

canonizați de către Biserica Ortodoxă Română[562], care nu sunt cu toții *români*...sau care au Sfintele Moaște, de mult timp, pe pământ românesc.

De aceea, noi o considerăm *româncă* pe Sfânta Filoteea [Filofteia] deși ea vine din Bulgaria. Ca și Sfântul Dimitrie Basarabov, care e tot bulgar. Sau pe Sfântul Paisie de la Neamț îl considerăm *român*, pentru că s-a nevoit la noi, deși el e ucrainean[563]. Ca și Sfântul Vasile de la Poiana Mărului[564].

Sau îi considerăm *români* pe Sfinții primelor veacuri, pe care îi numim și *protoromâni*[565], ca spre exemplu pe Sfinții Mucenici Epictet și Astion[566], Sfântul Mucenic Emilian de la Durostorum[567] sau Sfântul Mucenic Dasie[568], deși nu știm prea multe despre neamul lor. Și procedăm astfel, pentru că noi

---

[562] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinaxar_al_Sfin%C8%9Bilor_Rom%C3%A2ni.

[563] Idem: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=9.

[564] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Vasile_de_la_Poiana_M%C4%83rului.

[565] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Limba_protorom%C3%A2n%C4%83.

[566] Idem: http://sfintiromani.ro/ro/pagina/233/iulie_epictet_si_astion_viata.html.

[567] Idem: http://sfintiromani.ro/ro/pagina/104/sfinti_iulie.html.

[568] Idem: http://sfintiromani.ro/ro/pagina/135/sfinti_noiembrie.html.

considerăm Biserica românească drept una *apostolică*, Sfântul Apostol Andrei, cel *Întâi chemat*, fiind numit „Ocrotitorul României”, pentru că este *Apostolul neamului românesc*.

De aceea, toți Sfinții Bisericii, care s-au născut aici sau au venit și au trăit și au adormit aici sunt considerați *Sfinți români*, chiar dacă ei nu sunt *români*. Pentru că *românitatea* se înțelege nu numai ca *naștere directă din români* ci și ca *înrudire duhovnicească* cu românii. Iar dacă Sfânta Filoteea *a vrut să vină*, după martirizarea sa, la Curtea de Argeș sau Sfântul Vasile din Poltava a venit și a trăit *isihast* la Poiana Mărului, ei *s-au românizat*, s-au înfrățit duhovnicește cu românii și i-au ajutat și îi ajută pe români cu dragoste părintească.

Sfinții Mucenici Zoticos, Attalos, Camasis și Filippos[569] au nume grecești. Cripta lor a fost descoperită în 1971 și noi îi pomenim pe 4 iunie. Nu știm de ce *neam* sunt...dar pentru că *i-am găsit* pe pământ românesc îi cinstim ca pe unii *de-ai noștri*.

Sfântul Nifon al II-lea al Constantinopolului[570] e și el grec. A fost Arhiepiscop al Tesalonicului, Patriarh al Constantinopolului dar și Mitropolitul

---

[569] Idem: http://sfintiromani.ro/ro/pagina/176/iunie_martirii_de%20_la_niculitel_viata.html.

[570] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Nifon_II_al_Constantinopolului.

Țării Românești. Deși a fost alungat, în mod nedrept, din Țara Românească și s-a întors la Athos, noi îl pomenim ca pe *un Sfânt român*…pentru că *și-a pus amprenta* și asupra noastră.

Pe de altă parte, avem și Sfinți români…*născuți* din neamul românesc și pe pământ românesc. Sfântul Gheorghe de la Cernica[571] e din Săliștea Sibiului, Sfântul Grigorie Dascălul[572] s-a născut la București în 1765, Sfântul Daniil Sihastrul[573] e dintr-un sat din apropierea Rădăuților, Sfântul Dosoftei al Moldovei[574] s-a născut la Suceava în 1624, Sfântul Ioan Iacob Hozevitul[575] s-a născut pe 23 iulie 1913 în satul Crăiniceni din județul Botoșani.

Sfântul Calinic de la Cernica[576] e bucureștean. S-a născut la București în 7 octombrie 1787. În sursa de aici[577], la

[571] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Gheorghe_de_la_Cernica.

[572] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Grigorie_Dasc%C4%83lul.

[573] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Daniil_Sihastrul.

[574] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Dosoftei_al_Moldovei.

[575] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Iacob_Hozevitul.

[576] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Calinic_de_la_Cernica.

[577] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Iosif_cel_Nou.

viața Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, se spune că Sfântul Iosif, deși „născut în 1568 în orașul Raguza din Dalmația[578], pe malul Mării Adriatice” a fost „*vlah* de origine ca și Sfinții Nicodim cel Sfințit de la Tismana[579], Dimitrie cel Nou Basarabov[580], Cuvioasa Paraschiva de la Iași[581] și Sfânta Muceniță Filofteia de la Curtea de Argeș”[582]. Și dacă *vlahii de peste tot*...sunt cu toții considerați *români*, atunci aria românității se extinde *cu mult* față de granițele României actuale.

Da, numărul *Sfinților români canonizați* e *foarte mic* în comparație cu *numărul Sfinților români cunoscuți cu numele*! Alături de cei cunoscuți, canonizați sau nu, sunt Sfinții români necunoscuți, care nici ei nu sunt puțini.

Și de la Sfinții români, pe care Biserica noastră *i-a canonizat*, adică *le-a recunoscut* sfințenia vieții, noi avem de învățat *foarte multe lucruri particulare*.

Pentru că intimizându-ne/ împrietenindu-ne cu ei, prin rugăciune, putem să fim *învățați* de către Părinții

---

[578] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Dalmatia.

[579] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Nicodim_cel_Sfin%C5%A3it_de_la_Tismana.

[580] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Dimitrie_cel_Nou_din_Basarabi.

[581] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Paraschiva_de_la_Ia%C5%9Fi.

[582] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Filofteia.

noștri cei Sfinți cum să ne comportăm, în mod propriu ortodox, potrivit specificului nostru românesc.

Iar românii ortodocși, în mod fundamental, au simțul *echilibrului*. Sunt *pașnici* în relații dar *pătrunzători* în ceea ce privește dogmele credinței. Sunt *ospitalieri* și *muncitori*, *smeriți* și *realiști* în fața istoriei.

De aceea, Sfântul Ștefan cel Mare[583] s-a comportat ca *un voievod responsabil*, care a apărat țara cu arma în mână dar a și împodobit-o cu *focare* de viață ortodoxă, adică cu Mănăstiri și Biserici. Sfântul Constantin Brâncoveanu[584] și-a acceptat martiriul *cu demnitate*. Sfintele sale Moaște au fost scoase din mormânt[585] luna trecută și puse spre închinare[586].

Sfântul Sfințit Mucenic Teodosie de la Brazi[587] a fost martirizat de către tătari prin tăierea capului. Sfântul Sfințit Mucenic Antim Ivireanul[588], *românizat*

---

[583] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/%C5%9Etefan_cel_Mare_%C5%9Fi_Sf%C3%A2nt.

[584] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Constantin_Br%C3%A2ncoveanu.

[585] Idem: http://ziarullumina.ro/foto/eveniment/ne-vom-inchina-moastelor-sfantului-martir-constantin-brancoveanu.

[586] Idem: http://www.sfantulgheorghenou.ro/.

[587] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Teodosie_al_Moldovei.

[588] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Antim_Ivireanul.

și el prin iubirea sa față de neamul nostru, a fost ucis de turci. Sfântul Ierarh Andrei Șaguna[589] s-a născut în Ungaria dar din părinți aromâni. Sfântul Bretanion al Tomisului[590] a participat la *Sinodul I Ecumenic*[591]. Sfântul Onufrie de la Vorona[592] s-a născut în Rusia și s-a nevoit în secolul al 18-lea în Moldova.

Sfântul Chiriac de la Bisericani[593] se nevoiește 60 de ani într-o peșteră. „Vara și iarna petrecea pe munte cu trupul gol, în rugăciune curată, biruind, cu puterea lui Hristos, neputințele firii şi ispitele diavolului"[594]. Din 13 iunie 1641 Sfintele Moaște ale Sfintei Parascheva[595] sunt la Iași. Sfântul Simeon de la Pângărați[596] era *un isihast*. A avut *harisma vindecărilor* și pe cea *a înainte-vederii* și a adormit în anul 1476.

Sfântul Varlaam al Moldovei[597] a tipărit *prima carte românească* din Mol-

---

[589] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Andrei_%C5%9Eaguna.

[590] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Bretanion_al_Tomisului.

[591] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinodul_I_Ecumenic.

[592] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Onufrie_de_la_Vorona.

[593] Idem: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=16.

[594] Ibidem.

[595] A se vedea: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=10.

[596] Idem: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=23.

[597] Idem: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=14.

dova. Sfânta Teodora de la Sihla[598] a trăit în pustnicie viață isihastă. „Rugându-se neîncetat lui Dumnezeu cu rugăciunea cea de taină a inimii, fața i se lumina, iar trupul *i se ridica de la pământ*, asemenea Sfintei Maria Egipteanca[599]"[600].

Sfântul Visarion Mărturisitorul[601] *suferă* pentru că se opune *catolicizării în forță* a Transilvaniei. Sfântul Ioan Românul[602] este *spânzurat* de turci pe 12 mai 1662. În zi de vineri, înaintea praznicului *Înălțarea Domnului*. Era adolescent. Avea 17-18 ani. Sfânta Muceniță Filoteea[603] a fost martirizată de tatăl ei la vârsta de 12 ani. Motivul: pentru că *a dat de mâncare la săraci*. Sfântul Mucenic Sava de la Buzău[604] a fost *înecat*.

Prima canonizare[605] făcută în *Biserica Ortodoxă Română* a fost cea din ziua de 28 februarie 1950. Iar pe 20 iunie 1992, când s-a stabilit sinodal *Duminica Sfinților Români*[606], s-a precizat că în

---

598 Idem: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=13.

599 Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Maria_Egipteanca.

600 Idem: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=13.

601 Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Visarion_M%C4%83rturisitorul.

602 Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Valahul.

603 Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Filofteia.

604 Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Sava_de_la_Buz%C4%83u.

605 Idem: http://basilica.ro/stiri/sfintii_canonizati_de_catre_biserica_ortodoxa_romana.html.

606 Idem:

această duminică trebuie „să se numere cu Sfinții și să se cinstească după pravilă cu slujbă specială și cu acatist *toți Sfinții* din neamul românesc, *știuți* și *neștiuți*"[607]. Lucru care atestă faptul că această duminică a fost gândită ca *o prelungire* a *Duminicii Tuturor Sfinților* dar *cu specific românesc*.

Pentru că în duminica anterioară i-am cinstit pe toți Sfinții cunoscuți și necunoscuți de noi, oamenii, dar care sunt Sfinți la Dumnezeu. Iar astăzi îi cinstim pe toți Sfinții români cunoscuți și necunoscuți de către noi, adică și pe cei care *nu sunt* specificați cu albastru în calendarul nostru...dar sunt Sfinți români, născuți pe acest pământ.

Și prin aceasta noi ne exprimăm, deopotrivă, *neștiința* și *recunoștința* în fața lui Dumnezeu. Admitem că *nu îi cunoaștem* pe toți Sfinții neamului românesc dar că suntem *recunoscători* pentru cei pe care *îi cunoaștem* și care *ne ajută* în viața noastră eclesială. Iar cei care *ne ajută* pe noi sunt *întotdeauna cu noi*. Iar noi trebuie să strigăm mereu către Sfinții români, către Părinții care ne-au precedat pe noi, pentru ca să ne învețe *să ne legăm* de ei în mod viu, ca harul lor *să treacă* și la noi.

Rugați-vă pentru noi, Sfinților români, necunoscuți și cunoscuți, pentru

---

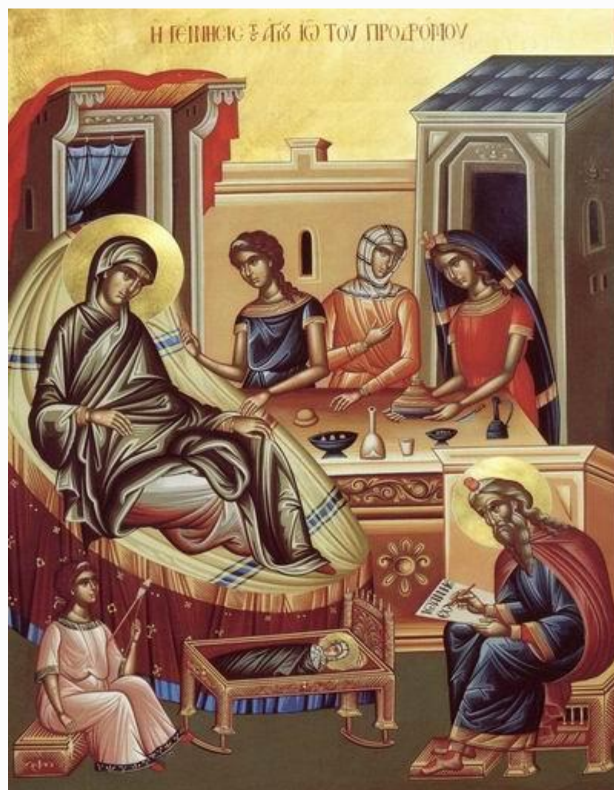
http://ro.orthodoxwiki.org/Duminica_Sfin%C8%9Bilor_Rom%C3%A2ni.

[607] Ibidem.

ca *să ne facem vrednici* de Împărăția lui Dumnezeu! Luminați-ne în toate zilele vieții noastre. Călăuziți-ne spre tot adevărul și spre toată pacea duhovnicească. Pentru că dorim să fim *împreună cu voi* pentru toți vecii.

Nu ne lăsați în greutățile, în ispitele și în căderile noastre! Nu ne lăsați singuri! Fiți cu noi în toate zilele, pentru ca să lăudăm pe Dumnezeul mântuirii noastre, pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, acum și în vecii vecilor. Amin!

Predică la nașterea Sfântului Ioan Botezătorul [24 iunie 2014]

Iubiții mei[608],

când se prăznuiește *nașterea* cuiva se aduce, de fapt, laudă *Dătătorului vieții*, adică Dumnezeului nostru treimic. Pentru că de la El e viața și existența întregii creații.

Iar astăzi, când prăznuim nașterea *ultimului Profet* al Domnului, care a împlinit cu fapta profeția lui și L-a văzut și L-a botezat pe Cel prezis, pomenirea nașterii lui minunate înseamnă *a-L*

---

[608] Scrisă în ziua de 23 iunie 2014, zi de luni. Foarte călduroasă.

lăuda pe Dumnezeu, pe Cel care a binevoit să vestească nașterea lui, a Sfântului Ioan Botezătorul[609], prin Arhanghelul Gavriil[610].

Dar nu numai atât! Ci Dumnezeu i-a dat *să nască celei sterpe la bătrânețe*, Sfintei Elisabeta[611] și a dezlegat *muțenia* Sfântului Ierarh Zaharia[612], atunci când Sfântul Ioan *și-a primit* numele [*cf.* Lc. 1, 64].

Căci părinții Sfântului Ioan, Sfinții Elisabeta și Zaharia, l-au născut pe acesta la bătrâneți cuvioase. Și l-au născut în satul Orini [Ein-Karem[613] de azi], cu 6 luni înainte de nașterea Domnului [cf. Lc. 1, 36]. Și după ce i s-a deschis gura în mod minunat, Sfântul Zaharia a profețit despre Sfântul Ioan și despre Domnul [Lc. 1, 68-79].

Și tatăl său, prin harul lui Dumnezeu, l-a numit pe Ioan: „Profet al Celui Preaînalt" [Lc. 1, 76, GNT] iar pe Domnul L-a numit: „Răsăritul dintru înălțime [Ἀνατολὴ ἐξ ὕψους]" [Lc. 1, 78, GNT]. În ediția BOR 1988, sintagma: „Răsăritul dintru înălțime" apare ca:

---

[609] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/08/28/capul-sfantului-ioan-botezatorul/.

[610] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Gavriil_%28Arhanghelul%29.

[611] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Elisabeta.

[612] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Dreptul_Zaharia.

[613] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Ein_Karem.

„Răsăritul cel de Sus”, fapt pentru care o avem astfel și în troparul Nașterii Domnului[614].

Cel care răsare *dintru înălțime*, dintru înălțimea necuprinsă și neajunsă a Treimii Celei Preasfinte, adică Fiul lui Dumnezeu care Se face om, vine să ne aducă bucuria și sfințenia Lui. Vine să ne aducă *adevărata odihnă* a lui Dumnezeu. Odihnirea Lui în noi înșine.

Iar Sfântul Ioan vestește venirea Lui, adică „primăvara cea dumnezeiască”, pentru că era *„prietenul cel adevărat* al Mirelui”[615].

Și ca *prieten* al Mirelui, el Îl sprijină pe Domnul până la martirizarea sa[616].

Trăiește o viață plină de greutăți, de asceză, de suferință...Pentru că a fost *chemat* la o lucrare mare, dumnezeiască, aceea de a fi *Înaintemergătorul* și *Botezătorul* Domnului.

Și când spunem *Înaintemergător* al Său, spunem că a fost „Predicatorul pocăinței”[617]. Care i-a îndemnat pe oameni la mărturisirea păcatelor și la pocăință pentru *a-L înțelege* pe Hristos.

---

[614] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Troparele,_condacele_%C8%99i_irmoasele_Praznicelor_%C3%8Emp%C4%83r%C4%83te%C8%99ti#La_Na.C8.99terea_Domnului.

[615] *Mineiul pe iunie*, ed. BOR 1894, p. 223.

[616] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2012/08/28/predica-la-taierea-capului-sfantului-ioan-botezatorul-29-august-2012/.

[617] *Mineiul pe iunie*, ed. BOR 1894, p. 225.

Căci el a fost cel care *a direcționat* toate privirile spre Domnul. Pentru că L-a vestit mai întâi ca pe Cel care va boteza „în Duhul Sfânt și foc” [Lc. 3, 16, GNT] dar, când i s-a descoperit cine este, Ioan L-a prezentat pe Domnul drept „Mielul lui Dumnezeu, Cel care ridică păcatul lumii” [In. 1, 29, GNT].

Așadar, de ce prăznuim astăzi *nașterea* Sfântului Ioan Botezătorul? Pentru ca să Îl lăudăm pe Dumnezeul nostru, Cel care *a binevoit* această *naștere minunată*. Ca doi soți, în vârstă, *să zămislească* la bătrânețe...când, toată viața, soția a fost stearpă.

Prăznuim *voia* lui Dumnezeu cu oamenii.

Prăznuim dorința lui Dumnezeu de *a ne bucura* prin Sfinții Lui.

Pentru că Sfântul Ioan Botezătorul a fost și este *o bucurie duhovnicească* pentru întreaga lume.

Pentru că el îi ajută pe creștinii ortodocși să trăiască *cuvios* în această lume, prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu.

Însă *nașterea* unui copil, ne spune acest praznic, nu este *o bucurie în sine*. Ci e o bucurie care *ne transcende*, pentru că la baza ei stă *prezența* lui Dumnezeu.

Cei care au o mentalitate seculară văd *zămislirea* doar ca pe *un proces fiziologic* între un spermatozoid și un ovul, care nu are transcendență. Cu alte cuvinte, oamenii, pentru că *vor* și *pot*,

nasc alți oameni. Sau nu îi nasc. Iar viața umană e văzută doar sub aspectul ei biologic.

Însă un creștin ortodox e încredințat de faptul că, în mod *concomitent* cu procesele fiziologice interne ale conceperii și dezvoltării fătului, care sunt tot voia lui Dumnezeu cu omul, Dumnezeu e *prezent* și *lucrează* la întemeierea ființei noastre. Pentru că El *creează* sufletul fiecărui om în parte și *binecuvintează* zămislirea omului.

Căci El e *Cel mai prezent* și *activ* în zămislirea noastră, pentru că El e *copărtaș* cu părinții noștri la zămislirea noastră.

Din această perspectivă privind lucrurile, *copiii noștri* nu sunt doar „rezultatul" dorinței noastre ci rezultatul *colaborării noastre* cu Dumnezeu. Pe ei îi avem *în comun* cu Dumnezeu și trebuie să îi creștem *împreună* cu El. Pentru că numai El ne poate învăța cum să îi creștem trupește și duhovnicește, în mod armonios, pregătindu-i pentru Împărăția Lui.

Acolo unde viața e *doar biologie*, fără fundamentul ei duhovnicesc, copilul e văzut ca „un succes" al părinților sau al mamei necăsătorite, dacă mama dorește să fie fertilizată in vitro[618]. Însă pentru un creștin ortodox, copilul e *un dar* de la

---

[618] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Fertilizare_in_vitro.

Dumnezeu și *rodul iubirii binecuvântate* dintre cei doi soți, pentru că Dumnezeu e văzut ca *primordial* în zămislirea și nașterea sa.

De aceea, Sfântul Zaharia vorbește despre copilul său, abia născut, în termenii *recunoștinței* față de Dumnezeu. După cum făcuseră toți Sfinții de dinaintea lui. Pentru că toți văzuseră în viață *un dar* de la Dumnezeu, Dătătorul vieții și nu „o invenție" a oamenilor, deși oamenii sunt cei care *fac dragoste*.

Numai că oamenii lucrează, dimpreună cu Dumnezeu, la trupul noului prunc, pe când Dumnezeu e Cel care *îi dă suflet* și *identitate* și ajută ca sufletul *să personalizeze* trupul copilului și acesta să se dezvolte potrivit informației genetice a părinților. De aici și multiplele boli și neputințe fiziologice ale copiilor: pentru că informația noastră genetică este atinsă de boală. Și boala e consecința păcatelor noastre.

Sufletul copilului, fiind creat de Dumnezeu la zămislirea sa, învață mișcările păcatului din pântecele mamei sale. Sufletul și trupul nostru, deopotrivă unice, au un început odată cu zămislirea noastră. Numai că sufletul e spiritual și nemuritor și e creația lui Dumnezeu dar el e unic, pentru că nu a mai fost al altui om, însă și trupul e unic, pentru că nu a mai fost al altui om dar provine din două trupuri ale unor oameni pătimași.

Părinții contribuie, în mod nefast, atât la bolile noastre trupești cât și la cele sufletești. Pe cele trupești le moștenim chiar dacă vrem și chiar dacă nu vrem noi, pentru că ele sunt *în trupul* nostru. Pe cele sufletești însă, adică patimile, *le învățăm* prin *acceptarea* lor în noi.

Le simțim, le vedem, sunt *aerul* nostru din uterul mamei noastre…și tot ceea ce înseamnă poftă, violență, dorință de posesiune, slavă deșartă, închipuire de sine, se învață din jur și din alegerile noastre rele făcute în interiorul nostru.

De aceea, pentru noi sunt atât de importante zămislirea, nașterea și viața trăite sub binecuvântarea lui Dumnezeu. Pentru că un om sănătos trupește și duhovnicește e un om care *poate* și *știe* să nască și să crească un copil. Căci numai cine se lasă *învățat* de Dumnezeu știe *să prețuiască* și *să cinstească* darurile lui Dumnezeu.

Așadar, să Îi mulțumim lui Dumnezeu pentru toți copiii lumii și să Îl rugăm pe El *să îi ducă* pe toți la *dreapta credință* a Bisericii!

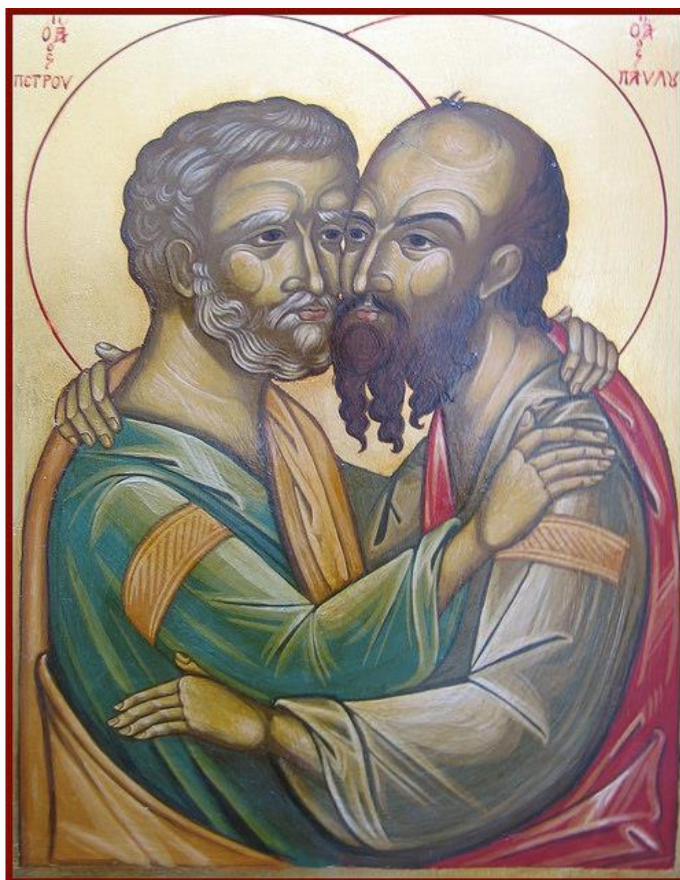
Pentru că toți copiii au nevoie de credința ortodoxă și de viața ortodoxă pentru a se mântui.

Avem nevoie cu toții de harul și de ajutorul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților și Îngerilor Lui.

Iar viața de pocăință și de asceză a Sfântului Ioan Botezătorul ne poate fi tuturor *o mărturie clară* asupra faptului, că viața curată, simplă, plină de teologie și de har e *viața adevărată* a omului.

Să ne bucurăm, așadar, întru harul Dumnezeului nostru treimic și să Îl lăudăm pe El în toate zilele vieții noastre! Să ne bucurăm de mântuirea Lui! Că a Lui e slava, cinstea și închinăciunea, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 3-a după Rusalii [2014]

© Camelia Jurca[619]

Iubiții mei[620],

din Evanghelia de azi [Mt. 6, 22-33] îmi place foarte mult finalul ei. Ultimul verset, al 33-lea. Pentru că el *explică* atât viața Sfinților Apostoli Petru și Pavel,

---

[619] Sfânta Icoană e preluată de aici: http://cameliaicons.blogspot.ro/2011/06/sfintii-apostoli-petru-si-pavel.html.

[620] Scrisă în ziua de 28 iunie 2014, zi de sâmbătă.

astăzi pomeniți, dar și viața oricărui creștin ortodox, care se lasă *condus* de Dumnezeu.

Îmi place versetul în care Domnul nostru ne spune: „Căutați mai întâi Împărăția [lui Dumnezeu] și dreptatea Lui și toate acestea *se vor adăuga* [προστεθήσεται] vouă” [GNT]. Ce se vor adăuga aici, acum, la *găsirea* Împărăției lui Dumnezeu și la *trăirea* dreptății Lui? Se vor adăuga în viața noastră lucrurile materiale și sufletești: hrana, îmbrăcămintea, locuința, relațiile cu oamenii, locul de muncă...Însă toate acestea în măsura în care *ne sunt folositoare*. În măsura în care *ne ajută* să ne mântuim.

Pentru că atunci când căutăm Împărăția lui Dumnezeu în noi înșine, adică *simțirea* harului lui Dumnezeu în ființa noastră și trăim *dreptatea* lui Dumnezeu în ființa noastră prin împlinirea poruncilor Sale, atunci suntem *învățați* de Dumnezeu spre ce să ne îndreptăm, cu cine să ne asociem și cu cine să facem treabă.

Fundamentarea noastră pe relația cu Dumnezeu înseamnă *găsirea* Împărăției Lui și *trăirea* dreptății Sale. Pentru că nu ne putem simți *ai lui* Dumnezeu, dacă El nu Își *varsă* slava Sa în noi înșine.

Dar dacă suntem *cu El* în orice clipă, adică slava Lui e *în noi* înșine, atunci privim toate *din perspectiva Lui*. Și când El *ne trimite* undeva, noi

mergem acolo. Dar unde vedem că lucrurile *ne stau împotrivă*, pentru că simțim că El *nu dorește* să facem ceva anume, atunci *a ieși* din acel demers înseamnă iarăși *a împlini* voia lui Dumnezeu.

Și îmi place foarte mult acest verset pentru că el *explică*, pe de o parte, *viețile* și *pătimirile* Sfinților Lui iar, pe de altă parte, e *un angajament* al lui Dumnezeu în viața noastră, dacă noi *ascultăm* poruncile Lui.

Pentru că Dumnezeu *Se angajează* să ne rezolve toate problemele noastre de ordin material, sentimental, relațio-nal, dacă noi Îl avem pe El drept *primă* și *ultimă iubire*, dacă ne trezim din somn dimineața, dacă trăim toată ziua și dacă ne culcăm noaptea cu dorul Lui, fiind plini de *grija* de *a-I sluji* Lui și oameni-lor.

Iar dacă citim viețile Sfinților, de la începutul Bisericii sau mai recenți, vom vedea că Dumnezeu le-a împlinit dorințele lor de tot felul, tocmai pentru că ei *s-au dăruit* cu totul lui Dumnezeu.

Sfântul Apostol Petru[621], fratele Sfântului Apostol Andrei, e chemat de la *pescuit* la *propovăduirea* Evangheliei mântuirii. *Propovăduire* pe care Domnul o consideră *pescuire*, atâta timp cât Sfinții Apostoli sunt numiți „pescari de

---

[621] A se vedea: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsiun/06-29-sf_ap_petru.html.

oameni" [Mt. 4, 19, GNT]. Și *propovăduirea* adevărului dumnezeiesc este *pescuire rațională* și *duhovnicească*, pentru că omul trebuie convins *rațional* și *duhovnicește* de adevărul revelat al lui Dumnezeu. Căci numai un om plin de har și de adevăr te poate *convinge* să trăiești o viață ortodoxă, o viață dumnezeiască.

Căci atunci când Sfântul Apostol Pavel[622] Îl vede pe Hristos Cel plin de slavă [F. Ap. 9, 3-6], în drum spre Damasc, Care îl face *Apostol* din *persecutor* al Bisericii, el *se încredințează* prin *vedere dumnezeiască* despre faptul că Hristos e *Domnul*, că e Fiul lui Dumnezeu întrupat. Și când *se încredințează* asupra persoanei Lui, Pavel devine *ascultător*, adică *om credincios* voii Lui.

Căci credința nu este *urmare oarbă* a oricărui om care vorbește despre Dumnezeu. Ci credința este, mai întâi de toate, *încredințare duhovnicească* despre existența și viața lui Dumnezeu, experiență care este mereu îmbogățită de către Dumnezeu prin luminări și vederi dumnezeiești și e îmbogățită și de citirile noastre teologice și de viața noastră în Biserică.

De aceea, noi trebuie *să creștem* în credință, în încredințarea noastră asupra voii lui Dumnezeu, ascultându-L pe El și

---

[622] Idem: http://paginiortodoxe.tripod.com/vsiun/06-29-sf_ap_pavel.html.

împlinind voia Sa. Pentru că numai astfel *dreptatea* lui Dumnezeu devine *viața noastră duhovnicească* și Împărăția Lui e trăită de noi *în toată* ființa noastră, ca bogăție de har și de înțelegere, de milă și de sfințenie.

Sfântul Petru *se leapădă* de Domnul [Mt. 26, 69-75] dar *se întoarce* la El cu durere și cu iubire multă [Mt. 26, 75; In. 21, 15-17]. Și el este primit din nou între Apostolii Lui, încât, după nici două luni de pocăință, îl găsim în ziua Cincizecimii plin de har, alături de toți ceilalți credincioși ai Domnului, și predica lui *înmulțește* Biserica cu mii de oameni [F. Ap. 2, 14-42].

Sfântul Pavel *nu uită niciodată* că a fost *prigonitor* al Bisericii [I Cor. 15, 9], după cum nici Sfântul Petru nu uită că *s-a lepădat* de Domnul! Însă *conștiința păcătoșeniei* lor *a coexistat* cu *bogăția imensă de har* din ființa lor și cu *faptele lor pline de sfințenie*. Nu au avut doar o simplă „părere de rău” pentru păcatele lor ci o continuă pocăință și durere pentru ele, pocăință și durere care *i-au umplut* de mult har și de multe vederi dumnezeiești și de multe harisme sfinte.

Deopotrivă, cei doi Apostoli ai Domnului, astăzi pomeniți, au muncit cu cuvântul, cu fapta și cu slujirea lor și au întemeiat Biserici în multe locuri și le-au înfrumusețat cu viața și propovăduirea lor, fiind *lumini îndumnezeitoare* pentru toți.

Tocmai de aceea și prăznuirea noastră din această zi e *o prăznuire bucuroasă*, deși Sfântul Petru a fost *răstignit cu capul în jos* iar Sfântului Pavel *i s-a tăiat capul cu sabia*.

Însă noi *ne bucurăm* la pomenirea lor de peste an nu pentru că ei au murit *în mod dramatic* ci pentru că viața și moartea lor au fost *o intrare* în Împărăția lui Dumnezeu, unde se bucură și se veselesc toți cei care au trăit dumnezeiește pe pământ.

Amândoi au fost martirizați la Roma și de aceea au fost îngropați împreună și sunt pomeniți împreună. Iar dacă Sfântul Petru a fost chemat la apostolat pe când Domnul era *în trup*, pe pământ, Sfântul Apostol Pavel a fost chemat pe când Domnul *intrase în slava* Lui, lucru *foarte important* pentru noi.

Căci acum, oricare dintre noi, nu mai putem să Îl vedem pe Hristos în viața noastră decât ca Pavel, Apostolul neamurilor. Adică *în mod extatic*. Numai dacă, curățindu-ne sufletul și trupul, prin împlinirea poruncilor Sale, ne umplem de vederea și de slava Lui.

Pentru că aceasta e *încredințarea* pe care trebuie *să o trăim* fiecare în parte: *vederea lui Dumnezeu prin slava Lui*, ca vederea slavei Lui să fie *certitudinea certitudinilor* din viața noastră.

Iar Pavel și Petru, Părinții noștri cei iubiți, au fost plini de *certitudinea* slavei lui Dumnezeu. Ei vorbeau cu putere, cu

curaj sfânt, cu dragoste multă pentru Dumnezeu și cu grijă pentru mântuirea oamenilor, pentru că vorbeau *din intimitatea* relației lor cu Dumnezeu. Pentru ei, Dumnezeu era *o realitate cotidiană*, pentru că ei erau plini de slava și de adevărul lui Dumnezeu.

Dar pentru ca Dumnezeu să fie *primul* în viața noastră, să aibă *întâietatea* față de toate din viața noastră, trebuie ca Împărăția și dreptatea Lui *să fie în noi*. Și când Dumnezeu e *în noi* și *cu noi*, nimeni nu este, în mod real, împotriva noastră, chiar dacă noi ne sfârșim viața în mod dramatic.

Pentru că *a fi cu Dumnezeu* nu înseamnă *a ne fi cu totul bine* în viața aceasta.

A fi cu Dumnezeu nu înseamnă că suntem *iubiți* de toți, că suntem *respectați* de toți, că toți ne sunt *prieteni*.

Ci *a fi cu Dumnezeu* înseamnă *a trăi* în slava Lui și, la moartea noastră, *să intrăm deplin* în Împărăția lui Dumnezeu, în slava căreia am trăit *încă de aici*.

Tocmai de aceea spune Dumnezeiescul Pavel: „ocărâți [fiind] *binecuvântăm*, prigoniți [fiind] *răbdăm*, bârfiți [fiind] *ne rugăm*. Am ajuns ca *gunoiul lumii* [περικαθάρματα τοῦ κόσμου], ca *murdăria* [περίψημα] tuturor până acum” [I Cor. 4, 12-13, GNT]. Căci *a fi cu El* nu înseamnă *a fi scutiți* de nedreptăți, de mojicii și de ispite de tot felul, care se petrec tocmai pentru că *trăim drept* în

fața Lui, ci *a fi întăriți cu slava Lui* în toate necazurile noastre, semn *al prezenței* Lui în viața noastră.

De aceea, lucrul *absolut important* pe care Domnul ni-l spune în Evanghelia de azi e acela că *prezența* lui Dumnezeu, prin slava Lui, în noi înșine înseamnă *lucrul de căpătâi*/ fundamental în viața noastră. Nicio *grijă a lumii* nu poate fi *mai importantă* decât această *grijă fundamentală* a creștinului ortodox: aceea de *a trăi în slava* lui Dumnezeu, *împlinind* poruncile Sale.

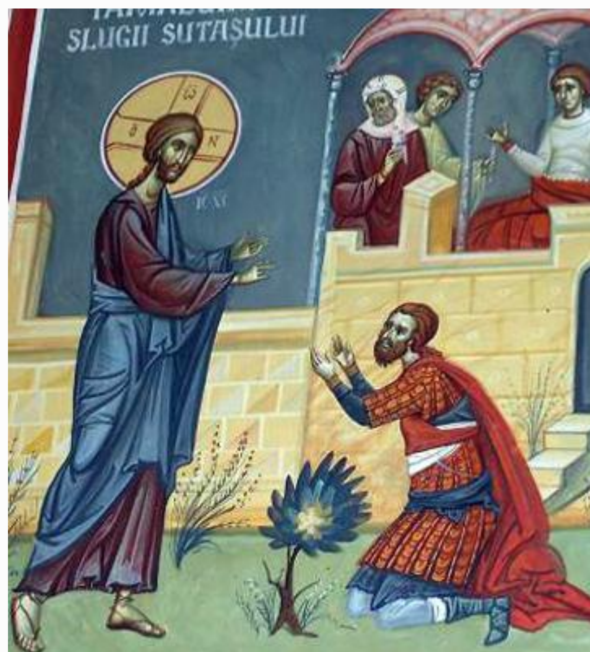
Căci dacă am avea de toate și am fi iubiți de către toți, dar am simți că *nu mai e în noi* slava Lui, atunci am fi cu adevărat *goi* de tot binele. Pentru că, în această situație, *grijile secundare* ale acestei vieți au înlocuit *grija principală*: căutarea și găsirea Împărăției lui Dumnezeu și trăirea în dreptatea Lui.

Dar dacă slava Împărăției lui Dumnezeu și evlavia și tot adevărul *abundă* în viața noastră, atunci problemele de tot felul ale vieții noastre istorice sunt *secundare*. E semn că *ne-am descentrat* din teamă, din frică, din grijă. Nu mai trăim sub impulsurile fricii pentru viața noastră. Ci trăim în pacea și în bucuria lui Dumnezeu, în pacea minții și a inimii, pentru că Dumnezeu S-a pogorât la noi și Și-a făcut locaș la noi și suntem cu El în toate zilele vieții noastre.

După postul acesta de două săptămâni din luna cireșelor intrăm în luna lui cuptor, în luna iulie, pentru a trăi, sub vipia soarelui, tot ortodox. Adică privind la Dumnezeul treimic, Care ne umple pe noi de *puterea* Împărăției lui Dumnezeu [I Cor. 4, 20, GNT] și de tot adevărul.

La mulți ani tuturor și multă împlinire duhovnicească în tot ceea ce faceți! Amin.

Predica Duminicii a 4-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[623],

Evanghelia de azi subliniază *valoarea cuvântului* [Mt. 8, 5-13]. A cuvântului lui Dumnezeu în viața noastră. Pentru că atunci când Dumnezeu *a spus ceva*, nu mai e loc pentru îndoială. Pentru necredință. Ci cuvântul Lui trebuie crezut, ascultat, împlinit.

Iar cine *ascultă* cuvântul lui Dumnezeu și pe cel al Sfinților Lui, acela *are cuvânt*. Pe cuvântul aceluia poți conta. E om de încredere, pentru că se încrede în Dumnezeu.

---

[623] Scrisă în ziua de 4 iulie 2014, zi de vineri.

Însă cine promite fără acoperire, cine vorbește ca să se afle în treabă, cine promite marea cu sarea și nu face nimic e un om al părerii de sine, e un om leneș, e un om fără cuvânt, fără conști-ință.

Iar lui Dumnezeu i-a plăcut *credința* ecatontarhosului/ a sutașului, pentru că el i-a cerut Domnului: *Zi numai cu cuvântul* [μόνον εἰπὲ λόγῳ]! [Mt. 8, 8, GNT]. Centurionul roman s-a încrezut în porunca lui Dumnezeu care *dă viață*. Și a primit de la Domnul și Stăpânul întregii făpturi *vindecarea* slugii sale (v. 13).

Tocmai de aceea, în ucenicia duhovnicească e nevoie de *încredere* în Părintele duhovnicesc. Toată creșterea noastră în cunoaștere și în sfințenie se face pe încredere.

Dacă crezi că Dumnezeu *îl luminează* pe Părintele tău asupra a ceea ce *îți trebuie*, atunci ascultarea de Dumnezeu și de Părintele tău este un tot unitar.

La fel, în familie, *a te lăsa condus* de tată sau de mamă, de bunic sau de bunică, de frate sau de soră, de cel despre care știi că te poate *îndrepta spre bine*, înseamnă *a te lăsa ajutat* să trăiești înțelept.

Iar *ascultarea* nu exclude *propria conștiință* și *propriul discernământ*, propria noastră experiență, ci acceptă faptul că *plusul de experiență* al altora e *benefic* nouă.

În Apostolul zilei [Rom. 6, 18-23], Sfântul Apostol Pavel ne vorbește despre ce înseamnă a fi *rob dreptății* [τῇ δικαιοσύνῃ] (v. 18). Căci *dreptatea* lui Dumnezeu înseamnă *toată porunca* lui Dumnezeu pe care noi trebuie să o împlinim în viața noastră.

De aceea, dacă *a fi rob păcatului* înseamnă a face tot păcatul, cu nesimțire, cu aroganță, fără evlavie și frică de Dumnezeu, *a fi rob dreptății* înseamnă a-L iubi pe Dumnezeu împlinind toată dreptatea Sa. Toată voia Sa cu noi. Toată iubirea Lui față de noi.

Dumnezeiescul Pavel insistă pe păcate, pe cele care fac mădularele noastre „roabe ale necurăției și fărădelegii” [v. 19, GNT], pentru ca să ne arate că aceasta era viața noastră *fără* Dumnezeu.

Dar acum, când suntem *credincioși* Lui, când *ascultăm* de El, trebuie să ne facem continuu *mădularele* noastre, ale sufletului și ale trupului nostru, „roabe ale dreptății” [Ibidem] dumnezeiești. Adică pline de har, pline de ascultare, pline de sfințenie.

Lucru pe care ni-l spune în v. 22, unde folosește expresia: „aveți roada voastră *întru sfințenie* [εἰς ἁγιασμόν]”. Pentru că numai când trăim o viață sfântă avem, de fapt, roade duhovnicești, sfinte. Iar *sfârșitul* sau *împlinirea* [τέλος] vieții sfinte este viața veșnică [ζωὴν αἰώνιον] [Ibidem].

Căci, conchide, Sfântul Pavel, *„plățile* [τὰ ὀψώνια] păcatului sunt *moartea*, dar *harisma* [τὸ χάρισμα] lui Dumnezeu este *viața veșnică* în Hristos Iisus, Domnul nostru" [Rom. 6, 23, GNT].

Și după cum observăm, fiecare păcat este *plătit* cu moartea...

Cu fiecare păcat nu cumpărăm decât *moarte*...

Pe când toate faptele bune pe care le facem, pentru că sunt făcute *cu har*, adică *cu ajutorul* lui Dumnezeu, sunt *o singură harismă*, pentru că toate ne umplu de sfințenie.

Și când suntem *plini de har*, de sfințenia lui Dumnezeu, atunci trăim *viața veșnică* a lui Dumnezeu. O trăim de pe acum. Suntem *plini* de ea. De aceea moartea noastră e trecere de la viață la viață. Pentru că și acum suntem plini de viața lui Dumnezeu, pe care, în veșnicie, o vom avea deplin și veșnic.

Și când Pavel spune că trăim *viața sfântă* „în Hristos Iisus, Domnul nostru" se referă la iconomia mântuirii Lui. Pentru că prin tot ceea ce a făcut Domnul pentru noi ne umplem de viața sfântă.

Însă Sfântul Pavel nu vede viața sfântă *doar în relație* cu Hristos. Pentru că Hristos nu e niciodată fără Tatăl și fără Duhul Sfânt. Viața sfântă e triadologică pentru că ne umplem de harul Prea Sfintei Treimi. Dar când se referă la Hristos, Sfântul Pavel se referă

la întreaga Treime și noi trebuie să știm foarte bine acest lucru.

Ca să fii *credibil* trebuie *să ai cuvânt*.

Mărturia *adevărată* e dată de oameni care sunt plini de curăție și de sfințenie.

În prietenie, în ucenicie sau în căsătorie...relațiile sunt bazate *pe încredere*.

Însă unde iubirea se viciază, unde iubirea se amestecă cu invidie, cu părere de sine, cu interese meschine, încrederea piere...și oamenii rămân singuri și distanți. Pentru că ceea ce *ne-a unit* a fost tocmai *binele* reciproc văzut în noi.

De aceea, Domnul vorbește despre *credință* ca despre *venirea cu încredere* la Dumnezeu. Pentru că „mulți *vor veni* de la răsărit și de la apus și *vor sta la masă* cu Avraam și Isaac și Iacov în Împărăția Cerurilor” [Mt. 8, 11, GNT].

Vor veni...pentru că *se vor încrede* în Dumnezeu. Se vor încrede în poruncile Lui și în Biserica Lui și în slujitorii Lui. Căci în Împărăția lui Dumnezeu sunt slujitorii lui Dumnezeu, sunt cei care *s-au încrezut* în El, în toate făgăduințele Lui.

Astfel, eu nu îmi pot închipui creștin ortodox fără *dragoste* față de toți Sfinții Lui. Față de toate adevărurile lui Dumnezeu. Față de toată istoria Sfintei Biserici.

Nu-mi pot închipui ortodocși care *neagă* Scriptura, care neagă Tradiția Bisericii, care neagă Tainele Bisericii, care se trezesc, peste noapte, după 2.000 de ani de viață eclesială, că vor lucruri *cu totul împotriva* vieții și a credinței Bisericii.

Tocmai de aceea și Domnul ne spune, că în timp ce unii vin *cu încredere* în Biserică, pentru viața cu Dumnezeu, pentru viața sfântă cu Dumnezeu și nu pentru altceva...și nu se îndoiesc *de nimic* din Biserică, cei care sunt *ai Bisericii*, prin Botez, trăiesc *indiferent* față de viața Bisericii. De aceea, ei, „fiii Împărăției, vor fi aruncați întru întunericul cel mai din afară”, „acolo unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților” [v. 12, GNT], adică *chinurile veșnice* ale Iadului.

Și acest cuvânt al Domnului *ne vizează* pe toți. Pentru că toți, prin Botez, suntem *fiii Împărăției* lui Dumnezeu. Toți am fost *puși* pe drumul mântuirii. Dar nu e de ajuns faptul că am devenit creștini sau că, o anume perioadă din viața noastră, am trăit frumos, evlavios...dacă ne sfârșim viața în păcate multe și grele. Dacă sfârșim rău...

Tocmai de aceea, după cuvintele Sfântului Pavel, *viața întru sfințenie* înseamnă viața bună, bisericească, viața cu Dumnezeu.

Așadar, iubiții mei, viața cu Dumnezeu e *o realitate* în noi sau nu!

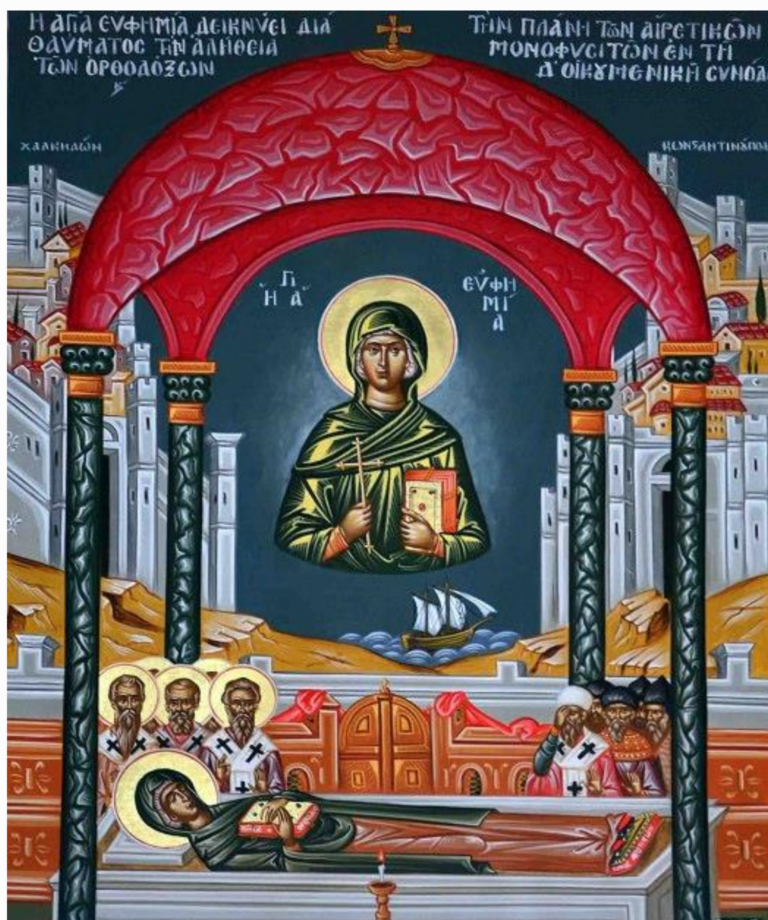
Acolo unde sunt doar *vorbele fariseice* și nu și *faptele credinței*, nu e nici slava lui Dumnezeu în noi. Dar în cine *se odihnește* slava lui Dumnezeu, în cine voiește Dumnezeu, sunt și faptele și cuvintele vieții ortodoxe, ale vieții sfinte, ale vieții duhovnicești.

Să trăim cu bucurie și cu pace și întru sfințenie zilele vieții noastre!

Să nu ne uităm, în primul rând, la ce spun oamenii despre noi și la ce vor oamenii de la noi, ci la ceea ce vrea Dumnezeu de la noi. La ce face Dumnezeu în noi. La ce vrea El să facem noi.

Pentru că astfel vom vedea cât de vii și de sfinte și de îndumnezeitoare sunt cuvintele și faptele și făgăduințele lui Dumnezeu cu noi. Amin!

Predică la Duminica a 5-a după Rusalii [2014]

Sfânta Mare Muceniță Eufimia, *hotarul* Sfinților Părinți de la Sinodul IV Ecumenic.

© Psa. Constantina[624].

Iubiții mei[625],

pentru că această duminică este *închinată* Sfinților Părinți care au parti-

---

[624] Fresca supra e preluată de aici: http://lessonsfromamonastery.wordpress.com/2013/03/27/elder-paisios-thoughts-on-anti-chalcedonians-and-their-supporters/.

[625] Scrisă în ziua de 12 iulie 2014. Zi de sâmbătă.

cipat la *Sinodul al IV-lea Ecumenic*[626], de la Halchidon[627]/ Calcedon, din 451 d. Hr., de aceea vom discuta acum despre *hotărârea dogmatică* a acestui Sfânt și Mare Sinod Ecumenic.

Numită în limba greacă: *Ὅρος πίστεως* [hotarul credinței] iar în latină: *Definitio fidei* [definiția credinței], în ambele limbi exprimându-se faptul că avem de-a face cu *stabilirea limitelor* între care putem gândi și trăi ortodox. Pentru că *hotărârile dogmatice* ale Bisericii ne trasează *limitele* în cadrul cărora putem să gândim și să trăim ortodox.

Sau, și mai pe înțeles, *a crede ortodox* înseamnă a crede *după cum se spune* aici. Pentru că a gândi contrar cu această hotărâre dogmatică înseamnă a gândi neortodox/ non-eclesial.

În ediția Bologna 1972, *Conciliorum Oecumenicorum Decreta*, pe care o voi folosi, hotărârea dogmatică ecumenică e între p. 83-87, în greacă și în latină. Pe coloane paralele.

Și ea începe cu mărturisirea că este o definiție a credinței hotărâtă de un Sinod *Sfânt* [ἁγία], *Mare* [μεγάλη] și *Ecumenic* [οἰκουμενικὴ][628]. Și când se spune *icumenic*/ *ecumenic*, se înțelege că

---

[626] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinodul_IV_Ecumenic.

[627] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Calcedon.

[628] *Conciliorum Oecumenicorum Decreta*, ed. Bologna 1972, p. 83.

au participat la el episcopi din întreaga Biserică. Pentru că *icumeni* [οἰκουμένη] înseamnă *întreaga umanitate* în limba greacă. Iar, în aceeași limbă, *icheo* [οἰκέω] înseamnă *a locui* iar *ichia* [οἰκία] înseamnă *casă*.

Pentru că pământul în întregime e *o singură casă*, o singură locuință a umanității. Iar Biserica, prin definiția ei, este icumenică/ ecumenică, pentru că trebuie *să încorporeze* întreaga umanitate.

Când se spune *mare* se are în vedere *importanța* hotărârilor dogmatice care s-au luat. Însă nici numărul participanților nu este de neglijat. Căci au participat la Sinod 600 de episcopi, după mărturia Sfântului Papă Leo I cel Mare[629].

Iar când se spune că e *sfânt* se referă la *sfințenia* hotărârilor dogmatice stabilite aici. Pentru că sfântă și dreaptă și mântuitoare este credința ortodoxă a Bisericii.

Și acest Sinod Ecumenic s-a strâns „prin harul lui Dumnezeu [κατὰ Θεοῦ χάριν]" și prin „decretul [θέσπισμα]" împăraților Valentinianos și Marchian, în Halchidon/ Calcedon, care era metropola eparhiei Bitiniei, în Biserica Sfintei Mucenițe Evfimias [Εὐφημίας]/ Eufimia[630].

---

[629] Idem, p. 75.
A se vedea:
http://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Leo_I.
[630] Idem, p. 83.

Se amintește textul de la In. 14, 27: „Pacea Mea dau vouă, pacea Mea las vouă", pentru ca să se afirme că nu trebuie să fim *în dezacord* în ceea ce privește „dogmele evlaviei [τοῖς δόγμασι τῆς εὐσεβείας]" ci trebuie să propovăduim cu toții adevărul[631].

Ereziile sunt văzute aici ca ζιζανίων [neghine] semănate de cele rău/ de diavol în Biserică dar și ca *pestilentiam* [ciumă] a oilor raționale ale Bisericii[632]. Tocmai de aceea Biserica *demască* ereziile, adică *învățăturile neconforme* cu adevărul dumnezeiesc revelat al Bisericii. Pentru că ereziile vin și *amestecă* adevărul Bisericii cu minciuni, cu fantezii proprii, cu închipuiri de sine.

De aceea, hotărârea dogmatică sinodală pe care o discutăm acum consideră ereziile τὰ τῆς πλάνης δόγματα [dogme rătăcite]"[633], adică învățături care s-au îndepărtat de dreapta învățătură a Bisericii.

Simbolul credinței niceo-constantinopolitan[634], stabilit dogmatic de către cei 318 Sfinți Părinți de la Sinodul I Ecumenic și de către cei 150 de Sfinți Părinți de la Sinodul II Ecumenic, a fost *reînnoit* acum[635].

---

[631] Ibidem.

[632] Ibidem.

[633] Ibidem.

[634] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Simbolul_niceeano-constantinopolitan.

[635] *Conciliorum Oecumenicorum Decreta*, ed. Bologna 1972, p. 83.

Adică a fost *reconfirmat ca autentic* de către acest Sinod Ecumenic. Sinodul al IV-lea Ecumenic *păstrează* și cele stabilite la Efes, adică la Sinodul al III-lea Ecumenic[636].

Se rostesc Simbolurile de la Niceea [325] și Constantinopol [381] și se mărturisește faptul că Simbolul ecumenic al Bisericii, cel definitivat la Sinodul al II-lea Ecumenic, „învață în mod desăvârșit [ἐκδιδάσκει τὸ τέλειον]" despre Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, adică despre Dumnezeul treimic al Bisericii și despre „întruparea Domnului [τοῦ Κυρίου τὴν ἐνανθρώπησιν]"[637].

Până aici, întregul discurs al orosului a avut în vedere *confirmarea* celor trei Sinoade Ecumenice anterioare.

Și el a stabilit că au fost *doar trei* Sinoade Ecumenice anterioare și nu mai multe.

De aici încolo se are în vedere *propria problematică* a Sinodului al IV-lea Ecumenic.

De ce s-a *întrunit* acest al IV-lea Sinod Ecumenic?

Pentru că au apărut noi erezii care au atacat „taina iconomiei Domnului [τοῦ Κυρίου οἰκονομίας μυστήριον]" și au negat faptul că Prea Curata Fecioară Maria este *Născătoare de Dumnezeu* [Θεοτόκος] dar au ajuns să spună și că „firea dumnezeiască a Unuia-născut este

---

[636] Idem, p. 84.
[637] Ibidem.

pătimitoare [παθητὴν τοῦ Μονογενοῦς τὴν θείαν φύσιν]"[638].

De aceea, aici, la Halchidon, Biserica adunată sinodal a dat un răspuns împotriva oricărei *mașinațiuni* [machinationem] care se luptă cu adevărul[639].

Iar răspunsul Sinodului al IV-lea Ecumenic e următorul:

1. nu există *o doime de fii* [υἱῶν δυάδα][640] ci *un singur* Fiu al lui Dumnezeu, Care S-a întrupat pentru noi;

2. dumnezeirea Fiului Unul-născut *nu a pătimit*[641];

3. în Hristos, cele două firi ale Sale *nu s-au amestecat* sau *contopit*[642];

4. „chipul robului" asumat de Domnul, adică *trupul* Domnului, nu a fost *ceresc* sau *din altă substanță*[643];

5. și *îi anatematizează* pe aceia care susțin că *înainte* de unirea firilor în Hristos erau *două firi* în Hristos iar după *unire* a rămas *doar una*[644].

Și de aici urmează *un pasaj concentrat* al orosului, care e cel mai cunoscut printre teologii români, pentru că a fost popularizat în România datorită următorului articol al Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae[645]: *Definiția*

---

638 Ibidem.
639 Idem, p. 84-85.
640 Idem, p. 85.
641 Idem, p. 86.
642 Ibidem.
643 Ibidem.
644 Ibidem.
645 A se vedea:

dogmatică de la Calcedon, în rev. *Ortodoxia*, III, 1951, nr. 2-3, p. 295-340.

Și pasajul pe care îl vom prezenta imediat este *o concluzie* a dezbaterilor sinodale de la Sinodul IV Ecumenic:

> „Astfel, urmând Sfinţilor Părinţi, am învăţat cu toţii să mărturisim, într-un glas [συμφώνως], pe unul și același Fiu, pe Domnul nostru Iisus Hristos, pe Același desăvârșit [τέλειον] în dumnezeire și pe Acelaşi desăvârşit [τέλειον] în umanitate, pe Același Dumnezeu cu adevărat [Θεὸν ἀληθῶς] şi om cu adevărat [ἄνθρωπον ἀληθῶς], cu suflet rațional [ἐκ ψυχῆς λογικῆς] și trup [σώματος], pe Același deoființă [ὁμοούσιον] cu Tatăl după dumnezeire și deoființă cu noi după umanitate, prin toate asemenea nouă afară de păcat [χωρὶς ἁμαρτίας], pe Același mai înainte de veci [πρὸ αἰώνων] născut din Tatăl după dumnezeire, iar în zilele din urmă [ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν], pentru noi și pentru a noastră mântuire, din Maria Fecioara, Născătoarea de Dumnezeu [ἐκ Μαρίας τῆς Παρθένου τῆς Θεοτόκου], după umanitate, pe unul și același Hristos, Fiu, Domn, Unul-născut, cunoscut în două firi [ἐν δύο φύσεσιν γνωριζόμενον], în mod neamestecat

---

http://www.teologiepentruazi.ro/cv-pr-prof-acad-dr-dumitru-staniloae/.

> [ἀσυγχύτως], neschimbat [ἀτρέπτως], neîmpărțit [ἀδιαιρέτως], nedespărțit [ἀχωρίστως], deosebirea firilor nefiind nicidecum desființată prin unirea [lor la nivelul ipostasului/ a persoanei lui Dumnezeu Cuvântul n.n.], ci mai degrabă [păstrându-se n.n.] însușirea fiecărei firi și concurgând [συντρεχούσης/ concurrente] [ambele firi n.n.] într-o persoană [εἰς ἓν πρόσωπον] și într-un ipostas [μίαν ὑπόστασιν], nu întru două persoane împărțit sau divizat, ci [mărturisindu-L n.n.] pe unul și același Fiu, Unul-născut, Dumnezeu Cuvântul, Domnul Iisus Hristos, precum Profeții [au vestit n.n.] despre El de la început și [precum] Iisus Hristos ne-a învățat [despre n.n.] Sine și [precum n.n.] ne-a predanisit [παραδέδωκε] *Simbolul* Părinților noștri”[646].

Un text fluviu, fără punct, de aceea și eu l-am tradus astfel. Pentru ca să vedem puterea de *a gândi* a celor din trecut...care diferă cu mult de aceea a celor de acum. Pentru că acum, când ai fraze mari și grele...îi pierzi pe drum pe ascultători...

Finalul orosului sinodal nu mai are de-a face cu *atacul* la persoana lui Hristos și la persoana Maicii Domnului

---

[646] *Conciliorum Oecumenicorum Decreta*, ed. Bologna 1972, p. 86-87.

ci cu *Simbolul* Bisericii. Cu *Crezul* nostru ortodox, pe care noi îl rostim la Botez și la Dumnezeiasca Liturghie.

Despre acest Simbol/ Crez al nostru, hotărârea dogmatică a Sinodului al IV-lea Ecumenic spune că este *neschimbabil*.

Și de aceea, oricine mărturisește *alt Simbol* în afara acestuia, dacă este episcop sau cleric [adică preot sau diacon], trebuie să fie *îndepărtat* din Preoție iar dacă este monah sau laic [mirean], trebuie să fie dat *anatemei*[647].

Astfel înțelegem de ce Sfântul Fotie cel Mare *a reacționat categoric* atunci când a văzut că, în partea apuseană a Bisericii, oamenii schimbaseră *Crezul* și susțineau erezia lui *Filioque*[648]. A se vedea *Traduceri patristice (vol. 2)*, p. 277-325[649].

Pentru că evlavia adevărată, născută dintr-o conștiință ortodoxă autentică, nu poate să accepte călcările în picioare ale hotărârilor dogmatice și canonice ale Bisericii. Pentru că astfel se calcă în picioare revelația dumnezeiască care stă la baza lor.

Și ortodocșii nu suportă *amestecarea* adevărului cu minciuni, cu presupuneri, cu ambiguități. Tocmai de aceea,

---

647 Idem, p. 87.

648 A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Filioque.

649 Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/06/traduceri-patristice-vol-2/.

ei se depărtează de tot ceea ce *nu rimează*, în mod profund, cu credința și viața ortodoxe.

Așadar, iubiții mei, Sfinții Părinți de la Sinodul IV Ecumenic, ne învață că Dumnezeul nostru este *Dumnezeul treimic* și că Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat pentru noi și pentru mântuirea noastră din Prea Curata Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu, asumându-Și umanitatea în persoana Sa dumnezeiască preexistentă.

Că, în persoana lui Hristos, firea Sa dumnezeiască s-a unit cu firea omenească asumată din Maica Sa fără ca acestea *să se amestece*. Și prin asta se neagă *erezia monofizită*[650], care spunea, că după întrupare, există doar o singură fire în Hristos și nu două. Însă Sfinții noștri Părinți ne învață că noi nu vorbim nici despre *doi Hristoși*, ca erezia *nestoriană*[651], pentru că mărturisim că firile în Hristos *nu sunt despărțite*.

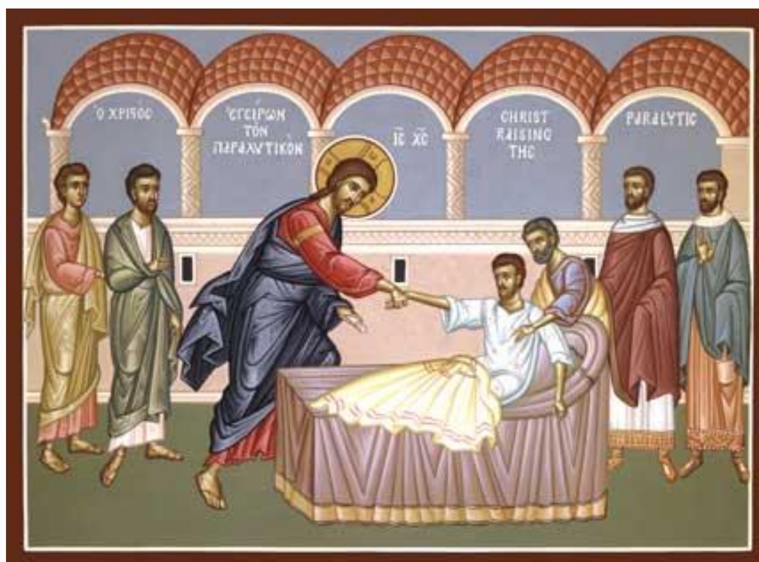
De aceea, noi mărturisim că *Fiul lui Dumnezeu* S-a făcut *Fiul Fecioarei*, adică este Dumnezeu adevărat și om adevărat și că El este Domnul și Stăpânul nostru, Unul din Treime. Iar noi Îl slăvim pe El, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, pe Dumnezeul nostru treimic, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

---

[650] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Monofizitism.

[651] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Nestorianism.

Predică la Duminica a 6-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[652],

Evanghelia duminicii de față [Mt. 9, 1-8] *se suprapune* peste praznicul de astăzi, cel al Sfântului Proroc Ilie Tesviteanul. Iar dacă în Evanghelia zilei vorbim despre *vindecarea* unui paralitic (v. 6), după ce păcatele sale *au fost iertate* de Domnul (v. 2), în cazul Sfântului Profet Iliu din Tesvitis[653] [II Reg. 1, 3, LXX] avem un Sfânt al Vechiului Testament care *s-a îndumnezeit* până la asemenea stadiu încât a

---

[652] Predică scrisă în ziua de 18 iulie 2014. Zi de vineri, înnorată.

[653] A se vedea:

http://www.teologiepentruazi.ro/2013/07/18/predica-la-pomenirea-sfantului-profet-ilie-tesviteanul-20-iulie-2013/.

fost mutat de Dumnezeu la cer, în mod dumnezeiește, cu trupul și sufletul său, încă din această viață.

Însă, deși pare a nu exista *vreo legătură* între ele, între Evanghelia zilei și viața Sfântului Ilie, legătura există și este absolut importantă. Pentru că nu putem *crește* în viața de sfințenie fără Dumnezeu și fără iertarea Lui.

Dumnezeu stă la baza vieții oricărui Sfânt, pentru că de la El e slava dumnezeiască care ne curățește, ne luminează și ne îndumnezeiește pe noi.

© Suzana Ilie[654].

[654] Sfânta Icoană e preluată de aici, din blogul autoarei ei: http://icoanesuzana.blogspot.ro/p/icoane-pe-lemn.html.

În *Mineiul pe iulie* (ed. 1894), Sfântul Ilie e prezentat drept Sfântul lui Dumnezeu care a primit „dar de minuni cu foc însuflețit” și pe care Dumnezeu l-a făcut „nestricat”, pentru ca să nu vadă moartea până nu va predica sfârșitul tuturor[655]. Dar și ca „sfeșnic nestins al Bisericii”, care este „aprins cu râvnă dumnezeiască”[656]. De aceea, el este „râvnitorul” pentru Dumnezeu[657] și „văzător de tainele cele negrăite”[658] ale lui Dumnezeu.

Însă în anii de secetă, Sfântul Ilie este văzut de Biserică drept cel care *mijlocește* pentru noi în fața lui Dumnezeu, pentru iertarea păcatelor noastre, pentru ca să avem parte de la El de „ploaie îmbelșugată și curată”[659].

Și astfel înțelegem *valențele practice* ale sfințeniei.

Pentru că viața isihastă și plină de har a Sfântului Ilie a fost *îndumnezeitoare* pentru el, dar este *folositoare*, în mod continuu, și pentru cei care *i se roagă* lui.

Iar ortodoxul necăjit, care nu știe prea multă teologie, dar care vede că seceta a pârjolit totul în jur, i se roagă Sfântului Ilie *ca să ceară* de la

---

[655] *Mineiul pe iulie*, ed. BOR 1894, p. 218.

[656] Ibidem.

[657] Idem, p. 222.

[658] Idem, p. 224.

[659] *Cf. Rugăciunea către Sfântul Proroc Ilie la vreme de secetă*, în *Acatistier*, apărut cu binecuvântarea PS Iustinian al Maramureșului și Sătmarului, p. 597.

Dumnezeu ploaie binecuvântată, și astfel se împărtășește din sfințenia și rugăciunea Sfântului Ilie pe măsura sa.

Însă cel care citește multă teologie și care dorește să aprofundeze *valențele mistice* ale vieții Sfântului Ilie Tesviteanul, va găsi în el *un mare povățuitor* al vieții isihaste și, în tot ceea ce el a trăit, *o mare conlucrare* cu Dumnezeu.

Numele său, în I Reg. 17, 1, LXX, este: Ηλιου ὁ Προφήτης ὁ Θεσβίτης [Profetul Iliu din Tesvitis].

Corbii îl hrănesc la pârâul Horrat [I Reg. 17, 5-6, LXX] pentru ca să învețe de la ei că trebuie *să se supună* cu totul Domnului. Căci dacă corbii pot să nu mănânce carnea și să o împartă cu un om, cu atât mai mult un om ascultător de Dumnezeu trebuie *să își supună* cu totul patimile din dragoste de Dumnezeu.

Sfântul Ilie *înmulțește* făina și uleiul pe timp de secetă [I Reg. 17, 16, LXX] în casa femeii văduve din Sarepta Sidonului pentru ca să arate că toată hrana noastră e de la Dumnezeu.

Dacă seceta începe *când dorește* Profetul Ilie [I Reg. 17, 1, LXX] iar ploaia cade pe pământ *la rugăciunea* sa [I Reg. 18, 42-45, LXX], atunci aceste lucruri ne arată că Dumnezeu *ascultă* rugăciunile Sfinților Lui.

Ca să se roage pentru ploaie, Sfântul Iliu „s-a suit pe Carmilon [ἀνέβη ἐπὶ τὸν Κάρμηλον]” [I Reg. 18, 42, LXX],

pe Muntele Carmel[660]...și când s-a rugat, el „s-a aplecat peste pământ și și-a pus fața sa în mijlocul genunchilor lui" [Ibidem]. Și-a îndoit spatele până și-a plecat fața pe genunchi...

O poziție de rugăciune foarte ascetică și plină de umilință...

Pentru că nu ne putem ruga oricum, în orice poziție a trupului, ci numai în acelea pline de umilință și de evlavie.

În muntele Horib[661], după 40 de zile de post și de călătorie [I Reg. 19, 8, LXX], Sfântul Iliu are parte de *o vedere extatică* [I Reg. 19, 11-12]. În care *slava* Domnului i se arată ca *vânt mare*, puternic, apoi ca *un cutremur*, apoi ca *un foc*, pe când, în cele din urmă, ca *adiere de vânt lin*. Și cea mai „suportabilă prezență a Sa"[662] a fost cea din urmă: când Domnul i S-a arătat în *adierea de vânt lin/ subțire*.

Astfel, am enumerat *doar câteva* valențe mistice ale vieții Sfântului Iliu. Ale vieții aceluia care, pe Tabor, va vorbi cu Domnul, în slava Lui, dimpreună cu Sfântul Profet Moisis.

---

[660] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Muntele_Carmel.

[661] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Mount_Horeb.

[662] Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, *Teologia vederii lui Dumnezeu*. Studii și traduceri, Teologie pentru azi, București, 2009, p. 25.

A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/18/teologia-vederii-lui-dumnezeu/.

În Evanghelia zilei, cei care nu știau că Domnul *are puterea* de *a ierta* păcatele oamenilor [Mt. 9, 6, GNT], considerau că El *blasfemiază* [Mt. 9, 3, GNT]. Că El spune lucruri *potrivnice* lui Dumnezeu.

Tot la fel, cei care astăzi cred că ierarhii și preoții Bisericii *nu au puterea*, de la Hristos Dumnezeu, de *a ierta* păcatele oamenilor, cred că spunem „minciuni/ baliverne/ povești", pentru că nu vor *să cunoască* iertarea lui Dumnezeu primită prin dezlegarea preoțească.

Însă, fără iertarea păcatelor primită în Taina Sfintei Spovedanii, nimeni nu se poate mântui. Nimeni nu se poate vindeca. Nimeni nu se poate curăți de păcatele lui și nu se poate ridica din patimile sale la viața duhovnicească.

Iar eu, de-a lungul timpului, m-am spovedit la mai mulți preoți duhovnici și, de fiecare dată, indiferent de *viața* preotului sau de contextul în care m-am spovedit sau de timpul în care m-am spovedit, am simțit *iertarea* lui Dumnezeu prin mâna preotului care m-a dezlegat de păcate.

Pentru că Cel care *ne iartă* păcatele și *ne eliberează* de ele și *ne vindecă* sufletul și trupul și *ne întărește* în viața duhovnicească e Hristos Dumnezeu, Cel care lucrează la restaurarea noastră duhovnicească prin lucrarea preotului.

Adică Acela care, în Evanghelia citită azi, a subliniat faptul că *vindecarea*

sufletului cât și cea a trupului au *un singur izvor*: Dumnezeu [Mt. 9, 5-6, GNT]. Căci Dumnezeu ne poate dărui *vindecarea integrală*, atât a sufletului cât și a trupului nostru, dar lucrul cel mai important este *iertarea* Lui.

Mila și iertarea Lui sunt *mai bune* decât sănătatea trupească și decât viața. Pentru că poți trăi fără un ochi, cu un organ bolnav, cu dureri în trup...dar *chinurile sufletești* nu se vindecă cu medicamente și nici cu povestiri la psiholog ci prin *iertarea* lui Dumnezeu. Prin umplerea noastră de harul Său.

Iar a trăi aici *mult* și *în mod prosper*, dar cu chinuri sufletești și în patimi multe, nu e *un câștig sigur*. Adevăratul câștig, câștigul veșnic, ne-schimbabil, e acela de *a fi cu Dumnezeu*, de a fi plin de iertarea Lui și de bucuria Lui.

Domnul *vedea* gândurile lor [Mt. 9, 4, GNT]...după cum le vede și pe ale noastre. El știe *ce rele cugetăm* noi în inimile noastre [Ibidem]. El știe cum *ne implicăm noi cu totul* în rele, în minciuni, în desfrânări, în acte de vandalism, în crime, în violuri, în acte de satanism.

De aceea, atunci când venim să ne spovedim la duhovnic, trebuie să ne mărturisim păcatele *în mod concis*. Fără să batem câmpii. Nu trebuie să dăm detalii, pe zeci de minute, despre ce am făcut și cu cine și de câte ori...ci *să*

spunem păcatul, păcatul de care știm că suntem vinovați, să îl spunem *direct* și asumându-l ca fiind *al nostru*...doar al nostru.

Adică să mărturisim, în mod tranșant, pentru ce *ne simțim* vinovați în fața lui Dumnezeu. Pentru că: am mințit, am drăcuit, am furat, am curvit, am nedreptățit pe cineva, am...până terminăm tot ce avem *pe suflet* de la ultima spovedanie.

Căci asta înseamnă *a te spovedi*: a spune păcatele pe care le-ai făcut...și pentru care te pocăiești și te vei pocăi în fața lui Dumnezeu...și pe care ți le asumi, acum și pentru totdeauna, ca fiind *ale tale*...dar de care *te va elibera* Dumnezeu. Pentru că, de față, alături de tine și de duhovnic, e Cel care *te dezleagă* de păcate...și Care știe cum te-ai implicat, de ce, cât timp...în acele păcate. Așa că preotul trebuie să ofere *cadrul sufletesc* în Taina Spovedaniei în care omul credincios *să vorbească cu Dumnezeu* despre păcatele sale.

Și dacă vom vorbi cu Dumnezeu *tot timpul* despre păcatele noastre, atunci vom simți mereu, când ne spovedim, *iertarea* Lui.

Așadar, iubiții mei, să ne rugăm Sfântului Ilie, celui „al cărui Dumnezeu este Iahve"[663], este Domnul, ca să ne

---

[663] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sf%C3%A2ntul_Ilie.

învețe și pe noi *să-I slujim* Domnului. Căci *a-I sluji* Dumnezeului treimic, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, înseamnă *a-I împlini* poruncile Sale și a ne umple de slava Lui, ca și Sfântul Ilie.

Dumnezeu să ne dăruiască tuturor zile bune, pline de gânduri sfinte și de pocăință, acum și pentru toată viața noastră. Amin!

Predică la Duminica a 7-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[664],

faptul de *a comunica/ de a vorbi/ de a ne destăinui* înseamnă a scăpa din ghearele *muțeniei demonice*. Înseamnă a ieși din muțenia *nevorbirii-de-sine*. Pe mine, Dumnezeu m-a scos din nevorbirea-de-sine...și pentru acest lucru sunt foarte recunoscător. Știu ce înseamnă să crezi că poți „să te mântuiești" de unul singur...știu ce înseamnă să crezi că „îți e *mai bine* dacă *ignori* problemele altora".

---

[664] Predică scrisă în ziua de 26 iulie 2014, zi de sâmbătă, foarte călduroasă.

Am trăit această muțenie...și am văzut-o și la alții. Știu ce înseamnă *baricadarea-în-sine*. Știu ce înseamnă să crezi că *nimeni-nu-e-mai-presus-de-tine*. Cunosc iluzia „puterii”, a „prețiozitățiide-sine”, iluzia „grandomaniei”, iluzia „veșniciei de-o clipă”.

Însă văd zilnic *iadul necomunicării*...

Am văzut și văd iadul ascunderiide-sine în toată durerea lui, pentru că am văzut ce înseamnă să nu comunici, la modul real, cu nimeni.

Pentru că *reala muțenie* e să vorbești întotdeauna *despre alții* și niciodată, la modul real, *despre tine*. Muțenia demonică înseamnă *să taci* cu privire la *realitatea ta interioară*.

Și vedem din Evanghelia de azi [Mt. 9, 27-35] că mutul *a vorbit* numai când demonul *a ieșit* din el [Mt. 9, 33, GNT].

Și până nu îl scoatem din noi pe demonul care ne pune *să tăcem*...care ne învață să trecem „neobservați” pe lângă durerile altora...care ne învață „să nu știm ce să spunem altora”...nu vom fi oameni *normali*.

Normalitatea presupune comunicare deschisă, cinstită, omenoasă.

Normalitatea umană presupune să vezi *ce se petrece* cu tine și cu toți. Să vezi pe unde mergi. Pe ce calci. Cu cine te intersectezi pe stradă. Ce trebuie să faci când te întâlnești cu cineva.

Normalitatea presupune *să vezi profund* oamenii pentru că *îți curățești* cele din lăuntru ale tale.

Iar celeritatea în *a-i ajuta* pe alții ține de *graba* de *a te curăți* pe tine de patimi.

Cei doi orbi ai Evangheliei de azi *au început să vadă* pentru că Domnul *S-a atins* [ἥψατο] de ochii lor [Mt. 9, 29, GNT]. Și lor *li s-au deschis ochii* [v. 30] pentru că slava lui Dumnezeu *i-a atins*.

Tocmai de aceea, nu poți *să te vezi*...și *să-i vez*i și pe alții...dacă *nu te umpli* de slava lui Dumnezeu. Dacă nu te lași *atins* de Dumnezeu spre *reala-vedere-de-sine*.

Și de aceea am început predica de față cu *muțenia* și nu cu *orbirea*: pentru că trebuie *să ieși* din *tăcerea necredinței*...pentru ca *să ceri* vedere. Vedere reală, duhovnicească, abisală.

Și numai Dumnezeu te poate face *să vezi*! Numai El ne dă *adevărata vedere de sine*...și *vederea* oamenilor.

Dar vederea ține *de gradul nostru* de curățire de patimi, de gradul nostru de sfințenie, de gradul nostru de cunoaștere ontologică.

Pentru că *a cunoaște* nu înseamnă a cunoaște doar *cu mintea*...ci a cunoaște prin toată persoana noastră, prin tot ceea ce suntem.

A cunoaște înseamnă *a ne îndumnezei*. Pentru că *a cunoaște* înseamnă a înțelege, plini de uimire sfântă și de

bucurie dumnezeiască, tot procesul nostru de transfigurare de la nivelul sufletului și al trupului nostru.

A cunoaște înseamnă *a conlocui* cu Dumnezeu, pentru că Dumnezeu, prin slava Lui, S-a sălășluit întru noi.

De aceea, când Evanghelia de azi ne vorbește despre *vorbire* și despre *vedere* ne vorbește despre *însănătoșirea* firii noastre. Despre drumul spre îndumnezeirea noastră.

Pentru că cel care *se umple* de slava lui Dumnezeu în Biserica Sa, pe fiecare zi vede mai mult...simte mai mult...înțelege mai mult...*se pătrunde* mai mult de voia lui Dumnezeu cu oamenii și cu întreaga Sa creație.

Adică înduhovnicirea *ne sensibilizează continuu*, ne face să fim *o rană* pentru tot ce se petrece în jurul nostru, ne face *tot mai oameni*, tot mai atenți...tot mai îngăduitori și iubitori...tot mai blânzi...

Tocmai de aceea, în *Apostolul zilei* [Rom. 15, 1-7], Dumnezeiescul Pavel ne spune că trebuie să purtăm *slăbiciunile* [τὰ ἀσθενήματα] confraților noștri [Rom. 15, 1, GNT]. Adică fiecare dintre noi să caute *să placă* aproapelui său „întru iubire, spre zidire" [Rom. 15, 2, GNT].

Însă *a plăcea* aproapelui tău nu înseamnă *a-l linguși* sau *a-i crea o imagine falsă* despre tine ci *a-i arăta*, în mod firesc, fără ostentație, *cine ești tu* în viața de zi cu zi, tu, omul credinței.

Pentru că atunci când *stai printre* oameni, oamenii *văd* cine ești, ce faci, cum procedezi într-o situație sau alta...Și exemplul tău bun, convingător, *convinge* pe mulți că a fi integru, muncitor, iubitor, atent, credincios, loial etc. înseamnă tot atâtea *însușiri* ale unui creștin ortodox.

Prietenia noastră cu oamenii trebuie să fie *întru iubire* de Dumnezeu și de oameni, pentru ca ei *să se zidească interior*. Pentru ca ei *să își înceapă* relația lor cu Dumnezeu și să rămână cu El.

Viața noastră e numai *o reclamă* făcută *vieții cu Dumnezeu*.

Viața noastră *îi învață* și pe alții că *a fi cu Dumnezeu* înseamnă *a avea totul*.

De aceea, a-i învăța pe oameni *evlavia* din propria noastră evlavie, a-i învăța *munca* din propria noastră muncă, a-i învăța *bunătatea* din propria noastră bunătate înseamnă a ne face *priveliști vii* ale lucrării lui Dumnezeu în noi.

Pentru că mulți au nevoie de *exemple vii*, reale, pentru ca să creadă în Dumnezeu și să fie oameni credincioși. *Slăbiciunea* credinței lor sau credința lor *puțină* în Dumnezeu are nevoie de *exemple vii*, mature pentru ca să le urmeze.

Astfel că, atunci când suntem *atenți* la ceilalți, la slăbiciunile lor...facem ce a făcut Domnul cu noi toți:

nu căutăm plăcerea noastră [Rom. 15, 3, GNT]. Pentru că toate ale noastre trebuie să fie *un pod* către Dumnezeu și nu *un zid*.

Și ne facem *poduri către Dumnezeu pentru alții*, atunci când „gândim unii pentru alții după Hristos Iisus" [Rom. 15, 5, GNT]. Când gândim pentru noi ceea ce gândim pentru toți. Când nu gândim egoist, exclusivist, revanșard ci dorim *ca toți să se mântuiască*.

Dar pentru a ajunge *să dorim* acest lucru, adică *mântuirea tuturor*, trebuie *să ne primim* unii pe alții după cum și Domnul *ne-a primit* pe noi [Rom. 15, 7, GNT]. Unde să ne primim? În lăuntrul nostru!

Pentru că, dacă *ne purtăm* unii pe alții în noi înșine, întru harul lui Dumnezeu...atunci când ne întâlnim unii cu alții...știm să ne salutăm, să ne îmbrățișăm, să ne vorbim.

De aceea, cine nu știe *să comunice* încă nu a învățat *alfabetul* vieții duhovnicești.

Iar cine *nu vede*, nu aude, nu simte, nu înțelege...durerile, necazurile, nefericirile fiecărui om în parte și ale întregii lumi...nu are *nimic de-a face* cu intimii lui Hristos Dumnezeu, adică cu viața ortodoxă.

Adevărații ortodocși știu să comunice, știu să vadă, știu să înțeleagă, știu să iubească, știu să ierte, știu să conducă, știu să despătimească pe om.

Pentru că fac acestea toate dimpreună cu Dumnezeul treimic, Care ne luminează, ne călăuzește și ne întărește spre tot lucrul bun, spre toată virtutea și sfințenia.

Așadar, acum, înaintea *Postului Adormirii Maicii Domnului*, trebuie să înțelegem foarte profund faptul că nu ne putem mântui printr-o *bună-părere-despre-noi-înșine* ci mântuirea e *relație* cu Dumnezeu, e *comunicare*, e *ieșire continuă spre alții* și nu tăcere *mofluză* și *plină de răutate*.

Nu ne mântuiește *buna impresie* despre noi, nu ne mântuiește *răutatea*, nu ne mântuiește *ipocrizia*, nu ne mântuiește *nemilostivirea*, nu ne mântuiește *indiferența*...

Indiferența *nu rezolvă* lucrurile! Ci viețile oamenilor se ajută cu atenție, cu bunătate și cu înțelegere. Pentru că asta înseamnă *a purta* slăbiciunile și nevoile și neînțelegerile altora: *a-ți face timp* să le ajuți și să le înțelegi.

De aceea, Dumnezeu îi binecuvintează și îi întărește pe cei care au ochi și urechi și mâini și picioare și bani și posesiuni puse *în slujba* aproapelui! Dumnezeu îi luminează și îi călăuzește spre lucruri bune pe cei care s-au pus pe ei înșiși *în slujirea* slăbiciunilor tuturor.

Căci Lui I se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Predică la Duminica a 8-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[665],

înmulțirea pâinilor și a peștilor [Mt. 14, 14-22] nu înseamnă, în mod automat, și *înmulțirea recunoștinței* în noi! Pentru că Dumnezeu dăruie, pe fiecare clipă, multe bucurii, multe binefaceri umanității, dar prin asta nu se înmulțește, pe măsura darurilor Lui, și viața noastră duhovnicească.

Căci, pentru a fi *mulțumitori*, e nevoie nu doar *să mâncăm* din ce ne dă Dumnezeu, ci *să ne și pătrundem* de mila și de grija lui Dumnezeu cu noi. Trebuie să ne pătrundem de evlavie în

---

[665] Scrisă în ziua de 1 august 2014, zi de vineri.

fața acestui Dumnezeu prea-milos și prea-bun cu noi, Care ne umple de daruri nemăsurate. Pentru că, dacă nu ne *sfiim*, dacă nu ne umplem de *evlavie dumnezeiască*, pe fiecare clipă, pentru marile binefacerile ale Lui în viața noastră...atunci *nu recunoaștem* măreția lucrării Lui în viața noastră.

Și de aceea noi mâncăm, bem, ne distrăm, ne credem *veșnici* pe baza îngăduinței lui Dumnezeu față de noi...și nu suntem *mulțumitori* pentru darurile prea mari ale lui Dumnezeu. Pentru că nu înțelegem că ele sunt *daruri*, daruri ale iubirii Lui și nu *recompense*!

Nu răsare iarba pe pământ, nu cade ploaia, nu răsare soarele, nu ne vindecăm de boli, nu avem un ban în buzunar pentru că *merităm*, ci pentru că *le primim* prin grija Lui. Iar când primim dureri, când avem ispite, când avem neplăceri, ele sunt tot expresii ale *grijii* Lui față de noi, pentru că noi căutăm viața cu El, care nu e lipsită de dureri.

Însă Domnul *înmulțește* cele 5 pâini și cei doi pești [Mt. 14, 19, GNT] și hrănește cu ele o mulțime mare de oameni, pentru că *I s-a făcut milă* de oameni [Mt. 14, 14]. Pentru că El, Creatorul lor, nu este *indiferent* față de creația Sa.

Și *cauza* tuturor minunilor...e *mila* Lui față de noi, adică *implicarea Lui personală* în viața noastră. Implicare ce ne vorbește despre faptul că Dumnezeu

nu e distant față de problemele noastre, fie ele cât de mici. Ci Dumnezeu e *atent* la tot ceea ce ne doare pe noi, la tot ceea ce căutăm noi, la tot ceea ce vrem noi.

Pe Dumnezeu *Îl interesează* ceea ce *ne interesează* și pe noi. Dacă noi ne gândim cum să trecem un examen, cum să ne găsim loc de muncă, cum să procedăm într-o anume situație…și Dumnezeu are *aceleași probleme* ca și noi. Pentru că El Își face problemele noastre *problemele Lui* pentru ca *să ne ajute* întru toate.

Și așa înțelegem de ce Dumnezeu e *prezent* peste tot și *cu fiecare* în parte. Pentru că El vede atât *bunele noastre intenții* cât și *motivele* pentru care noi facem *un lucru bun*. Dar și cât *ne implicăm* în vreun rău anume.

Pentru că 10 inși pot drăcui în același timp, însă implicarea fiecăruia în acest păcat *nu e identică*. Nu toți omoară *din aceeași intenție* și nu toți fură *cu același gând*. Nu toți cei care postesc *au înțelegerea duhovnicească* a postului și nu toți cei care vin la Biserică știu ce înseamnă *viața duhovnicească*. Pentru mulți, *venitul la Biserică* e *plecat de acasă*. Căci sunt puțini cei care știu *de ce fel de gânduri* sunt populați. Pentru că experiența teologică și duhovnicească se câștigă *în ani de trudă* și nu în clipe de răsfoit de cărți.

Așa că *împărtășirea cu Hristos* nu înseamnă, pentru toți ortodocșii, același lucru.

Pentru unii, împărtășitul e *ce îți dă popa înainte să mori*...pentru că nu au ideea că trebuie *să se împărtășească des* și *să se spovedească des*.

Alții cred că dacă își împărtășesc copiii *în mod des*, ei *n-au nevoie* de împărtășire.

Pentru clerici, adesea, împărtășitul „face parte din preoție” și vin oricum să se împărtășească. Pentru că „trebuie să consume” Sfintele Taine.

Iar cei care *se pregătesc* pentru împărtășirea cu Domnul, într-un mod aparte dar fără echilibru interior și cunoaștere duhovnicească, supradimensionează pregătirea pentru împărtășit, trăind-o ca pe un lucru „cu totul special” și nu *firesc*, fapt pentru care o transformă într-o *excepționalitate rară*.

Sunt puțini cei care au intrat *într-un ritm continuu* al spovedirii și al împărtășirii dese și care înțeleg împărtășirea cu Domnul ca pe *un firesc*, ca pe o *cotidianitate*, ca pe *viața deplină* a ortodoxului. Pentru că spovedirea și împărtășirea trebuie trăite ca *cel mai firesc lucru* al vieții noastre, integrate în eforturile noastre ascetice, teologice, liturgice, în lupta noastră interioară cu patimile, în tot ceea ce presupune *viața ortodoxă*.

Pentru că atunci când *te pregătești* pentru spovedirea păcatelor și pentru împărtășirea cu Domnul nu numai aceste două lucruri trebuie *să realizezi* în lăuntrul tău ci un complex de acte, de trăiri și de înțelegeri, care te fac nu numai *apt* pentru împărtășire ci te arată drept *un intim* al lui Dumnezeu. Pentru că intimitatea cu Dumnezeu nu este *exterioară* ci *interioară*.

Ce vedem/ înțelegem din minunea de azi, care e *o împărtășire* din mila lui Dumnezeu și *o prefigurare* a Sfintei Euharistii?

Mai întâi de toate, că pentru a veni la *masa Domnului* trebuie *să ne lăsăm vindecați* de El [Mt. 14, 4].

Pentru că El *i-a vindecat* pe toți cei slabi/ bolnavi ai lor [Mt. 14, 14, GNT] înainte ca *să le poruncească* mulțimilor să șadă pe iarbă [Mt. 14, 19, GNT]. Și El ne vindecă și pe noi *prin spovedirea* păcatelor noastre și prin dorința noastră de *a ne ridica din rele* pentru *a ne așeza în cele bune*.

Dacă stăm pe iarbă, dacă stăm și așteptăm mila lui Dumnezeu, atunci vom mânca *Viața cea veșnică*, adică pe *Însuși Domnul*.

Căci El, „privind întru cer [ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν], a binecuvântat [εὐλόγησεν] și, frângând [κλάσας], a dat Ucenicilor pâinile, iar Ucenicii mulțimilor” [Mt. 14, 19, GNT].

Pentru că toată milostivirea vine *de la* Dumnezeu și tot ceea ce *primim* de la El e *binecuvântarea* Lui. Și binecuvântarea lui Dumnezeu e *pentru toată* mulțimea Bisericii, e pentru toată umanitatea, e pentru toți și pentru fiecare în parte, numai să ne-o dorim.

Tocmai de aceea, *viața binecuvântată* e viața care are în centrul ei *Tainele* Bisericii. Care are în centrul ei *epicleza continuă*. Adică *continua chemare* și *pogorâre a harului dumnezeiesc* pentru a binecuvânta și sfinți toate cele ale noastre. Care are în centrul ei *binecuvântarea* lui Dumnezeu.

Trebuie să participăm *la toată viața Bisericii* și nu numai la Liturghie, Vecernie, Maslu și Parastas pentru că astea „ne plac nouă" mai mult. Orice slujbă a Bisericii e *importantă* și orice faptă a vieții ortodoxe *nu e de neglijat*. Trebuie să ne intereseze *întreaga teologie* a Bisericii, *întreaga evlavie* a Bisericii, toate *problemele reale* ale Bisericii. Ale Bisericii de acum și din trecut. Prezentul și viitorul Bisericii. Pentru că, după noi, nu vine *neantul*...ci alte și alte generații de creștini.

Ce se întâmplă dacă *nu ne pasă* de toate cele ale Bisericii lui Dumnezeu? Oricine ne calcă în picioare.

Pentru că, dacă nu avem teologi și nici creștini care *să apere trecutul* Bisericii, el va fi *răstălmăcit* de oricine după cum îi place. Iar dacă nu dăm

răspunsuri clare, imediate, tradiționale, *după voia* lui Dumnezeu, la problemele lumii de azi, Biserica e și va fi tot mai minimalizată, pentru că e și va fi considerată cu totul *anacronică* cu clipa de față.

Însă Biserica lui Dumnezeu e instituția divino-umană *cea mai puțin anacronică* dintre toate instituțiile posibile pe fața pământului. Ea *nu se învechește* niciodată, pentru că Dumnezeu e *singurul neschimbat* și *pururea-tânăr*, cu toate că El e d*in veci* și *pentru veci*, iar creștinii ortodocși sunt alții și mereu alții, generație de generație, fiind vii și cei *de acum* și cei *din trecut*.

Dacă pentru cei din afara Bisericii, Sfântul Ioan Gură de Aur sau Sfântul Augustin al Hipponei sunt doar *câteva rafturi de cărți*, pe care *le întorc* pe toate părțile ca să le găsească „defecte”...pentru mine, ca ortodox, ei sunt *Sfinții noștri vii* și *prezenți* în viața Bisericii.

Toți Sfinții Bisericii și toți creștinii ortodocși și toți oamenii care au existat vreodată pe pământ sau care nu au mai apucat să trăiască, pentru că au fost avortați...sunt *vii*! Unii sunt în Rai, pe când alții sunt în Iad...dar niciun suflet, pe care Dumnezeu l-a creat și l-a pus în om, nu a fost *desființat* de Dumnezeu după moartea omului.

Așa că Biserica e plină de *vii*...și de *morți-vii*.

Viii Bisericii sunt eu, tu, el, ea, noi toți, cei de acum. De aici și de pretutindeni ortodocși. Însă *morții-vii* ai Bisericii sunt toți Sfinții și toți creștinii ortodocși adormiți, care nu sunt *morți* pentru Dumnezeu și care nu sunt morți nici pentru ei. Pentru că fiecare dintre cei adormiți știu cine sunt, unde sunt și de ce au ajuns acolo, niciunul dintre ei *necontestând judecata* lui Dumnezeu cu ei.

Așa că Biserica e *a celor vii* și e *mereu nouă* și *autentică*!

Însă Biserica e *vie* în creștinii ortodocși plini de sfințenie și de responsabilitate pentru viața, teologia și scopul Bisericii.

Da, toți cei botezați ortodox sunt *ai Bisericii* dar Biserica e *vie* și *reală* în cei care au întrupat în ei înșiși teologia și viața Bisericii.

De aici diferențele enorme între cei care *par* ortodocși și cei care *sunt* ortodocși. Cei care vin din diverse motive la Biserică, care se roagă în felul lor, care postesc pentru te miri ce lucru, care speră de la Dumnezeu cine știe ce „binefacere” hilară, își închipuie că sunt și ei „ortodocși” precum Sfinții Bisericii. Însă *nu așa stau* lucrurile!

Pentru ca să fii *ortodox* trebuie să înveți *să fii ortodox* de la Sfinții Părinți ai Bisericii, pe fiecare zi, și să împlinești

continuu poruncile lui Dumnezeu. Trebuie *să înveți continuu* de la Sfinții Bisericii din toate timpurile și, mai ales, trebuie *să ai prietenie*/ intimitate/ *interioritate vie* cu Dumnezeu, Căruia să Îi vorbești și să îți vorbească.

Fără prezența Lui harică în noi nu știm să ne rugăm, să postim, să ne spovedim.

Și niciodată nu vom fi *vrednici* de Dumnezeu, dacă prin împlinirea poruncilor lui Dumnezeu și prin toată viața noastră ortodoxă, nu vom simți continuu *prezența* Lui în noi. Dacă slava Lui nu e în noi...nimic nu facem *ortodox*.

De aceea, trebuie să ne lăsăm *vindecați interior* de către Domnul și *umpluți* de slava Lui, pentru ca *să trăim bine* și *mulțumitori* în fața Lui.

Căci *traiul bun* nu e traiul *prosper* material ci *viața cu Dumnezeu*.

A împlini voia lui Dumnezeu și *a fi plin de slava* lui Dumnezeu înseamnă *a avea viață bună*, harică, duhovnicească. Iar orice ortodox și orice om, care nu împlinește voia lui Dumnezeu potrivit Tradiției Sfinte a Bisericii Ortodoxe, nu are *o viață bună*, sfântă, duhovnicească, chiar dacă dovedește foarte multe fapte excepționale.

Pentru că *viața cu Dumnezeu* e *viața bisericească cu El* și nu o viață trăită oricum și oriunde, cu orice teologie sau filosofie la baza ei.

Tocmai de aceea e importantă *apărarea* istoriei, a învățăturii și a evlaviei Bisericii. Fără o istorie corectă, autentică a Bisericii, fără o teologie curată, sfântă, fără prihană și fără întregul cult, asceza, mistica, evlavia Bisericii nu putem *să ne mântuim* în lumea aceasta.

Pentru că tot *binele mântuitor* îl găsim în *unica* și *singura* Biserică a lui Dumnezeu, în Biserica Ortodoxă, a cărei continuitate harică, teologică și de experiență se vede neîntrerupt până azi.

Da, în democrație, poți *să inventezi* câte biserici vrei. Poți *să te crezi* ce vrei. Te poți propune „mântuitorul" lumii, unicul „iluminat" al planetei, cel care „restabilește" biserica. Statul te poate „acredita" și poți primi subvenții din partea lui. Adepții cultului tău pot fi numeroși.

Însă toate aceste apariții pseudo-religioase *nici nu înlocuiesc*, *nici nu desființează* Biserica lui Dumnezeu. Pentru că *nu pot înlocui* oamenii ceea ce Dumnezeu a binecuvântat și dorește și susține în continuu, adică Biserica Lui, iar Biserica Lui nu poate fi *desființată*, pentru că e formată din El, din Sfinții Lui, din Îngerii Lui și din toți creștinii ortodocși.

Biserica își are fundamentul *în cer* și *pe pământ*, pentru că El și oamenii botezați de El sunt *Biserica Lui*. Tocmai de aceea nimeni nu poate *înlocui* sau

desființa Biserica lui Dumnezeu, pentru că El este începutul, cuprinsul și împlinirea ei. Iar El este Cel care *hrănește* și *vindecă* și *întărește* și *luminează* Biserica Lui, întărind-o și luminând-o prin Sfinții Lui din fiecare secol.

Așadar, iubiții mei, dacă mâncăm la masa Stăpânului și ne săturăm, să nu aruncăm *în uitare* experiențele duhovnicești pe care le avem! Să le strângem *în coșuri* [Mt. 14, 20], pentru ca să facem *coșuri întregi de mărturisiri* ale experienței noastre cu Dumnezeu.

Căci a vorbi și a scrie despre *ce ți-a făcut ție* Dumnezeu înseamnă *a-I mulțumi*.

Iar dacă Îi mulțumim lui Dumnezeu e semn că El e *mereu* cu noi, e mereu în gura și în inima noastră, e mereu în doxologia noastră.

Iar postul nostru de acum să fie plin *de mulțumire* față de Dumnezeu și față de Maica Domnului și față de toți Sfinții și Îngerii Lui. Pentru că El ne sprijină prin robii Lui întotdeauna.

Dumnezeu să ne întărească întru toate și să ne binecuvinteze! Amin.

Predică la praznicul Schimbării la față a Domnului [2014]

Iubiții mei[666],

praznicul de față este *o definiție cuprinzătoare* a teologiei ortodoxe!

Pentru că teologia este *revelarea* lui Dumnezeu în viața noastră pe măsura la *cât putem cuprinde în mod personal*. Sau

[666] Scrisă în ziua de 5 august 2014, zi de marți, foarte călduroasă.

teologia e *sinteza firească* a vederilor mistice, a luminărilor dumnezeiești și a înțelegerilor binecuvântate despre Dumnezeu, pe care le primim de la El în viața noastră.

Căci teologia nu e pe măsura la *cât vrem noi* să cunoaștem...ci la *cât putem*, în mod practic, să cunoaștem despre Dumnezeu și despre voia Lui cu creația Sa.

Lucru pe care îl afirmă troparul zilei[667], atunci când spune, că cei trei Sfinți Apostoli, în muntele Taborului, atunci când El le-a arătat slava Lui, au receptat-o „καθὼς ἠδύναντο [pe cât au putut]".

Pentru că fiecare Sfânt Apostol *a văzut* slava lui Dumnezeu pe cât *a putut*. Pe cât a putut cu sufletul și cu trupul lui. Pentru că vederea mistică pe care o vede duhul nostru ne umple *întreaga ființă* de slava lui Dumnezeu. Și cea care *ne copleșește* puținătatea ființei noastre e slava Lui.

De aceea, *multul* experienței extatice e subliniat în descrierea evanghelică prin expresia: „au căzut pe fața lor și s-au înspăimântat foarte" [Mt. 17, 6, GNT].

Pentru că au văzut slava Lui nu cu ochii fizici ci *cu ochii inimii*, cu *duhul* sufletului lor. Însă trupul nostru participă deopotrivă cu sufletul la vederea lui

[667] A se vedea: http://analogion.gr/glt/texts/Aug/06.uni.htm.

Dumnezeu, de aceea și el se umple de slava Lui și de multă evlavie față de Dumnezeu.

Pentru că ceea ce *au văzut* Sfinții Apostoli pe Tabor a fost tocmai *umplerea întregii umanității* a Domnului de slava Lui. De slava comună Prea Sfintei Treimi. Sufletul și trupul Domnului s-au arătat pline de lumină dumnezeiască pentru că așa trebuie să ajungem și noi: plini de slava Lui.

Împlinirea omului este tocmai această stare ontologică: de a fi *locaș* al slavei dumnezeiești.

De aceea, vederile mistice, pe baza cărora ne umplem de teologie dumnezeiască, ne transfigurează întreaga ființă, ne sfințesc. Pentru că experiența duhovnicească autentică asta face din om: *un prieten* al lui Dumnezeu, care crește mereu în cunoaștere teologică și în sfințenie, pentru că sfințenia este experiența totală a omului care *stă la baza* teologiei noastre.

Căci teologul vorbește despre cele pe care Dumnezeu *i le-a descoperit*.

El vorbește despre ce *a fost luminat* de Dumnezeu.

El vorbește despre ceea ce Dumnezeu *l-a încredințat*.

Și fără *încredințarea* Lui, fără *luminarea* Lui, fără *descoperirea* Lui ne mișcăm pe terenul neștiinței.

Însă noi ne rugăm, în același tropar al praznicului, ca Dumnezeu *să ne*

strălucească [λάμψον] interior lumina Lui cea cea veșnică, ca un Dătător de lumină [Φωτοδότα] ce este, și să scoată din noi atât *patimile* cât și *neștiința* noastră.

Pentru că patimile noastre sunt cele care *ne-au orbit* și *ne orbesc* continuu...și ne fac *improprii* vederii lui Dumnezeu.

Însă când El *coboară* în noi slava Lui, datorită râvnei noastre continue pentru a fi cu El, atunci *ne eliberează* de patimile noastre și ne umple de vederea și de cunoașterea Lui și de tăria Lui în lupta cu patimile și cu demonii și cu toate asperitățile vieții de aici.

Și de aceea am spus că praznicul de astăzi este *o definiție cuprinzătoare* a teologiei: pentru că el ne arată că la baza teologiei este *experiența vederii* lui Dumnezeu.

Căci teologul nu poate *inventa* dogme ci doar *le poate primi* de la El.

El nu poate spune despre Dumnezeu lucruri pe care El *nu le-a revelat*.

Teologul nu poate *să fantazeze* despre trecut, prezent și viitor și să își pună propriile elucubrații *pe seama* lui Dumnezeu.

Tocmai de aceea, teologul ortodox vorbește despre *cele revelate* de Dumnezeu în Biserică, pe care le receptează pe baza Tradiției Bisericii și nu pe baza unor „descoperiri recente” sau pe baza afirmațiilor unor „specialiști”.

Pentru că adevărurile descoperite de Dumnezeu Sfinților Lui sunt adevărurile pe baza cărora trebuie *să se gândească teologic*, sintezele teologice fiind la bază *sintezele experiențelor* celor care s-au sfințit și au gândit teologic în Biserica lui Dumnezeu.

Înainte de Moartea și Învierea Lui, doar Sfinții Apostoli Petru, Iacov și Ioan s-au împărtășit de această experiență a vederii slavei Sale. Și ea le-a fost dată lor de Domnul pentru ca ei *să înțeleagă* că trupul Său înviat, plin de slavă, transfigurat, nu a ajuns așa „din întâmplare" ci pentru că *a fost asumat* în persoana veșnică a Lui, a Fiului și acolo a fost *transfigurat*.

De aceea, când îi citim pe Sfinți, trebuie să știm faptul că experiența lor *diferă*. Pentru că gradul lor de sfințenie diferă.

Unora li s-a descoperit mai mult, altora mai puțin, unii s-au sfințit într-un fel, pe când alții în alt fel...și de aceea diferă modul lor de *a vedea* anumite lucruri.

Și pentru că există aceste *diferențe de experiență* între Sfinți, atunci când vrem să înțelegem viețile și teologiile lor trebuie să le gândim *sintetic* și nu *disjunctiv*.

Trebuie să punem la un loc afirmațiile și experiențele lor și să nu desconsiderăm pe niciuna dintre ele. Pentru că, mai mult sau mai puțin,

fiecare afirmație teologică a unui Sfânt își are *rostul* ei și ea are la bază *o experiență* sau *o informație* aflată și păstrată tradițional.

Astfel, ieșim din *cercul sinucigaș* al criticismului textual, al părerologiei infatuate, care presupune că lucrurile „trebuie să fi stat altfel” în trecut...în comparație cu ce spune până azi Biserica.

Însă un teolog ortodox nu își poate permite *să se îndoiască* de datele Tradiției și nici *să le excludă*. Pentru că teologul ortodox *apără* experiența și teologia Bisericii, apără istoria și viața ei de mistificări de tot felul.

De aceea, eu sunt *consternat* când văd „teologi” ortodocși care *îi desconsi-deră* și *îi neagă* pe Sfinți. Care *îi răstăl-măcesc* pe Sfinți în mod premeditat. Care, datorită lenei și a incapacității lor de *a înțelege* teologia și viața Bisericii, neagă în masă adevăruri, realități eclesiale, înțelegeri sfinte.

Și nici nu poți fi altcumva decât înmărmurit, terifiat, îngrozit, atunci când vezi că „teologii” ortodocși, în loc să deschidă *șantiere vaste de cercetare teologică*, în perimetrul cărora să îi traducă, să îi comenteze, să îi înțeleagă pe Sfinți...ei *discreditează* personalitatea și opera lor, pe baza a tot felul de speculații ale eterodocșilor.

Însă, dacă *ai îndoieli* asupra unui Sfânt, asupra unei dogme, asupra unei

realități eclesiale și consideri că toți „greșesc” în acea privință, atunci ai probleme grave ca om al credinței. Adică ai păcate și patimi nespovedite și nepocăite. Suferi de neștiință. Suferi de orgoliu. Poți fi înșelat de demoni într-un anume gând sau faptă.

Și, în loc să devii un vorbitor *împotriva* Bisericii lui Dumnezeu, ar trebui, mai degrabă, *să te vindeci* de boala ta.

Pentru că neștiința, erezia, grandomania, înșelarea demonică sunt *boli* ale lenei și ale răutății și nu expresii ale „desăvârșirii” umane.

Căci *desăvârșirea* umană e *prezentă* în icoana praznicului de deasupra. Desăvârșirea omului e *înaintarea*, în mod continuu, în simțirea și vederea slavei lui Dumnezeu, a luminii Sale necreate și veșnice.

Creșterea în sfințenie e o creștere în cunoaștere, în echilibru, în bucurie, în comuniune, în responsabilitate. Creșterea în sfințenie e creșterea în comuniunea și în vorbirea cu Dumnezeu și despre Dumnezeu, care bucură și împlinește pe tot omul cuvios.

Însă dacă nu ești *una* cu Dumnezeu, atunci nu te poți *bucura* nici de Sfinții Lui și nici de Tradiția și istoria sfântă a Bisericii. Pentru că nu vrei să te bucuri de fiecare om și de fiecare lucru care are legătură cu revelarea lui Dumnezeu în viața noastră.

Moisis [Μωϋσῆς] și Ilias [Ἠλίας] au fost văzuți, *în mod extatic*, de cei trei Sfinți Apostoli pe când *vorbeau împreună* cu Domnul [Mt. 17, 3, GNT]. Pentru că Sfinții sunt *în lumina* lui Dumnezeu și nu cei care „presupun" că sunt „sfinți" sau că sunt „cunoscuți" de Dumnezeu, ei fiind niște *ticăloși*.

Citind *Viețile Sfinților*, întâlnim la tot pasul *vederi mistice* ale Sfinților și vorbiri ale lor cu Domnul și cu Maica Domnului și cu Sfinții și Îngerii Lui. Pentru că *vederile mistice* nu sunt „ceea ce și-au *imaginat* Sfinții că e prin cer" ci ceea ce Dumnezeu *le-a arătat* că este.

De aceea, pentru Biserica lui Dumnezeu, *vederile mistice* sunt *fundamentele* teologiei ortodoxe, pentru că tot ceea ce *știm* despre Dumnezeu *ni S-a revelat* prin Sfinții Lui, începând din Vechiul Testament, apoi prin Domnul, în mod desăvârșit, și prin Sfinții Bisericii Lui până azi.

Teologia ortodoxă e formată din *ce le-a spus* Dumnezeu, în mod extatic, Sfinților Lui. Sfinților Adam, Noe, Avraam, Ilie, David, Ioan Botezătorul, Dionisie Areopagitul, Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama etc.

Teologia ortodoxă e formată din *ce a vrut Dumnezeu să ne spună* și *ne-a spus*. Iar noi trebuie să rămânem *credincioși* voii Lui și să propovăduim tuturor ceea ce *El a spus* și *cum a spus ce a spus*, fără ca să ne închipuim că

aducem „un aport” la teologia ortodoxă dacă începem să spunem *minciuni înșirate pe ață*.

Așadar, iubiții mei, cunoașterea lui Dumnezeu este eclesială, este liturgică, este ascetică, este mistică, este teologică, este ontologică.

Noi Îl cunoaștem pe Dumnezeu în Biserica Lui, la slujbe, prin toată asceza și experiența noastră duhovnicească, prin tot ceea ce citim și auzim, pentru că tot ceea ce aflăm despre Dumnezeu ne schimbă interior.

Însă, dacă apropierea de El nu e *reală*, dacă ne rugăm, și Îi slujim Lui, și ne spovedim și ne împărtășim și ne nevoim...și în loc să fim *mai buni*, suntem și mai răi, și mai răzbunători și mai semeți și mai curvari și mai avari...nu e de vină El!

Pentru că *neîndreptarea noastră* are la bază tocmai *bagatelizarea* voii Lui și a Bisericii Lui. *Neîncrederea profundă* în El.

Căci tocmai pentru că *nu credem* că slujba, postul, rugăciunea, asceza, citirea teologică *ne pot schimba*, de aceea și batem pasul în rele. *Ne înrăim* tot mai mult...în loc să ne facem *tot mai frumoși* duhovnicește.

Însă nimeni care crede cu adevărat în Domnul nu rămâne *la fel* pe fiecare zi! Cel care crede Lui și împlinește voia Lui e mereu în *schimbare bună*, în ascultare

de Dumnezeu, în înțelegere a voii Lui, în cuvioșie.

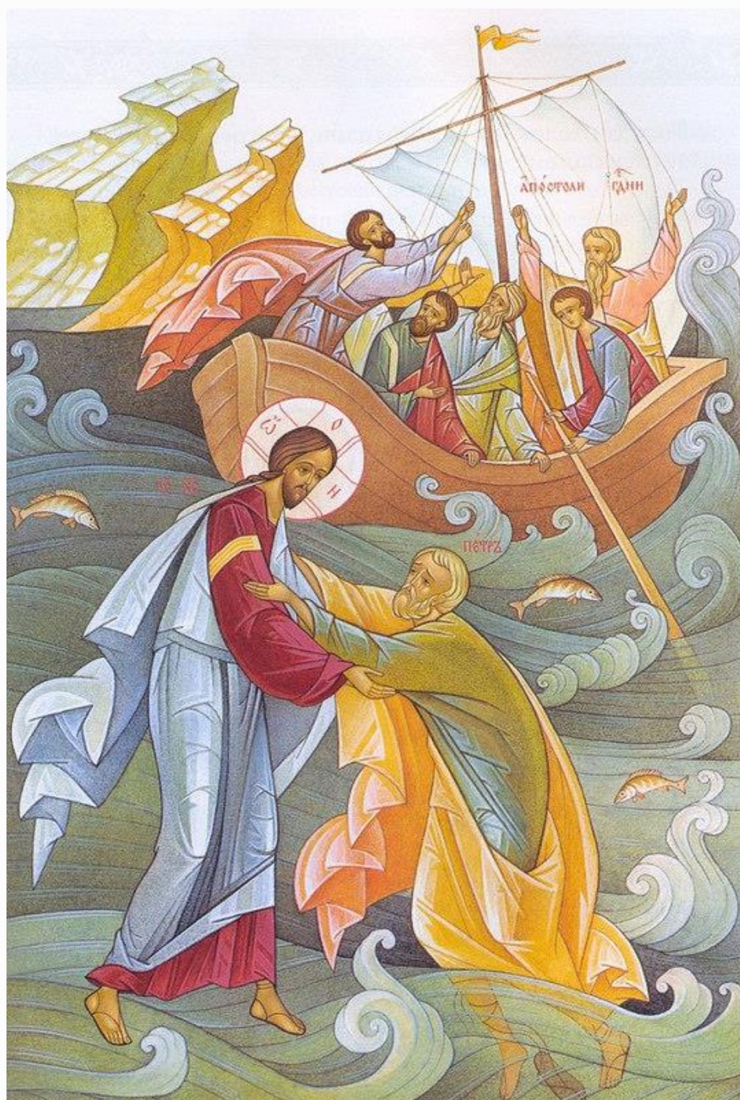
Maica lui Dumnezeu, Stăpâna și Bucuria noastră, în postul căreia noi suntem, să ne învețe să Îl iubim și să Îl ascultăm pe Dumnezeul nostru treimic, pe Dumnezeul a toată pacea și a toată sfințenia!

Să ne învețe Maica lui Dumnezeu delicatețea și bucuria sfântă, curăția și pacea, facerea-de-bine și cuviința.

Căci postul trece, ziua trece, viața trece...iar noi *suntem* ceea ce *am devenit* în urma pelerinajului nostru pe pământ...în căutarea Lui.

Să ne bucurăm acum și veșnic, iubiții mei, de vederea feței lui Dumnezeu, de găsirea Lui și de rămânerea cu El, pentru că numai astfel *ne vom împlini cu adevărat*. Amin!

Predică la Duminica a 9-a după Rusalii [2014]

Iubiții mei[668],

Evanghelia zilei [Mt. 14, 22-34] e pentru *întărirea* noastră în credință! Pentru că atâta timp cât *vom fi* cu Domnul, indiferent de ceea ce se va

---

[668] Scrisă în ziua de 9 august 2014. Zi de sâmbătă, foarte călduroasă.

petrece cu noi, de ce furtuni vor fi în viața noastră, noi vom umbla *pe deasupra* deznădejdii, a tristeții, a morții sufletești. Căci El nu ne lasă *să ne afundăm* în disperare, în necredință, în apostazie.

Comentând înmulțirea pâinilor, din același capitol, Sfântul Ioan Gură de Aur, Părintele nostru, spunea același lucru: „Domnul *înmulțește* pâinile din niște pâini existente pentru ca *să întărească și mai mult credința* Apostolilor Săi”[669].

După care El *îi silește* pe Sfinții Săi Apostoli să intre în corabie [Mt. 14, 22] și El merge ca *să Se roage* în munte [v. 23], pentru ca să ne învețe „să nu urmărim a fi *slăviți* de mulțime și *a târî* mulțime de oameni după noi”[670] dar și faptul că în loc pustiu și în singurătate e *locul propriu* pentru a vorbi cu Dumnezeu[671].

Pentru că trebuie nu numai *să învățăm* de la Dumnezeu cele ale Sale și *să ne bucurăm* de binefacerile Sale dar și să *Îi mulțumim* pentru tot ceea ce El ne învață și ne trimite în viața noastră. Iar rugăciunea e și *cerere* și *mulțumire* și *preamărire* a lui Dumnezeu și *întrebare* și *bucurie* cu Dumnezeu și *întărire* în harul lui Dumnezeu și *smerire continuă* în fața Lui.

---

[669] Sfântul Ioan Gură de Aur. *Scrieri. Partea a III-a. Omilii la Matei*, trad., introd., indici și note de Pr. D.[umitru] Fecioru, Ed. IBMBOR, București, 1994, p. 570.

[670] Idem, p. 571.

[671] Idem, p. 578.

De aceea, pentru a avea putere *să luptăm* cu necazurile și cu ispitele și să fim proprii *să răspundem* la întrebările și la cererile adresate nouă, trebuie *să ne pregătim interior* prin rugăciune și prin post, prin cunoașterea voii lui Dumnezeu, prin umplerea de slava Lui și de cunoașterea Lui.

Pentru că *ridicarea* și *căderea* noastră se face în lăuntrul nostru...acolo unde *ne ținem* de voia lui Dumnezeu și *ieșim* din valurile ispitelor sau...*ne scufundăm* în patimi și credem că o astfel de viață înseamnă „o fericire" pentru noi.

Sfântul Ioan Gură de Aur vorbește despre furtuna pornită atunci pe mare ca despre un fenomen „îngăduit" de către El[672]. Pentru ca noaptea, furtuna și frica *să îi zdruncine interior* și să îi facă *să Îl dorească* pe El în mijlocul lor[673]. Și de aceea, El *a îngăduit* pericolul acesta de moarte, pentru ca ei *să conștientizeze* cine e salvarea lor. Cine vine să îi scape.

Lucru pe care l-am înțeles și noi din plin în *momente cheie* ale vieții noastre. Când era să facem un accident...când a început cutremurul...când casa noastră a luat foc...când era să cădem în prăpastie...atunci am înțeles că *scăparea* nu poate veni de la 112[674] ci *de la Dumnezeu*.

---

[672] Ibidem.
[673] Ibidem.
[674] A se vedea: http://www.112.ro/.

Pentru că atunci, în punctul nevralgic, *ne agățăm* cu toată ființa noastră de credința în El...iar El Își arată, *pe măsura* iubirii noastre, ajutorul Lui.

Cine a trăit *mântuirile* lui Dumnezeu e *binecuvântat* de El!

Pentru că, ori de câte ori Dumnezeu *ne-a scos* din valuri, din boală, din moarte, din foc, din sărăcie, din umilință, din patimi, *ne-a mântuit* din Iad. Ne-a scos din *moarte sigură*...și de aceea *mântuirile* lui Dumnezeu sunt *multe* în viața celui credincios.

De aceea, noi avem *întotdeauna pentru ce* să Îi mulțumim lui Dumnezeu. Și avem pentru ce *ne pocăi* și avem *ce schimba* în noi și avem *ce lucra* pe fiecare clipă, pentru că voia lui Dumnezeu e *diversă* cu noi. Poruncile Lui sunt *multe* dar ele *ne unesc* interior, ne fortifică.

Pentru că iubirea de Dumnezeu și slujirea Lui *se împacă interior* cu iubirea vrăjmașilor noștri și cu slujirea aproapelui.

Iar a fi curați sufletește și trupește *se împacă interior* cu a fi înțelepți și prevăzători în viața noastră. Postul nu strică rugăciunea și rugăciunea nu strică munca noastră. Pentru că întregul nostru efort sufletesc și trupesc e pentru *a ne curăți* de patimi și pentru *a fi proprii* lui Dumnezeu și vieții în comuniune.

Domnul Se roagă *în munte*, de unul singur...dar El vine și la Apostolii Lui

care erau în pericol de moarte. Pentru că rugăciunea noastră *nu exclude* grija față de viața semenilor noștri, ci rugăciunea noastră e *o grijă continuă* față de ei ca față de noi.

Dumnezeu *îi iubește* pe isihaști, pe cei care *se retrag* din toate grijile lumii pentru a se ruga Lui și pentru a se umple de slava Lui.

Dar El îi iubește deopotrivă și pe cei care *se aruncă* în valuri pentru ca *să îi salveze* pe cei care se îneacă. El îi iubește pe cei care *își cheltuie banii* pentru a salva viața oamenilor. Pe cei care intră *sub dărâmături* pentru a recupera un om. Pe cei care studiază și cercetează științele pentru ca oamenii să fie *mai buni* și *mai omenoși* și *mai sănătoși*.

Dumnezeu îi iubește pe cei care *învață* adevărul, pe cei care *mediatizează* dreptatea, pe cei care sunt *exemple bune* de urmat, pe cei care fac lucruri *concrete* și *pline de umanitate* pentru alții.

Când comentează Mt. 14, 26, Sfântul Ioan Gură de Aur, Părintele nostru, al tuturor, spune că Drepții *nu sunt supuși* multă vreme la „crunte încercări” ci El „*le înăsprește* încercările tocmai când au *a scăpa* de chinuri și necazuri”[675]. Adică atunci când le e *mai greu* celor Sfinți, ei știu că e *aproape* vremea eliberării lor...de suferință.

[675] Sfântul Ioan Gură de Aur. *Scrieri. Partea a III-a. Omilii la Matei*, ed. cit., p. 579.

Pentru că suferința lor e *pedagogică* și nu *exterminatoare*. Prin ea, Dumnezeu vrea să le reveleze anumite lucruri, să îi învețe anumite virtuți, să le aprofundeze perspectiva lor asupra vieții.

Când încheie discuția despre *umblarea* Domnului pe ape, același Dumnezeiesc Exeget al Scripturii spune că mergerea Domnului pe apă e o minune *mai mare* decât înmulțirea pâinilor și a peștilor, tocmai de aceea a făcut-o *la urmă*[676]. Pentru ca să îi întărească *și mai mult în credință* pe Sfinții Apostoli.

Iar când vorbește despre *scoaterea* Sfântului Petru din valuri, după ce el *s-a temut* de valuri [Mt. 14, 30-31], Sfântul Ioan ne spune că e nevoie întotdeauna de *credința* noastră[677]. Pentru că, atunci când „noi nu facem *ce trebuie* să facem, nici Dumnezeu *nu stă alături* de noi"[678]. Ci El așteaptă ca noi să credem *fără îndoială* în El, pentru ca *să ne ridice* din valurile ce ne bântuie[679].

Și apropo de *întărirea* noastră în credință...

M-am rugat adesea Sfântului Constantin Brâncoveanu[680] când Sfintele sale Moaște erau în mormânt. Și *m-a întărit* de fiecare dată. Când însă m-am dus prima oară ca să mă închin lui, după ce Sfintele sale Moaște au fost puse în

---

[676] Idem, p. 580.
[677] Idem, p. 581.
[678] Ibidem.
[679] A se vedea: http://www.mihaieminescu.ro/opera/poezia/rugaciune.htm.
[680] Idem: http://www.cotidianul.ro/mii-de-credinciosi-la-moastele-sfantului-martir-constantin-brancoveanu-238153/.

raclă, am trăit o experiență duhovnicească unică: *o întărire dumnezeiască* în inimă pe care nu o mai experiasem până atunci. Aveam inima *de nebiruit*. Plină de bărbăție dumnezeiască, de încredere neclintită în Dumnezeu, de *încredințare*. Pentru că am trăit *o atingere harică* a lui de mine prin care *m-a întărit* în credință, în răbdare, în muncă.

Pentru că lucrurile nu rămân niciodată *așa cum sunt*...

Căci planul Lui cu noi, voia Lui cu noi e *imbatabilă*...și când El dorește *să te ridice* de zeci de ori din moarte pentru ca *să faci voia* Lui...atunci nimeni nu poate *să ți se împotrivească*.

Iubiții mei, nu *moartea* e problema noastră ci *viața*! În acest post preafrumos al Maicii Domnului noi nu vorbim despre *moarte*...ci despre *viață*. Despre *viața cu Dumnezeu* care e cea mai frumoasă și mai împlinitoare existență, pentru că e netrecătoare.

Moartea nu e *sfârșitul* vieții noastre ci *începutul* vieții noastre veșnice. Tocmai de aceea, noi *nu disprețuim* viața aceasta, cu toate ale ei, ci punând-o în fața veșniciei o vedem *în adevărul* ei. Nu o confundăm cu *adevărata noastră bucurie* și *împlinire*.

Pentru că ceea ce trăim noi aici e *foarte palid* pe lângă *veșnicia cu Dumnezeu*. Viața de acum e o *fotografie ștearsă* pe lângă *frumusețea indescriptibilă* a Împărăției lui Dumnezeu.

Și din acest motiv, acum, în Biserica lui Dumnezeu, noi trăim *începutul tainic* al bucuriei și al împlinirii noastre duhovnicești, care însă va cuprinde și va transfigura întreaga creație. Trăim *începutul revărsării de lumină dumnezeiască* în ființa noastră, lumină a Preasfintei Treimi care *va înnoi toate* și *va împodobi totul*.

De aceea, trebuie să fim *plini de credință* și nu *puțin-credincioși*!

Pentru că Cel ce *ne întărește* pe noi în toată clipa și în tot ceasul e Dumnezeul nostru treimic, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh Dumnezeu și întru El *noi vom birui toate*.

Dumnezeule cel mare și preaminunat, Părinte, Fiule și Duhule Sfinte, Cel care ne-ai făcut pe noi după chipul Tău și ne-ai umplut pe noi de toată slava Ta, întărește-ne pe noi în toate necazurile, ispitele și împuținările noastre de inimă! Fă-ne tari, zidiți pe piatra credinței și cu nădejde nebiruită în dragostea și în mila Ta cea fără margini. Căci de la Tine, Dumnezeul mântuirii noastre, noi așteptăm toată eliberarea și curățirea de patimi. De la Tine așteptăm bucuria cea negrăită și veșnică. De aceea, fii cu noi în toate zilele vieții noastre, ca să ne bucurăm întru Tine și să Te slăvim pe Tine, Dumnezeul care ne poartă pe noi peste valurile deznădejdii, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

Cuprins

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș